

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

38'inci Birleşim
17 Aralık 2023 Pazar

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36)

2.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2022 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 222 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2022 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2022 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/760) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 37)

A) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI

1) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

1) Millî Eğitim Bakanlığı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Eğitim Bakanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

1) Yükseköğretim Kurulu 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kurulu 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI

1) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU

1) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) ÜNİVERSİTELER

1) ANKARA ÜNİVERSİTESİ

a) Ankara Üniversitesi 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

b) Ankara Üniversitesi 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

2) ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

a) Orta Doğu Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

b) Orta Doğu Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

3) HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

a) Hacettepe Üniversitesi 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

b) Hacettepe Üniversitesi 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

4) GAZİ ÜNİVERSİTESİ

a) Gazi Üniversitesi 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

b) Gazi Üniversitesi 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

5) İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

a) İstanbul Üniversitesi 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

b) İstanbul Üniversitesi 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

6) İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

a) İstanbul Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

b) İstanbul Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

- 7) BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ
 - a) Boğaziçi Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - b) Boğaziçi Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 8) MARMARA ÜNİVERSİTESİ
 - a) Marmara Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - b) Marmara Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 9) YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
 - a) Yıldız Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - b) Yıldız Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 10) MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ
 - a) Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - b) Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 11) EGE ÜNİVERSİTESİ
 - a) Ege Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - b) Ege Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 12) DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
 - a) Dokuz Eylül Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - b) Dokuz Eylül Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 13) TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
 - a) Trakya Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - b) Trakya Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 14) BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
 - a) Bursa Uludağ Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - b) Bursa Uludağ Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 15) ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
 - a) Anadolu Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - b) Anadolu Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 16) SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
 - a) Selçuk Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - b) Selçuk Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 17) AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
 - a) Akdeniz Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - b) Akdeniz Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 18) ERCİYES ÜNİVERSİTESİ
 - a) Erciyes Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - b) Erciyes Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 19) SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
 - a) Sivas Cumhuriyet Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - b) Sivas Cumhuriyet Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 20) ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
 - a) Çukurova Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - b) Çukurova Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 21) ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
 - a) Ondokuz Mayıs Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - b) Ondokuz Mayıs Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 22) KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
 - a) Karadeniz Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - b) Karadeniz Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 23) ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
 - a) Atatürk Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - b) Atatürk Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 24) İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
 - a) İnönü Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - b) İnönü Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 25) FIRAT ÜNİVERSİTESİ
 - a) Fırat Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - b) Fırat Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

- 26) DİCLE ÜNİVERSİTESİ
a) Dicle Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Dicle Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 27) VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
a) Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 28) GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
a) Gaziantep Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Gaziantep Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 29) İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ
a) İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 30) GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
a) Gebze Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Gebze Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 31) HARRAN ÜNİVERSİTESİ
a) Harran Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Harran Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 32) SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
a) Süleyman Demirel Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Süleyman Demirel Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 33) AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
a) Aydın Adnan Menderes Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Aydın Adnan Menderes Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 34) ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ
a) Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 35) MERSİN ÜNİVERSİTESİ
a) Mersin Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Mersin Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 36) PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
a) Pamukkale Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Pamukkale Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 37) BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
a) Balıkesir Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Balıkesir Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 38) KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
a) Kocaeli Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Kocaeli Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 39) SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
a) Sakarya Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Sakarya Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 40) MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
a) Manisa Celal Bayar Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Manisa Celal Bayar Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 41) BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
a) Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 42) HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
a) Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 43) AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
a) Afyon Kocatepe Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Afyon Kocatepe Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 44) KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
a) Kafkas Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Kafkas Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

- 45) ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
a) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 46) NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
a) Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 47) KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
a) Kütahya Dumlupınar Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Kütahya Dumlupınar Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 48) TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
a) Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 49) MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
a) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 50) KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
a) Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 51) KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
a) Kırıkkale Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Kırıkkale Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 52) ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
a) Eskişehir Osmangazi Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Eskişehir Osmangazi Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 53) GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ
a) Galatasaray Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Galatasaray Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 54) KIRŞEHİR AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ
a) Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 55) KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
a) Kastamonu Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Kastamonu Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 56) DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
a) Düzce Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Düzce Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 57) BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
a) Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 58) UŞAK ÜNİVERSİTESİ
a) Uşak Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Uşak Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 59) RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
a) Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 60) TEKİRDAĞ NAMIĞ KEMAL ÜNİVERSİTESİ
a) Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 61) ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ
a) Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 62) AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
a) Aksaray Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Aksaray Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 63) GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
a) Giresun Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Giresun Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

- 64) HİTİT ÜNİVERSİTESİ
a) Hitit Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Hitit Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 65) YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ
a) Yozgat Bozok Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Yozgat Bozok Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 66) ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ
a) Adıyaman Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Adıyaman Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 67) ORDU ÜNİVERSİTESİ
a) Ordu Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Ordu Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 68) AMASYA ÜNİVERSİTESİ
a) Amasya Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Amasya Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 69) KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ
a) Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 70) AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ
a) Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 71) SİNOP ÜNİVERSİTESİ
a) Sinop Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Sinop Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 72) SİİRT ÜNİVERSİTESİ
a) Siirt Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Siirt Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 73) NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ
a) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 74) KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
a) Karabük Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Karabük Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 75) KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
a) Kilis 7 Aralık Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Kilis 7 Aralık Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 76) ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ
a) Çankırı Karatekin Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Çankırı Karatekin Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 77) ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ
a) Artvin Çoruh Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Artvin Çoruh Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 78) BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
a) Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 79) BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ
a) Bitlis Eren Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Bitlis Eren Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 80) KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
a) Kırklareli Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Kırklareli Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 81) OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ
a) Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 82) BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ
a) Bingöl Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Bingöl Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

- 83) MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ
a) Muş Alparslan Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Muş Alparslan Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 84) MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
a) Mardin Artuklu Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Mardin Artuklu Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 85) BATMAN ÜNİVERSİTESİ
a) Batman Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Batman Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 86) ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ
a) Ardahan Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Ardahan Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 87) BARTIN ÜNİVERSİTESİ
a) Bartın Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Bartın Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 88) BAYBURT ÜNİVERSİTESİ
a) Bayburt Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Bayburt Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 89) GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ
a) Gümüşhane Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Gümüşhane Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 90) HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ
a) Hakkari Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Hakkari Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 91) İĞDIR ÜNİVERSİTESİ
a) Iğdır Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Iğdır Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 92) ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ
a) Şırnak Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Şırnak Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 93) MUNZUR ÜNİVERSİTESİ
a) Munzur Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Munzur Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 94) YALOVA ÜNİVERSİTESİ
a) Yalova Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Yalova Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 95) TÜRK-ALMAN ÜNİVERSİTESİ
a) Türk-Alman Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Türk-Alman Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî yönetim Kesin Hesabı
- 96) ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ
a) Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 97) BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
a) Bursa Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Bursa Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 98) İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ
a) İstanbul Medeniyet Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) İstanbul Medeniyet Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 99) İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ
a) İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 100) NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
a) Necmettin Erbakan Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Necmettin Erbakan Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 101) ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ
a) Abdullah Gül Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Abdullah Gül Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

- 102) ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
a) Erzurum Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Erzurum Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 103) ADANA ALPARSLAN TÜRKİŞ BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ
a) Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 104) ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
a) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 105) SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
a) Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 106) BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
a) Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 107) İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
a) İskenderun Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) İskenderun Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 108) ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ
a) Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 109) İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ
a) İzmir Bakırçay Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) İzmir Bakırçay Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 110) İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ
a) İzmir Demokrasi Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) İzmir Demokrasi Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 111) ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ
a) Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 112) GAZİANTEP İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ
a) Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 113) KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
a) Konya Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Konya Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 114) KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
a) Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 115) MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ
a) Malatya Turgut Özal Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Malatya Turgut Özal Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 116) İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA
a) İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 117) ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
a) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 118) SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
a) Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 119) SAMSUN ÜNİVERSİTESİ
a) Samsun Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Samsun Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 120) SİVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ
a) Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

121) TARSUS ÜNİVERSİTESİ

- a) Tarsus Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Tarsus Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

122) TRABZON ÜNİVERSİTESİ

- a) Trabzon Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Trabzon Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

123) KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ

- a) Kayseri Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Kayseri Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

124) KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ

- a) Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

125) ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

- a) Eskişehir Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Eskişehir Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

126) ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

- a) Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

127) AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

- a) Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez'in vefatına ilişkin konuşması
- 2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Anayasa'nın 3'üncü maddesine göre devletimizin resmî dili Türkçe olduğundan Genel Kurulda konuşma yapan hatiplerin bu hususa dikkat etmelerini rica ettiğine ilişkin konuşması
- 3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'nın İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in kendisinin oturumu yönetim şekliyle ilgili eleştirisine cevaben tarafsızca yönettiğine ilişkin açıklaması
- 4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Bursa Milletvekili Mustafa Varank'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, hayatını kaybeden Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez'e, kamuoyunda kendisi hakkında yapılan kara propagandayı kınadığına ve İYİ Parti Grubu adına konuşan hatiplerin 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 2.- İzmir Milletvekili Durmuş Müsavat Dervişoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 3.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 4.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 5.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'nın yönetim şekline ilişkin açıklaması
- 6.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda kamu görevlilerinin uyacakları kuralları belirten bilgi notuna ilişkin açıklaması
- 7.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, DEM PARTİ Grubu adına konuşan hatiplerin 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 8.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 9.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, AK PARTİ Grubunun kürsü işgalinde bulunup bir eylem ortaya koymasına ilişkin açıklaması
- 10.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'nın tarafsız olması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 11.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 12.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 13.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, CHP Grubu adına konuşan hatiplerin 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 14.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Bursa Milletvekili Mustafa Varank'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadeler ile İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 15.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

16.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in bugün bulunacağı ikramın bedeline ilişkin açıklaması

17.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Burdur Milletvekili Adem Korkmaz'ın 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

18.- Ankara Milletvekili Aylin Yaman'ın, Düzce Milletvekili Ercan Öztürk'ün 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

19.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Ankara Milletvekili Aylin Yaman ile Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

20.- Bursa Milletvekili Mustafa Varank'ın, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'a karşı yerinden sarf ettiği sözlerle ilişkin açıklaması

21.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Bursa Milletvekili Mustafa Varank'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

22.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, öğretmen adaylarının ekran başında Millî Eğitim Bakanından tatmin edici bir cevap beklediklerine ilişkin açıklaması

23.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

24.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

25.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş'ın 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde yürütme adına yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

26.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş'ın 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde yürütme adına yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

27.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş'ın 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde yürütme adına yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

28.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının ve Millî Eğitim Bakanlığının önemine ve her iki bakanlığın personeline yeni bütçe döneminde yapacakları hizmetlerde başarılar dilediğine ilişkin açıklaması

29.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş'ın 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde yürütme adına yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin Türkiye'nin en itibarlı kurumu olduğuna ilişkin açıklaması

30.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde aleyhinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, atanan bakanlar meselesine, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve her iki bakanlığın personeline teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

31.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

32.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

2.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

3.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

17 Aralık 2023 Pazar

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin), Muhammed ADAK (Mardin)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 38'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, gündemimize göre, 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi üzerindeki görüşmelere devam edeceğiz.

Program uyarınca bugün altıncı turdaki görüşmeleri yapacağız.

Altıncı turda, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, Yükseköğretim Kalite Kurulu ve üniversitelerin bütçe ve kesin hesapları yer almaktadır.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (*)

2.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2022 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 222 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2022 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2022 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/760) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 37) (*)

A) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI

- 1) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

- 1) Millî Eğitim Bakanlığı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Millî Eğitim Bakanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

- 1) Yükseköğretim Kurulu 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Yükseköğretim Kurulu 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI

- 1) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU

- 1) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) ÜNİVERSİTELER

1) ANKARA ÜNİVERSİTESİ

- a) Ankara Üniversitesi 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- b) Ankara Üniversitesi 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

2) ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

- a) Orta Doğu Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- b) Orta Doğu Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

3) HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

- a) Hacettepe Üniversitesi 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- b) Hacettepe Üniversitesi 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

4) GAZİ ÜNİVERSİTESİ

- a) Gazi Üniversitesi 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- b) Gazi Üniversitesi 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

5) İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

- a) İstanbul Üniversitesi 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- b) İstanbul Üniversitesi 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

6) İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

- a) İstanbul Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- b) İstanbul Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

7) BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ

- a) Boğaziçi Üniversitesi 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- b) Boğaziçi Üniversitesi 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

8) MARMARA ÜNİVERSİTESİ

- a) Marmara Üniversitesi 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- b) Marmara Üniversitesi 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

9) YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

- a) Yıldız Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- b) Yıldız Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

10) MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ

- a) Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- b) Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

11) EGE ÜNİVERSİTESİ

- a) Ege Üniversitesi 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- b) Ege Üniversitesi 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

12) DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

- a) Dokuz Eylül Üniversitesi 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

(*) 36, 37 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 11/12/2023 tarihli 32'nci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

- b) Dokuz Eylül Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 13) TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
- a) Trakya Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Trakya Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 14) BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
- a) Bursa Uludağ Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Bursa Uludağ Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 15) ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
- a) Anadolu Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Anadolu Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 16) SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
- a) Selçuk Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Selçuk Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 17) AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
- a) Akdeniz Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Akdeniz Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 18) ERCİYES ÜNİVERSİTESİ
- a) Erciyes Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Erciyes Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 19) SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
- a) Sivas Cumhuriyet Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Sivas Cumhuriyet Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 20) ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
- a) Çukurova Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Çukurova Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 21) ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
- a) Ondokuz Mayıs Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Ondokuz Mayıs Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 22) KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
- a) Karadeniz Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Karadeniz Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 23) ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
- a) Atatürk Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Atatürk Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 24) İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
- a) İnönü Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) İnönü Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 25) FIRAT ÜNİVERSİTESİ
- a) Fırat Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Fırat Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 26) DİCLE ÜNİVERSİTESİ
- a) Dicle Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Dicle Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 27) VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
- a) Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 28) GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
- a) Gaziantep Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Gaziantep Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 29) İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ
- a) İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 30) GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
- a) Gebze Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Gebze Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 31) HARRAN ÜNİVERSİTESİ
- a) Harran Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

- b) Harran Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 32) SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
- a) Süleyman Demirel Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Süleyman Demirel Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 33) AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
- a) Aydın Adnan Menderes Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Aydın Adnan Menderes Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 34) ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ
- a) Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 35) MERSİN ÜNİVERSİTESİ
- a) Mersin Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Mersin Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 36) PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
- a) Pamukkale Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Pamukkale Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 37) BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
- a) Balıkesir Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Balıkesir Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 38) KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
- a) Kocaeli Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Kocaeli Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 39) SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
- a) Sakarya Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Sakarya Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 40) MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
- a) Manisa Celal Bayar Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Manisa Celal Bayar Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 41) BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
- a) Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 42) HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
- a) Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 43) AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
- a) Afyon Kocatepe Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Afyon Kocatepe Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 44) KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
- a) Kafkas Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Kafkas Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 45) ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
- a) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 46) NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
- a) Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 47) KÜTAHYA Dumlupınar Üniversitesi
- a) Kütahya Dumlupınar Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Kütahya Dumlupınar Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 48) TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
- a) Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 49) MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
- a) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 50) KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
- a) Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

- b) Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 51) KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
- a) Kırıkkale Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Kırıkkale Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 52) ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
- a) Eskişehir Osmangazi Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Eskişehir Osmangazi Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 53) GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ
- a) Galatasaray Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Galatasaray Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 54) KIRŞEHİR AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ
- a) Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 55) KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
- a) Kastamonu Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Kastamonu Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 56) DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
- a) Düzce Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Düzce Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 57) BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
- a) Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 58) UŞAK ÜNİVERSİTESİ
- a) Uşak Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Uşak Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 59) RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
- a) Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 60) TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ
- a) Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 61) ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ
- a) Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 62) AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
- a) Aksaray Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Aksaray Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 63) GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
- a) Giresun Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Giresun Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 64) HİTİT ÜNİVERSİTESİ
- a) Hitit Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Hitit Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 65) YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ
- a) Yozgat Bozok Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Yozgat Bozok Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 66) ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ
- a) Adıyaman Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Adıyaman Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 67) ORDU ÜNİVERSİTESİ
- a) Ordu Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Ordu Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 68) AMASYA ÜNİVERSİTESİ
- a) Amasya Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Amasya Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 69) KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ
- a) Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

- b) Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 70) AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ
- a) Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 71) SİNOP ÜNİVERSİTESİ
- a) Sinop Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Sinop Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 72) SİİRT ÜNİVERSİTESİ
- a) Siirt Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Siirt Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 73) NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ
- a) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 74) KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
- a) Karabük Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Karabük Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 75) KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
- a) Kilis 7 Aralık Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Kilis 7 Aralık Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 76) ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ
- a) Çankırı Karatekin Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Çankırı Karatekin Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 77) ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ
- a) Artvin Çoruh Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Artvin Çoruh Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 78) BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
- a) Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 79) BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ
- a) Bitlis Eren Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Bitlis Eren Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 80) KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
- a) Kırklareli Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Kırklareli Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 81) OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ
- a) Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 82) BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ
- a) Bingöl Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Bingöl Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 83) MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ
- a) Muş Alparslan Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Muş Alparslan Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 84) MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
- a) Mardin Artuklu Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Mardin Artuklu Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 85) BATMAN ÜNİVERSİTESİ
- a) Batman Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Batman Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 86) ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ
- a) Ardahan Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Ardahan Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 87) BARTIN ÜNİVERSİTESİ
- a) Bartın Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Bartın Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 88) BAYBURT ÜNİVERSİTESİ
- a) Bayburt Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

- b) Bayburt Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 89) GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ
- a) Gümüşhane Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Gümüşhane Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 90) HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ
- a) Hakkari Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Hakkari Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 91) IĞDIR ÜNİVERSİTESİ
- a) Iğdır Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Iğdır Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 92) ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ
- a) Şırnak Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Şırnak Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 93) MUNZUR ÜNİVERSİTESİ
- a) Munzur Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Munzur Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 94) YALOVA ÜNİVERSİTESİ
- a) Yalova Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Yalova Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 95) TÜRK-ALMAN ÜNİVERSİTESİ
- a) Türk-Alman Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Türk-Alman Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî yönetim Kesin Hesabı
- 96) ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ
- a) Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 97) BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
- a) Bursa Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Bursa Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 98) İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ
- a) İstanbul Medeniyet Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) İstanbul Medeniyet Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 99) İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ
- a) İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 100) NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
- a) Necmettin Erbakan Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Necmettin Erbakan Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 101) ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ
- a) Abdullah Gül Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Abdullah Gül Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 102) ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
- a) Erzurum Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Erzurum Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 103) ADANA ALPARSLAN TÜRKİŞ BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ
- a) Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 104) ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
- a) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 105) SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
- a) Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 106) BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
- a) Bandırma Onyedİ Eylöl Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Bandırma Onyedİ Eylöl Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 107) İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
- a) İskenderun Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

- b) İskenderun Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 108) ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ
- a) Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 109) İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ
- a) İzmir Bakırçay Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) İzmir Bakırçay Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 110) İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ
- a) İzmir Demokrasi Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) İzmir Demokrasi Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 111) ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ
- a) Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 112) GAZİANTEP İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ
- a) Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 113) KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
- a) Konya Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Konya Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 114) KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
- a) Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 115) MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ
- a) Malatya Turgut Özal Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Malatya Turgut Özal Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 116) İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA
- a) İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 117) ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
- a) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 118) SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
- a) Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 119) SAMSUN ÜNİVERSİTESİ
- a) Samsun Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Samsun Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 120) SİVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ
- a) Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 121) TARSUS ÜNİVERSİTESİ
- a) Tarsus Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Tarsus Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 122) TRABZON ÜNİVERSİTESİ
- a) Trabzon Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Trabzon Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 123) KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ
- a) Kayseri Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Kayseri Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 124) KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ
- a) Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 125) ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
- a) Eskişehir Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Eskişehir Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 126) ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
- a) Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
127) AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

a) Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, tur üzerindeki görüşmelerde siyasi parti gruplarına ve İç Tüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi hâlinde görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye altmışar dakika söz verilecek. Bu süreler birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir ve şahsı adına yapılacak konuşmacıların süresi ise beşer dakika olacaktır. Ayrıca, konuşmalar tamamlanınca soru-cevap işlemi on beş dakika soru, on beş dakika cevap olarak yapılacak ve sorular gereksiz olarak yerinden sorulacaktır.

Bilgilerinize sunulur.

Altıncı turda siyasi parti grupları, yürütme ve şahısları adına söz alanların adlarını sırasıyla okuyorum:

Saadet Partisi Grubu adına konuşmacılar: İsa Mesih Şahin, İstanbul Milletvekili; Mehmet Karaman, Samsun Milletvekili; Sema Silkin Ün, Denizli Milletvekili; Mustafa Kaya, İstanbul Milletvekili; Serap Yazıcı Özbudun, Antalya Milletvekili.

İYİ Parti Grubu adına konuşmacılar: Ayyüce Türkeş Taş, Adana Milletvekili; Yüksel Arslan, Ankara Milletvekili; Şenol Sunat, Manisa Milletvekili; Yüksel Selçuk Türkoğlu, Bursa Milletvekili.

Milliyetçi Hareket Partisi adına konuşmacılar: Pelin Yılık, Çankırı Milletvekili; Ayşe Sibel Ersoy, Adana Milletvekili; Hasan Basri Sönmez, Isparta Milletvekili; Filiz Kılıç, Nevşehir Milletvekili; Mehmet Taytak, Afyonkarahisar Milletvekili; İlyas Topsakal, Samsun Milletvekili.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi adına konuşmacılar: Halide Türkoğlu, Diyarbakır Milletvekili; Adalet Kaya, Diyarbakır Milletvekili; Gülcan Kaçmaz Sayyigit, Van Milletvekili; Sevilay Çelenk Özen, Diyarbakır Milletvekili; Semra Çağlar Gökalp, Bitlis Milletvekili; Ceylan Akça Cupolo, Diyarbakır Milletvekili.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına konuşmacılar: Burcu Köksal, Afyonkarahisar Milletvekili; Aylin Yaman, Ankara Milletvekili; Aliye Timisi Ersever, Ankara Milletvekili; Türkan Elçi, İstanbul Milletvekili; Gizem Özcan, Muğla Milletvekili; Nurten Yontar, Tekirdağ Milletvekili; Suat Özçağdaş, İstanbul Milletvekili; Yüksel Taşkın, İzmir Milletvekili.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına konuşmacılar: Ayşen Gürcan, Eskişehir Milletvekili; Ercan Öztürk, Düzce Milletvekili; Fatma Serap Ekmekci, Kastamonu Milletvekili; Yakup Otgöz, Muğla Milletvekili; Orhan Erdem, Konya Milletvekili; Mehmet Emin Öz, Erzurum Milletvekili; Rukiye Toy, Sivas Milletvekili; Sadettin Hülagü, Kocaeli Milletvekili; Abdürrahim Dusak, Şanlıurfa Milletvekili; Nazım Elmas, Giresun Milletvekili; Adem Korkmaz, Burdur Milletvekili; Muhammed Avcı, Rize Milletvekili.

Şahsı adına; lehte Fatma Öncü, Erzurum Milletvekili.

Yürütme adına konuşmacılar: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin.

Aleyhte konuşmacı Saliha Sera Kadıgil, İstanbul Milletvekili.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bakanlara şu “hoş geldin” ziyaretini giderken yapsınlar Sayın Başkan; siz konuşuyorsunuz, bakan ziyareti yapıyorlar.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bütçe görüşmelerinin altıncı turuna başlayacağız, Sayın Bakanlarımızla görüşmelerinizi lütfen arada gerçekleştirin. Genel Kurulun insicamı açısından, lütfen, tüm milletvekillerimizi yerlerine davet ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, şimdi ilk söz, Saadet Partisi Grubu adına İsa Mesih Şahin, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Şahin. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'nın Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez'in vefatına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, geçen günkü olay sonrası ilk kez kürsüye çıkıyorum. Ben tekrar Saadet Partisi Grubuna ve tüm Saadet Partisi ailesine Sayın Hasan Bitmez Vekilimizin vefatı sebebiyle başsağlığı diliyorum ve sabırlar diliyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (Devam)

2.- 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2022 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 222 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2022 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2022 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/760) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 37) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI (Devam)

1)Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2)Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Eğitim Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Eğitim Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kurulu 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kurulu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) ÜNİVERSİTELER (Devam)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şahin.

ŞAADET PARTİSİ GRUBU ADINA İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Evet, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, ben de çok değerli Hasan Bitmez ağabeyimizin burada geçirdiği krizden ve sonrasındaki vefatından sonra ilk kez kürsüye çıkıyorum. Biz, her şey gözümüzün önünde gerçekleştiği için gerçekten tarifsiz bir duygu yaşıyoruz. Bu anlamda, ben tekrar Hasan Bey'e Allah'tan rahmet diliyorum. Mekânı cennet olsun, bütün Türkiye Büyük Millet Meclis Meclisimizin başı sağ olsun diyorum.

Evet, değerli milletvekilleri, ben Millî Eğitim Bakanlığıyla ilgili konuşacağım. Tabii ki ben uzun süredir Millî Eğitim Bakanlığıyla, öğretmenlerimizle ilgili mülakat konusunu dile getirmeye çalışıyorum; sanırım, Türkiye Büyük Millet Meclisinde de en çok dile getiren milletvekili benimdir. Yine, bu konuyu dile getireceğim. Mülakat konusunu önemsiyoruz, mülakat konusunu Türkiye'nin geleceği adına önemsiyoruz, Türkiye'de liyakatli bir sistemin inşa edilmesi adına önemsiyoruz, Türkiye'de gençlerimizin geleceği adına bu konuyu önemsiyoruz; adalet, en başta adalet adına bu konuyu önemsiyoruz.

Evet, tabii, seçim öncesi iktidarın bir sözü vardı “Mülakatları kaldıracamız.” diye. Seçimden sonra Sayın Bakanın belirsiz bir açıklaması hâlâ zihinlerde bir soru işareti olarak duruyor. Bu konuda bugün burada, kamuoyunun önünde Sayın Bakanın kamuoyunu, özellikle de bizi ekran başında bekleyen genç arkadaşlarımızı, özellikle de öğretmenlerimizi tatmin etmesini bekliyoruz. Sayın Bakan, seçimden sonra Sayın Cumhurbaşkanının sözünü de aşarak “Mülakat gibi mülakat yapacağız.” dediniz. Öncelikle, “mülakat gibi mülakat” ne demek, bu konuyu kesinlikle şu kürsüden cevaplamamız gerekiyor. Sizden önceki bakanlar mülakat gibi mülakat yapmıyor muydu? Sizden önceki bakanlar gençlerimizin hakkını mı yiyordu, bir adaletsizlik mi oluyordu? Bu konuyu Sayın Bakanın bu kürsüden cevaplaması şarttır.

Evet, değerli milletvekilleri, bizim istediğimiz şey çok açık; gençlere bir söz verildi, bu sözün iktidar tarafından yerine getirilmesidir. Bizim için aslolan, liyakatin esas alınmasıdır; bizim için aslolan, bu torpil düzenine, bu kayırmacı düzene bir son verilmesi; adaletli, liyakatli, objektif kriterlere dayalı bir sistemin inşa edilmesidir.

Değerli milletvekilleri, vatandaş sizden AK PARTİ'li öğretmen istemiyor, vatandaş sizden liyakatli öğretmen istiyor. Liyakatli olduktan sonra AK PARTİ'li de olur, Gelecek Partili de olur; partisi önemli değil, değerli milletvekilleri, bunu özellikle buradan paylaşmak istiyorum.

Bir de, Sayın Meclis İdare Amirimiz “Kasım ayında 57 bin kişi ziyaret etti Meclisi.” dedi, 57 bin kişi. Sayın Bakan, kaldırın bu mülakatı, o 57 bin sayısı 27 bine düşecektir çünkü oğlunu, kızını zor şartlarda okutan anneler, babalar torpil aramak zorunda kalıyorlar, milletvekillerinin kapısını çalmak zorunda kalıyorlar.

Değerli milletvekilleri, sizin de işinizi kolaylaştırmaktan bahsediyoruz. Size gelen görüşmelerin yarısından çoğu torpil için geliyor. Vatandaşımız burada, bakın, yadırgamıyoruz, vatandaşımızın bu düzene muhtaç kalmasını eleştiriyoruz. Evet, onun için bu düzen kaldırılmalıdır, mülakat uygulamasına son verilmelidir.

Yine, kırk beş dakikalık bir uygulamadan bahsetti Sayın Bakan. Allah aşkına, 30 bin öğretmen alsanız -bizim talebimiz 100 bin öğretmen atamasıdır- 90 bin kişi mülakata girse kırk beş dakikayla çarptığınızda kaç ayda bitireceksiniz bu mülakatları itirazları da eklediğimizde? Gençler mülakatların sonucunu beklerken diğer KPSS sınavı da gelecek, sonucu mu bekleyecek, sınava mı hazırlanacak? Gençlerimizi bu stresten kurtarmak zorundasınız.

Sayın Bakanım...

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – Tamamlayacağım, daha sürem var ama Sayın Bakanımız kürsüdeki arkadaşları dinlerse.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bakan Bey meşgul yine, Bakan Bey meşgul.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Hayır, bakanlara böyle gelme işini...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ya, randevu alın, görüşün.

BAŞKAN – Sayın milletvekili arkadaşım, hatibimiz kürsüde Sayın Bakana bir şeyler söylüyor, lütfen, daha sonra... Daha sonra...

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – Ben burada gençlerimiz adına konuşuyorum, ben burada adalet bekleyen gençlerimiz, anneler babalar adına konuşuyorum. Sayın Bakanı her zaman yakalama imkânımız yok, iktidar partisindeki arkadaşlar her zaman Sayın Bakanımıza ulaşabilirler; onun için Sayın Bakandan da Meclisten de istihdam buradaki merakımızı doğru bir şekilde anlatmamıza fırsat verilmesi. Evet, mülakat konusu böyle.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Onlar da ulaşmıyor, onlar da.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – Yine, bir başka söz, rehber öğretmen adaylarımıza verilen bir söz: Seçimden bir gün önce, 27 Mayıs'ta -ikinci seçimden bir gün önce- önceki Millî Eğitim Bakanının mülakatla ilgili verdiği söz gibi, rehber öğretmenlerimize de bir sözü var, şöyle bir “tweet”i var: “100 öğrencisi olan her okula bir rehber öğretmen atanacak.” Bununla ilgili de bir adım atılmadı, bu sözü de sizden tutmanızı bekliyoruz. Söz, siyasetçinin sermayesidir; bu sermayeyi tüketmeyin çok değerli iktidar partisindeki arkadaşlarım.

Evet, şimdi, Türkiye'nin sorunu: Her gelen bakan bir eğitim sistemi değiştirirse biz yol alamayız. Sayın Cumhurbaşkanı eğitimle ilgili “Şu kadar derslik yaptık yirmi bir yılda, şu kadar üniversite açtık yirmi bir yılda.” diye söylüyor. Aslında bir şey daha eklemeli: “Yirmi bir yılda 9 da bakan değiştirdik.” demesi lazım. Arkadaşlar, Millî Eğitim gibi önemli bir alanda 9 bakan değişikliğini normal görmüyoruz, doğru bulmuyoruz.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Yazboz tahtası...

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – 9 bakan değiştirirseniz, her gelen bakan da bir sistem değiştirirse bu alanda biz yol gidemeyiz, nitekim gidemiyoruz da.

Evet, şimdi, Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA) 2022 sonuçlarında Türkiye OECD ülkeleri arasında son sıralarda yer alıyor arkadaşlar. Singapur bütün alanlarda 1'inci olmuş, bu bir tesadüf olabilir mi? Hayır, asla tesadüf değil. Singapur 1990'lı yıllarda eğitim sisteminde dev bir atılım yapıyor; ülkenin en yetenekli öğrencilerini öğretmenlik mesleğine yönlendiriyor, öğretmenlik mesleğinin maaşlarını tatmin edici bir seviyeye çıkarıyor ve sonuçta da böyle bir sınavda bütün branşlarda uluslararası arenada 1'inci sıraya yükseliyor arkadaşlar. Bu bir tesadüf değil. Eğer iyi bir eğitim ve eğitimde başarı isteniyorsa donanımlı, kaliteli, nitelikli öğretmenler yetiştirmek zorundayız; bu da Sayın Bakanın kırk beş dakikada mülakatla yapacağı bir sistemle olmaz, olamazdır arkadaşlar.

Şimdi, eğitim sistemini düzeltmek zorundayız. “Şu kadar üniversite açtık.” yerine “Şu kadar amaca yönelik eğitim

fakültesi açtık." diyebilirsek, bunun gerçekten hakkını verebilirsek işte bu anlamda önemli bir adımı atmış oluruz. Eğitim fakültesinin kontenjanlarını sınırlandırmadan, eğitim sisteminde köklü bir reform yapmadan bu adımları da atamayız. Evet, bu adımları atabilirsek, üniversiteden mezun olan öğretmenlerimizin gerçekten donanımlı bir şekilde mezun olmasını sağlayabilirsek Sayın Bakanın ve iktidarın da "Efendim, öyle ama mülakat da seçicilik için gerekiyor." bahanesini elinden almış oluruz.

Evet, değerli milletvekilleri, eğitimi sadece bina ve öğretmen sayısından ibaret görürsek büyük bir hata yapmış oluruz çünkü eğitimde ilerleme ancak niteliğin ve kalitenin artmasıyla mümkündür. Türkiye'de eğitim niteliğinin azalmasının temel sebebi -burası çok önemli- eğitime ideolojik yaklaşılmasıdır. Geçmiş dönemlerde, maalesef, bu böyleydi, maalesef, bugün de böyle; sadece iktidar değişti ama bakış açısı değişmedi. Her iktidar kendi ideolojik anlayışını katı bir şekilde eğitim sistemine yansıtmaya çalışırsa bocalayıp dururuz, geçmişte de bunun için bocaladık, bugün de bunun için bocalıyoruz. Yapmamız gereken şey, çocuklarımızı zamanın ruhuna uygun yetiştirmektir; zamanın ruhu da "bilim" diyor, "matematik" diyor, "yapay zekâ" diyor, "demokrasi ve adalet bilinci" diyor, "spor ve sanat" diyor, "vatandaşlık bilinci" diyor. Eğitim sistemimiz çağın gerekleriyle, ahlak ve inanç ile millî bilincin bir arada olacağı bir anlayışla oluşturulmalı ve uygulanmalıdır; olması gereken budur. Kalıcı ve köklü bir reform yapmak zorundayız. Bu kalıcı ve köklü reformu da ideolojik kalıplardan siyasetüstü düşünerek yapabiliriz.

Değerli milletvekilleri, yeni eğitim paradigmamız siyasi çekişmelere değil toplumumuzun ortak özlemlerine ve gelecek beklentilerine dayanan, evrensel birikimiyle toplumumuzun tarihî tecrübelerini özgün bir senteze kavuşturan çağdaş bir anlayışla oluşturulmalıdır. Yine, Bakanlığın aceleyle alınan bir kararı var, bir uygulaması var; ölçme değerlendirme sistemiyle ilgili bir değişiklik yapıldı. Bakanlık yaptığı değişiklikle ilköğretimde sınavları kaldırdı, ortaokul ve liselerde ortak ve açık uçlu sorularla yeni bir sisteme geçti. Bu karar okulların başlamasından bir ay sonra alındı arkadaşlar. Bu kadar öğretmen, bu kadar öğrenci, bu kadar veli, bu kadar konunun paydaşları; okullar açıldıktan bir ay sonra yapılması herkesi mağdur etmek anlamına geliyor. Sayın Bakan da ilgili Bakanlığa yabancı birisi değil, daha önce orada Müsteşarlık yaptı.

Şimdi, madem böyle bir sisteme geçtiniz Sayın Bakan, şu sorunun da cevaplanmasını özellikle bekliyoruz: LGS ve YKS gibi çoktan seçmeli sınavların yapısını da değiştirmeyi düşünüyor musunuz? Bu soruyu da özellikle soruyoruz. Bu çelişkiyi de burada özellikle paylaşmak istedim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Şahin.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – Evet, değerli milletvekilleri, birkaç hususa daha değineceğim. Okul öncesi eğitimin zorunlu olması gerektiğini düşünüyoruz. Bu anlamda fırsat eşitliği sağlanmalıdır, Türkiye'nin her yerinde bu imkânlar oluşturulmalıdır. Derslik sayısı anlamında Türkiye'nin her yerinde sorunlar var, büyükşehirlerde de sorunlar var. Bu eksiklik kapatılmalı, ikili eğitime son verilmelidir, normal eğitime geçilmelidir. Yaz saati uygulaması öğrencilerimiz için çok büyük bir sorundur, velilerimiz için büyük bir sorundur. Bu anlamda da yaz saati uygulamasının da tekrar gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Evet, son olarak da -not almışım- paylaşmadan geçmek istemiyorum: Eğitim, üniversiteler denilince, Şehir Üniversitesiyle ilgili rezaleti bir kere daha iktidar partisindeki arkadaşların vicdanına seslenerek haykırmak istiyorum: Evet, o kadar üniversite açtınız ama maalesef tarihe bir de "Üniversite kapatan iktidar." olarak geçtiniz. İcinizden bir kişi çıkıp şurada Şehir Üniversitesinin kapatılmasını vicdanlı bir şekilde de açıklayabilirse oradan alkışlayacağım diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına ikinci söz talebi Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'a aittir.

Buyurun Sayın Karaman. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MEHMET KARAMAN (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimiz; hepinizi hürmet ve muhabbetle selamlıyorum.

Sözlerime başlarken, salı günü Genel Kurulda hakikatleri haykırmak suretiyle yaptığı konuşma esnasında rahatsızlanarak...

OSMAN ZABUN (Isparta) – Sizin hakikatler, sizin.

MEHMET KARAMAN (Devamla) – ...perşembe günü Hakk'ın rahmetine kavuşan Kocaeli Milletvekilimiz Hasan Bitmez kardeşime Rabb'imizden rahmetler diliyorum; ailesinin, camiamızın ve milletimizin başı sağ olsun.

OSMAN ZABUN (Isparta) – Hangi hakikat?

MEHMET KARAMAN (Devamla) – Tarih, Hasan Bey kardeşimin mazlum bir coğrafyanın hakkını haykırdığını ve Filistin davasını en kalpten savunduğunu yazacaktır.

Kıymetli milletvekilleri, bugün olduğu gibi, en başından beri millî görüş hareketimiz bu saikle hareket edegelmiştir. Bu hareketin devamı için de en önemli unsur eğitimidir; gelecek nesillerimiz için inançlı, ahlaklı ve sağlıklı bir toplum kurmak istiyorsak bunu ancak ve ancak eğitimle mümkün kılacağız. Tüm reformlar eğitimle ayakta kalmıştır; yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'in dahi ilk emrinin "Oku." olması eğitime ne denli önem vermemiz gerektiğinin ispatı niteliğindedir. Ayrıca eğitim, her vatandaşın düşünce ve davranışında yanlışı değil doğruyu, zararlıyı değil faydalıyı, zulmü değil adaleti, kötüyü değil iyiyi seçip millî melekeleri kazandırmaya yönelik planlı, programlı çalışmayı yapmaktır. Millî eğitimde çocuklarımıza bilgi beceri ve ilim yanında, ahlaki, manevî değerleri de vermek zorundayız. Çocuklarımıza helal nedir, haram nedir, namus, iffet nedir, millete hayırlı birer evlat olma yönündeki ahlaki ve manevî değerleri vermemiz gerekiyor. Kardeşlik kavramını en iyi şekilde işlemekle kendisi için istediğini kardeşi için isteyebilecek anlayışı benimsetmek gerekir; ancak böyle bir durumda toplumsal barış, toplumsal kaynaşma gerçekleşebilir.

Değerli arkadaşlarım, bugün ülkemizin yıllardır süren kalkınma problemi varken, yıllardır süren adalet problemi varken, ülkemizin belki de en önemli sorunu olan eğitim ve ahlak problemi varken hazırlanan bütçenin emek sömürsü temelinde olduğunu ne yazık ki söylemek mecburiyetindeyim zira sadece 2 rakam vereceğim ve bütçenin özeti olacak. İlki, devletin gelirleri, 2024 net bütçe gelirinin yüzde 88'i vergilerden oluşmaktadır; burada fakirden alıp zengine verme bütçesidir bu. 2024 bütçesinde faize ayrılan rakam tam 1 trilyon 254 milyar lira; 2023'e göre yüzde 94 artış sağlanmıştır. Bakınız, sadece şu 2 rakam göstermektedir ki bu bütçe millet düşünülerek değil; millete rağmen rantiyeciler, lobiler, sermaye odakları düşünülerek hazırlanmış bir bütçedir.

Değerli arkadaşlarım, bu saydığımız talepler, ihtiyaçlar nasıl karşılanacak? İşte, burada en önemli husus maddi ve manevî kalkınmadır. Bunu sağlayacak olan nitelikli eğitim, nitelikli iş gücü, nitelikli bir nesildir. Beşikten mezara kadar bilgi tahsil etmek ve ilim öğrenmek de hiç şüphesiz insan olmanın gereğidir. Devletin en önemli görevi ise kalkınmanın devamlılığını sağlayacak bir nesil yetiştirilmesidir, bu da eğitime gerekli yatırımı yapılmasıyla mümkündür.

İktidar olarak her fırsatta gelişmeleri 2002'ye göre kıyaslıyorsunuz, bir kıyası da ben size yapayım. 2002'de Millî Eğitimin bütçedeki payı yüzde 17 iken 2024 bütçesinde bu oran yüzde 9'a gerilemiş, neredeyse yarı yarıya düşmüştür. Faizde ise durum aksine 2002'de 52 milyar lirayken 2024 bütçesinde bu rakam 24 kat artmıştır yani neredeyse Millî Eğitim bütçesine denk hâle gelmiştir. Peki, soruyorum: 1 trilyon 254 milyar liranın faize ayrıldığı bir bütçede "En büyük payı eğitime ayırdık." demek ne kadar

gerçekçidir? Aksine, bu ifade belki de milletle alay etmek gibidir.

Eğitimin en temel prensiplerinden biri de sürekliliktir ancak gelin görün ki iktidarınız döneminde 8 kez Millî Eğitim Bakanı değişmiş, 9'uncu Millî Eğitim Bakanımız Yusuf Tekin Bey'dir. Hâliyle, bu döneminizde süreklilikten bahsetmek mümkün olur inşallah diyorum. Eğitim, müşavir ve bakan politikası değildir. Eğitimde başarı için ciddiyet, disiplin ve süreklilik isteyen bir devlet politikası gereklidir. Eğitimdeki yazboz modelinden lütfen artık ayrılın. Eğitimin kalitesi ahlakla, siyasetten uzak, özgür şekilde yükselecektir. Sayın Bakanımızdan da bu özerk alanda bir zihniyetin askeri gibi değil, tüm vatandaşları kucaklayacak ve devlet politikası olacak adımları atması en büyük beklentimizdir.

Evet, bu bahsettiklerim ideal olanlardır ama dönüp kendimize baktığımızda ideallerin çok gerisinde kaldığımız ortadadır. İstedığınız kadar 2023, 2053, 2071 hedeflerini koyunuz; hedefiniz, yalnızca bu tarihlere ulaşmak mı, yoksa bu tarihlere o koltuklarda oturmak mı, yoksa ecdadımızın taşıdığı o kutlu sancağı daha yükseklerle taşımak mı? Ne yazık ki üzülerek söylüyorum, sayılıp dökülen tarihler o koltukların işgalinden öteye gidemedi. Bakınız, yüz yılı geride bıraktık ancak bu geçen yüz yılın muhasebesi ne ölçüde yapıldı, ne dersler çıkarıldı? İşte, bizler akıp giden zamanda ders çıkarmadıkça, eğitim politikalarına gereken hassasiyeti vermedikçe o idealler bir rakam olmaktan öteye maalesef gidemiyor. Şair Cahit Zarifoğlu'nun dediği gibi: "Zirvesine göz koyduğum dağlara bak/Koşup takıldığım çitlere bak" misali çitlerden öte gidemeyiz. Kıymetli milletvekilleri, bizlerin görevi bu çitleri kaldırmaktır, eğitimin önünü açmaktır, açmadığımız takdirde ise vakia ortadadır.

OECD tarafından yapılan çalışmalarla eğitim sisteminizin kalitesinin uluslararası ortalamanın altında olduğu da açıkça görülmektedir. Öte yandan lise geçiş sınavı ve üniversite giriş sınavları sonuçları genel bir kalite sorununun yanı sıra okullar arasında da kalite uçurumunu ortaya koymaktadır. Defaatle bu kürsüden söyledim, bir vatandaş devletin verdiği söze güvenmeyecek de kime güvenecek? Öncelikle verdiğiniz söz tutulsun ve mülakatlar kaldırılınsın. Bu vaat sadece sizin değil, tüm partilerin seçim beyannamesinde zaten vardı, ancak iktidar sahibi ve icra makamı olarak "Mülakatları kaldıracağız." diyerek söz verdiniz, o hâlde Cumhurbaşkanımızın bu sözü artık geride kalsın, lütfen mülakatları kaldırınız. Hâlâ akıbeti meçhul bir sınava hazırlanan gençlere, yıllarını feda etmiş adaylara da bu zulmü reva görmeyin; insanların hayalleriyle oynamak bu kadar kolay değil. "İllaki biz yapacağız." diyorsunuz, buyurun, yetki zaten sizde, gerekeni yapın, biz de size destek olalım diyorum.

Bir diğer husus, 7354 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu garabetidir. Bakınız, bu kanun birçok şey olabilir ama bir meslek kanunu olmaktan çok uzaktır. Hani derler ya "Adı var." bu kanunun da ancak adı var. Amaç, kapsam, yürürlük maddelerini çıkar, 8 maddelik bir mevzuattan bahsediyorum; bozdur bozdur harca. Bu kanunla toplumu yetiştirecek olan değerli öğretmenlerimizin hangi derdine derman bulunabilir; soruyorum sizlere. Öğretmenlerimiz bu kanunun da değiştirilmesini istiyorlar.

Yine, 7354 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu yerine aday öğretmenin yetiştirilmesinden emekliliğine kadar kapsamlı ve kalıcı çözüm sağlayan bir kanun öncelikle çıkarılmalıdır. Meslek kanununda tüm eğitim çalışanlarının görev tanımları net bir şekilde yapılmalı, öğretmen, başöğretmen, uzman öğretmen, müdür yardımcısı, müdür, şube müdürü, müfettiş gibi hizmet sınıfları arasında maaş dengesizliği düzenlenmeli ve tüm hizmet sınıflarının kariyer basamakları 657 sayılı Kanun'da hüküm altına alındığı üzere kariyer ilkesine göre ilerlemeli ve tüm eğitim kademeleri nezdinde şeffaf, rekabete açık, başarıyı ödüllendirme temelli, kariyer ve görevde yükselme sistemine geçmelidir.

Yapılması gerekenlerden bahsederken yıllardan beri uygulanan ücretli uygulamasına değinmeden de edemeyeceğiz. Mevcut durumda asgari ücretin dahi altında kalan ücretli öğretmen çalıştırma sorununu görmezden gelmemeliyiz, lütfen biraz insaflı olunuz; bu durum doğru bir şey değildir. Bazı verilere göre toplam ücretli öğretmen sayısı 76.485'tir. Millî Eğitim Bakanlığı öğretmen açığı ücretli öğretmen çalıştırarak kapatma yerine atanmayı bekleyen yüz binlerce öğretmenimize kadro vermemlidir. Öğretmenlerimizin kurumsal ve toplumsal niteliği ve saygınlığı artırılmalıdır. Günü kurtaracak tutumla birlikte bu sorunlar çözülemez. Sayıştay raporuna göre ülkemizde 150 bine yakın öğretmen açığı bulunurken atama bekleyen 460 bin öğretmen -bir diğer deyiş ise bu öğretmenler 700 bin civarında olabilir- sırasını beklemektedir. İktidarın yıllardır verdiği sözler maalesef havada kalmakta ve öğretmen açığı da hâlâ devam etmektedir.

Biz, fedakâr öğretmen adaylarını, öğrencilerinden ayrı bırakmanıza karşıyız. Yoksulluk sınırının altında kalan öğretmen maaşına karşıyız. Hele ki özel sektörde çalışan öğretmenlerimizin kapitalist piyasa koşullarına ve işverenine insafına bırakılmasına da karşıyız. Soruyorum sizlere: Öğretmenlerimiz chehalete mi savaşıyor geçim derdiyle mi? Toplumu yetiştirecek değerli öğretmenlerimize bunu reva görmeyin ve öğretmenlik mesleğini, onurunu ayaklar altına almayın. Evet, nitelik arayın ama hakkını da verin. İhtisas akademileri neden bir nesil yetiştiren Millî Eğitimin uhdesinde yok? Bizim fedakâr öğretmenlerimiz bu tip yarışa ve gayrete her zaman hazırlar, yeter ki adil olun, adil olun, adil olun.

Aday öğretmenlerin de oryantasyonu sağlıklı bir şekilde sağlanmalıdır. Uzman ve başöğretmenler başta olmak üzere tecrübeli öğretmenler, kuruma atanan aday öğretmenlere rehberlik yapabilmelidir. Aday öğretmenlere atandığı bölgeyle ilgili çevre uyum eğitimleri verilmelidir. Eğitim fakültelerinde okuyan son sınıf öğrencilerine bir yıl staj zorunluluğu getirilmelidir. Staj yapan, eğitim fakültelerinde okuyan son sınıf öğrencileri Sosyal Güvenlik Kurumunun kapsamına alınmalı ve stajyerlere asgari ücretin belli bir oranında ücret ödenmelidir.

Bir diğer mesele de zorunlu eğitim ve mesleki eğitime gereken önemin verilmemesi. Allah aşkına, nedir bu on iki yıllık zorunlu eğitim? Gençler yalnızca temel eğitim mi almak zorunda? Bir genç, mesleki anlamda kendini geliştirmek isteyemez mi? Bu sayede topluma katkı sağlayamaz mı? Neyi dayatıyorsunuz ve genç dimağları hapsediyorsunuz?

Ülkemizin ikinci kademe eleman ihtiyacı ortadayken, öyleyse mesleki eğitim niçin güçlendirilmiyor? Erken yaşta meslek sahibi olmak isteyen gençlerin önü açılmalı ve zorunlu eğitim süresi azaltılmalıdır. Bu durum, sosyolojik, psikolojik, ekonomik ve birçok alanda ülkemizi kalkındıracak da bir adım olacaktır. Sanayilerimizde bu kadar istihdam açığı olduğu hâlde, bilinmekteyken neden hedef oran düşük tutulmakta ve neden artırılması için bir çalışma öngörülmemektedir?

Artık "Üniversite okumaya mecbursun." algısı ortadan kaldırılmalıdır. Çünkü bir kesim gencimiz, üniversite sınavından ve üniversite diplomasından beklediğini alamadığı için maalesef hayattan kopmaktadır. Üniversite sınavına girene kadar on iki yıl zorunlu eğitimle vakit kaybetmeleri yetmiyormuş gibi, yetenekli ve topluma katkı sağlayacak birçok genç, üniversite eğitimini tamamlasa dahi hayata sıfır noktasından başlamaktadır. Sonucunda ise 1 milyon 79 bin üniversite mezunu işsizler ordusuna katılmaktadır. O hâlde, bu kabullenme ve inattan vazgeçip erken yaşta mesleki beceri kazanmaları için gençlerin önleri açılmalı, zorunlu eğitim süresi düşürülmeli ve yetenek, kurs, sertifika, meslek eğitimi esaslı kazanımlar sağlanmalıdır. Toplum barışında, istihdam, en az eğitim, ahlak kadar önemli olmanın yanında ülkemizin de kalkınma değerini artırmanın en önemli araçlarındandır.

Kıymetli milletvekilleri, aslan yattığı yerden belli olur. Birçok okulumuzda sosyal donatı alanlarının eksikliği, çok katlı oluşları ve okul başına öğrenci sayılarının fazla olması gibi fiziki şartlarını iyileştirilmesi gerekmektedir ve eğitim ortamının temizliği sağlanmalıdır. Okullarımız yetersiz bütçeler sebebiyle ihtiyacı kadar yardımcı personel ve güvenlik personeli sürekli olarak istihdam edememektedir. Bu durum düzeltilmeli ve sürekli istihdam sağlanmalıdır.

Önemli olan nicelik değil, niteliktir. Bir eğitimin her aşamasında olduğu gibi üniversitelerimizde de böyledir. Üniversitelere ayrılan AR-GE payı yükseltilmelidir. İleri teknoloji, dijital teknolojiler, yapay zekâ, yazılım AR-GE'leriyle ilgili akademik çalışmalar proje bazlı desteklenmeli, bölüm ve fakültelerin bu çerçevede güncellenmesi teşvik edilmelidir.

Bugün ülkemiz ciddi bir beyin göçü ve nitelikli yetişmiş insan göçüyle karşı karşıyadır. TÜİK verilerine göre 2021'de 103 bin, 2022'de de 139.531 kişi ülkeyi terk etmiş. Gidenlerin yaş aralıklarına baktığınız zaman 25-29 yaş arasındaki gençlerimizden oluşmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Karaman.

MEHMET KARAMAN (Devamla) – Buna sebep, hem akademik hem profesyonel istihdam ve imkânların yetersiz kalması ve günden güne kalitesinin düşmesidir. Bu konuda da ciddi bir çalışma yapılmasını öngörmekteyiz.

Kıymetli milletvekilleri, bizim bir derdimiz var: Emanet aldığımız bu koltukları ahlaklı, millî ve manevi değerlerine bağlı, vatansever bir nesle teslim etmek. Bu neslin de bu sorumlulukları başarılı bir şekilde üstlenebilmesi ancak ve ancak millî ve akılcı bir eğitimden geçer. İnaniyorum ki bu sayede ülkemiz refaha erecek ve saadete kavuşacaktır.

Hepinizi hürmet ve muhabbetle selamlıyorum. Allah'a emanet olun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına üçüncü söz talebi Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün'e aittir.

Buyurun Sayın Ün. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2024 yılı bütçesi hakkında Gelecek-Saadet Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım.

Sözlerime başlarken, bu kürsüden, konuşmasının sonunda geçirdiği rahatsızlık sonrasında üç gün önce vefat eden Kocaeli Milletvekilimiz Hasan Bitmez ağabeyimize Allah'tan rahmet diliyorum. Kendisi bir cihat meydanında şehit olmaktan başka ancak böyle bir veda dilerdi Rabb'inden, o da kendisine nasip oldu; Mevla rahmet eylesin.

Değerli milletvekilleri, bugün aslında bir bütçeyi değil tedbir alınmazsa nasıl bir çıkmaz yola gireceğimizi hatta girdiğimizi konuştuğumuz gün. Gelir adaletsizliğinin bu kadar yüksek olduğu bir ülkede rakamları konuşmak anlamsız olsa da en zengin yüzde 20'lik kesimin toplam gelirden aldığı payın en yoksul yüzde 20'lik kesimin aldığı paydan 7,7 kat daha fazla olduğunu, en alttaki 15 milyon insanın toplam gelirden aldığı payın yüzde 6,2 olduğunu, en yüksekteki 15 milyon kişinin ise gelirin yüzde 46'sını paylaştığını, nüfusun en zengin yüzde 10'unun servetten aldığı payın yüzde 70 olduğunu, ülke servetinin yüzde 40'lık kısmının nüfusun sadece yüzde 1'lik kesiminin elinde tutulduğunu anlatmakta fayda var.

Kuzulara şah olan kurdun bile yapamayacağı taksimi bu iktidar yapıyor maalesef, yoksulluğumuzu da kabul etmiyor üstelik. Bir Bakan çıkıp Türkiye'de aşırı yoksulluğun olmadığını söyleyebiliyor mesela. Biz bu Bakanlarla aynı ülkede yaşayıp yaşamadığımızı teyit etme ihtiyacı duyuyoruz.

Sonra Aile Bakanlığımızın verilerine bakıyoruz, yardım alan aile sayısının dört yılda 4 kat arttığını görüyoruz. 11 milyon 370 bin kişinin yani nüfusun yüzde 13,3'ünün yardıma muhtaç hâle geldiğini görüyoruz. Nisan ayında 3,3 milyon olan yardım giden aile sayısının ağustosta 3,7 milyona çıktığını görüyoruz. 2019'da 688 bin hane derinleşen yoksulluk yüzünden sosyal yardım alırken bu hanelerin 2020'de yüzde 68'lik artışla 1 milyon 154 bine çıktığını, 2021'de yüzde 145 artışla 2 milyon 830 bine, 2022'de 3 milyon 472 bine ulaştığını görüyoruz. Elektrik fatura ödeme başvurularının 2019'da 1 milyon 141 binken 2023'ün ilk altı ayında 4 milyon 141 bine ulaştığını görüyoruz. Açlık sınırının 15 bin TL'ye dayandığını, yoksulluk sınırının en düşük memur maaşının 2, asgari ücretin 4, emekli maaşının ise 6 katına ulaştığını görüyoruz. Allah aşkına bırakın ücretliyi, çalışanı, emekliyi, memuru, sadece yardım alan hane sayısına bile bakarsanız nasıl bir yoksulluk sarmalı içinde olduğumuzu görürsünüz ve bu gördüklerimiz karşısında ülkemizde yoksulluğun olmadığı iddiasına karşı konuşmak zorunda kalıyoruz. Emeklisi, asgari ücretlisi, memuruyla milyonlarca vatandaşımızın bu gerçekliğini görmezden gelen bir zihniyetle yönetildiğimizi anlatmak zorunda kalıyoruz.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2022'de yoksullukla mücadele ve sosyal yardımlaşmaya 62 milyar 742 milyon 375 bin TL harcadı, 2023 yılı ödeneği yaklaşık yüzde 50 artışla 91 milyar 582 milyon oldu. Son beş yıl içinde yaratılan bu korkunç tabloya karşılık zaman zaman Hükûmet yetkilileri yaptıkları yardımlarla övünüyorlar. Önce enflasyonla, rant düzeniyle, inatla yürütülen yanlış ekonomi politikalarıyla halkı fakirleştirip ardından yardım alanları katlamanın sosyal devlet olmakla bir alakası yoktur arkadaşlar. Peki, neyle ilgisi var? Bir yandan dar bir zümreyi zengin ederken bir yandan da itirazları bastırma ve seçim dönemlerindeki tepkileri azaltmak için insanlara ölmeyecekleri kadar nefes aldırın rehlin alma politikalarıyla alakası var. Yardımları yürüten Bakanlığın iyi niyetli bürokratları konumuz dışıdır ancak hakikat gün gibi ortadadır. Bir yandan fakirleştirip diğer yandan büyüyecek tepkileri azaltmak için cüzi yardımlarda bulunmak halkın hazinesini bir tür har vurup harman savurmaktır. Sizler izlediğiniz kötü politikalarla enflasyonu azdırıp, ülkeyi faiz cenneti hâline getirip kötü parayı davet ederken yatırımcıyı ve sermayeyi kaçırıp, istihdamı azaltıp ülkenin üretim habitatını daralttıktan sonra insanları bu yardımlara muhtaç hâle getirmekten sorumlusunuz. Bu tablo, övünülesi değil utanılmalı bir tablodur arkadaşlar. Ne acıdır ki, Hükûmetin bir bölümü milletin ocağına incir ağacı dikerken diğer bölümü yine milletin parasıyla bu açıkları kapatmaya çalışıyor ve kara delik her geçen gün büyüyor, dikiş tutmuyor. İktidar mensupları yine fırsatta aile bütünlüğünü korumanın mücadelesini verdiklerini ifade ediyor. Bu iddia, boşanmalar hız kesmezken, aile içi şiddet artarken ve sebepleri ortadayken, Bakanlık büyük bir yardım kuruluşuna çevrilerek nasıl gerçekleşecek? Hükûmetiniz o aile içinde geçim derdi yüzünden yapılan kavgalardan, aile bütünlüğüne zarar verici sonuçlar doğuran şiddetten sorumlu olmamış mı oluyor? Enflasyonda gerçek rakamlar ortaya konmayıp vatandaşın maaş zamlarından yani kesesinden kırılınca aileye haksızlık yapılmamış mı oluyor? Milyonlarca insanın aylık ücretini asgari ücret seviyesine kadar düşürürken ve âdeta yoksulluğu tabana yayıp ülkenin yüzde 70'ine yakın nüfusunu aylıkta eşitleyen, bunun ailenin korunması politikalarına vereceği zarar hesap edilmiyor mu? Yama misali yapılan yardımlarla insanları minnet altında bıraktığınız hâllerin aslında bu insanların kendi haklarının, kendi alın terlerinin, kendi emeklerinin karşılığı olduğunu hiç düşündünüz mü?

Aileyi korumak referandumlarla değil, çocuk yapmayı azaltan, boşanmaları artıran, aile içi şiddeti katmerleyen sebeplerin üzerine gidilmesiyle olur. Vatandaş insanca yaşamdan mahrum eden politikalar düzeltilmezse yarın milletimizin dörtte 1'i yardıma muhtaç hâle gelecek ve biz yardım yaptığımız için övüneceğiz. Hâlbuki bu Hükûmet berbat enflasyonist politikalarla bu milletin mutfağına, sofrasına, cebine musallat olmasaydı Bakanlığınız da böylesi bir yükün altına girmemiş olacaktı. Milyonlarca aileyi yardıma muhtaç hâle getirip ardından yardımlar kesilmesin korkusuyla oy istemenin nesi adil, nesi sevinilesi, nesi hakkaniyetli, sorarım size. Eğer bu siyaset değilse, önceden planlanmış değilse, o hâlde ülkeyi bu hâle soktuğunuzu size haber vermek zorundayım. Âdeta bir yoksullaşma politikasını seçim süreçlerinin kazanç iklimi hâline getirdiniz. Yoksullaşma sebeplerini dış güçlere, pandemiye bağladınız ama aynı yoksullaşmanın nimetlerinden de faydalandınız. Milleti "Ya, bunlar giderse ve yardımlar kesilirse." travmasına soktunuz. Bu bir siyaset değilse bile siz söylemlerinizle, propagandalarınızla bunu siyasete çevirdiniz; sorarım size vicdanlarınız rahat mı?

Servet transferleri hepimizin gözlerinin önünde yasal güvencelerle gerçekleşti. "Kur korumalı mevduat" adı altında alın teri âdeta sakıncalı hâle getirilip faiz düzenine kırmızı halılar serildi. Kerameti kendinden menkul malum holdinglere verilen muafiyetler, vergi afları, övündüğünüz sosyal yardımların kaç katına tekabül etti. Böyle bir iklimi armağan ettiğiniz bu güzel ülkede Anadolu Kaplanları yetişir mi? Yetişmez. Böyle ekmeğini taştan çıkarmak isteyen vatan evlatlarına insan onuruna yaraşır bir istihdam ortaya çıkar mı? Çıkmaz. Bu iklimden sadece yoksullar ordusuna yazılmayı bekleyen fertler yetişir. Sizler de ancak bu

rakamlardan dolayı kendinizi sigaya çekmek yerine çıkıp övünürsünüz.

Bugün sizlere, AK PARTİ Grubuna Sayın Cumhurbaşkanının 2003 yılında kurduğu bir cümleyle sözlerime son vermek istiyorum. "Biliniz ki mutfak tezgâhında annelerimizin yüzü gülmeden bize rahat yoktur." Mevcut Hükûmet ve AK PARTİ Grubu bu misyonunu unutmuş olabilir hatta terk etmiş olabilir ama biz Gelecek-Saadet Grubu olarak bunun kavgasını vermeye devam edeceğiz; tarlada çiftçinin, mutfakta annelerin yüzü gülmedikçe, babalar akşamları evlerine başı dik girmedikçe bize rahat ve huzur yoktur. Bilinmesini isterim ki biz burada durdukça da size rahat ve huzur yoktur. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına dördüncü söz talebi İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'ya aittir.

Buyurun Sayın Kaya. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz on beş dakika.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Üniversite eğitimi, yükseköğretimle alakalı, grubumuz adına kanaatlerimizi aktarmak üzere söz almış bulunuyorum. Umarım bu bütçe, 2024 bütçesi bizim dile getirdiğimiz endişelerin karşılığını bulmadığı ve inşallah ülkemizin eğitimde hak ettiği bir noktaya geldiği bir sonuca ulaşır diye de temenni ediyorum.

Şimdi, değerli milletvekilleri, en başta bakılması gereken nokta, bir savaşa giderken hani "Her şeyimiz var, barutumuz yok." şeklinde bir değerlendirme yapılır ya, eğitim konusu aslında bütün alanların başucu unsurudur. Yani ekonomide, dış politikada, kültürde şayet başarılı olamıyorsanız, adalet konusunda başarınız yoksa emin olunuz bunun temel sebebi eğitimdeki eksikliklerdir ve siz şayet kalkınmak istiyorsanız, adaletle bir ülkeyi yönetmek istiyorsanız ilk başvurmanız gereken yer eğitimidir. İlk eğitimden başlayarak üniversite sonuna kadar birbirini zorunlu olarak etkileyen bu süreçte, maalesef dünya standartlarında bir politika belirlenememiştir. Hani, medeniyetler arasında değerlendirme yapılırken "Doğu aklını, Batı ruhunu kaybetti." denir, Türkiye için de "Doğu ülkesi midir, Batı ülkesi midir?" derken, "Hem Doğu hem Batı ülkesidir." diye değerlendirme yapılır. Ben soruyorum: Biraz sonra ortaya koyacağım değerlendirmelerde bizim aklımızı kaybettiğimizin delilleri olmayacak mı? Bütün boyutlarıyla bir süreç yönetiminde nasıl böyle bir hata yapılır, nasıl böyle bir eksiklik yapılır; maalesef, içim acıya bunları dile getireceğim. Artık herkesin dilinde pelesenk olan ilkokuldan ortaöğretime, liselerden yükseköğretime geçiş sınavları artık işin içinden çıkılmaz bir hâle gelmiştir. Ülkemizde, tabiri yerindeyse -tırnak içinde- zengin olmak, sınıf atlamak istiyorsanız ya illegal yollardan bir yola başvuracaksınız ya da Anadolu insanının o samimi duygularıyla evladınızı eğiterek, öğreterek, üniversite mezunu yaparak, onun gelişmesini sağlayarak bir yol bulacaksınız, böyle bir algıyla hareket edeceksiniz. Her anne-baba da çocuklarının kendilerinden daha iyi sosyoekonomik şartlarda yaşamasını istediklerinden bu beklentilerinin geçmişte 15 Temmuz gibi süreçlerde bazı gruplar tarafından nasıl istismar edildiği de ortadadır. Eğitimin, daha doğrusu öğretimin ilk gününden itibaren öğrenmek, sorgulamak ve analitik düşünme yerine ezbere dayanması beraberinde büyük başarısızlıklar ortaya çıkmıştır. Toplumda ahlaka, adalet, maneviyata dayalı bir anlayış da hâkim olmadığından dolayı maalesef bu, hep okullarda yapılması gereken bir göreve dönüştürülmüştür. Bugün, dindar nesil yetiştirme çabalarının altının nasıl boş olduğu net olarak anlaşılmıştır. İlkokuldan itibaren baştan savma bir öğretime tabi tutulan gençlerimiz üniversite çağına gelinceye kadar akıl almaz süreçlere sokulmaktadır. Üniversite eğitiminin hâli içler acısıdır. Gençlerimiz üniversiteye giriş sınavlarında eksi bilmem kaç netlerle üniversite eğitimlerine başlamakta.

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz gün, Cumhurbaşkanı Yardımcımız burada konuşma yaparken bir başarı hikâyesi olarak şu anda 8 milyon civarında gencimizin üniversitede eğitim gördüğünü söyleyerek bunu kayıtlara buradan geçirdi. Ben soruyorum: 8 milyon üniversite öğrencisi olması bir başarı mıdır? Almanya'da 3 milyon üniversite öğrencisi varken, 3 milyon genç orada üniversite eğitimi alırken Türkiye'de 8 milyon olması bir başarı mıdır? Üzülerek söylüyorum, değildir çünkü Almanya yaptığı planlamalarıyla yükseköğretimdeki gençlerini planlarken, onları geleceğe hazırlarken bunu bir mantık çerçevesinde, doğru planlamayla, ihtiyaca göre yaparak gerçekleştirmiştir. Zaten okuduklarını anlamada zorluk çeken genç kardeşlerimiz, üniversite eğitiminin seviyesinin hızla düşmesiyle hemen hiçbir alanda yeterli bir donanımına sahip olamamaktadır. Öncelikle, hangi alanda ne kadar istihdam ihtiyacı olduğuna dair bakılmaksızın, planlama yapılmadan yeni üniversiteler açılmaktadır. Hâlbuki, gerekli olup olmadığına bakılmaksızın Anadolu'nun her yerine mesela, iletişim fakültesi açmak yerine, o bölgenin ihtiyaç duyduğu alanlarda mesela, tekstil ya da ziraat veya madencilik gibi bölümler açılmalıydı. Coğrafya alanındaki sorulara eksi net sayısıyla ilgili bölüme girerek coğrafya öğretmeni yetiştirmeye çalışmak, eğitim ile kalite arasındaki ters ilişkiyi devam ettirerek bir kısır döngüye yol açtığı gibi işsiz sayısını da artırmaktadır. Mevcut üniversite yerleştirme sınavları, öğrencileri bölümlerine, kabiliyetlerine göre seçip dağıtacağına âdeta serpiştirmektedir. Bu da doğal olarak mesleki bilgi yanında kabiliyeti de gerektiren mesleklerde kalitesiz eğitim doğmasına neden olmaktadır. Burada bir hakkı teslim etmem de gerekiyor. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezinde bugün işbaşında bulunan arkadaşlarımızın ehil insanlar olduğuna, bu ülkenin, gençlerimizin hukukunu korumak adına gayret ettiklerine de ben şahitlik ederim. Bu yaptığımız eleştirilerin yanında, onların, önlerine gelen başlıklarla ilgili adım atarak bu zararı kapatmaya çalıştıklarını da buradan ifade etmek istiyorum.

Üniversite sayısı geçmişte azdı, üniversite hayali kuran gençler şanslarını deneyip başarılı olamadıklarından sonucu kabullenip ara eleman olma yolunu seçiyorlardı. Bugün ülkede her sektörde ara eleman sıkıntısı yaşanmaktadır. Oysa, ülkede meslek liseleri ve teknik liselere iktidar gerekli desteği verse eskiden olduğu gibi meslek liselerine ilgi artacak ve bu önemli sorun ortadan kalkacaktır. Biraz önce ifade ettiğim gibi, ülkede yükseköğretim planlaması yapılamadığı için "Her genç üniversite mezunu olmalı." mantığıyla yola çıkılıyor ve bu mantıkla beraber düşük maliyetli sosyal bilimler, hukuk, işletme, iktisat ve benzeri bölümler açılıyor. Ülkede işsizlik olduğu için birçok ülke evladı üniversitelere iş umuduyla girip çıktıklarında hüsranla karşılaşılıyor. Bir müddet diplomalarının verdiği havayla vasıfsız eleman olmayı da kabullenemiyorlar, daha sonra çaresiz kalınca bu işlere büyük bir psikolojik yıkımla razı oluyor ve diplomalarının anlamsız bir belge olduğunu yaşayarak öğrenmek zorunda kalıyorlar. Bir de buna ek olarak özel üniversitede okuyanların ödedikleri sermaye boyutundaki bedelleri eklediğimizde bu popülizmin topluma maliyetini kolaylıkla anlamak mümkündür. Diplomalarının karşılığı olan işlere girenler ise aşırı mezun sayısından dolayı asgari ücretle çalışır hâle geldiler. Örneğin, İstanbul'da hukuk fakültesinden yeni mezun olan bir avukat asgari ücretle işe başlıyor; fakülte bitirmesine bu noktada ne gerek var, soruyorum değerli arkadaşlar.

Daha hikâye bitmedi. İktidar önce neredeyse ülkenin her mahallesine fakülte açıyor, sonra da mezun sayısının fazla olmasından kaynaklanan sorunu bu sefer de imtihana koyarak çözmeye çalışıyor. Örneğin, bu sene, hukuk fakültesi mezunları meslek sınavına girecek arkadaşlar. Önce öğrenciyi hukuk fakültesine alacaksın, dört yıl okutacaksın, sonunda yaptığın söz gelimi iki saatlik sınavla "Sen hukukçu olamazsın." diyeceksin. Bu öğrenci geçen yıllarına mı yoksa yaptığı masrafa mı yansın? Tüm imkânlarını çocuklarına harcayan aileleri ise hiç saymıyorum, bu âdeta genci zirveye çıkarıp aşağı yuvarlamaktır. Ayrıca, hukuk fakültesi eğitimi boyunca sınavlar yapıp, sonra da "Bu kişi hukukçu olabilir." diyen öğretim üyeleri bu yeterliliği dört yıl boyunca tespit edememiş, yapılacak olan sınav derhâl bu tespiti yapmış. Allah aşkına, bir taraftan kendi akademik kadrosuna güvenmeyen, diğer taraftan o çocuğu dört yıl boyunca o üniversitede bir noktada tutan ve sonuç itibarıyla iki üç saatlik sınavla verdiği eğitimin karşılığı olmadığını anlayan, "Sen artık hukukçu olamazsın." diyen, sokağa salan bir anlayışın neresinde tutarlılık vardır? Bu bir

trajikomik manzara değil mi değerli arkadaşlar?

Artık, gündelik lisanımıza da giren otoban kenarlarındaki apartman üniversiteleri sadece gençlerimizin geleceğe dair hayallerini çalmıyor, mevcut iktidarın işsiz sayısının gizlenmesine de yardımcı oluyor. Ülkede mantar gibi özel üniversite kurularak sermaye sahiplerine ülke evlatları üzerinden kazanç kapısı aralamak doğru değildir.

Üniversitelerdeki pek çok bölümün eğitim süresinin dört yıldan iki yıla düşürülmesi ciddi şekilde düşünülmelidir. Bununla birlikte, üniversite sayısı da büyük oranda azaltılarak daha çok ülkemizin büyük ihtiyaç duyduğu ara eleman yetiştirilmesi üzerinde durulmalıdır. Yüz binlerce işsiz ve mutsuz mühendisimiz olacağına, bir daha söylüyorum, yüz binlerce işsiz ve mutsuz mühendisimiz olacağına belirli bir hayat kalitesine ulaşmış, yaptığı işten mutlu olan teknisyenlerimiz olmalıdır.

Diğer taraftan, bugün Türkiye'nin gündeminde, nüfusun yaklaşık yüzde 10'unu bulan sığınmacı, göçmen konusu tartışılmaktadır. Yapılan değerlendirmelerin bazıları bu sığınmacılar ve göçmenler üzerinden Türkiye'nin ara eleman sorununun kapatıldığına dair değerlendirmelerdir. Şimdi, şöyle bir kısır döngüyü hep beraber görüyoruz: Bir taraftan sosyoekonomik olarak ülkemizin demografik yapısında bazı yaralar açan bir sığınmacı, göçmen meselemiz var; diğer taraftan da "Eğer bunlar insani ve hukuki olarak kendi ülkelerine geri gönderilirse biz ara eleman sıkıntımızı nasıl aşacağız?" diyen sanayicilerimiz var. Bu kısır döngüden nasıl çıkacağız arkadaşlar, bu problemi nasıl aşacağız arkadaşlar? Yani, değerli milletvekilleri, 8 milyon gencimizi üniversite kapılarının içerisinde sokup apartman üniversiteleri onlara eğitim verdirirken bu çocuklarımızı 16-17 yaşından alıp, 24-25 yaşına kadar bu binalarda hapsedip ondan sonra onların geleceklarine güvenle bakamayacakları mutsuz gençler inşa etmek bu ülkenin geleceği için bir beka problemi değil midir? Bu durumda sığınmacılarla ilgili, göçmenlerle ilgili tabii ki insani ve hukuki olarak çözülmesi gerektiğini söylüyoruz ama biz şimdi "Bu insanlar geri gönderilirse ara eleman sıkıntısı nasıl çözülecek?" diyen sanayiciye nasıl cevap vereceğiz? Niçin çocuklarımız için doğru planlama yapamıyoruz, niçin çocuklarımızın geleceğe dönük planlarında onlara olması gereken destekleri veremiyoruz?

Değerli milletvekilleri, öğretim üyesi kadroları, bu iktidar döneminde -bir diğer başlığa geçtim- hemen hemen tamamen kalite ve liyakat dışında başka irtibatlarla doldurulmaktadır. Bu kadroların vereceği eğitimden geçen gençlerimizden mezun olduktan sonra alanlarına herhangi bir katkı beklemek hayalcilik olacaktır. Üniversitelerdeki akademik unvanlar bir yandan her yerde tezli, tezsiz yüksek lisans, doktora programları açılarak enflasyona uğratılmıştır. Bu çalakalem açılan programların kaliteleri de maalesef köklü üniversitelerde dahi yerlere düşmüştür. Oysa bu akademik unvanlar sadece üniversitelerde görev yapan akademisyenlere tanınmalıdır. Örneğin bir kişi piyasada çalışıyor, "doktor" unvanı taşıyor, bunun anlamını kimse tam olarak açıklayamaz. Olmasın mı? Olabilir ama esnaf doktor olarak esnafılık yapıyor, piyasada mühendislik yapıyor, "doktor" unvanı taşıyor. Eğer bu kimselere mesleki yetkinlikleri sebebiyle bir unvan verilecekse bunlar akademik unvanlardan ziyade "yüksek mühendis" gibi unvanlar olmalıdır. Sosyal medyada geçen gün gördüm, çok üzüldüm. Yani diyor ki: "Siyasete girmek isteyenler, 'doktor' unvanı almak için lütfen şu siteyi tıklayın." Şimdi, böyle bir şey olabilir mi? Bir ülkenin akademisinde siyaset yapmak isteyenlerin "doktor" unvanı taşımak gibi bir zorunluluğu mu var? Bu Mecliste işçisinden memuruna bütün insanların birlikte bu milleti temsil ettikleri ortadayken siyasetle uğraşanların illa "doktor" olmak gibi bir mecburiyeti mi var? Böyle reklamlara, böyle altyapıya neden ihtiyaç duyuluyor? Dolayısıyla akademik unvanlar bir kalite kazanmalıdır, enflasyona uğratılmamalıdır. Tabii ki bunlara bir de -acı ama gerçek- siyaset yoluyla jüriler kurgulanarak verilen doçentlik ve profesörlükleri kattığınızda maalesef bugün karşımıza çıkan manzara net olarak bu yanlışlıklar oluyor.

Değerli milletvekilleri, süremi dolduruyorum.

Şimdi, 2022 OECD verilerine baktığımızda, Türkiye'de üniversite mezunu işsizlerin hemen hemen yarısı on iki aydan uzun zamandan beri çalışmıyor. Üniversite mezunlarının temel kaygısı okulu bitirmek değil iş bulma korkusu hâline çoktan gelmiş durumda. Yani bize bu verilerin gösterdiği şey şu: "Üniversiteliysen kurtuldun, değilsen işin zor." yaklaşımı çocuklarımız için maalesef bir tuzaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kaya.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Bu bağlantıda, bu doğrultuda şunu ifade etmek istiyorum: Lütfen çocuklarımızın geleceklarini kartmayalım, çocuklarımızı üniversite binalarının içerisine sokup dört yıl sonunda onları mutsuz gençler hâline dönüştürmeyelim. Çocuklarımızın yaptığımız yanlışlarla bu ülkeye olan aidiyet hislerini zayıflatmayalım; bu ülkenin birliğinin, beraberliğinin, kardeşliğinin geleceğimiz olan gençler üzerinden kurgulanmasına yardım edelim. Bizler burada karar vericileriz; şayet doğru kararları -doğru planları- alamazsak hem hukuken hem insani açıdan hem vicdani açıdan sorumluluk bizdedir.

Lütfen, istihdamım şudur: Bu bütçeyi yaparken planlamaları adil, ahlak ve adalet esaslı bir mantıkla kurgulayalım diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi adına diğer söz talebi Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'a aittir.

Buyurun Sayın Özbudun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve bizleri ekranları başında izleyen sevgili yurttaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, bu kürsüde yaptığı konuşma neticesinde kalp krizi geçirerek vefat etmiş olan değerli milletvekili arkadaşımız, Saadet Partisi Milletvekili Sayın Hasan Bitmez Bey'i rahmetle ve saygıyla anıyorum; ailesine ve sevenlerine tekrar sabırlar diliyorum.

Üniversiteler üzerine söz almış bulunuyorum sayın milletvekilleri.

Bütçe kanunu teklifini incelediğimiz zaman üniversitelerimizde 345 milyar Türk lirası kadar bir payın ayrıldığını görüyoruz, bu pay fevkalade yetersiz. Örneğin, Amerika Birleşik Devletleri'nde sadece Stanford Üniversitesine ayrılan pay, bizim ülkemizdeki bütün üniversitelere tahsis edilen bütçe payına tekabül ediyor. Dolayısıyla bu rakamsal veriler Türkiye'de üniversitelerin ne kadar büyük bir yoksulluğa terk edildiğini, böylece bizi yönetenlerin aslında bilimsel araştırmalardan ne kadar çok vazgeçtiklerini ve ülkemizin gençlerinin gelişimini ne kadar göz ardı ettiklerini gösteriyor. Ne var ki üniversitelerimizin karşı karşıya kaldığı sorun sadece bu yoksul bütçe sorunundan ibaret değil. En az onun kadar, belki daha da önemli olan başka bir sorun var; o da üniversitelerimizin özertiklikten yoksun olmaları, akademisyenlerimizin akademik hürriyetlerinden mahrum kılınmış olmaları. Bu yapı, aslında kökleri 12 Eylülde siyasete el koyan Millî Güvenlik Konseyi yöneticilerinin zihniyetlerinin ürünü yani kökleri yıllar öncesine dayanıyor. Neden mi dersiniz? Çünkü 12 Eylülde ülke yönetimine el koyan Millî Güvenlik Konseyi üyeleri -kimlerdi bunlar; dönemin Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren ve Kuvvet Komutanları- o tarihlerde müdahaleyi teşvik eden en önemli sebebin terör ve şiddet olaylarının yaygınlaşması olduğunu teşhis etmişlerdi. Ha, buna belki itiraz etmeye imkân yok, gerçekten terör ve şiddet olayları yaygınlaşmıştı ama bu 5 general bu saptamayı yaptıktan sonra terör ve şiddet olaylarının asıl müsebbibi olarak üniversiteleri, akademisyenleri ve üniversite gençliğini gördüler. Böylece, bu tespitleri neticesinde üniversiteleri, akademisyenleri ve üniversite gençliğini yoğun bir merkezî denetime tabi kılmak en hayati yöntem olacağına karar verdiler ve bunun sonucu olarak hâlen varlığını koruyan, giderek hantallaşan ve otoriterleşen, kısa adı "YÖK" olan Yükseköğretim Kurulunu kurdular. Böylece, bu Kurul vasıtasıyla Türkiye'deki bütün üniversiteleri tekipleştirdiler, kendi geleneklerinden kopardılar. Burada

ilginç bir noktaya işaret etmek istiyorum: Sivil yönetime geçişten sonra Parlamento çatısı altında yer alan çeşitli siyasi partiler YÖK'ten yakındılar, bu Kurulu ilga etmek gerektiğini, yahut hiç değilse çok radikal olarak reformize etmek gerektiğini savundular ama daha ilginç bir noktaya işaret edeyim mi? Belki bunu en hararetle savunanlardan biri Adalet ve Kalkınma Partisi oldu. Gerçekten -partinin 2002'deki seçim beyannamesini incellerseniz orada görürsünüz, keza, 2007'deki seçim beyannamesini incelediğinizde de aynı taahhütlerinin olduğuna rastlarsınız ama- ironik olan nokta şudur: Adalet ve Kalkınma Partisi hükümet ettiği ilk yıllarda üniversiteleri özerk kılmaktan, akademisyenleri hürriyetlerine ulaştırmaktan söz ederken aslında 12 Eylül generallerinin yarattığı vesayet kurumlarını en aşkla ve en ıstıyakla kullanan parti olmuştur.

Bunu size iki örnekle açıklamak istiyorum. Hatırlarsanız, benim de öğretim üyeleri arasında yer aldığım İstanbul Şehir Üniversitesi bir siyasi öfkeye kurban edilmiştir. Nasıl mı? Önce Ekim 2019'da üniversitenin bütün banka hesaplarına el konmuştur. Böylece, üniversite, öğretim üyelerine ve diğer çalışanlarına ücret ödeyemez, öğrencilerinin de burslarını ödeyemez hâle getirilmiştir ve hemen ardından 19 Aralık 2019'da YÖK kararıyla üniversiteye bir kayyum atanmıştır. Kayyum atanmasının temelinde Vakıf Üniversiteleri Yönetmeliği'nin 25/(d)/(3) maddesi yer almaktadır. Bu yönetmeliğin hükümlerini incelediğimizde şunu görüyoruz: Yönetmelik, mali güçlük içine düşen üniversitelere kayyum atanabileceğini, böylece üç yıllık bir denetim sürecine tabi kılınacağını, eğer denetim süreci tamamlandığında mali koşullar düzelmişse kayyum yönetiminin sona ereceğini hükme bağlamıştır. Nitekim, Mayıs 2016'da kendisine kayyum atanan Haliç Üniversitesi aynı denetim sürecinden geçmiş, Mayıs 2019'da Haliç Üniversitesinin kayyum yönetimi sona ermiş; böylece, üniversite, yöneticilerine teslim edilmiştir. Peki, sayın milletvekilleri, İstanbul Şehir Üniversitesinin başına ne gelmiştir? Bu üç yılı beklemeye AKP kadrolarının sabrı yetmemiştir. O nedenle, özel bir mevzuat değişikliği yapmaya ihtiyaç duymuşlardır. Bu Parlamento çatısı altında, AKP çoğunluğunun oylarıyla 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na çeşitli hükümler eklenmiştir, böylece üniversitenin kapatılması süreci hızlandırılmıştır. Burada, özellikle bu kanuna itiraz eden, bu kanunun kamu yararı için değil, sadece İstanbul Şehir Üniversitesini kapatmak için hazırlandığını cesaretle, vicdanla ve dürüstlikle vurgulayan CHP'li, İYİ Partili, HEDEP'li ve DEVA Partili milletvekillerine şükranlarımı sunuyorum. Ne yazık ki muhalefet partilerinin bu itirazları dikkate alınmamıştır, kanun 17 Nisan 2020'de yürürlüğe girmiştir ve 30 Haziran 2020'de Cumhurbaşkanlığı kararıyla İstanbul Şehir Üniversitesinin faaliyet izni kaldırılmış, 7 bin öğrenci ve 700 çalışan mahrum edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, şimdi, bir başka örnek daha biliyoruz, o örneğe de geçelim. Bildiğiniz gibi, ülkemizin medarıiftiharı olarak ifade edebileceğimiz bir başka üniversitenin hazin hikâyesine de tanıklık ediyoruz; orası da Boğaziçi Üniversitesi. Boğaziçi Üniversitesi de gene 12 Eylül yöneticilerinin kabul ettikleri bir başka vesayet prosedürü işletilerek aslında belki kapatılmamış ama deyim yerindeyse yoğun bakım ünitesine alınmıştır. Nasıl mı? Bu Anayasa'nın yani hâlen yürürlükte olan Anayasa'mızın en güçlü vesayet organı Cumhurbaşkanlığı makamıdır. Dolayısıyla, devletin birçok kurumu Cumhurbaşkanının iradesine terk edilmiştir ve tabii, üniversiteler de bundan nasibini almıştır. Böylece, hiçbir demokratik, medeni ülkede görmeyeceğiniz şekilde üniversitelere rektör atama yetkisi Cumhurbaşkanına sunulmuştur ve Cumhurbaşkanı bu yetkisini kullanmak suretiyle üniversitelerde dilediği gibi bir tasarım yapabilmektedir. Neticede, biliyorsunuz, Boğaziçi Üniversitesine geleneklerine aykırı bir biçimde rektör ataması yapılmış; bu, hem üniversitede huzuru bozmuş hem kamuoyunda tepkilere yol açmış, sonuç olarak atanan rektör geri alınmış ama ardından benzer bir yöntemle gene aynı maksada matuf olarak başka bir rektör atanmıştır. Üniversitede bir yeniden yapılanma gerçekleştirilmesi için bu kez YÖK'ün de devreye girmesiyle, sanki Türkiye'nin en acil ihtiyacı yeni bir hukuk fakültesiymiş gibi, Boğaziçi Üniversitesinin tabiatıyla bağdaşmayacak biçimde üniversitede bir hukuk fakültesi açılmıştır. Bildiğiniz gibi, üniversite hâlen ciddi sıkıntılar yaşamaktadır, kamuoyunda tepkiler devam etmektedir. Şimdi, burada AKP sıralarında oturan milletvekili arkadaşlarımızın vicdanına seslenmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özbudun.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Devamla) – Eğer bu 12 Eylül yönetiminin yarattığı vesayet kurumlarını ortadan kaldırmak niyetiniz samimiye bakın, çok basit bir yöntemle başlayabiliriz: Önce Boğaziçi Üniversitesinden elinizi çekin, idare hukukunun mekanizmalarını kullanarak bir geri alma işlemi yapın, atadığınız rektörü geri alın. Açtığınız hukuk fakültesini kapatın, oradaki kadroları mevcut başka hukuk fakültelerine nakleden ve ardından bu vesayet mekanizmalarını kullanmaktan topyekûn vazgeçin ki biz de sizlere inanalım, samimi olduğunuzu düşünelim.

Sabrınız için teşekkür ediyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Saadet Partisi Grubu adına söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi İYİ Parti Grubu adına söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'a aittir.

Buyurun Sayın Taş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYYÜCE TÜRKES TAŞ (Adana) - Sayın Başkan, Sayın Bakanlarım, sayın milletvekilleri, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının ve Millî Eğitim Bakanlığının kıymetli bürokratları; bugün Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Sözlerime başlamadan önce ben de burada konuşmasını yaparken rahatsızlanan ve daha sonra Hakk'ın rahmetine kavuşan Hasan Bitmez arkadaşımıza Allah'tan rahmet; kederli ailesine, Saadet Partisine ve bütün Türk milletine başsağlığı diliyorum.

Öncelikle, genel anlamda bütçeye baktığımızda, merkezî yönetim bütçe teklifinde bütçe toplamı yaklaşık 11 trilyon lira iken Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı için bu rakam yalnızca 334 milyar lira olarak karşımıza çıkmaktadır bu tutar maalesef tüm bütçenin sadece yüzde 3'üne tekabül etmektedir. 2022 yılında bu oran yüzde 3,77; 2023 yılında yüzde 3,35; 2024 yılında ise yüzde 3,015'e gerilemiştir. Bu konudaki en büyük endişemiz önümüzdeki yıllarda Aile Bakanlığı bütçesinin başkanlıklar bütçesine kadar düşmesidir.

Yine genel bütçeden devam ediyorum. 2024 yılı bütçesinde faiz giderleri 1 trilyon 254 milyar lira olarak karşımıza çıkmaktadır ki bu rakam Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına ayrılan bütçenin neredeyse 4 katıdır. Ülkemizde yoksulluk bu kadar derinleşmişken, çocuklar yataklarına aç girerken, sosyal yardımları yapacak olan Bakanlığın bütçesinin yaklaşık 4 katı fazlasının faiz ödemelerine gidecek olması gerçekten çok üzücüdür. Bu koşullar altında yoksulluğun giderek derinleştiği, çocukların yetersiz beslenmediği, kadınların kendilerini güvende hissetmediği, engellilerin ve yaşlıların yokluktan evlere hapsediği ülkemizde sosyal yardım ve sosyal refahı sağlayacak programlar yapmakla yükümlü Bakanlığın görevini yerine getirmekte zorlanacağı da açıktır.

Misyonu, bir milletin en küçük birimi ve yapı taşı olan aile ve toplumsal değerlerimizin korunması, güçlendirilmesi ve geliştirilmesine yönelik bütüncül ve adil sosyal hizmet modelleri geliştirmek ve uygulamak olan bu Bakanlık en önemli bakanlıklar arasındadır. Çünkü güçlü birey, güçlü aile, güçlü devletin olmazsa olmazıdır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 41'inci maddesi aileyi Türk toplumunun temeli kabul eder. Anayasa'mız, devleti, ailenin huzur ve refahı ve özellikle anne ve çocukların korunması konusunda yükümlü kılmıştır. Aile, toplumumuzun huzur ve refahının teminatıdır, toplumu oluşturan en temel birimdir. Geçmişten günümüze varlığını ve önemini koruyan aile kurumunun toplumların hayatını devam ettirmesinde ve sağlam temeller üzerine

oturtulmuş bir düzen için önemli bir role sahiptir. Her toplum bu anlamda aile kurumuna büyük önem vermiştir. Aile kurumu, değer ve öneminin korunması ve güçlenmesi için çaba sarf etmiştir. Her milletin kendine özgü bir aile yapısı vardır. Türk aile yapısının da kendine özgü özellikleri vardır. Türkler aile kurumuna varoluşlarından beri büyük önem vermişlerdir. Büyük bir kutsallık atfedilen Türk aile yapısı, tarihsel süreç içerisinde sürekli olarak el üstünde tutularak desteklenmiş ve korunmuştur. Türk toplumunu idare eden yöneticiler, ailenin ve özellikle kadının toplum içindeki yeri, aile kurumunun düzenlenmesi ve korunması için sürekli çalışmalar yapmışlardır; aile yapısında meydana gelebilecek olumsuzlukları gidermek için tedbirlere başvurmuşlardır. Bu anlamda kanunlar yapılmış, toplumun temel taşı olan aile kurumunun güçlenmesi hep önemsenmiştir. Ailenin de yapı taşı tabii ki kadındır. Kadının güçlü olduğu aile güçlü olur. Türk kültüründe İslamiyet'ten çok çok öncelere baktığımızda da kadını hep erkeğin yanında görmekteyiz. Nasıl ki üstte mavi gök alta yağız yer birbirini tamamlayan iki unsura kadın ve erkek de birbirini tamamlayan iki unsurdur. Bunun en güzel yansıması Orhun Abideleri'nde geçen "Tanrı Türk milleti yok olmasın diye babam İlderik Kağan ile anam İlbilge Hatun'u yükseltti." ifadesidir. İslam dini de ilk tebliğ edildiği toplumda yaşananlara bakınca aslında o zamanlarda kadını bir birey olarak kabul eden ve onu erkeğin yanına çeken bir sürü kural getirmiştir. Hazreti Muhammed kadının önemini ve gücünü anlatabilmek için "Cennet anaların ayağı altındadır." demiştir. Bir ülkenin kullerinden yeni bir ülke çıkarken cepheden cepheye giden, sırtındaki, çocuğun üzerindeki battaniyeyi alıp cephedeki askere götürdüğü silahın üzerini örten, Çanakkale'de şehit düşen eşinden kendisine kalan elmas küpeleri satıp, bir tüfek alıp Millî Mücadele'ye katılan, Kurtuluş Savaşı sırasında Kastamonu'daki kadınları toplayarak asker için çorap, içlik, kazak örüp bu giyecekleri cepheye gönderen, Yunan işgaline karşı eşile beraber en ön cephede savaşıp şehit düşen, mühimmat taşımak için asker kılığına girip savaşa katılan ve Fransızlara karşı gözetleme ve çatışmalara katılarak şehit düşen kadındır Türk kadını. Erkek eşit, erkekten geride, erkekten önde değil her zaman erkeğin yanındadır Türk kadını fakat günümüz Türkiye'sinde bu gücü ve özellikleri elinden alınmıştır güçlü Türk kadınının. Bunun en önemli sebebini de artan yoksulluk, artan uyuşturucu bağımlılığı ve artan Arap hayranlığı olarak özetlemek mümkündür. Bu Bakanlığın öncelikli görevi Türk kadınına fabrika ayarlarına geri döndürmektir. Bunun için başta kadını hak ettiği, daha doğrusu olması gerektiği yere getiren kanunlar ivedilikle çıkarılmalıdır. Bu, tabii ki yetmez; asıl önemli olan, kadınlara kendi özelliklerini, güçlerini ve yerlerini hatırlatacak eğitimler vermeye başlamaktır. Türk kadını kendindeki gücü ve cevheri birsez gördü mü, hatırladı mı, onu kimse ne tutabilir ne ezebilir ne de şiddet uygulayabilir. Bakanlığın bütçe teklifinde kadına yönelik şiddetin önlenmesi için toplumsal bilinç düzeyinin yükseltilmesi, rehberlik ve danışmanlık hizmetleri sunulması, kadın konukevi kapasitelerinin artırılmasından bahsedilmiştir ancak bunların hayata geçirilebilmesi için her şeyden önce verilerle hareket edilmesi gerekmektedir. Etkin politikalar üretilmesi ve kadına yönelik şiddetle gerçekten mücadele edilmesi için bu şarttır fakat Bakanlığa gerek soru önergeleriyle gerekse komisyon görüşmelerinde ilgili veriler sorulduğunda cevap olarak verilerin kendilerinde olmadığı bilgisi paylaşılmaktadır. Kadın cinayetleri dosyalarına müdahil olan, avukatlarının dosyaları takip ettiği, şiddet önleme ve izleme merkezlerinin kendilerine bağlı olduğu Bakanlıkta verilerin nasıl olmadığı anlaşılamamaktadır. Veri olmadan nasıl politika ürettikleri ve bütçeyi neye göre hazırladıkları da muallaktır. Bu doğrultuda, Bakanlığınız tarafından kurulması planlanan Aile ve Sosyal Hizmetler Enstitüsünü önemli ve kıymetli buluyoruz.

Kıymetli hazırun, burada değinmeden geçemeyeceğim başka bir konu ise yine, kaldıracığımızdan fazla içeriye aldığımız gerek sığınmacılar gerekse vatandaşlık sattığınız Türkçe bilmeyen Türk vatandaşları sebebiyle yaşadığımız Türk aile yapısına tehdit oluşturan kültürel yozlaşmadır. Örneğin, ülkemizde çok eşlilik gittikçe artmaktadır. Şimdi buradan sormak istiyorum: Çok eşliliğin yasal olduğu ülkelerden, örneğin Arap ülkelerinden Türk vatandaşlığını konut alarak satın alanların bütün eşlerine vatandaşlık verilmekte midir? Bu tür kişiler Avrupa ülkelerinden birinde vatanadaş olmaya kalkarlarsa vatandaşlığa kabul şartı olarak tek eşliliğe geçmeleri şart olarak koşulmaktadır. Elbette hiçbir ülke kendi kanununu parayla uygulamaktan vazgeçmez, bizde de bu durum aynı mıdır yoksa şu an kanunen birden fazla eşe sahip Türk vatandaşları bulunmakta mıdır?

Ailenin ve tabii ki toplumun geleceği için çok önemli bir diğer yapı taşı da çocuktur, çocuklarımızı da acilen istismara karşı koruma altına almalıyız. İhmal ve istismarın nedenleri arasında eğitimsizlik, yoksulluk, işsizlik, aile içi sorunlar, mağdurda ya da aile içindeki diğer bireylerde rastlanan fiziksel ve ruhsal sağlık sorunları, sakatlıklar, kronik hastalıklar, madde kullanımı, erken yaşta evlenmek, evlenmeye zorlanmak, anne-baba yaşının çok genç olması, çocuk büyütmeledeki deneyimsizlikler, suça yönelme, eğitimsizlik, çok çocuklu olmak, ataeril aile yapısı gibi nedenler yer almaktadır. Maalesef Türk çocukları istismara karşı gelişmiş demokrasilerde sahip olunduğu ölçüde haklara sahip değildir; bu, bizim bir ayıbımızdır. Çocukların maruz kaldığı alçakça istismarlar sosyal medya ya da televizyonda yayınlanmadığı sürece bu konularda korkunç bir eylemsizlikle karşı karşıyayız. Altını çizmek isterim ki çocuğun eğitimi ve gelişimi için annenin yeri ve önemi de ayrıdır, bu sebepten ötürü de kadınlarımızı güçlendirmek için yaptığımız her şey aslında geleceğimizin güvencesi için atılmış bir adımdır.

Değerli milletvekilleri, bizce, kanun ve mevzuatlar var olduğu hâlde bile kadın ve çocuk istismarını azaltamamızın sebebi yürütmede bu konuda etkin bir organizasyon yapısı kuramamızdan kaynaklanmaktadır. Bunun için, gelin, Bakanlık bünyesinde bir kadın ve çocuk istismarı araştırma kurumu gibi bir kurum kurmayı burada görüşelim. Böyle bir kurum bütçelendirir kadın ve çocuklarımızın istismarını araştırma ve önlemeyle yetkilendirelim. Bizim eksikliğimiz sadece kanun ve mevzuat değildir, etkin bir yürütme yapılandırılmasına da ihtiyacınız bulunmaktadır diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sıradaki söz talebi İYİ Parti Ankara Milletvekili Sayın Yüksel Arslan'a aittir.

Buyurun Sayın Arslan. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL ARSLAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, bireyin, ailenin ve toplumsal değerlerimizin korunması, güçlendirilmesi, geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapmakla mükelleftir. Sosyal hizmete dair modeller oluşturmak, sosyal adalet temelli bir toplum hedefine uygun politikalar geliştirmek Bakanlığın sorumluluk alanındadır. Toplumun tüm fertlerine ulaşarak sosyal kalkınmanın ve kaynaşmanın öncüsü olmak gibi önemli bir misyonu vardır. Açları doyuran, çıplakları giydiren, yoksul milleti zengin kılan sosyal devlet anlayışı devlet geleneğimizin olmazsa olmazıdır. Türk-İslam medeniyetini temsil eden devletler, halkın ahenkle bir arada tutulması, sosyal adalet ve refah toplumunun tesis edilmesi esası üzerine vücut bulmuştur. Biz "Komşusu açken tok yatan bizden değildir." düsturuyla hareket eden bir milletiz. Devletimizin nitelikleri Anayasa'mızın 2'nci maddesinde sayılmış ve "Sosyal hukuk devletidir." diye vurgulanmıştır. Devletimizin "sosyal hukuk devleti" şeklinde nitelendirilmesinin nedeni vatandaşımızın muhannete muhtaç olmadan yaşamasını sağlamaktır. Tarihimiz boyunca yaralarımızı birlikte sarmaya, zorlukları dayanışma ruhuyla aşmaya gayret ettik. Yoksulluk ve yoksunluktan kurtulmak için azimli, gayretli bir şekilde çalışarak bugünlere geldik. AK PARTİ kadroları da iktidara gelene kadar aynı anlayışı savunmuşlardı ancak köprüünün altından çok sular aktı ve artık yirmi iki yıl önceki vasıflarından uzaklaştılar. Devletimizin sosyal hukuk devleti vasfından da çok uzaklaştırılmış olduğunu görüyoruz.

Kıymetli milletvekilleri, yoksul, kimsesiz, yaşlı, engelli ve kadınların yaşadığı problemleri dilinden düşürmeyip "Yaparsa AK PARTİ yapar." sloganıyla yola çıkanlar; 2023 Türkiye'sinde kerim devlet anlayışımızın kimsesizlerin kimsesi olma iddiasını

yoksulluk, eşitsizlik ve adaletsizlik çıkmazına sürüklemişlerdir. Bugün geline nokta 4 bin lira dul ve yetim aylığı alan insanlarımız var, milyonlarca insan temel gıda maddelerine ulaşmakta zorluk yaşıyor. 7.500 lira maaş alan yüz binlerce emekli isyan ediyor, milyonlarca insanımız yakacak kömür bulamıyor, doğal gaz ve elektrik masraflarını karşılayamıyor. Kadınlar şiddet ve cinayet vakalarının artması nedeniyle tedirgin. İnsan onuruna yakışmayan bakımsız ve eski evlerde yaşamak zorunda kalan binlerce vatandaşımız var. Asgari ücretliler açık sınırının altında yaşama mücadelesi veriyor. Engellilere verilen sözler tutulmuyor, yıllardır da kadro bekliyorlar. Aileler, ilk ve ortaöğretimde okuyan çocuklarının kırtasiye, önlük, çanta ve beslenme masraflarını karşılayamıyor. Üniversite öğrencileri başını sokacak bir çatı bulamıyor, geleceğe umutsuz bakıyor, hatta Merkez Bankası Başkanı bile kira fiyatlarından şikâyetçi. Haklıymışsınız. Haklıyım ben de. Bütün bunları sadece siz yapabiliriniz. 2023 yılında, bu ülkede, çocuklarına süt alamadığı için intihar eden anneler, babalar gördük, hep beraber yaşadık.

Kıymetli milletvekilleri, Atatürk'ün önderliğinde cumhuriyet vizyonu 1934'te Türk kadınına seçme ve seçilme hakkı vermiştir. Ancak kadın hakları konusunda bugün geldiğimiz nokta içler açıcıdır. Kadına yönelik şiddet ve cinayet vakaları sürekli artıyor. Sosyal bir yara hâline gelen bu konunun üzerinde titizlikle durulması gerekiyor. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatının verilerine göre, kadına yönelik şiddette, üye ülkeler arasında en yüksek orana sahip 2'nci ülke durumundayız. Kadınların en fazla şiddete ve cinayete maruz kaldığı ülke konumunda olmamız, Hükûmet yetkililerinin bu konuda eksikliklerini göstermektedir. Yüce dinimiz de millî geleneğimiz de tarihî tecrübemiz de çok açık bir şekilde kadın ve aile konusunda izlememiz gereken yol haritasını ortaya koymaktadır. Bu konu, tüm boyutlarıyla ele alınmalı, şiddet ve cinayetin son bulması için somut bir yol haritası ortaya koyulmalıdır. Bakanlık yetkilileri, toplumsal bilincin yükseltileceğini, rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin sunulacağını, kadın konukevi kapasitesinin artırılacağını ifade ediyor. Ancak bunların hayata geçirilmesi için her şeyden önce verilerle hareket edilmelidir fakat Bakanlığa sorulduğunda, ellerinde bu konuda veri olmadığını söylüyorlar. Veri olmadan nasıl politika üretilecek? Bütçeyi neye göre hazırladıkları tam bir muamma.

Değerli milletvekilleri, kadının siyasi, ekonomik, kültürel ve sosyal haklar anlamında hak ettiği noktaya gelmesi ailenin de güçlenmesi demektir. Kadını güçlendirmek ailenin temelini güçlendirmektir. Kültürel ve toplumsal yapının temeli aile kurumudur. Yapılan tüm araştırmalarda aile, devletin ve milletin dayandığı en temel sosyal birliktelik olarak ifade ediliyor. Aile kurumunun önemine şüpheyle yaklaşanlara aileden imparatorluğa uzanan tarihî meydan okumalarımıza bakmalarını tavsiye ederim. Kendi benliğimize ve kültürümüze sarılmak, millî ve manevi değerlere önem vermek, topluma ve aileye gerçek demokrasiyi yerleştirmek, bilgi çağını yakalamak Türk aile yapısını kurtaracaktır. Devletimizin yetkili kurumları sosyal bünyemizi ve millî varlığımızı tehdit eden saldırıların yayılmasını engellemelidir ancak Bakanlığın bugüne kadarki aile politikaları hepimizi umutsuzluğa sevk etmektedir. 2024 yılı bütçesinde ailenin korunması ve güçlendirilmesi ödeneği en çok artan program olurken şehit yakınları ve gaziler programı ile yoksullukla mücadele ve sosyal yardımlaşma programı ödeneği en çok azalan programlardan olmuştur. Bu durum hem kendi içerisindeki uyumsuzluğu hem de Türkiye'nin en temel ihtiyaçlarının göz ardı edildiğini ortaya koyan önemli bir göstergedir. İntihar, uyuşturucu bağımlılığı, boşanma sayıları, şiddet olayları hızla artmaktadır; insanı ve aileyi kaybettiğimiz için olabilir mi diye düşünüyorum. Boşanma sayısı ve boşanma hızı her yıl rekor kırıyor. 2022'de boşanan çiftlerin sayısı 180.954, boşanmaların yüzde 32'si evliliğin ilk beş yılı içinde gerçekleşmiş. Peki, boşanmaların birinci nedeni olarak geçim sıkıntısının ve ekonomik problemlerin gösterilmesi sizlere neyi hatırlatıyor? Problemler ortadan kalkmadan, iş, aş ve geçim sıkıntısı halledilmeden boşanmaları engelleyemeyiz, aileyi koruyamayız. Bu nedenle Bakanlığın aileyi koruma ve güçlendirme programında uyguladığı bütçe artış oranını yoksullukla mücadele ve sosyal yardımlaşma programı için de uygulaması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, ekonomik, kültürel ve sosyal değişimlere bağlı olarak aile kurumu her toplumda değişime uğrar ancak bugün yaşadığımız şey değişim değil, yok olma tehdididir. Önce mahalleyi kaybettik, gökdelenler yaptık, insanın insanla bağını koparan kentler inşa ederek mahalleleri yok ettik. Mahalle kültürünün toplumu, aileyi ve bireyi koruyup muhafaza ettiğini ancak kaybedince anladık. Şimdi de aileyi kaybediyoruz. Ailenin en güvenli sığınak, güçlü sosyal ilişkiler ve millî varlığın olmazsa olmaz unsuru olduğunu da kaybedince anladık.

Aile ve sosyal politikalar millî güvenliğimiz kadar da önemlidir. Bizim devlet geleneğimiz "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." şuuru üzerine inşa edilmiştir. Beşerî sermayesini kaybetmiş, insan kaynağını hor kullanmış, vatandaşına değer vermeyen, ruhunu kaybeden bir ülke her şeyini kaybedebilir. Anadolu irfanı bizim geleneğimize has, bu topraklarda doğan bir kavramdır. Adı ve vereni kim olursa olsun, hakkı ve ihtiyacı olmayan şeyi kapısının eşğine yaklaştırmayan, yüce gönüllülük Anadolu irfanıdır. Bugün ne yazık ki irfanımızı da kaybediyoruz. Annesine, babasına baktığı için ihtiyacı olmadığı hâlde yardım alanlar, kul hakkını, alın terini ve emeği hesaba katmadan zengin olma hayalleri kuranlar irfanımızı nerede kaybettiğimizi gösteriyor. Bu topraklar imkânı olduğu hâlde ana-babasını sokağa atan hayırsızlar ülkesi olamaz eğer o hâlde geldiysek birileri de çıkıp sorumluluğu üzerine almalı. Ana-babaya, yakın akrabaya yardım etmeyi emreden bir dinin mensupları, anne-baba hakkının ödenmez olduğunu söyleyen bir geleneğin temsilcisi nasıl bu hâlde gelir? Millî ve manevi değerlerini inkâr etmiyor görünüşte bunların gereğini yapmak yerine vicdanını kuytu köşelerde saklı tutup tercihlerini çıkarlarına göre yapan bu kalabalıklar nereden çıktı? Şimdi bazılarınız "Birileri vermekte, birileri almakta; istikrar sürmekte. Sana ne?" diyebilir. Biz, Anadolu irfanının zarar gördüğü, Türk milletinin kaybettiği sanal istikrar tablolarından sorumlu değiliz; son nefesimize kadar haktan, adaletten ve ahlaktan sorumluyuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Milletvekili.

YÜKSEL ARSLAN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, bugün yoksulluğun derinleştiği, çocukların yetersiz beslendiği, kadınların kendilerini güvende hissetmediği, engellilerin ve yaşlıların yokluktan evlere hapsediği, aile kurumunun çöktüğü ülkemizde sosyal yardımı ve sosyal adaleti sağlamakla yükümlü Bakanlığın bütçesi yeterli değildir. 21'inci yüzyıl dünyasında ülkeler teknoloji savaşları, vekâlet savaşları, ekonomik savaşlar, hatta çevre ve sağlık savaşlarıyla muhatap olurken küresel savaşlarla kuşatılmaktadır. Özellikle aile ve toplumunu hedef alan, çetin ve çok boyutlu sorunlarla karşı karşıya olduğumuz bir dönemde bu sorunlarla mücadele etmesini beklediğimiz Sayın Bakanımızın omuzlarında çok büyük bir sorumluluk vardır. Kamuoyunda Belçika'da doğup büyümüş, eğitimini orada almış, hatta orada milletvekilliği dahi yapmış olmasına rağmen millî varlığını muhafaza etmiş bir Bakanımız olduğu için kültür savaşını kazanacağımız yönünde de bir kanaat oluşmuştur; bunu kendilerine iletmek istedik. Lütfen günlük siyasi tartışmalara alet olmadan talep ve beklentilere odaklanın.

Büyük Türk milletini ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti adına sıradaki söz talebi Manisa Milletvekili Şenol Sunat'a aittir.

Buyurun Sayın Sunat. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ŞENOL SUNAT (Manisa) - Sayın Başkan, Değerli Bakanlar, çok kıymetli milletvekilleri ve çok değerli bürokratlar; Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi hakkında İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Sözlerime başlamadan önce, Saadet Partisi Kocaeli Milletvekili, çok değerli kardeşimiz Sayın Hasan Bitmez

Beyefendi'ye Allah'tan rahmet, sevenlerine başsağlığı diliyorum; mekânı cennet olsun, Hakk'ın rahmetine kavuşmuştur, ruhu şad olsun.

Evet, değerli milletvekilleri, ülkemizde eğitim sisteminden memnun olan bir kişi var mı, sormak istiyorum. Türk Eğitim sisteminin giderek artan sorunları yıllardır devam ediyor, tespitler yapılıyor, çözüm önerileri ortaya konuluyor ama hiçbir öneri de maalesef dikkate alınmıyor. Giderek nitelik açısından kötüleşen eğitim ve öğretim sistemi, fırsat eşitliğinin giderek yok olması, meslek liselerinin içler acısı durumu, öğretmenlerin maddi ve manevi büyük sıkıntıları, çağa uyarlanmayan, bilimsellikten uzaklaşan eğitim programları, sınav odaklı eğitimden hâlen ısrarla devam etmesi, geçmişte var olan nitelikli okulların sayısını artırmak yerine, hepsini başarısızlıkta eşitleyen zihniyet, liyakatsiz yöneticilerin yönettiği okullar; sonuç, okul bitirmiş işsizler ordusu. Neyi düzeltibildiniz sayın milletvekilleri? Düzgün giden alanları bozdunuz; olan kime oluyor? Çocuklarımızda oluyor. 23 milyonu aşkın çocuk nüfusumuz var sayın milletvekilleri. Ekonomik krizle birlikte yoksulluk en çok kadınlara ve çocuklara vuruyor. Çocuklarımızın büyük çoğunluğu kahvaltı yapmadan, yemek yemeden okullarına gidiyor. Aynı iktidarın 9'uncu Bakanı Sayın Tekin "Okulumda sağlıklı besleniyorum." sloganıyla yeni süreçler geliştirdik." diyor. Sağlıklı beslenme kültürünü geliştiriyorlarmış; trajikomik bir durum "Ekmek bulamıyorsanız pasta yiyin." der gibi Sayın Bakan. Çocuklarımız aç, aç; Sayın Bakan, farkında mısınız? Anneler çocuklarının beslenme çantasına bir şey koyamadığı için ağlıyor, üzülüyor, üzüntüsünü belli etmemeye çalışıyor. Medyaya her gün yansıyor, tabii, siz havuz medyanızda göremezsiniz sayın milletvekilleri. Geçen sene Eurostat'ın araştırmasında Türkiye'de çocukların yüzde 44,3'ü yoksulluk ve sosyal dışlanma riski altında bulunmuş ve bu hızın yükseliş eğiliminde olduğu ifade edilmiş. Bu yıl ne oldu Sayın Bakan, araştırıyor musunuz? TÜİK'in verileri çocukların yüzde 33,7'sinin ciddi maddi yoksun olduğunu ifade etmiş yine geçen sene. O yüzden bir proje geliştirdik, adı "Rüzgârgülü Projesi" Devlet okullarında ilkököl ve liseyi de içine alacak şekilde sabah, öğlen ve akşam yemekleri verilmeli, sağlıklı ve dengeli beslenme için bunu çocuklarımız için yapmalıyız dedik ama maalesef, bir öğünün bile bütçe kalemlerinde olmadığını görmekten de büyük üzüntü duyduğumu buradan ifade etmek istiyorum. Hani geçen dönem 5 milyon çocuğa yemek verileceği ifade edilmişti. Bakan Özer zamanında bırakın onu, okul öncesi eğitimde velilerden alınan eğitime katkı payları kaldırılmıştı o dönem. Ekim ayında yapılan mevzuat düzenlemesiyle aidatların yeniden zorunlu hâle getirilmesinin nedeni ne Sayın Bakan?

İktidar sayıları abartmayı çok seviyor, her konuda 2002 ile bugünü kıyaslıyorsunuz. Aradan yirmi iki yıl geçmiş, ben utanıyorum açıklamalarınızdan: "Şu kadar okul yaptık, bu kadar öğretmen tayin ettik, şu kadar derslik açtık, şu kadar tahta aldık." Ya, nüfus artmış, ihtiyaç artmış, yapmayacak mıydınız? Üstelik olması gerekeni de yapamamışsınız, beceriksizliğinizi sayılarla örtemezsiniz. Bu arada hatırlatırım, eğitimde nitelik ve nicelikten çok önce gelir sayın milletvekilleri, en önemlisi siz eğitimde kaliteyi yok ettiniz. Hatırlayın, Sayın Özer "5 yaş için okullaşma oranı yüzde 99." dedi. Millî Eğitimin istatistikleri yüzde 85 oranında olduğunu gösteriyor ve o zaman bir yılda 3 bin anaokulu, 40 bin ana sınıfı hedefe konulmuştu; her ne kadar o hedefe ulaşılmasa da 2.176 anaokulu, 16 bin de ana sınıfı açıldı; söylendi. Bakıyorum, 27.000 öğretmene ihtiyaç var ama 8.805 öğretmen atandı. Soruyorum: Kölelik sisteminin örneği olan ve asgari ücretin altında ücret alan bu ücretli öğretmenlerle mi tamamladınız bu boşluğu? İlkokul ve ortaokulların bünyesindeki mevcut ana sınıfları anaokuluna dönüştürüldü. Aynı bina içinde 2 müdürlük olması zaten mevzuata aykırı bir durumken sırf göz boyamak için var olan ana sınıflarını anaokuluna dönüştürmek yanlış bir tutum değil midir? Sayın Tekin, siz de bu kandırmacaya devam mı edeceksiniz?

Evet, gelişmiş ülkelerde 4 yaş zorunlu olduğu hâlde biz hâlen 5 yaş için okul öncesini zorunlu hâle getiremedik. On Birinci Kalkınma Planı'nda "Zorunlu eğitime alınacak." deniyordu, başarısız; On İkinci Kalkınma Planı'nda "zorunluluk" lafı asla yok.

Sayın Tekin, tarikat ve cemaatlerin merdiven altı sübyan okulları olarak ne idiği belirsiz okulları denetliyor musunuz, bir kere daha buradan sormak istiyorum. Pıtrak gibi açılan kurslar, özel okullar ve devlet okullarımız, bunları kim denetliyor?

Sayın Bakan, eğitim müfettişlerinin özlük hakları o kadar geri gitti ki artık öğretmenler müfettiş olmak istemiyor. 750 eğitim müfettiş yardımcısı kadrosuna sadece 260 kişi başladı, başlayanların bir kısmı da istifa etti. Bir uzman öğretmen müfettiş olduğu zaman aylık geliri düşüyor Sayın Bakan. Böyle bir çarpık sistem dünyada görülmemiştir. Kadrolar boş kaldığı için bu yıl yeniden eğitim müfettiş yardımcısı sınavı açmak zorunda kaldınız ancak açılan bu kadroların da boş kalacağı aşikâr. Eğitim müfettişlerinin statülerine uygun mali haklar derhâl verilmelidir ve denetim mekanizması güçlendirilmelidir.

Sayın milletvekilleri, yıllardır mesleki ve teknik eğitimde meslek edindirecek müfredatı bir türlü oluşturamadık. Sanayide ara eleman arayışları sürüyor, kalifiye eleman bulunamadığından yakınıyor. Cumhurbaşkanı ve onu bilgilendiren eski mucit Bakan Sayın Özer mesleki eğitim merkezlerinde öğrenci sayısını bir yılda 159 binden yaklaşık 1 milyon 400 bine yükselttikleriyle böbürlendiler, övündüler. Nasıl mı yaptılar? Bir daha hatırlatıyorum: Her meslek lisesinin içine meslek eğitim merkezi açtılar. Meslek liselerinde devamsız, başarısız, maddi yönden imkânı olmayan öğrencileri mesleki eğitim merkezlerine aktardılar. Hadi bu durum kabul edilebilir ama esas büyük kısım, yüzde 60'lık kısmı devletin teşvikinden asgari ücretin yarısını devlete fatura etmek için yirmi yedi haftalık Ustalık Telifi Programı'na iş yeri sahipleri çalışanlarını kaydettirdiler. Bu, çırak, usta ve kalfa yetiştirmek değil; bu, çalışanlarını bu kapsama alarak sigorta giderlerini ve asgari ücretin yarısını devlete fatura etmekte. Bu para nereden ödendi sayın milletvekilleri? İşsizlik Sigortası Fonu'ndan. Yeni Bakana sordum Plan ve Bütçe konuşmalarında, bu konuyla ilgili suistimaller olduğunu kabul ettiler kendileri, cevap vermişler; bu suistimallerin önlenmesi için bir dizi düzenleme yaptıklarını, yanlış uygulamaların ve suistimallerin önüne geçeceklerini açıkladılar özetle. Sayın Bakan, bu yanlış uygulamalar ve bundan kaynaklı suistimaller yüzünden devlet ne kadar zarara uğratılmıştır, onu sormak istiyorum. Peki, bu suistimal edenler, yanlış işlem yapanlar ve sadece sayıyı yükseltmek için böyle aklievvel projeler geliştirenler için yaptırım nedir? Peki, gerçekten, çırak, usta, kalfa olacak çocukların yani dört yıl okuyan çocukların günahı ne? Meslek öğreniyorlar mı? Hayır. Getirgötür işleri yaparak çocuk işçi oluyorlar ki bunlar yansdı medyamıza "Çok yoruldum." diye anlatıyor çocuklar. Devletin desteğini tam olarak alıyor mu staj yaptıkları yerden, o da belli değil. Yönetmelikte "1 usta üreticiye 40 öğrenci..." deniliyor. 1 usta öğreticiye 40 öğrenci düşerse meslek öğrenmek mümkün müdür Sayın Bakan ki hele sayı bu kadar yüksekken kaç öğrenci düştü 1 usta öğreticiye, onu da öğrenmek isterim.

Evet, yükseköğretim programları ile mesleki teknik liseler ve ortaöğretim arasında müfredat bağlamında bir bütünlük yok. Üniversiteler yüksek lise gibi Sayın YÖK Başkanı, kontenjanlarda plan yok, program yok. Sayın milletvekilleri, aynı iktidarın Millî Eğitim Bakanları ile YÖK Başkanları belli etmeseler de bir türlü anlaşamıyorlar, onu söyleyeyim, masa altından birbirlerini tekmeleyip duruyorlar. İnşallah siz anlaşsınız; siz yenisiniz daha, o yüzden söyledim.

Evet, günümüzde hâlen eğitimin başat unsuru öğretmen. Nitelikli öğretmen yetiştirme üzerinde durmalıyız. Yüze yakın eğitim fakültesi var. İhtiyaca uygun plan ve program yapılmadığından, kontenjanlar giderek artırıldığından her yıl ihtiyaç olmayan branşlardan mezun veriliyor; ayrıca pedagojik formasyon da devam ediyor. Sonuç, atanamayan yüz binlerce mezun.

Sayın Bakan, Cumhuriyetin 100'üncü yılında 100 bin öğretmen atamasını mülakatsız gerçekleştiren.

Sayın Bakan, "Mülakatla ilgili benden öncekilerin sözleri beni ilgilendirmez." diyemezsiniz, AK PARTİ'nin seçim beyannamesine bile girdi ama hiç kimse hakkaniyetinize artık güvenmiyor. Sizin müsteşarken kul hakkı yediğiniz uygulamalarınızı da unuttuk sanmayın.

Öğretmen liselerini açın Sayın Bakan, en zeki vatan evlatları öğretmen olsun. Eğitim fakülteleri alan kontenjanlarını azaltın, bu kadar eğitim fakültesine ihtiyaç yok. Mesleki ve teknik eğitim için öğretmen yetiştiremiyoruz, Plan ve Bütçede de ifade ettim. Bir kere, Meslek Kanunu'nu tekrar ele alın, böyle komik bir Meslek Kanunu olmaz. Siyasi popülizmin gereği itiraz etmemize rağmen maalesef bunu çıkardınız.

Ücretli öğretmenlik mutlaka ve mutlaka kalkmalıdır. Pedagojik formasyonu olan, uzun yıllar ücretli öğretmenlik yapanları kriterler belirleyerek kadroya alın Sayın Bakan. Öğretmenleri öyle "uzman öğretmen, başöğretmen" adı altında sınıflara ayırmamızın bir manası yok, kıdemi gelene bu haklardan yararlanma imkânı verin.

Öğretmen maaşları yoksulluk sınırının altında, ne yapsın öğretmen hele büyük şehirlerde? Öğretmenlere güya 3600 gösterge verildi, emeklilikte maaşları artacak, insanca yaşama koşullarına sahip olacaklardı; ocak ayında 3600 ek gösterge verilen emekli eğitimciler şu anda diğer emekliler gibi perişan. Çünkü çalışan memurlara yapılan seyyanen zamlar emeklilere verilmedi, bu yüzden verilen 3600 ek göstergenin de hiçbir anlamı kalmadı. Şu anda emekli öğretmenler 3000 ek göstergeyle emekli oldukları durumdan çok daha kötü durumdadır. Sadece eğitim müfettişlerinin değil, şube müdürlerinin, il Millî Eğitim müdür yardımcılarının da özlük hakları son derece geride kalmıştır Sayın Bakan.

Evet, PİKTES öğretmenleri kadro bekliyor. Bütün öğretmenlik branşlarından bize şikâyet yağıyor; biyoloji öğretmenleri -vallahı, isimlerini söylemekten imtina ediyorum çünkü biri "Bizi unuttunuz." diyor- kimya öğretmenleri, teknoloji öğretmenleri, tarih öğretmenleri, matematik öğretmenleri, sınıf öğretmenleri hayırlı haberler bekliyor. Sayın Bakan, usta öğreticileri unutmayın, 100 bine yaklaşmış bunlar; bu hayat boyu öğrenimle ilgili yirmi beş otuz sene çalışanlar var, bir yol bulmak zorundasınız.

Evet, psikolojik danışman en önemli konu, rehber öğretmen konusu çok önem arz ediyor; akran zorbalığının, madde bağımlılığının, dijital bağımlılığın, istismar ve yoksulluktan kaynaklı sıkıntıların çocuklardaki yansımaları ve yönlendirilebilmeleri için rehber öğretmene ihtiyaç var. 20 binden fazla okulda rehber öğretmen yok Sayın Bakan. Sayın Özer bir şey söylemişti "Hangi tür olursa olsun 100 öğrencisi olan her okula 1 rehber öğretmen atanacaktır." demişti; devlette devamlılık vardır Sayın Tekin, ne oldu, vaz mı geçtiniz? Aklımıza kötü şeyler geliyor, Diyanet İşleri ve bu Millî Eğitim Bakanlığının ÇEDES protokolüyle imam ve vaizlerin manevi danışmanlığını yaygın hâlde mi getirmeye çalışıyorsunuz yoksa? Lütfen, vazgeçin bu projelerden, okullarımız sizin arka bahçeniz değil.

Sayın Bakan, dahliniz var mı bilmiyorum, müsteşar olduğunuz zaman kaldırılan Andımız'ı tekrar mutlaka çocuklarımıza okutmalısınız. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bu ülkenin geleceği için, öğrencilerimizin iyi yurttaş olabilmesi için, değerler eğitimi için bir adımdır Andımız. "Türküm, doğuyum, çalışkanım." sözleri, "Ülküm yükselmek, ileri gitmektir." sözleri, "Yurdumu, milletimi özümünden çok sevmektir." sözleri kimi rahatsız ediyor?

Sayın milletvekilleri, taşınmalı eğitim sisteminin mutlaka ortadan kaldırılması gerektiğini, köy okullarının yeniden açılması gerektiğini yıllardır söylüyoruz ama öyle bir hâle getirdiniz ki köyler boşaldı, 2.400 köy okulunu kapattınız; tarımı da bitme noktasına getirdiniz. Şimdi "5 öğrenci bile olsa köy okullarını açıyoruz ama bulamıyoruz." diyorsunuz yani eserinize övünün diyorum ben de AK PARTİ iktidarına; köylerde 5 öğrenci bulamıyorsunuz, okul açamıyorsunuz.

Bu ders yılı başlangıcında taşıma ihalelerinde yaşanan sorun nedeniyle özel eğitim gerektiren çocuklar başta olmak üzere birçok yerde çocuklar okula devam edemediler.

Proje okulları konusunu açmak istemiyorum. 2 bine yaklaşan proje okullarında en iyi başardığınız iş sınavsız okul müdürü, müdür yardımcısı ve öğretmen atamaları.

Sayın milletvekilleri ve Sayın Bakan; evet, MEB istatistiklerinde verilen net okullaşma oranı son on yıla göre düşüş gösteriyor. Size soruyorum Sayın Tekin: Zorunlu eğitimde olması gereken ama kaydı olmayan ilkokulda, ortaokulda ve ortaöğretimdeki çocuk sayısı ne kadardır? Zorunlu eğitimde olmayan toplam öğrenci sayısı 500 bin mi, 1 milyon mu, 1,5 milyon mu? Okul dışında kalan çocukların nerede olduğu kamunun cevaplaması gereken bir sorudur. Bir çocuk dahi olsa, evet, okul terklerinin... Yani şunu da ifade edeyim: Zorunlu eğitim bir fırsat eşitliğidir Sayın Bakan, özellikle ilköğretimde. Nerede bu çocuklar? Okul terklerinin minimuma inmesi ve okullaşma oranlarının artması için zorunlu eğitim çağındaki çocukların okula başlatılmaması durumunda hızlı ve sistematik takip gerekiyor, cezai yaptırımları ve uygulamasına yönelik yasal düzenlemeleri hayata geçirin Sayın Bakan.

Okullar açılalı iki ayı geçtiği hâlde hâlâ birçok okulda onarım çalışmaları devam ediyor. Tüm bu onarım işlerinin okullar açılmadan önce bitirilmesi gerekmez mi? Yıllardır ülkeyi yönetenlerin bunu sağlayacak bir sistemi getirmemeleri, geliştirememeleri gerçekten çok üzücüdür. Deprem bölgelerinde, bakın, Manisa dâhil birçok okul riskli bulundu ama güçlendirilmedi, başka okullarda ikili eğitim yapılıyor. Deprem yaşamış bölgelerimizi açamıyorum, zaman yetmiyor, hem öğrenciler hem öğretmenler perişan durumda.

2018'den beri bu, Allah'ın emri mi? Yaz saati uygulamasını kalıcı hâle getirdiniz, hâlen devam ediyor ya! Bu durum, sabahın çok erken saatlerde okula giden çocuklarımızı veya geç dönen çocuklarımızı psikolojik olarak da etkiliyor. Ya, elektrik şirketlerinin kârını değil, çocuklarımızı düşünün Sayın Bakan. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, geçen yıl tüm ilkokul ve ortaokullara ilk kez bütçe gönderildi. İyi bir şey yapmıştı Sayın Özer. Yetersiz de olsa, temizlik ve benzeri ihtiyaçları almaları sağlandı. Yapılan ender iyi işlerden biri olmasına rağmen bundan neden vazgeçilmiştir Sayın Bakan?

Bilindiği gibi iyi bir dil edinimine küçük yaşlarda başlanılır ancak bilhassa devlet okullarımızda hâlâ öğretim metodu olarak çocukların ilgisini çekecek yaklaşımlar ortaya konulmamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Sunat.

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Bitiriyorum.

Sayın milletvekilleri, "Yükseköğretime geçiş sistemini merkezi olmaktan çıkarmanın zamanı gelmedi mi?" diye YÖK Başkanımız da buradayken sormak istiyorum. Her üniversite kendi kriterlerine göre öğrenci almalıdır. Baraj kaldırıldı, matematikte sıfır alan öğrenci matematik bölümünde okuyabiliyor, kaydını yapıyor, fizikten eksi 5 alan fizik bölümünde devam edebiliyor; ya, böyle bir üniversite anlayışı nerede var?

Şimdi, bakın, dünya da ilk 500 içinde bir üniversitemiz var -ne kadar gerilediğimizi görün, gerileme giderek de artıyor- ama On İkinci Kalkınma Planı'nda ne yazmışlar biliyor musunuz? Dünyadaki ilk 100 üniversitenin içine 5 üniversitemizin girmesini 2053 yılına ertelemişler yani otuz yıl sonraya hedef koymuş muhteremler. Bu durum gençlerin ne hâlde olduğunu gösteriyor hepimize.

Evet, bu yüzden bütçeden bahsetmiyorum, bütçenin zaten yetersiz olduğunu ifade ediyorum. Millî Eğitim bütçesine "evet" oyu kullanmayacağımızı "ret" oyu kullanacağımızı buradan ifade ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sıradaki söz talebi Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri, Sayın Bakanlar ve kıymetli bürokratlar; öncelikle hakkı haykırırken Hakk'a kavuşan Hasan Bitmez Bey'e Cenab-ı Hak'tan rahmet diliyorum; ruhu şad, mekânı cennet olsun.

Üniversite deyince ülkemizde ne görüyoruz? Kızmaca, darılmaca yok, iflas etmiş bir eğitim sistemini görüyoruz, niteliksel değil niceliksel büyüyen bir yapı görüyoruz. Ülkemizde toplam 208 üniversite var, Allah bereketini versin. Son yirmi yılda üniversitesi olmayan ilimiz kalmadı, çok şükür. Keşke bu durumu alkışlayabilseydik. Oysa ne vadetmiştiniz? Hemen 2023 seçimlerinden önce ve bundan önceki vaatlerinizde olduğu gibi "Dünyada ilk 500'e giren üniversite sayımızı en az 10'a çıkaracağız." dediniz ama şu an sadece 3 üniversitemiz var. Diplomalı işsizler ordusu yaratan üniversitemizin sayısıyla övünmeye değil nitelik sorununu tartışmaya ihtiyacımız var.

Sayenizde "apartman üniversiteleri" diye bir kavram oluştu, hatta onlardan birine de Selman Ögüt atandı, tıpkı Bekri Mustafa'nın Ayasofya'ya imam olması gibi.

Bu arada, üniversiteye girişteki baraj uygulamasını kaldırdınız değil mi hem iki yıllık hem de dört yıllık bölümler için? Bu kaldırmadan sonra, bakınız, eksi 9 netle dört yıllık fakültelere öğrencilerimiz giriyor. Baraj uygulamasından önce dört yıllık bir fakülteye girmek için en az 27 net, iki yıllık bölümler için en az 9 net yapmak mecburiydi. Sizin için önemli olan konu bu değil, sayenizde üniversiteler kadrolaşma ve bir arpalık yeri oldu.

Anadolu'da bir söz var: "Bir ambar buğdayın bir avuç mostrası olur." Ben, tek tek bütün üniversitelerde sayabileceğimiz örneklerden birkaçını paylaşmak istiyorum. Mesela, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi; bu üniversitemizin Resmî Gazete'de bir öğretim üyesi alım ilanı yayımlanıyor. Söz konusu ilanda Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü doktora öğretim üyesi alınacağı duyurulmuş. Şart olarak da ne yazılmış biliyor musunuz? "Uygulamalı Sosyoloji Ana Bilim Dalı doktorasını yapmış olmak, toplumsal hareketlilik ve göç alanında tamamladım..." Bakın "tamamlamak" demiyor "tamamladım" diyor. Bunun anlamı şu: İlan adrese teslim hazırlanmış, kadroya alınması planlanan kişinin öz geçmişi aynen ilana "kes-kopyala"yla yapıştırılmış. İlahi adalet de işte böyle yakayı ele verdimiş.

Sayın Bakanın çok sevdiği, hatta en sevdiği bir dernek var: MEB'in âdeta paralel yapısı hâline gelen Cihannüma Derneği. İşte, bu Ahi Evran Üniversitesini ne yapıp edip âdeta "Cihannüma üniversitesi"ne döndürmüşsünüz Sayın Bakan. Mesela, Rektör Profesör Doktor Mustafa Kasım Karahocagil'in Cihannüma Derneği Kırşehir Bölge Temsilciliği ile Genel Merkez yöneticiliği var. Rektör olunca ilk icraatı ne olmuş? Üniversite Genel Sekreterini görevden alarak yerine yine, Cihannüma Derneği Genel Merkezi yöneticilerinden Hüseyin İlter'i atamış. Devamı da var, Tıp Fakültesi Dekanlığına ve Rektör Yardımcılığına yine Cihannüma Derneği Kırşehir İl Temsilcisi görevini yürüten Ali Güneş'i atamış. Üniversitenin Hukuk Müşavirini görevden almış, yerine aynı üniversitenin Eğitim Fakültesi hocası olan Halit Ertuğrul'un oğlu Hüseyin Ertuğrul'u atamış. On yıldır AK PARTİ Kırşehir İl Kadın Kolları Başkanlığını yürüten Meryem Düğger Sosyal Bilimler Yüksekokulunda kadrolu ve maaşını buradan alıyor. Sayın Bakan, yasaya aykırı bu kadronun sebebi hikmeti nedir?

Bir de AK PARTİ'ye en yakın olan üniversitelerden Bezmîâlem Vakıf Üniversitesi var. Üniversitenin Mütevelli Heyet Başkanlığını Ahmet Akça yapıyor. Ahmet Akça kim? Cihannüma Derneğinin Genel Başkan Vekili. Bu arada Ahmet Akça, Cihannüma Derneği Yönetim Kurulu üyesi iken üniversite Mütevelli Heyet Başkanlığının yanı sıra da Turkcell Yönetim Kurulu Başkanlığı da yapıyordu. Bitti mi? Bitmedi. Ahmet Keskin var, kim? O da Cihannüma Derneğinde Eğitimden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı.

Serhat Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Doktor İbrahim Taşdemir'in yolu da yine Cihannümayla kesişiyor. Yönetim Kurulu üyesi olduktan kısa zaman sonra da Millî Eğitim Bakanlığının en stratejik dairelerinden biri olan İdari ve Mali İşler Daire Başkanı yapılıyor. Yani Sayın Bakan, Bakanlığınızın mali ve idari işleri ve pek çok birimi Cihannüma Yönetim Kurulu üyesinden soruluyor. Olmuşken 2024 bütçesini de Cihannüma keşke Meclise sunsa da iş tam yerini bulsa. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Keşke doğru şeyler anlatsanız.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Laf atmayın! Laf atmayın!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Hoş, hepsinin doğrusunu söylüyorum.

Kişiyi özel kanunlarla rektör olmuş bir Bakan olarak sizin bunlara verilecek ne gibi bir cevabınız olur, doğrusu merak ediyorum. Hatırlayacaksınız, Hacı Bayram Üniversitesinin Rektörlüğüne atanma süreciniz de çok tartışmalara neden olmuştu. Yüzlerce hak sahibi, yıllardır profesör, sıra bekliyor ancak Sayın Bakanın Müsteşarlığı bitiyor ve rektör yapılması lazım, Müsteşarlığı bittikten bir ay sonra profesör yapılıyor; Sayın Bakana mahsus kararnameyle kanun değiştiriliyor, üç yıllık profesörlük şartı kaldırılıyor, bir aylık profesörümüz rektör oluyor. İşte böyle bir zihniyetin böyle atamalar yapması son derece normal, bize garip geliyor, millete garip geliyor, bunlar için aslında hak olarak kabul ediliyor.

Efendim, sonuç itibarıyla karşı karşıya olduğumuz durum şudur: AKP'den talimat almadan herhangi bir iş yapmayan YÖK, YÖK'ten talimat almadan hiçbir iş yapamayan üniversitelerle karşı karşıyayız. Yükseköğretim dünyamızı ne yazık ki böylesine hazin ve böylesine acıklı bir tabloya sürüklediniz. Boğaziçi Üniversitesinde sebep olduğunuz direniş bin günü aştı; 550'den fazla kişiyi gözaltına aldınız, 10 kişiyi tutukladınız, 24 kişiye de ev hapsi uyguladınız. Dünya kamuoyunda da kınanan Boğaziçi'deki tarihî ayıbınız da sürüyor. Biliyor musunuz ki Avrupa'da 35 ülke arasında rektörün üniversite dışından belirlenip onaylandığı tek ülke Türkiye. Keşke iktidar partisinde aday adayı olmak, aday olmak, milletvekili olmak, eski bir bakan olmak ya da bunların yakını olmak, İlim Yayma, TÜGVA, Cihannüma gibi referanslar aramak yerine liyakat arasaydınız. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Millî Eğitim Bakanlığına gelelim. Bu ülkenin asıl beka sorunu millî eğitimde toplumsal bir bütünlük sergileyemeyişimizdir, aksine kin ve nefret dolu kamplarda kutuplaşmamızdır. Millî Eğitim bütçesinden eğitim yatırımlarına ayrılan pay her yıl düşüyor. 2002 yılında yüzde 17'ydi, şimdi yüzde 9'a gerilemiş; bakış açınız bu. Aslında AK PARTİ'nin topyekûn millî eğitim politikası öğrenci yetiştirmek üzerine değil seçmen yetiştirmek üzerine kurgulanmış bir eğitim politikasıdır. Sayenizde ilköğretimden yükseköğretim düzeyine kadar yıllık bazda devlet tarafından karşılanan giderler bakımından öğrenci başına 36 OECD üyesi ülkenin içinde 34'üncü sıradayız. 4+4+4 sistemini getirip düz liseleri kapattınız, sistem dert artı dert artı derde dönüştü. Liselere girişte tam 5 farklı sınav sistemi denediniz. Anadolu ya da fen liselerine yerleşemeyen öğrencilere, açıkta kalanlara mecburen meslek liselerini ve özellikle özel okulları adres gösterdiniz.

Şimdi, eğitimde fırsat eşitliği kalmadığını aslında Sayın Bakan da biliyor, milletimiz de biliyor, Allah da biliyor, kul da biliyor. Sistem şöyle işliyor: Yani 2002 öncesinde ortalama bütün okullar içerisinde özel okul oranı yüzde 2-3'lerdeyken şimdi bu yüzde 20-25'lere çıktı. Ben Bursa Milletvekiliyim, Bursa'mızda Nilüfer ilçesi var, bu ilçedeki bütün eğitim, öğrencilerin yüzde 45'ten fazlası özel okula devam ediyor. Şöyle oluyor sonra: Her gün bin tane soru çözen, özel okulda sınava odaklı hazırlanmış, sınava odaklı giderken de dersleri ve ortaöğretim puanını hiç dert etmeyen, nasıl olsa 100 verilecek olan zengin çocukları, devlet okullarına gitmiş ve eğer lütfeder de bir defa yaparlarsa deneme sınavında optik formu hayatında bir defa gören çocukları biz aynı

sınava sokuyoruz, ondan sonra da fırsat eşitliğinden bahsediyoruz. Sistemin adı "Paran varsa oku."ya dönmüştür, oysaki sosyal devlet eğitimi, sağlığı, güvenliği nitelikli, eşit, parasız bütün vatandaşlarına sağlamak zorundadır. Yapabildiniz mi bunu? Yirmi yıldır, yirmi iki yıldır millî eğitimi yönetiyorsunuz.

Efendim, devlet okullarında dediler ki: "Tekli eğitime geçeceğiz." Ya, bırakın tekli eğitimi, deprem riskiyle Bursa'da...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bakan seni dinlemiyor.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – ...150'den fazla okul boşaltıldığı için üçlü eğitim var, üçlü; ikiliyi bırak, üçlü eğitim var.

"Kullanılmayan köy okullarını köy yaşam merkezlerine dönüştüreceğiz." dediniz. 13.800 köy okulunu kapattınız, hiçbir şeye dönüştürmediğiniz gibi şimdi kamuoyu baskısıyla "Dönüştürelim." diyorsunuz ama okul olmayınca çiftçi de ürettiğinin karşılığını alamayınca sizin yüzünüzden köyü terk etti millet, toprağı terk etti. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Efendim, yatılı ilköğretim bölge okullarının sayısını azalttınız, dar ve sabit gelirli ailelerin çocuklarını merdiven altı vakıf, cemaat ve derneklerin yurduna mahkûm ettiniz.

Ataması yapılmayan öğretmen meslektaşlarımızın sayısı 1 milyonu buldu. Eğitim emekçilerini "sözleşmeli" adı altında güvencesiz ve "ücretli" adı altında köle standartlarında çalıştırıyorsunuz.

Efendim, 2023 vaatleriniz ortadaydı, en önemlilerinden biri okullarda ücretsiz yemek uygulamasına geçecektiniz. Ne oldu? Ben bir öğretmenim, sınıf öğretmeniyim Sayın Bakan, Bursa'da sendikacılık yaparken beslenme çantaları boş kalsın, çocuklarımızın ne kadarı süt içiyor diye bir araştırma yaptık. Ta, o vakit, yaklaşık on iki yıl önce yüzde 40'ı hiç süt içemiyordu. Şimdi, özellikle dezavantajlı bölgelerde ilkokul, ortaokul çağındaki çocuklarımızın yüzde 70'i süt içemiyor. Ve siz yemek verecektiniz, bırakın yemeği, anaokullarında ücretli hâle getirdiniz.

Sonuç itibarıyla, sorunun kaynağı olanlar çözümün parçası olamazlar çünkü sorun zihniyette. Öncelikle ve evvela günah galeriniz için bir tövbe edin, sonra zihniyet abdesti alıp gelin ancak o zaman konuşabiliriz. O zamana kadar eğitimciye, eğitime aslında gölge etmeyin yeter.

İktidarınız zamanında 9 defa bakan değişti. Usul şu: Her gelen enkaz alıyor, kimden alıyorsa bu enkazı? Her bakan bir enkaz alıyor, geldiği günün ertesi günü önceki bakanı eleştiriyor ve onun yaptığı bütün işleri değiştiriyor, ondan sonra başlıyor. Program değiştiriyor; yetmedi, müfredat; yine yetmedi, sınav sistemi; o da yetmedi, sınıf geçme, ders geçme sistemiyle oynuyor. Kadrolar zaten aynı gece değiştirilmeye başlanıyor. Efendim, sonuç ortada, görünen köy kılavuz istemez. PISA sonuçlarına baktığımızda OECD ülkelerindeki öğrencilere kıyasla bizim çocuklarımız kendilerini güvende hissetmiyorlar. Bu konuda Türkiye 73 ülke arasında sonuncu, 81 ülkenin katıldığı araştırmada da 2018'e göre matematik puanı sabit, okuma oranı 10 puan azalmış; 81 ülke arasında 39'uncu sırayı koruyor.

Sayın Bakan, bu noktada hadi gelin biraz da sizden bahsedelim. Efendim, biz Sayın Bakanın müsteşarlığını yani gölge bakanlığını biliriz, cemaziyelevvelini biliriz; ayinesi iştir kişinin, lafa bakılmaz. Sayın Bakan müsteşardı, yıl 2014'tü -bunu buradan söylemek zorundayım, binlerce insanın vebali var- bir uyduruk mülakat çıkardılar ve bu mülakatla yalnızca 2014 ve 2015 yıllarında 20 bin -bakın, abartılı rakam vermiyorum, isteyen bakabilir- okul-kurum müdürünü uyduruktan bir mülakatla görevden aldı. O yüzden mülakattan vazgeçemiyor çünkü liyakatli adam bulamıyor, "Bir kılıfına uydurmak zorundayım." diyor. Öğretmen atamalarıyla ilgili mülakat isteği de bu yüzden. Yetti mi? Yetmedi, aynı dönemde 30 bin müdür yardımcısını görevden aldı. Efendim, ben öğretmendim ve o zaman sendikacıydım, o davaların tarafıydık, davaları kazandık. Mahkeme kararlarını uygulatmadılar, bir daha mahkemeye verince yeniden bir uyduruk mülakat kurdular ve hepsini bir kez daha eleddiler. Ne oldu biliyor musunuz?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Çok ah almış desene! Çok ah almış çok!

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Helal olsun, iyi şov yapıyorsun ya, yalan... (CHP ve İYİ Parti sıralarından gürültüler)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Laf atma! Niye laf atıyorsun... Altmış dakika süreniz var, tahammül edin. Hakaret mi ediyor adam?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Sayın Bakan, yalan söyleyen sizsiniz!

ADEM ÇALKIN (Kars) – Sen niye bağıırıyorsun Bakan Bey'e? Bağırma hakkın yok. Niye bağıırıyorsun? Bağırma kardeşim. Allah Allah!

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Yalan söylüyor, hepsi yalan! (CHP ve İYİ Parti sıralarından gürültüler)

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sen yalan söylüyorsun, yapmadın mı bunları...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Kimleri...

Süre isteyeceğim Başkanım.

BAŞKAN – Tamamdır.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Efendim, şimdi, bakmayın bugün ittifak...

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Kıyımdan geçirdiniz bütün milliyetçileri, ülkücüleri zamanında, unutmadık. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, hatip kürsüde, lütfen...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Efendim...

ADEM ÇALKIN (Kars) – Bağırma ya! Niye bağıırıyorsun? Bağırma kardeşim, niye bağıırıyorsun?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sana ne oluyor?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, hatip kürsüde, lütfen...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Efendim...

ADEM ÇALKIN (Kars) – Bağırmasın, niye bağıırıyor Bakan Bey'e? Niye bağıırıyor Bakan Bey'e?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Efendim...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sakin...

ADEM ÇALKIN (Kars) – Saygılı olsun Bakan Bey'e. (İYİ Parti sıralarından gürültüler)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ya, sakin. Sana ne, avukatı mısın?

ADEM ÇALKIN (Kars) – Bakan Bey'e saygılı olacaksın, saygılı olacaksın!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri, hatip kürsüde.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Şimdi, ister eğri oturun ister doğru oturun ama doğruyu konuşalım. O zaman, bakın, o zaman -arşiv yalan söylemez- memlekette ne kadar Türk milliyetçisi, ne kadar KAMU-SEN'li, ne kadar TÜRK EĞİTİM-SEN'li, az da olsa ne kadar sosyal demokrat, sol görüşlü bir tane eğitimciyi makamda bırakmadınız. Hâlen de öyle davranıyorsunuz. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Aynen öyle oldu, mahkeme evrakları ortada. O nedenle... Peki, referansınız ne? Referansınız şu: Tarikat, yandaş sendika, cemaat, grup. Siz FETÖ'nün tarih boyunca yol arkadaşıydınız. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Çok basit, sinaması basit; efendim, teyidi mümkün, teyidi

mümkün; efendim, dönün geriye doğru, 76'ncı maddeden atadıklarınızın, yol arkadaşırken, kader arkadaşırken 76'ncı maddeden atadıklarınızın hepsini 2015 Temmuzunda niye FETÖ'den görevden aldınız? Atayan siz, alan siz. (İYİ ve CHP Parti sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ADEM ÇALKIN (Kars) – Sizden seçilen milletvekilleri bırakıp gidiyor ya!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Şimdi, efendim, zihniyet şu: Söylerken “rızkı al'allah” değil mi, “Rızkı Allah verir.” iktidara gelince haşa rızık verici gibi davranıyorsunuz “Makamı ben veririm.” “İşi ben veririm.” “Parayı ben veririm.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Türkoğlu.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Efendim, “Tamamlayın.” derken iki dakika...

BAŞKAN – Buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Allah, 1 milyonu devlette, 200 bini özelde çalışan 1 milyon 200 bin eğitimcinin yâr ve yardımcısı olsun.

Şimdi, lafla peynir gemisi yürümüyor. Samimiyseniz... Eğitimin temel direği öğretmen. Üç tane talep var. Türkiye'de eğitim çalışanları en son açıklanan yoksulluk sınırının yarısında ortalama maaşlarla çalışıyor; bunu vereceksiniz. İki, bu vergi dilimi zulmünü memurların, öğretmenlerin üzerinden kaldıracaksınız. 3'üncü aydan sonra, verdiğiniz zammı geri kepçeyle alıyorsunuz. Dört, o “ÖMK” denen işten vazgeçin, o sınavdan da vazgeçin. Siciliyle alakalı sorunu olmayan, soruşturması olmayan her eğitim çalışanını beş yılına, kıdeme göre...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, selamlayın lütfen.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Ya, bir dakika verin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Başkanım, kaç defa uzayacak?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Beş yılına uzmanlık, on yılına başöğretmenliği verin de samimiyetinizi görelim.

Sonuç olarak, evet, mahkeme kararına rağmen neden Andımız'ı okuturmuyorsunuz? (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Siz ne kadar direnirseniz direnin bizim 7 yaşında yağmur altında gür sedayla okuduğumuz Andımız'ı yine okuyacağız. Varlığım Türk varlığına armağan olsun. (İYİ Parti sıralarından “Varlığım Türk varlığına armağan olsun.” sesleri) Ne mutlu Türk'üm diyene.

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) – Ne mutlu Türk'üm diyene.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, hayatını kaybeden Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez'e, kamuoyunda kendisi hakkında yapılan kara propagandayı kınadığına ve İYİ Parti Grubu adına konuşan hatiplerin 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ben de konuşmamın başında hayatını kaybeden milletvekilimize, ailesine, Saadet Partisine ve Türkiye Büyük Millet Meclisine başsağlığı diliyorum. Allah rahmet eylesin.

Biraz evvel görüldüğü üzere hatip konuşurken çok tabii olarak grubumuza yapılan saldırılar karşısında ayağa kalkarak söz talebinde bulundum. Doğrusu, bugün bu konuya girmeyi düşünmüyorum ama o gün de hatip konuşurken -hayat enteresan-yine siz kürsüdeydiniz, yine arkadaşlarımız böyle oturuyordu. Bir anlaşmamız var biliyorsunuz. Bütün gruplar, parti grupları sözünü bitirdikten sonra öyle söz alıyoruz, bugün de öyle yaptık fakat o gün bir başka konuşma da olacağı için ben yanınıza gelerek söz talebinde bulundum, hatip konuşmasını bitirirken, kendisi de kürsüdeyken ayağa kalktım ve söz istedim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ben AK PARTİ Grup Başkan Vekiliyim. Burada bütün arkadaşlarımız her şeye şahitler. Biz Grup Başkan Vekillerinin vazifesi aynen şu an olduğu gibi bize yapılan, hacmini aşan ve itiraz ettiğimiz konulara cevap vermektir. Bu konuyla alakalı konuşmalarımı, izahlarımı daha sonraya bırakacağım, muhakkak suretle bu konuyla ilgili söz söyleyeceğim ama kamuoyunda hassaten farklı fotoğraflar da kullanılarak yapılan kara propagandayı burada kınıyorum. Benim ayağa kalkmam aynen şu an olduğu gibi hatip kürsüdeyken kendisiyle ilgili söz girişi yaparak sizin bilginiz dâhilinde grubumuz adına cevap vermek içindir. Şu anda hatip yerine oturduğu için bir sorun yok, hayatın olağan akışı böyle. Bu Genel Kurulda binlerce kez laf atılmıştır, çok ağır konuşmalar işitilmiş ve biz bunlara cevap vermek için buradayız. Şu anda da görevimi ifa ediyorum, cevabımızı vermek istiyorum grubumuz adına.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Müsaadenizle...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bu girizgâhtan sonra tabii ki vereceğimiz çok cevap var bu konuşmalara ilişkin, onu doğru zamanda, doğru yerde cevabımızı da verme hakkımı saklı tutarak şunu söylemek istiyorum: Şimdi, İYİ Parti Grubundan sayın hatipler konuşmayı yaparken şöyle bir temel çelişki görüyorum. Efendim, deniyor ki: “AK PARTİ'nin amacı iyi öğrenci yetiştirmek değilmiş de seçmen yetiştirmekmiş.” Şimdi, burada yapılan daha evvelki konuşmalarda -biz Genel Kurulda yapılan bütün konuşmaları bir bütünlük içinde değerlendiriyoruz- hangi tez ortaya atılıyor, kamuoyunda ne deniliyor, çok duyulan bir şey var? “Gençler AK PARTİ'ye oy vermiyor.” Ki bu da yalan, rakamlar bunu söylüyor biz burada olduğumuza göre. Deniyor ki: “Gençler AK PARTİ'ye oy vermiyor.” Peki, o zaman bu çelişki nereden doğuyor? Yani eğer seçmen yetiştirmek için uğraşılıyorsa ve sizin tezinize göre gençler AK PARTİ'ye oy vermiyorsa bu tenakuz nereden doğuyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın, son defa uzatıyorum Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ben daha konuşmak istiyorum, bayağı çünkü orada yirmi dakika süresi olan hatip, sonuçta her bir arkadaşım epeyce konuştu.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Ya, böyle bir şey var mı? Bakan Bey verir cevabını.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bakan Bey'in cevap hakkı kendine aittir; bu, grubun hakkıdır; bu, grubun hakkıdır.

RİDVAN UZ (Çanakkale) – “Allah'ın gazabı”nın hakkını verin hadi!

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Allah, Allah!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Allah, Allah! Evet.

Şu anda Türkiye'de anaokulundan başlayarak 19 milyon öğrenci eğitim görüyor, bunun 15 milyon 836 bini, yuvarlıyorum

16 milyonu devlet okullarında okuyor, özel okullarda okuyan çocuklar da 1 milyon 578 bin.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Sayın Bakan boşuna mı geldi buraya cevap vermeyecekse?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Türkiye'nin en önemli okullarına baktığınızda burada okuyan çocukların devlet okullarından gelen, Anadolu'dan gelen çocuklar olduğunu göreceksiniz. Kim okuyor Boğaziçi'nde, kim okuyor ODTÜ'de, kim okuyor bahsettiğiniz parlak okullarda? Annesi, babası çalışan, işçi, bu ülkenin gariban insanları okuyor; bizim hayatımız da buna şahittir, biz de oralardan gelmiş insanlarız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Zengin, son defa uzatıyorum, bir daha uzatmayacağım.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Aynı kararlılığı başka konularda da bekliyorum.

BAŞKAN – Kesinlikle emin olabilirsiniz o konuda.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Çok tarafsız yönetiyor Başkan.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Müsaade edin, ona biz karar verelim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bekir Bey'in yönettiğini unutuyorsunuz, sizden başkasına söz vermiyor.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Nihayetinde Türkiye'de çocuklarımız eşit şartlarda okusun diye, başta Bakanlarımız olmak üzere, bütün Bakanlar Kurulu, AK PARTİ iktidarları ve Hükûmeti ve Cumhurbaşkanımız bu konuyla alakalı bütün gayretini sarf etmiştir. Türkiye'deki fiziki şartları da ayrıca söylemek üzere Sayın Bakanımız da zaten cevap verecektir.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Dervişoğlu.

2.- İzmir Milletvekili Durmuş Müsavat Dervişoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, öncelikle hatırlatmak isterim: Böyle bir usul yok. Ayrıca, bu Meclisin içinde iktidar partisi de yok.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Duyamadım.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – İktidar partisi de yok.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, adaletli yönetiminizde duyamıyorum atılan laflardan.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir Grup Başkan Vekili konuşuyor, lütfen...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Şimdi, dolayısıyla Meclisin 1'inci partisi olarak sizin Sayın Bakanı savunmak gibi bir mükellefiyetiniz de yok.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Öyle dedim zaten.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Hah yani öyle bir şeyiniz yok.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Yok zaten.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Bakan burada oturuyor, eleştirileri dinliyor. Sayın Bakan sabredemeyince, sizdeki sabırsızlığı anlıyorum...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hiç ilgisi yok.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – ...hatibimiz kürsüdeyken Bakanlık sıfatıyla bağdaşmayacak ifadelerde bulundu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Biz muhalefet partisiyiz, eleştirilerimizi elbette ki yapacağız, siz de cevap vereceksiniz kürsüyü kullanarak; Sayın Bakan da yine kendisine yapılmış eleştirilere kendisine tanınmış zaman sınırında kalarak cevap verecek.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Aynen, katılıyorum.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yani bu kadar küçük bir mesele için bunca celallenmenin bir anlamı yok
Özlem Hanım, Sayın Grup Başkan Vekilim, Değerli Mevkişim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hiç celallenmedim, hiç alakası yok, hiç celallenmedim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yani Allah rızası için, usulü bozmadan yürütelim şu işi.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ne var, Allah rızası için...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Hatip yok...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ya, benim söz hakkım yok mu Sayın Dervişoğlu?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ya, şunu söylüyorum: Bizim hatibimiz yirmi dakika konuştu diye siz de yirmi dakika cevap verirsiniz yürütemeyiz bu işi biz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hiç ilgisi yok yani.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – O zaman ben de sizin her hatibinizden sonra söz alarak ona cevap vereyim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hiç ilgisi yok. Böyle bir usul yok zaten.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – O zaman kürsünün ne anlamı var?

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Böyle bir usul yok.

Sayın Başkanım, bakın, bir saniye...

BAŞKAN – Özlem Hanım, lütfen karşılık konuşmayalım.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hayır, ben söz alacağım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Ergen çocuklar gibi tartışmalar yani Başkanım. Ne ya, bu iş?

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şahin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sıralamayı niye böyle yapmıyorsunuz Sayın Başkanım?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Ergen çocuklar gibi birbirlerine laf söylüyorlar.

3.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Tabii, iktidar partisinin her zaman bu ayrıcalıklı beklentisini buradan takip etmek zorunda kalıyoruz. Ben salona girerken “Yirmi dakika konuştu, tabii ki konuşacağım.” gibi bir ifade kullandı Özlem Hanım. Her konuşandan sonra iktidar partisinin uzun konuşmaları olursa biz burada bu konuşmaları, bu programları bitiremeyiz. Bu birinci tepkim.

İkinci tepkim ve asıl söylemek istediğim: Özlem Hanım konuşmasında, geçen gün burada yaşanan talihsiz olayla ilgili kendisine karşı yürütülen kara propagandaya tepki göstermiş. Biz de bir şey ispat edilmeden birisine bir şey isnat edilmesini doğru bulmayız, bunun özellikle altını çizelim ancak bir gerçeklik var ki değerli milletvekilleri -Meclis tutanaklarına da bu gerçeklik girmiştir- AK PARTİ sıralarından çok talihsiz bir söz, sayın milletvekilimiz yere düştükten sonra yapılmıştır, sarf edilmiştir ve bu söz AK PARTİ’lilerin üzerinde bir zan olarak durmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Bunu uydurmuyoruz, bu söz tutanaklarla sabittir ki AK PARTİ sıralarından gelmiştir. Bizim AK PARTİ’li arkadaşlarımızdan beklediğimiz şudur, bu sözle ilgili ya çıksınlar “Evet, arkadaşımızı açıklamıyoruz ama...” “Arka sıralardan geldi, anlaşılmadı.” demiş, anlaşılmayan neye tepki verecek? Bizim beklentimiz şudur: “Evet, bu söz bir arkadaşımız tarafından söylenmiştir, yanlıştır ama kamuoyundan özür diliyoruz.” denmesini de kabul ediyoruz ya da arkadaşları çıkarsınlar, arkadaş kamuoyuna bir açıklama yapsın, bu zan da AK PARTİ Grubu üzerinde kalsın. Bakın, bunu kamuoyu adına, siyasetin nezaketi adına, temiz siyaset adına AK PARTİ’li arkadaşlardan bekliyoruz, aksi takdirde bu zan bütün AK PARTİ Grubunun üzerinde kalmaya, Meclis hafızasında bu şekilde yer edinmeye devam edecektir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

4.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, bugün bütçe görüşmelerinde yaklaşık olarak bir haftayı doldurduk. Kürsüye gelen muhalefet milletvekillerinin konuşmalarını dikkatle dinledik. Bugüne kadar sert eleştiri yapılmıştır, ağır eleştiri yapılmıştır ama asla ve asla hakaret edilmedi. Şimdi, buna rağmen, AKP Grubundan dönem dönem laf ediliyor, Meclis Başkanı olarak sizler, Grup Başkan Vekilleri olarak bizler yatıştırıyoruz ama Sayın Bakan; konuşmacı, hatip konuşmasını yaparken laf atmasın. Bakın, bunu kabul edemiyoruz biz. Sayın Bakan orada -geçen dönem de bunlar oldu- konuşmacı konuşmasını yaparken laf atıyorsa bu, Meclise yakışmıyor çünkü Sayın Bakanın, yürütmenin konuşmalar bittikten sonra -notlarını alır- altmış dakika cevap verme hakkı var; lütfen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yüz yıllık cumhuriyet tarihinde ve buraya gelen bakanların içerisinde en çok eleştiriyi hak eden bakan Millî Eğitim Bakanıdır. Gerek müsteşarlık döneminde gerek rektörlük döneminde gerekse Bakanlık döneminde çok tartışılacak, toplumun vicdanını rencide eden, üzen kararlar alınmıştır; Andımız kaldırılmıştır. Rektör olma şekilleri bu ülkede belki yüz yıl tartışılmalıdır; kendisine ait yasa çıkarılmıştır, milletvekili bunu sormayacak mı? Andımız’ı neden kaldırdığını sormayacak mı?

İşte, veliler yolluyor, buraya gelirken yolluyor: “Efendim, çocuklara niye yemek vermiyorsunuz? Okulları niye biz temizliyoruz? Okullara ayırdığınız bütçe nedir? Perdeleri neden biz yaptırıyoruz? Masaları neden biz alıyoruz?” Bunları Millî Eğitim Bakanına sormayacak mıyız? Ne işi var Bakanlıkta İsmailağa tarikatının, nasıl misafir edebiliyor; bunları sormayacak mıyız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Lütfen Sayın Bakan tahammüllü olsun, lütfen sabırla dinlesin, gelsin, cevabını versin ama biz Meclisin Grup Başkan Vekilleri olarak milletvekillerimiz orada konuşurken Bakanların laf atmasına i-zin ver-me-yiz.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

5.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in, Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca’nın yönetim şekline ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Ali Mahir Başarır’a bakıyorum, hiç “Son...” demediniz Sayın Başkanım, “Son... Son...” demiyorsunuz, “Son... Son...” bize.

BAŞKAN – Sayın Zengin...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bir saniye...

BAŞKAN – ...yönetim tarzımı sizinle tartışacak değilim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ben cevabımı söyleyeceğim.

BAŞKAN – Siz beş dakika konuştunuz, Sayın Başarır diğer hatiplerle birlikte üç dakika konuştu.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bakınız, Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – O nedenle...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan! Sayın Başkan!

BAŞKAN – ...ben nerede uyarıp uyarmayacağımı size soracak değilim Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan! Sayın Başkan!

BAŞKAN – Lütfen, siz de...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, bakın, Ali Mahir Bey’e...

BAŞKAN – ...Meclis Başkanlık Divanına saygı göstereceksiniz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bir saniye. Ali Mahir Bey’e sataşılıyor, Ali Mahir Bey’e söz vermeye de hakkınız yok o zaman.

Bakın, ben grup adına sataşmaya cevap veriyorum.

BAŞKAN – Ben neye hakkım olup olmayacağını İç Tüzük’ten alırım, sizin talimatınızdan almam Sayın Zengin. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hayır, Ali Mahir Bey bir sataşmaya cevap vermiyor.

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.30

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.47

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 38’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (Devam)

2.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2022 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 222 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2022 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2022 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/760) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 37) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI (Devam)

1)Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2)Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Eğitim Bakanlığı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Eğitim Bakanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kurulu 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kurulu 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) ÜNİVERSİTELER (Devam)

BAŞKAN – 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Değerli Başkanım, 60’a göre pek kısa bir sözüm var, önemli bir konu. Mümkünse yerimden izin verebilir misiniz efendim? Çok kısa.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanal.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal’ın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda kamu görevlilerinin uyacakları kuralları belirten bilgi notuna ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Değerli Başkanım, kamu görevlilerinin masasının üzerine Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna girişte uyacakları kuralları belirten bir bilgi notu konulmuş durumda. Bilgi notunun 8’inci maddesinde diyor ki: “Gelen kamu görevlileri tartışmalara katılamazlar, milletvekillerine müdahale edemezler.” 10’uncu maddesinde diyor ki: “Birleşime ara verilince içerideki tüm kamu görevlilerinin Genel Kurulu terk etmeleri lazım.” Maalesef, siz ara verdiğinizde ne Genel Kurulu terk ediyorlar... Aynı zamanda, tartışmalara katıldığı için bu genelgeye göre Sayın Bakanı derhâl Genel Kurulun dışına çıkarmanız gerekiyor. Çünkü son kısımda diyor ki: “Bu kurallara uymayanlar Genel Kuruldan çıkarılır.” atılır diyor. Yani Bakanı bu tavırları nedeniyle lütfen Genel Kuruldan atınız.

Teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunarım.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (Devam)

2.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2022 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 222 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2022 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2022 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/760) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 37) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI (Devam)

1)Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2)Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Eğitim Bakanlığı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Eğitim Bakanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kurulu 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kurulu 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU (Devam)

- 1) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) ÜNİVERSİTELER (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubuna aittir. Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına ilk söz talebi Çankırı Milletvekili Pelin Yılık'a aittir. Buyurun Sayın Yılık. (MHP sıralarından alkışlar) Süreniz on dakikadır.

MHP GRUBU ADINA PELİN YILIK (Çankırı) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bütçesiyle ilgili görüş ve değerlendirmelerimizi aktarmak için huzurlarınızdayım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, varlık sebebi itibarıyla sosyal ve kültürel dokudaki aşınmalara karşı aile yapısını ve değerlerini koruyarak gelecek nesillere sağlıklı bir biçimde aktarılmasını sağlamak üzere ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesini koordine etmekten sorumludur. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bütçesini destekleyeceğimizi belirtmekle beraber birtakım önerilerimizi de paylaşmayı önemli bulmaktayız.

Aile, ülkelerde ve dünyada meydana gelen değişim ve dönüşümlerin etki ve sonuçlarının en belirgin olarak izlendiği toplumsal kurumların başında gelmektedir. Türk toplumunun temel taşı olan aile, ekonomik ve sosyal gelişmelerin yol açtığı olumsuz gelişmelere karşı korunmalıdır. Modernleşme, kentleşme ve küreselleşme süreçlerinin ortaya çıkardığı geniş aileden çekirdek aileye dönüşüm, göç, boşanmalardaki artış gibi yapısal sorunlarla karşı karşıya kalan aile kurumu güçlendirilmeli, aile bireyleri arasındaki bağlılığı ve aile bütünlüğünü koruyucu politikalar geliştirilmelidir. Aileyi ve sosyal fonksiyonlarını zayıflatıcı unsurlar ortadan kaldırılmalıdır. Aile yapısının her türlü zararlı eğilimden korunması, sağlıklı nesillerin yetişmesi, sürdürülebilir kalkınmanın istikrarlı bir şekilde devamının temini için aile kurumunu güçlendirmek önem arz etmektedir.

Sağlıklı nesillerin yetiştirilmesi için bağımlılıkla mücadele, aile bireylerinin dijital bağımlılıktan korunması için gerekli tedbirlerin alınması, aile yapısının korunmasında temel konulardır. Aile içi iletişimin kuvvetlendirilmesi, aile içi şiddetle mücadele, boşanma sürecindeki ailelere psikososyal destek verilerek süreçlerin doğru yönetimi desteklenmelidir. Ailenin korunması, şiddetin önüne geçilmesi konusunda kapsamlı bir ruh sağlığı yasasına ihtiyaç duyulduğu önemli bir gerçektir. Şiddetin ruhsal ve psikolojik yönü analiz edilmeli ve yasal güvenceye kavuşturulmalıdır.

Değerli milletvekilleri, kadınların ekonomik haklar, adalet, sağlık, eğitim gibi birçok alanda fırsat eşitliğine sahip olması gereklidir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak mutlu kadının huzurlu Türkiye'nin teminatı olacağına inanıyoruz. Aynı bakış açısıyla kadın ve erkeğe eşit fırsatların sunulduğu, kadına saygının ön planda tutulduğu, hem kadına hem de erkeğe eşit desteğin sağlandığı çağdaş yaklaşımlarla sorunların çözümü için etkin politikaların geliştirilmesini ve gereken yasal düzenlemelerin yapılmasını öngörmekteyiz. Kadınların istihdamında son yıllarda önemli ilerlemeler kaydedilmişse de hâlihazırda iş gücüne katılım oranları erkeklere göre düşük seviyededir. Bu bağlamda, kadının güçlenmesi temel hak ve fırsatlardan eşit şekilde yararlanması çalışmalarına öncelik verilmesi, bu yöndeki eksikliklerin giderilmesi gerekmektedir. Kadınların iş hayatına katılımını kolaylaştıracak destekleyici politikalar bu noktada önem arz etmektedir. Kadınların çalışma hayatına giriş süreçlerinin teşvik edilmesi, toplumsal hayatta olduğu gibi iş hayatında da kadınların ayrımcılığa, hak ihlallerine uğramadıkları bir yapı tesis edilmesi şarttır. Günümüzde esas olan, kadınların kendilerini iş yaşamlarında camdan tavanlara hapsolmadıkları bir durumda görmeleridir. Ayrıca, oluşturulacak sosyal politika destekleri ile kreş sayılarının artırılması gibi kadınların kamusal alan ve iş hayatında olmalarını kolaylaştıracak desteklerin sağlanması önemlidir. Böylelikle, kadınların istihdama daha çok katıldıkları, üst düzey yönetici pozisyonlarında kamusal alanda daha fazla yer aldıkları bir yapı mümkündür. Kadın istihdamının artırılmasında önemli bir faktör de kadın iş gücünün erkek iş gücüne oranla daha maliyetli olmamasıdır. Bu nedenle, kadının korunması amacıyla uygulanan uzun süreli doğum, hamilelik izinleri, emzirme süreleri ve benzeri düzenlemelerin kadın istihdamını olumsuz etkileyebileceği gözden kaçırılmamalı ve gerekli önlemler alınmalıdır.

Kadına yönelik şiddet en önemli toplumsal huzursuzluk sebebidir. Önemli insan hakları ihlallerinden biri olması yönüyle kadına yönelik şiddetle mücadelenin "sıfır tolerans" ilkesiyle bütün kamu kurum ve kuruluşları ve sosyal taraflarla iş birliği içinde sürdürülmesi önem arz etmektedir. Şiddetin en yoğun uygulandığı kesimlerin başında maalesef kadınlar gelmektedir. Kadına yönelik şiddet, temel insan hakları ve özgürlüklerin ihlali olup kadın ve erkek arasında eşit güç ilişkilerinin sonucu ortaya çıkan toplumsal bir sorun ve önemli bir halk sağlığı problemidir. Bir insan hakları ihlali olan kadına yönelik şiddet coğrafi sınır, ekonomik gelişmişlik, öğretim düzeyine bakılmaksızın tüm dünyada mücadele edilen evrensel bir sorundur. Kadına yapılan her türlü saldırı insanlığa yapılmış demektir. Kadını hor gören, istismar eden, şiddete başvuran her kim olursa olsun en ağır şekilde bunun bedelini ödemelidir. Kadına yönelik şiddet toplumda yaşayan bütün insanların ortak sorunudur. Bu noktada kadına şiddetle mücadele kadınların olduğu kadar erkeklerin de sahip çıkıp mücadele etmesi gereken bir konudur. Şiddeti toplumdan tamamen silme üzerine daha fazla kafa yormalı, ülkemizin bu konudaki yol haritasını toplumun tüm kesimlerinin bilinçli katılımıyla yenilemeliyiz. Zira şiddet öğrenilen bir davranıştır. Şiddete zemin oluşturacak her türlü psikolojik ve sosyolojik faktörün köreltilmesi için topyekûn kararlı mücadele şarttır.

Değerli milletvekilleri, engelli bireylerimiz iş edinme, evlilik, boş zaman değerlendirme, meslek edinme ve eğitim fırsatlarını yakalayabilmeleri açısından zorlu bir mücadelenin içerisindeyler. Engelli kardeşlerimizin mesleki eğitimler alması, istihdama katılmaları onları çalışan bireyler olarak değerli hissettirecek ve toplumla bütünleştirecektir. Bu sorumluluğu üstlenebilecek tek güç sosyal devlet gücüdür. Şu ana kadar kamuda istihdam edilen engelli bireylerimizi memnuniyetle karşılamakla beraber, kamuda münhal olan kadrolara engelli kardeşlerimizin bir an evvel atamalarının yapılması beklenmektedir. Engelli ve engelli yakını aylığının artırılması, engelli aylığı ödemesinde aile geliri yerine engellilerin kendi gelirlerinin esas alınması da yerinde olacaktır. Engellilerin genel ve mesleki eğitim, mesleki rehabilitasyon, kendi işini kurma, hibe desteği, iş ve meslek danışmanlığı hizmetleri daha da geliştirilmelidir. Çevresel ve fiziki şartlar tümüyle engellilere uyumlu hâle getirilmelidir. Engellilerimizin engellerini omuzlayan ebeveynlerini, özellikle annelerini bu noktada unutmamak gerekmektedir. Anneler ekonomik, sosyal, duygusal ve fiziksel birçok güçlüklerle mücadele etmek zorunda kalmaktadır. Destekleyici politikalarla annelerin hayatlarını kolaylaştırmak mümkündür. Çeşitli çalışmalarla çocuğun ve ailenin yaşam kalitesini artırıp annelerin üzerindeki yük alınmalıdır. Anneye verilecek sosyal ve ekonomik destek önemlidir.

Değerli milletvekilleri, şehitlerimizin emaneti ailelerine ve gazilerimize sahip çıkmak, korumak ve toplumda kendilerine

yaraşır bir hayat seviyesi sağlamak devlet ve millet olarak vazifemizdir. Milliyetçi Hareket Partisi şehitlerimizin emaneti olan şehit yakınlarımızın ve gazilerimizin her şartta yanındadır. Son yıllarda gazilerimize ve şehit ailelerine yönelik çok önemli haklar ve imkânlar sağlanmıştır. Elbette sağlanan hak ve imkânların onların hizmetleriyle ölçülmesi söz konusu dahi edilemez. Hâlihazırda tanınan istihdam haklarının yanı sıra şehit yetimlerinin tamamına iş hakkı verilmesi, meslek becerisine göre uygun hizmet sınıflarında ya da genel idare hizmetleri sınıfında istihdamlarının sağlanması gerekmekte, gazilere ikinci istihdam hakkının sağlanması gereğinin de tekraren altını çizmek istiyorum. Terörle mücadele şehitlerimizin dul ve yetimleri ile ana-babalarına bağlanan aylığın toplam tutarının şehidin ya da malulün kendisine bağlanacak aylıktan az olmaması sağlanmalıdır. Gazilerimiz bir defaya mahsus olarak ÖTV'siz araç alma imkânından yararlanırlmalıdır. Şehit ve gazilikle vatana üstün hizmette bulunanlarla ilgili sosyal güvenlik sistemine ilişkin olanlar dışında müstakil bir kanuni düzenleme yapılması gerekmekte, sorunlarını takip etmek ve gerekli düzenlemelerin yapılmasını sağlamak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir ihtisas komisyonu oluşturulmasının da yerinde olunacağını düşünmekteyiz.

Sözlerime burada son verirken 2024 bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum. (MHP, AK PARTİ ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına ikinci söz talebi Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'a aittir.

Buyurun Sayın Ersoy. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 2024 yılı bütçesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Topluman en temel unsuru olan aile, insanlığın başlangıcından beri süreç içerisinde çeşitli etkileşimler sonucu değişikliklere uğrasa da varlığını günümüze kadar korunmuş ve toplumsal kurumlar arasında en büyük öneme sahip olmuştur. Aile, insanların yaşamlarını idame ettirecekleri ilk sosyal çevredir. Doğaları gereği en temel dürtüleri ve içgüdüleri, insanları topluluk olarak bir arada tutmaktadır. Toplumsal hayatın temel bileşenlerini bünyesinde barındıran aile üzerinde süregelen dönem içerisinde etkili olan temel dinamik şüphesiz gelenektir. İnsan, kendi yaşam deneyimlerine dayanarak inanç, değer, ahlak ve bir arada yaşamaya yönelik her türlü toplumsal ilişkileri düzenleyici kurallar oluşturan sosyal bir varlıktır. Genel olarak bir topluluğun kendinden önceki kuşaklardan devraldığı ve çeşitli yöntemlerle daha sonraki kuşaklara ulaştırdığı her türlü maddi, manevi kurum ve uygulamalar biçimi olarak tanımlanan gelenek, toplumların ortak değerlerini, bilgi ve davranış kalıplarını da oluşturmaktadır. Bu vesileyle gelenekler bir yandan toplumların sürekliliğini sağlarken diğer yandan da toplumsal meşruiyetin de kaynağını oluşturmaktadır. İnsanların yaşamlarını idame ettirdikleri ilk sosyal çevre olmasının yanı sıra aile, insanı topluma ve hayata bağlamakta, böylece topluman da sürekliliğini sağlamaktadır.

Diğer taraftan, aile, toplumsal zeminde gerçekleşen olaylardan da etkilenmekte, dönüşüm yaşamaktadır. Aile, tarihsel süreç içerisinde din ve gelenek gibi kendisine meşur birer dayanak bulmuş ve sosyal yaşamı düzenleyen bu kurumlar tarafından da korunmuştur. Aynı zamanda, bu değerlerin nesiller arasında aktarılmasını sağlayarak bu kurumları ve sosyal yaşam düzenini sürdürmüştür. Fakat, yine, aynı süreç içerisinde meydana gelen aydınlanma, sanayileşme ve bunları da kapsayan modernizm gibi sosyoekonomik dönüşümler aile üzerinde önemli derecede etkili olmuştur. Sunduğu alternatif yaşam tarzlarıyla modernizm geleneksel dönemde aileyi koruyan değerlerin aşınmasına neden olmuştur. Günümüzde aile, varlığını korumakla birlikte bireyin yaşadığı dönüşümle kendi içerisinde değişim geçirmekte, çözümler yaşamaktadır. Tüm bu yaşananlar ailenin gelecekteki akıbetinin ne olacağıyla ilgili endişeleri de gündeme getirmiştir.

Bu endişelerimizin oluşmasındaki sebeplerden bir tanesi de küreselleşme olgusudur. Küreselleşmeyle dünya global bir köy hâline gelmiş, zaman ve mekân ilişkisi kısıtlamalar azalmış, toplumsal ve kültürel benzeşmeler artmış, bireysel tepkiler ortak hâle gelmiştir. Bu süreci coğrafi keşiflerle başlatılanlar olduğu gibi, yakın çağda ortaya çıkan teknolojik araçlarla başlatılanlar da vardır. Sinema, televizyon, internet, cep telefonu gibi gelişmeler bu süreci daha da hızlandırmıştır. Bütün bu teknolojik vasıtalar çeşitli imkânlar, fırsatlar sunmakla birlikte çok büyük tehditler ve tehlikeler de getirmektedir. Küreselleşmeyle birey ve toplum hayatında hakikat ve değer anlayışları, geleneksel dünya görüşleri sarsılmış ve değişmeye başlamıştır. Küreselleşmenin getirdiği sorunların çözümü noktasında inisiyatif alabilecek bireylerin yetiştirilmesi için aile yapısının korunması önemli bir faktördür. Bunun için ailenin ve geniş toplumsal kesimlerin çeşitli vasıtalarla güçlü bir şekilde bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Türk toplumunda aile düzeni ve ev hayatı çok önemlidir. Günümüzdeki, ilke ve kuralları belirlenmiş, evlilik temeline dayanan aile kurumu yaklaşık dört bin yıllık bir geçmişe sahiptir. Var olma mücadelesinin ağır bastığı, insanlığın başlangıç dönemlerinde aile, aile kavramının temel işlevlerinden biri olan birlikte yaşama temeline yani korunma, güvenlik, sosyal, ekonomik ve dinsel nedenlere ve özellikle de üretime dayanmaktadır.

Tarihsel süreç içerisinde aile yapısında etkili olan parametrelerden biri de ekonomik üretdir. İşlevleri ve yapısı itibarıyla aile ile ekonomi arasında karşılıklı olarak organik bir bağ bulunmaktadır. Ekonomik hayattaki değişimler aile hayatına yansımakta ve çoğu zaman da yön verebilmektedir. Aynı şekilde, ailenin sahip olduğu dinî ve sosyokültürel değer yapısı, ekonomik yönelimin nereye doğru olacağını tayin etmekte de aktif bir rol oynamaktadır. Diğer taraftan da toplumsal yapıda denetleme ve kontrol mekanizması olarak işlev yapan aile, ekonomik faaliyetleri, bireylerin toplumdaki statülerini de etkilemiştir.

Ailenin sürdürülebilirliğinin sağlanması için ekonomik temelde güçlenmesi gerekmektedir. Güçlü ülke, huzurlu bir toplum istiyorsak öncelikli olarak güçlü bir aile yapısını inşa etmek zorundayız. Ulu Önder, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün de dediği gibi Türkiye Cumhuriyeti'nin muasır medeniyet seviyesinin üzerine ulaşmasında gençlerimizin ve kadınlarımızın desteklenmesi büyük önem arz etmektedir. Türk toplumunun varlık felsefesini koruyan Türk aile yapısının bozulmaması için de gençlerimize ve kadınlarımıza sahip çıkmak zorundayız.

Devletimizin, aile yapısını, gençleri ve kadınları güçlendirmek için öncülük ettiği çalışmalardan biri de Aile ve Gençlik Fonu kurulmasıdır. Gençlerimizin kendi ayakları üzerinde durabilmesi, gelecekte kaygı duymamaları, ebeveynlerine yük olmaktan çekinmemeleri için kolaylıklar sağlamak amacıyla kurulan bu Fon'un kurulmasıyla evlenecek gençlerin ekonomik ve sosyal açıdan evliliklerini daha sağlam temeller üzerine kurmaları desteklenmekte, aile kurumunun güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, gençlerimiz eğitim ve danışmanlık programlarıyla da desteklenmektedir. Cumhuriyetin 100'üncü yılında Türk ve Türkiye Yüzyılı'na yakışan hamlelerle gençlerin ve kadınların istihdamına yönelik teşviklerin devam etmesini diliyoruz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Yüzyılı'nda ailenin her türlü zararlı eğilimden korunması, kadınların hak ettiği üstün kıymeti görmesi, hayatın tüm alanlarındaki fırsat ve imkânlardan eşit biçimde yararlanmaları ve şiddet ve ayrımcılıktan uzak şekilde yaşamaları; gençlerin güçlü yaşam becerilerine, eğitim ve istihdam imkânlarına sahip olarak yetişmeleri, iktisadi ve sosyal hayata aktif olarak katılımlarının sağlanması, geleceğimizin teminatı çocuklarımızın hayata eşit ve sağlıklı koşullarda başlayabilmeleri, nitelikli eğitim ve sağlıklı beslenme imkânlarına erişebilmeleri için en uygun ortamın sağlanması adına On İkinci Kalkınma Planı'nda yer alan nitelikli insan, güçlü aile, sağlıklı toplum hedefini olumlu buluyor ve destekliyoruz.

Ayrıca, bu yıl, maalesef, Kahramanmaraş merkezli, memleketim Adana'nın da içinde bulunduğu 11 ili etkileyen yüzyılın felaketi 6 Şubat depremini yaşadık. Sosyal devlet anlayışıyla Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız da deprem nedeniyle yersiz

yurtsuz, yuvasız kalan kadın, çocuk ve kimsesizlere yardım elini uzatarak hayata yeniden tutunmalarını sağlamıştır ve yaraları da sarmaya devam etmektedir.

Güçlü aile, güçlü toplum, güçlü Türkiye anlayışıyla Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 2024 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP, AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi adına sıradaki söz talebi Isparta Milletvekili Hasan Basri Sönmez'e aittir.

Buyurun Sayın Sönmez. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

MHP GRUBU ADINA HASAN BASRİ SÖNMEZ (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2024 bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz Türk milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bütçe üzerine konuşmama geçmeden önce, tarihimizin başlangıç noktası, kültürümüzün ana kaynağı Türkistan coğrafyası Kâşgarlı Mahmut, Yusuf Has Hacıb, İsa Yusuf Alptekin gibi önemli isimlerin yetiştiği topraklardır. "Doğu Türkistan davasını sizlere emanet ediyorum." diyerek aramızdan ayrılan İsa Yusuf Alptekin'i vefatının 28'inci yıl dönümünde rahmetle anıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı toplumumuzun temel yapı taşı olan aile kurumunun korunması, bireylerin sosyal ve ekonomik açıdan güçlendirilmesi, hizmetlerine erişimin sağlanmasına yönelik çalışmaların hayata geçirilmesi amacıyla teşkilatlandırılmıştır. Millî ve manevi değerlerin korunması, yaşatılması, gelecek kuşaklara aktarılması, millî bütünlüğün ve dayanışmanın pekiştirilmesinde aile büyük önem arz etmektedir. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, aile ve toplum, çocuk, kadın, engelli, yaşlı ile şehit ve gazi yakınlarına yönelik koruyucu, önleyici, eğitici, geliştirici rehberlik ile afet ve acil durumlara yönelik sosyal faaliyetlerine devam etmektedir. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından sunulan hizmetler kapsamında Milliyetçi Hareket Partisi olarak aileye yönelik verilen hizmetlerin kapsamlı, standart, etkin ve yaygın hâle getirilmesi amacıyla araştırma, eğitim, danışmanlık faaliyetlerine destek vermeye devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kadınlar istihdamda son yıllarda önemli ilerlemeler gösterse de iş gücüne katılım oranları erkeklere göre düşük seviyededir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak kadınların iş gücü piyasasına katılımlarını kolaylaştırıcı ve istihdamlarını artırıcı uygulamaların geliştirileceğine inanıyoruz. Kadınlara yönelik şiddetin, erken yaşta zorla evliliklerin, her türlü istismarın önlenmesine yönelik toplumsal farkındalık çalışmalarımızı hızlandırmalıyız. Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkinliğini ve kapasitesinin artırılmasını destekliyoruz. Kadına yönelik şiddetle mücadelenin "sıfır tolerans" ilkesiyle bütün kurum, kuruluşlar ve sosyal taraflarla iş birliği içerisinde sürdürülmesi önem arz etmektedir. Aile içi şiddetin, ihmal ve istismarın önlenmesine yönelik koruyucu, önleyici hizmetlerin etkinliğinin artırılmasını önemsiyoruz. Medyada şiddetle özendirip teşvik edecek her türlü yayın ve haberlerden kaçınılmalıdır. Millî ve manevi değerlerimizi hedef alan yayın, film, dizilerin toplumsal hayatımızı zehirlemesine fırsat vermemeliyiz. Çocuk Hakları Alt Komisyonu üyesi olarak çocuklarımızın devlet tarafından her açıdan güvence altına alındığı, çocuklarımızın sağlığını, gelişimini ve potansiyelini destekleyen millî bir politika oluşturmamızı hedefliyorum. Çocuklar şiddet, cinsellik ve istismar içeren, madde bağımlılığı ve sigara kullanımını özendiren yazılı ve görsel internet ortamlarında her türlü zararlı yayınlara karşı korunmalıdır. Başta sokakta, ağır ve tehlikeli işlerde, aile işleri dışında ücret karşılığında gezici ve geçici tarım işlerinde olmak üzere çocuk işçiliğiyle mücadele edilecektir. Zorla çalıştırma, dilendirme, kapkaç yaptırma, terör eylemlerinde kullanma gibi gayrihukukî ve yasa dışı baskılara ve şiddete maruz kalan çocuklar devletin koruması altına alınmalıdır. Koruyucu aile hizmetleri modelinin geliştirilmesine ve yaygınlaştırılmasına yönelik eğitim, bilinçlendirme ve tanıtım faaliyetlerinin etkin bir şekilde sürdürülmesinin önemli olduğunu düşünüyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 11 ilimizi etkileyen "asrın felaketi" diye nitelendirdiğimiz depremin yaşandığı merkez üssü Kahramanmaraş'ta devletimiz tüm gücünü göstererek ilk günden bugüne kadar yaraların sarılması için seferber olmuştur. Deprem bölgesindeki illerimizde psikososyal destek sunulan kişi sayısı yaklaşık olarak 3 milyonu bulmuştur. Afet bölgesinde Bakanlığımızca kurum bakım hizmeti verilen 2.600 çocuk, kadın, engelli ve yaşlı vatandaşımızın farklı illerdeki daha güvenli kuruluşlarımıza nakli gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımızca yakınlarına ulaşamayan, kimliksiz olan veya kendini ifade edemeyen, hastanelerde tedavisi devam eden çocuklar yakın takip edilmiş, tedavisi tamamlanan çocuklar çocuk bakım kuruluşlarında bakım ve koruma altına alınmıştır. Afet nedeniyle ailesinden ayrı düşmüş, refakatçisi olmayan 1.912 çocuğumuz için yapılan kimliklendirme ve rehberlik, danışmanlık hizmetleri sonucu 1.866 çocuğumuz ailesine veya aile yakınlarına teslim edilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ulaşımdan eğitime, çalışma hayatından sağlık hizmetlerine varıncaya kadar her alanda engellilerimize de eşit bir hayat sunmak insani ve hukuki sorumluluğumuzdur. Engelliliğe yönelik hizmetler kapsamında engelli ve engelli yakınlarının aylığının artırılması, engelli aylığının ödenmesinde aile geliri yerine engellinin kendi gelirinin esas alınması yerinde olacaktır. Engellilerin mesleki eğitim, mesleki rehabilitasyon, kendi işini kurma, hibe desteği, iş ve meslek danışmanlığı hizmetleri de daha da geliştirilmelidir. Ayrıca, engelli olan bireylerin bakımlarını üstlenen anne ve babalarının da sigorta kapsamına alınmasının yararlı olacağını düşünüyoruz. İş ve aile yaşamını uyumlaştırmak ve iş gücünün katılımını teşvik etmek amacıyla çocuklara, engelli ve yaşlı bireylere yönelik erişilebilir, toplum temelli gündüz bakım hizmetleri yaygınlaştırılacaktır. Engelli asansörleri ve rampalarının sayılarının artırılması, engelli bireylerin vakit geçirebileceği sosyal tesisler, görme engelli bireyler için yürüyüş yolu ve ilgili materyallerin artırılması, engelli bireylerin epilepsi ilaçlarının temininde kolaylık sağlanması gerekmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisi şehitlerimizin emaneti olan şehit yakınlarımızın ve gazilerimizin her zaman ve her şart altında yanındadır. Şehitlerimizin emaneti olan ailelerine ve gazilerimize sahip çıkmak, korumak ve toplumda kendilerine yaraşır bir hayat seviyesi sağlamak devlet ve millet olarak vazifemizdir. Gazilerimize ve şehitlerimizin ailelerine sağlanan hak ve imkânların onların hizmetleriyle ölçülmesi söz konusu dahi olamaz. Şehit yetimlerinin tamamına iş hakkı verilmesi ve gazilerimizin ikinci istihdam hakkı sağlanmalıdır. Ortez, protez kullanan gazilerimizin devletin vermiş olduğu yüzde 25'lik ödeneğinin tamamı iyileştirilmelidir. Terörle mücadele şehitlerimizin dul ve yetimleri ile anne-babalarına bağlanan aylığın toplam tutarının şehidin ya da malulün kendisine bağlanacak aylıktan az olmaması sağlanmalıdır. Şehitlik ve gazilikle vatana üstün hizmette bulunanlarla ilgili, sosyal güvenlik sistemine ilişkin olanlar dışında kanuni düzenlemeler yapılması gerekmekte, bunların sorunlarını yakından takip etmek ve gerekli düzenlemelerin yapılmasını sağlamak üzere Gazi Meclisimizde bir ihtisas komisyonunun oluşturulmasının daha yerinde olacağını değerlendiriyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sosyal yardım alan çalışabilir durumda olan bireylerin üretken duruma getirilmesine ve sürdürülebilir gelir elde edebilmelerine yönelik çalışmalar yapılacak ve bu amaçla aktif iş gücü programları etkin bir biçimde kullanılacaktır. Gençlerin, kadınların ve sosyal yardım yararlanıcıları istihdama kazandırılması amacıyla aktif iş gücü piyasasının programlarından etkin bir şekilde yararlanmaları sağlanmalıdır. Türkiye Cumhuriyeti devleti, Anayasası'nın sosyal olma ilkesinin gereğini layıkıyla yerine getirmeye çalışan bir devlettir. Millî ve manevi değerlerimizle, sağlıklı nesillerin devamını ve aile kurumunu tehdit eden yönelimleri özendirecek tüm faaliyetlere karşı mücadele edilecek ve bu alanda toplumsal bilinçlenme güçlendirilecektir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak cumhuriyetimizin kuruluşunun 100'üncü yıl dönümünde toplumun her bir ferdine ulaşarak etkin

sosyal hizmet sunumuyla, ülkemizin sosyal kalkınmasında öncü kurum olmak vizyonu ile üretmeye ve hizmet etmeye devam edeceğiz.

Sözlerime son verirken Isparta ilimizin yatırım faaliyetleri kapsamında merkezde yapılacak olan 100 kişilik huzurevi projesinin 2024 yılı içerisinde ihalesinin yapılarak hizmete geçmesini umut ediyorum.

2024 yılı merkezî yönetim bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, Gazi Meclisimizi ve yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP, AK PARTİ, İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına sıradaki söz talebi, Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'a aittir.

Buyurun Sayın Kılıç. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MHP GRUBU ADINA FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Sayın Başkan, Değerli Bakanlar, bürokratlar ve milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen yüce Türk milleti; Millî Eğitim Bakanlığımızın 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi görüşmeleri üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlarken Saadet Partisi Kocaeli Milletvekili merhum Hasan Bitmez'e Allah'tan rahmet, ailesine ve sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Sözlerime başlamadan önce, Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin ifade ettiği gibi, Milliyetçi Hareket Partisinin Türk milleti ve onun ruh kökünden doğan Cumhuriyet'i benimseyip ve kalben desteklediğini muhterem heyetinizin huzurunda bir kez daha ifade etmek isterim.

Cumhuriyet'in dik duruşuyla desteklediği Türk asrı ve Türkiye Yüzyılı bütçesinin en büyük payı eğitime ayrılmıştır. Sayın milletvekilleri, bir milletin kimliği, gelişmişlik düzeyi, ekonomisi, hayat standartları eğitim düzeyiyle eş değer seviyededir. Eğitim politikalarının temel amacı, Türk milletine mensubiyetin gurur ve şuuruna sahip, manevi ve kültürel değerlerimizi özümsemiş, düşünme, algılama ve problem çözme yeteneği gelişmiş, sorumluluk duygusu ve toplumsal duyarlılığı yüksek, yeni gelişmelere açık, bilim ve teknoloji üretimine yatkın, girişimci, demokrat, kültürlü, erdemli ve inançlı nesillerin yetiştirilmesidir. Cumhuriyet'in sorumluluğu ve ilkel duruşu, iki liderin nezaket ve görgü çerçevesindeki diyaloguyla her alanda olduğu gibi eğitimde de önemli atılımlar yapılmaktadır. Nitekim atılan kararlı adımlar ve uygulanan doğru politikalar sayesinde eğitimde fırsat eşitliği sağlanmış, kız öğrencilerimizin oranı erkek öğrencilerimizi geçmiştir. Ülkemizde son yıllarda eğitimde fiziki, teknolojik ve beşerî kapasitenin artırılmasına yönelik önemli iyileşmeler kaydedilmiştir. Derslik ve öğretmen başına düşen öğrenci sayısı azalmıştır. Okul öncesi ve temel eğitimde okullaşma oranında ciddi iyileşmelerle birlikte eğitime erişim de kolaylaşmıştır. 2024 yılı bütçesinde en fazla pay Millî Eğitime ayrılarak eğitimin niteliğinin daha da iyileştirilmesinin amaçlandığı apaçık görülmektedir. Eğitimin niteliğinin artırılmasındaki en önemli ölçüt de hiç kuşkusuz öğretmenlerimizin özlük haklarının ve çalışma şartlarının iyileştirilmesi, maddi ve manevi beklentilerinin mümkün olan en üst seviyede temin edilmesidir. Sorunsuz öğretmen, sorunsuz eğitim; huzurlu öğretmen, huzurlu öğrenci ve aile demektir.

Akademisyen kökenli bir vekil olarak altını çizmek isterim ki öğretmenlerimizin her daim ve her şartta hem şahsım hem de Milliyetçi Hareket Partisi olarak yanlarında olduk, olmaya da devam edeceğiz. Öğretmenlik Meslek Kanunu'yla Seçim Beyannamemizde yer verdiğimiz öğretmenlerimizin 3600 ek göstergeden yararlandırılmasını mümkün kılacak yasal düzenlemeler Mecliste yapılmıştır, Öğretmenlik Meslek Kanunu'nu çıkarılarak imkânlarının genişletilmesi sağlanmıştır. Bunun yanı sıra, atanamayan öğretmen sorununu kademeli olarak çözülmesini ve bu konunun sorun olmaktan çıkarılmasını gerekli görüyoruz. Nitekim bu konuyla ilgili Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Öğretmenler Günü'nde "Öğretmenlerimizin her daim yanında olacağız. Atanamayan hiçbir öğretmen bırakılmamalıdır. Ücretli, sözleşmeli veya bir başka ad ve tanım altında hiçbir öğretmen kalmamalı, etap etap hepsi kadroya geçirilmelidir." demiş ve partimizin görüşünü kamuoyuyla paylaşmıştır.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; eğitimin her kademesinde müfredatın millî ve çağın gerekliliklerine uygun bir şekilde planlanması ve uygulanması esas olmalıdır. Bugün, Türkçe, milletimizin kurduğu son büyük devletin, Türkiye'nin sahibini ve egemen unsurunu temsil eden bir ses bayrağı olarak topraklarımızda dalgalanmaktadır. Bu kapsamda, Bakanlığımızın başlatmış olduğu Dilimizin Zenginlikleri Projesi'ne önem veriyor ve destekliyoruz.

Sayın milletvekilleri, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi kurucu Rektörlüğünü yapmış olmam hasebiyle, akademik camiayla yakinen ilgilenen bir milletvekiliyim. Binlerce gencimize doğru bilgiye ulaşmada rehberlik etmek, arkadaşlık etmek hatta yeri geldiğinde annelik içgüdüleriyle sırdaslık etmenin gurur ve mutluluğunu yıllarca yaşadım. Son yıllarda yükseköğretimde eğitime erişim hususunda çok önemli adımlar atıldı, yükseköğretimin her kademesinde öğrenim görmek isteyenlere imkânlar sunuldu ancak lisans ya da lisansüstü seviyesinde öğrenim görenlerin sayısı hızla artarken, bazı iş sektörlerinde çalışacak gençlerimizin sayısı hızla azalmış, bu da bu alanlarda yetişmiş insan gücü açısından ciddi sorunlar yaratmıştır. Ekonominin ihtiyacı olan ara insan gücünün yetiştirilmesi amacıyla beceri kazandırıcı ve örgün mesleki teknik eğitime ağırlık verilerek eğitim programlarının meslek standardına dayalı olarak yeniden düzenlenmesi ve ortaöğretim içinde payının yükseltilmesi gerekmektedir. Eğitim süreçlerinin daha nitelikli hâle getirilmesinin yanı sıra, eğitim-istihdam ilişkisinin dünyayla rekabet edebilecek, Türkiye'yi küresel bir güç ve lider ülke yapacak nesillerin yetiştirilmesine katkı sağlayacak şekilde planlanmasını gerekli görüyoruz. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, gençlerimizin üniversite çağına gelmeden önce ilköğretim ve ortaöğretimde uygulanacak müfredatla ortaöğretim başarısını ve ortaöğretim sonunda yapılacak olgunlaşma sınavını esas alan bir eğitim modeliyle farklı çalışma alanlarına ya da eğitim kurumlarına yönlendirilmelerinin uygun olacağını düşünüyor ve bu konuda başlatılan çalışmaların hızlandırılmasını arzu ediyoruz.

Yine, "milliyetçilik çevreciliktir" bilinciyle okul öncesi eğitimden başlayarak yeni nesillerin çevre duyarlılığını edinmesini ve millî hazinemiz olan doğal kaynak kullanma bilincini kazanmasını önemsiyoruz. Bütün bakanlıklar nezdinde Türk dünyasıyla ortak çalışmalar yapılması Türk Devletleri Teşkilatının güçlenmesi açısından önem arz etmektedir. Millî Eğitim Bakanlığının bu konuda öncü ve etkin rol oynamasının gerekli olduğunu düşünmekteyiz. Disiplinlerüstü bir yaklaşımla gençlerimizin şanlı Türk tarihinden ve kurucu değerlerinden ilham alarak geleceğe güvenle bakan, Anadolu irfanının faziletleriyle yetişmiş; nitelikli, ahlaklı ve erdemli olmalarını arzu ediyoruz.

Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; seçim bölgem Nevşehir'in incisi Avanos'umuzda Hükümet Konağı binasının kullanıma uygun olmadığına tespitiyle başlayan süreçte, Avanos Mesleki Teknik Anadolu Lisemize ait bina adliye binası olarak tahsis edilmiş ve Avanos Mesleki Teknik Anadolu Lisemiz Avanos Anadolu Lisesi binasına taşınarak aynı binada 2 ayrı okul şu an için eğitime devam etmektedir. Bu durum, kapasite anlamında çeşitli zorlukları beraberinde getirmektedir. Özellikle Avanos Mesleki Teknik Anadolu Lisemizin olmazsa olmazı atölyeleri için yer problemi had safhadadır. 2 okulun aynı binada eğitim öğretim faaliyetlerine devam etmesi durumunda atölye problemi çözümsüz görülmektedir. İsteğimiz, ilçemize 16 derslik ve 3 atölyenin yerleştirilebileceği bir lise binasıdır. Ayrıca, TOKİ bölgesinde de 16 derslikli bir ilköğretim binası için İl Millî Eğitim Müdürlüğümüzce Millî Eğitim Bakanlığımıza resmî yazı gönderilmiştir. Acil ihtiyaç olan okulumuzun kısa sürede faaliyete geçmesini umut ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi olarak 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'ni tümüyle olumlu değerlendiriyor ve destekliyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle, sözlerime son verirken geleceğimizin teminatı olan evlatlarımıza ve onları yetiştiren cefakâr ve vefakâr öğretmenlerine eğitim hayatlarında üstün başarılar diliyor, 2024 yılı bütçesinin aziz milletimize hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Muhterem heyetinizi ve büyük Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi adına sıradaki söz talebi Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak'a aittir.

Buyurun Sayın Taytak. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MHP GRUBU ADINA MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2024 yılı Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Kocaeli Milletvekilimiz Hasan Bitmez Bey'e de Cenab-ı Allah'tan rahmetler diliyorum.

Değerli milletvekilleri, eğitim bilgidir, ahlaktır, kültüredir; eğitim berrak zihinlerin, parlak fikirlerin beslenmesidir. Millî eğitim ise gelecek nesillere millî, manevî duyguları işlemek, bireylere kişilik kazandırmak, Türk çocuğuna iyi bir bilgi, beceri ve davranış alışkanlığı öğretmektir. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ifade ettiği gibi "Eğitim bir milleti ya özgür, bağımsız, şanlı, yüksek bir topluluk hâlinde yaşatır ya da esaret ve sefaletle terk eder."

Değerli milletvekilleri, geleceğin güvencesi eğitime, eğitimin ise öğretmene dayalıdır. Anne-babadan sonra çocuğun tanıştığı ve güvendiği ilk kişi öğretmendir. Hazreti Ali'nin "Bana bir harf öğretmenin kırk yıl kölesi olurum." sözünü kültürene yerleştirmiş olan milletimiz, tarih boyunca öğretmenlerimizi baş tacı etmiştir. Günümüzde dünyayla rekabet edecek düzeyde verimli bir eğitim hizmeti için önceliğimiz öğretmenlerimizin huzurlu bir çalışma ortamıdır, ihtiyaçlarının giderilmesi ve beklentilerinin karşılanmasıdır. Biz de Milliyetçi Hareket Partisi olarak eğitime, öğretmenlerimize yönelik olarak alınacak her doğru kararı destekleyeceğimizi ve desteklemeye devam edeceğimizi ifade ediyorum.

Ülkemizde öğretmen ihtiyacı her zaman vardır. Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli Beyefendi'nin ifade ettiği gibi, atanamayan hiçbir öğretmen kalmamalıdır. "Ücretli-sözleşmeli öğretmen" tabirleri ve tanımları kalkmalı ve tüm öğretmenlerimiz kadroya alınmalıdır. Öğretmen alımlarında sözlü mülakatlarının kalkması ve KPSS puanıyla hızlı bir şekilde atamaların yapılması önem arz etmektedir.

Değerli milletvekilleri, işsizliğin nedenlerinden bir tanesi de mesleki eğitimden çok üniversite mezunu olmaya dayalı eğitimin ağırlıkta olmasıdır. Gençlerimiz kendi yeteneğini ortaya çıkaracak bir meslek sahibi olmaktan çok masabaşı devlet memuru olmayı hayal etmektedir. Üniversitelerimizdeki yığılmanın önüne geçmeliyiz. Bunun önüne geçmek için de meslek liseleri çok önemli bir rol oynamaktadır. Ülkemizde usta, zanaatkâr sıkıntısı ve eksikliği vardır. Berber veya çiftçi olmayı hayal eden bir yavrumuz önce ailesi tarafından memur, doktor veya mühendis olmaya zorlanıyor. Herkes üniversite okumak zorunda değildir, herkes KPSS'yle atanmak zorunda hiç değildir. Özellikle pandemi ve savaş sonrası ortaya çıkan tahlil krizi dünyanın en önemli meselesinin gıda olduğunu bizlere göstermiştir. Gıdanın temeli tarımdır, nesilleri tarıma yönelmeyen bir millet dışa bağımlı olmaya mahkûmdur. Gençlerimizi tarıma yönlendirecek projeler geliştirilmeli, meslek liselerine ya tarım bölümleri eklenmeli ya da her ilimize meslek lisesi açılmalıdır. Bizim de Afyonkarahisar'da yıllardır takip ettiğimiz ve gerçekleşmesini talep ettiğimiz tarım lisesi ve çiftçi eğitim merkezi projelerimiz bulunmaktadır. Üreten Türkiye'nin üreten çalışanlara, fabrikalarımızın, sanayimizin nitelikli insan gücüne ihtiyacı vardır. Bu nedenle, ilköğretimden yükseköğretime kadar çocuklarımızı yetenekleriyle ilgili alanlara yönlendirmeliyiz. Mesleki eğitime teşvik etmek ve ailelerimizin meslek liselerine olan bakışını değiştirmek bir millî meseledir.

Değerli milletvekilleri, okullarda yaşamakta olan akran zorbalığı son zamanlarda oldukça yaygınlaşmıştır. Akran zorbalığına maruz kalan öğrencilerimiz olumsuz etkilenmektedir. Unutulmamalıdır ki yeryüzünde hiçbir çocuğu "Senden adam olmaz." diyerek adam edemezsiniz. Her çocuk ailesinin yansımasıdır ve herkesin ailesinin yanında olması gerekmektedir. Bu nedenle, akran zorbalığına yönelik aileler bilinçlendirilmeli, okullarda seminerler düzenlenmeli, şiddet eğilimli öğrenciler sosyal aktivitelere yönlendirilmelidir, cezai yaptırımlar artırılmalı, yerel ve ulusal televizyon kanallarında kamu spotu oluşturulmalıdır. Hafta başında Millî Eğitim Bakanlığımız tarafından, hayata karşı duyarlı olmaları ve nezaketin önemini fark etmeleri için okullarda adabımuâşeret dersi müfredat kapsamına alınmıştır, bu girişimden dolayı teşekkür ediyorum.

Ülkemizde 2016 yılında enerji tasarrufu sağlamak amacıyla kış saati uygulaması kalkmıştı. Yavrularımızın karanlıkta okula gidip gelmeleri güvenlik açısından sıkıntılıdır ve derslerindeki verimliliği düşürmektedir. Sayın Bakan, bu mağduriyet için, Enerji Bakanımız en azından otuz dakika dahi yapmış olurlarsa çocuklarımızın çok daha rahat gidip geleceğini tüm veliler ifade etmektedir ve bunu da takip etmenizi kamuoyunun huzurunda sizden istiyorum. Bu mağduriyet çözülmelidir.

Değerli milletvekilleri, dijital çağda çocukların ekran başından uzaklaştırılması çok da mümkün değildir. Gençlerimizin ve çocuklarımızın neredeyse büyük bir çoğunluğu çevrim içi oyunlar oynamakta; TikTok, Instagram, YouTube gibi herhangi bir sosyal medya uygulaması kullanmaktadırlar, bu uygulamaları kullanırken yaşlarına ve gelişim düzeylerine uygun olmayan ve şiddet içeren içeriklere maruz kalmaktadırlar. "Demokrasi ve insan hakları" adı altında toplumu zehirleyen, millî iradeyi lekeleyen, sapkın fikirleri aşılaman, örflerimize âdetlerimize ve millî töremize saldıran bir güruh başta sosyal medyada, sanat sepeti tayfada ve günlük hayatımızda yer bulmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Türk gençliğine Meclis kürsüsünden önemli bir hususta seslenmek istiyorum: Ulu Önder'imiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü istismar ederek Atatürk'ün fikir ve icraatlarıyla uzaktan yakından alakası olmayan ancak her köşeye sıkıştığında Atatürk'ün şemsiyesi altına girmeye çalışanlara karşı Türk gençliğinin uyanık olması gerekmektedir. Diğer bir taraftan da Atatürk düşmanlığından nemalanan ve yine gençlerimizi, devletimizin kurucu değerleriyle kurucu kahramanlarına karşı zehirlemeye çalışan bir yapı vardır. Bu iki istismar grubunun da ne yaptıklarını, ne yapmaya çalıştıklarını ve neyi amaçladıklarını biliyoruz. Toplumun ve Türk gençliğinin üzerinde oynanan oyunları Milliyetçi Hareket Partisi olarak mutlaka ve mutlaka bozacağız ve gençlerimize sahip çıkacağız. Milletimizi değerlerimizle ilgili ayırtırmak istiyorlar. Ahlaksızlık ve teşhircilik normalleşmekte, takipçi ve beğeni sayısını artırmak için yapılan rezillikler makul görülmekte; mahrem duygusu, öz benlik, öz saygı kavramları ince ince yok edilmektedir. Görgüsüzlük prim yapmakta, para ve ün uğruna millî ve manevî değerlerimize saygısızlık hoş karşılanmaktadır. Kara para aklayan fenomen çetesi daha düne kadar Türk gençliği için bir hayal, bir örnek, bir idoldü. Emeksiz kazanılan zenginliğe şahit olan gençlerimiz kendisini ve ailesini yetersiz görüyor, yaşadığı hayatı beğenmiyor; problemleri, bağımlı bir insan hâline geliyor. Ne yazık ki sosyalleşmesi sanallaşan gençliğimiz hayatı dijital bir kavram olarak görüyor.

Değerli milletvekilleri, eğitim ailede başlar. Ailelerimiz kim olduğumuzu, kimliğimizi, kişiliğimizi, nereden gelip nereye gideceğimizi, hayata ve olaylara nasıl bakacağımızı öğretir. Ailelerimiz millî kültürü öğretmekle atasını, anasını, babasını büyüklerini sayan, küçüklerini seven, çehresiyle ışık saçan bir gençlik yetiştirmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Taytak.

MEHMET TAYTAK (Devamla) – Konuşmama Genel Başkanımız, liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin sözleriyle son vermek istiyorum: "Türk gençliği bizim has bahçemizdir, istikbal güvencemizdir. Onlar Türk milletinin yüz akları, yıkılmaz akıl ve ahlak kaleleridir."

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2024 yılı bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyorum. (MHP, AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına sıradaki söz talebi Samsun Milletvekili İlyas Topsakal'a aittir.

Buyurun Sayın Topsakal. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MHP GRUBU ADINA İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Sayın Başkan aziz milletimizin kıymetli vekilleri; 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu görüşmeleri; Yükseköğretim Kurulu, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, Yükseköğretim Kalite Kurulu ve üniversiteler üzerine MHP Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bu hafta içinde yüce Meclisimizin çok kıymetli Saadet Partisi Kocaeli Milletvekili Sayın Hasan Bitmez Bey'i kaybettik, derin üzüntü içindeyiz. Bu vesileyle başta ailesi, yakınları, Saadet Partisi ve Meclisimiz üyelerine başsağlığı ve sabır diliyorum.

Konuşmama başlamadan evvel Filistin'de İsrail'in acımasızca yaptığı katliamın bizler ve dünyadaki iyi insanların beklentilerinde büyük izler bıraktığını söylemeliyim. Filistinli akademisyen Rifat el_Arir şehit olmadan önce dünya insanlarına şu mısraları miras bırakmıştı: "İlla ölmem gerekiyorsa, sen yaşamalısın, hikâyemi anlatmak için, eşyalarımı satın bir parça kumaş ile uzun kuyruklu ve beyaz teller satın almak için. Gazze'de, bir yerde bir çocuk, cennetin gözlerinin içine bakarken, kendi bedenine bile veda etmeden giden babasını beklerken, uçurtmayı görür, senin yaptığın uçurtmayı ve bir an için bir meleğin ona sevgiyi geri getirmek için orada olduğunu düşünür. Eğer ölmem gerekiyorsa, umut getirsin, bir masal olsun bu uçurtma." meslektaşımızın mısraları aslında savaşın ruhunu özetliyor. Bir şehrin ve kavmin toptan yok edildiği tek taraflı savaşın kaybedeni insanlık olmuştur. Ancak son günlerde dünyadaki bütün iyi insanların ortak hareketiyle İsrail'e karşı protestolar başlamış, özellikle Amerika'da ve Batı'daki üniversite öğrencileri ve hocaları bu zulme başkaldırmıştır. İnsanlık onuru için bu davranış oldukça kıymetlidir.

Akademisyen ve rektörlerin Gazze soykırımına karşı açıklamaları, öğrenci ve STK'lerin gittikçe artan sokak gösterileri, İsrail ve destekçilerinin sahada kazandıkları savaş stratejik olarak kaybettiklerini göstermektedir. Biliniz ki, bu savaş artık Filistin'in masum çocuk ve anneleri kazanmıştır. Türkiye'deki bilim dünyasının ve milletimizin derin aklını temsil etmesi gereken üniversitelerimizin iyilik, güzellik ve insan neslini korumanın ne kadar önemli olduğunun idrakinde olmasını temenni ediyorum. Bugün, çocuk ve masum anneleri, masum sivilleri koruyacak yüreğimiz yoksa bilimin bize emrettiği doğruları da söylemeye cesaretimiz yoktur. Gazze'deki katliamın neden soykırım olduğu akademinin işidir ve siyasete bu noktada destek olmalıdır.

Aziz Meclisimizin kıymetli vekilleri, bugün, genelde Millî Eğitim Bakanlığımızın özelde ise Yükseköğretim Kurumu ve bu kurumumuzla ilgili kuruluşların bütçesini görüşmekteyiz. Bu vesileyle eğitime harcanan her kuruşun mutlaka medeniyet olarak geri döneceği şuuruyla hareket etmekteyiz. Dünyadaki huzurun, paylaşımın ve mutluluğun eğitimin bünyesinde sırlı olduğunu bizim atalarımız gayet iyi ifade etmişlerdir. Bu sebeple Mâverâünnehir'den başlayan ve binlerce yıla hükmeden Anadolu irfanı, kendine has eğitimiyle büyük insanlar yetiştirmiş, onlar da dünyaya huzur, saadet ve adaleti yaymaya çaba göstermişlerdir. Yesevi Hazretleri, Hacı Bektaş Veli ve Yunus Emre bu geleneğin sadece temsilî örnekleridir. Geleneğimizdeki öğretmenlerimizin Avrupa'daki aydınlanmada önemli katkıları olmuştur yani dünyadaki medeniyetin bir ayağında Horasan varsa diğer ayağında Endülüs yoluyla dünyaya yayılan bir ışık vardır. Bu ifadelerimden Helenistik felsefeyi inkâr çıkmamalı, zira dünyanın felsefi gelişiminde sadece bizler yokuz, ben burada bizim rolümüz üzerinde durdum. İşte bu ruh ve düşünceyle Millî Eğitim ve ilgili kurumlarına sahip çıkmakta, Hükümetimizin bütçesine MHP Grubu olarak destek olmaktadır.

Üniversitelerimizin geçmiştten günümüze dönüşüm süreci oldukça yenidir. Bu vesileyle en köklüsü olan İstanbul Üniversitesi bile her ne kadar biz tarihî köklerini 1453 yılına dayandırsak da Avrupai anlamda 1846 yılında başlamış, diğerleri ise cumhuriyetimizin kurulmasıyla İstanbul'dan neşetle bu süreci devam ettirmişlerdir yani üniversitelerimizin tarihi oldukça yenidir ve gelişmeye açıktır.

Var gücümüzle 127 devlet, 78 vakıf üniversitemizi desteklemeye mecburuz. Onları dünyanın en iyileri yapmak zorundayız çünkü akademi siyasetüstüdür, aynı zamanda bir milletin hem aklı hem de vicdanıdır. Yapısal ve içerik olarak eksikliklerimizin farkında olarak önce akademik kalitemizi, sonra öğrenci yönlendirme sistemimizi yeniden ve yeniden revize etmek ilgili yöneticilerimizin en önemli vazifesidir. Bu vesileyle kurulan YÖKAK yani Yükseköğretim Kalite Kurulu önemli görevler icra etmektedir; Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Başkanlığı yani ÖSYM öğrencilerimizin yerleştirilmesinde çok ihtimam göstermesi gereken bir kurumdur. Üniversitelerimizin bulundukları şehirle bütünleşmesi, sosyokültürel ve iktisadi hayatını planlama ve geliştirme doğrultusunda öncülük yapmaları oldukça mühimdir. Zamanla görülen eksikliklerin bilimsel çalışmalarla tamamlanıp geliştirilmesi de çok önemlidir. Bir akademisyen olarak yükseköğretimin planlanması ve geliştirilmesine mahallî olarak başlanmalı, merkez ise koordine ederek üniversitelerimize devletimizin stratejik planlamasındaki genel çerçeveyi göstermelidir.

Günümüzde lisansüstü akademik çalışmalar eskiye nazaran çok gelişmiş, üniversitelerimizin dünya üniversitelerine akredite olmasıyla evrensel bir hüviyete kavuşmuştur. Bu çabalar hem Hükümetimiz hem de bizim grubumuz adına oldukça önemli görülmektedir ancak özellikle doktora yapmak ve "bilim insanı" unvanı zamanda imkânları da kullanmayı ve altyapıya sahip bir çevrede olmayı gerektirir.

Bu çerçevede, yükseköğretim kurumumuzun araştırma üniversiteleri planlaması oldukça kıymetlidir ve bu proje lisansüstü çalışma yapacak akademisyenler için kaynak hâline getirilmelidir. Lisansüstünde doçentlik için mülakat sınavları tekrar yürürlüğe konmalıdır. Yükseköğretim kurumumuzun yaptığı Büyük Data çalışması da oldukça faydalı sonuçlar doğuracaktır. Üniversite eğitimimizin ülkemizin ihtiyaçlarına göre planlanması, hâlâ büyük meselemiz olan ihtisas üniversiteleri sorununa bir çözüm olacaktır. Hızla büyüyen ve artık karşılayamadığımız teknik eleman eksikliğimiz mesleki eğitimin planlanmasıyla sona erecektir. Bu nedenle, Büyük Veri oldukça önemli bir çalışmadır ve yükseköğretim kurumumuz bu çalışmayı mutlaka başarıya ulaştırmalıdır.

Yine dikkat edeceğimiz bir diğer husus, son yıllarda ülkemizi tercih eden yabancı öğrencilerin ülkemizin yumuşak gücü olması için Türk diline aşina olmalarını sağlamaktır. Ülkemiz bunca altyapıyı başka ülkelerin dillerinde eğitim yapılınsı diye harcamıyordur herhâlde; bu konuda kurumlarımızın, Cumhurbaşkanlığımızın strateji belgelerine uygun hareket etmeleri beklenir ve bu oldukça elzemdir. MHP Grubu olarak Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin gelecekte engelsiz ve sınavsız üniversite projesine inanıyor, bu uğurda doğumundan ölümüne insanın iyi insan olabilmesi için gerekli şartlar üzerinde çalışmalar yapıyoruz.

Aziz milletimizin kıymetli vekilleri, eğitim sistemimizin huzurlu nesiller yetiştirmesi için olmazsa olmaz gerekliliği sağlıklı maddi çevrenin oluşturulmasıdır. Bu genel ilkeye uygun bina yapılanmaları özel okullardan başlayarak bütün okullarımızda gerçekleştirilmelidir. Ana ve ilkokullarda tek katlı binalar çocukların gelişiminde, çevreyle uyumlu büyümelerinde en önemli unsurlardan birisidir. Bizim çocukluğumuzda pek hissedilmeyen bu gerçek, ülkemizin hızla kalkınması, şehirlerin büyümesiyle daha da elzem hâle gelmiştir. Doğadan kopuk eğitilen çocukların huzur ve mutluluk bulması, ruhsal yaşamını dengelemesi oldukça zordur, ailenin sağlam ve koruyucu olması da sağlıklı nesiller için önemlidir.

Bu çerçevede, Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin emirleriyle Milliyetçi Hareket Partisi AR-GE'sinin Türkiye'nin önde gelen düşünür ve akademisyenleriyle yaptığı "İnsanlığın Huzuru" çalışması Millî Eğitim Bakanlığımız tarafından

dikkatle takip edilmiş, mutlu ve geleceğe güvenle bakma hedefimiz Cumhur İttifakı'nın ana amacı olmuştur. Başta Sayın Bakanımız olmak üzere ekibinin ülkemizin sosyokültürel ve tarihî tecrübesine uyumlu, huzurlu nesiller yetiştirmeye dönük bilim insanlarıyla başlattığı program, çalışmalarına hızla devam etmektedir. Bu çalışmalara katkı veren bilim insanlarına ve Bakanlığımız personeline minnettarım.

Meclisimizin aziz vekilleri, "Eğitim bir milletin vicdanıdır." diye başlamıştım sözüme, o zaman vicdanımızın oluştuğu müesseselerde kazanç mefhumumuz düşünmeye değerdir. Gelişmiş ülkelerde özel okulların devlet okullarına oranı neyse bu sınıra dikkat edilmeli, geleneğimizde olan "En büyük sadaka, eğitim." düşüncesiyle bilabeldel çocuk okutan STK ve vakıflara ihtimam göstermeliyiz. Eğitimi ticarethaneye çeviren yapılarla asla müsaade edilmemelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Topsakal.

İLYAS TOPSAKAL (Devamla) – Türkçenin Cumhurbaşkanlığımız stratejik planındaki müstesna yerine atıfla üniversitedeki kullanım oranına oldukça dikkat etmeliyiz. Bu hususun beka meselesi olduğu unutulmamalı, kültür ve medeniyetimizin dünyadaki müstesna yerinde ikamesi için bir zorunluluk olduğu unutulmamalıdır.

"Türk dili Doğu'dan aldığı binlerce yılın tecrübesiyle devlettir, millettir ve ruhtur; içinde, öğrendiğimiz her şey vardır ve bizleri Yesevi'den, Hacı Bektaş'tan ve Yunus Emre'den alır; binlerce yıl öteye destanıyla, divanıyla deyiş ve türküsüyle, velhasıl terim ve sözcüğüyle taşımaya kâfidir." idrakiyle 2024 bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyor, yüce heyetinize saygılarımı sunuyorum. (MHP, AK PARTİ, İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi adına söz taleplerini karşılayacağım.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi adına ilk söz talebi Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

DEM PARTİ GRUBU ADINA HALİDE TÜRKOĞLU (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının bütçesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle başta cezaevlerindeki kadın yoldaşlarımız olmak üzere tüm kadınları ve tüm halklarımızı selamlıyorum.

Bugün Bakanlığa ayrılan bütçenin içeriği biz kadınlar açısından itirazımızı daha fazla yükseltmemizin gerekçesidir. Bu bütçe, iktidarın kadın düşmanı olduğunun bir kez daha tescilidir. Savaşın, rantın, talanın bütçesinin konuşulduğu bu Genel Kurulda ben de "Kadına yönelik şiddete sıfır tolerans." diyen Bakanlığın samimiyetsizliğini bu kürsüden teşhir ediyorum; Komisyon aşamasında Sayın Bakana sorduğumuz sorulara bizzat kendisi tarafından verilen cevaplar üzerinden teşhir edeceğim. Sorumuz şu: "Hangi aileden bahsediyorsunuz?" "Kadınların içinde şiddet gördüğü aileden mi, katledildiği aileden mi bahsediyorsunuz?" diye sormuştuk. "Bu iktidarın lügatinde 'aile içi şiddetle mücadele' diye bir şey yok mu?" diye sormuşuz. Bakanlık "Güçlü Kadın, Güçlü Aile, Güçlü Toplum" cevabıyla kadını bir özne olarak görmeyeceğini alenen beyan etmiştir. Derdinin, aile içi şiddeti önlemek değil, kadını korumak değil; kadınların, içerisinde katledildiği aileyi korumak olduğunu göstermiştir.

Yine, bir diğer cevaba baktığımızda, 6284 sayılı Kanun'u göstererek aile içi şiddetle mücadelenin yasal altyapısını güçlendirdiklerini söylemişler. Doğrudur, 6284 sayılı bir Kanun var bu ülkede, uygulanmayan bir kanun, bizzat bu iktidar tarafından her bir maddesinin parça parça hedef alındığı bir kanun. Bu kanun uygulanıyor olsaydı sadece bu yılın ilk on ayında 253 kadın katledilmezdi, sadece kasım ayında 33 kadın katledildi. Sizin övdüğünüz, güçlendirdiğiniz "Sahip çıkıyoruz." dediğiniz ailelerin içerisinde kasım ayında 23 kadın katledildi. Biz "Kadına yönelik şiddet, kadın yoksulluğu verileri neden paylaşılmıyor?" diye soruyoruz, Bakanlık "Aileye yönelik hizmetlere özen ve önem veriyoruz." diyor, en son verilerin 2014 yılında paylaşıldığını itiraf ediyor, şaka değil arkadaşlar, aile içi şiddet araştırmaları en son 2014 yılında paylaşılmış. Teknolojinin bu kadar geliştiği, demokrasinin "şeffaflık" olarak adlandırıldığı, kodlandığı bu zamanda veri derleme ve yayınlama sıklığı on yıl olarak belirlenmiş diyorlar. Kadınların nasıl şiddet gördüklerini, nasıl katledildiklerini, yoksulluğa, işsizliğe, emek sömürsüne nasıl maruz bırakıldıklarını saklıyorlar. Bu iktidar, çıkardığı yasalarla, kararnamelerle bunu itiraf etmiştir. Zannedilmesin ki bu veriler gizli kalacak; katledilen, yaşamları çalınan her bir kadının hesabını kadın özgürlük mücadelemize olan inancımızla soracağız. "Katledilen her kadın isyanımızdır." diyerek sizin kadın düşmanlığınız karşısında örgütlülüğümüzü büyüteceğimizden hiç şüpheleniz olmasın.

Değerli kadın milletvekili arkadaşlar, erkeklere değil, sadece sizlere ve ekranları başında bizleri izleyen kadınlara sesleniyorum: Ben söylerken utanıyorum, dilim varmıyor, "Eşi ölmüş, hiçbir geliri olmayan kadınlara 1.000 TL veriyoruz." diyorlar. "Ekonomik krizden haberiniz yok mu?" diye soruyoruz. "Ped fiyatlarından, HPV aşısı fiyatlarından haberiniz var mı?" diye soruyoruz, cevap ne? "Şu yardımı, programı, şu projeyi yapıyoruz." diyorlar çünkü "Evet, biz kadınlara 1.000 TL veriyoruz, yetmiyor." demeye sözleri, yüzleri tutmuyor. "Kadın yoksulluğunu, kadın işsizliğini biz derinleştirdik, kadın emeğini yok saydık, biz bu utancın sahibiyiz." demeye dilleri varmamış. Utanın ya, utanın! Bir kez daha uyarıyoruz: Kadınları yardım edecek varlıklar olarak görmeyin, normal şartlardaki hakları olan destekleri bir lütfmuş gibi sunmanıza izin vermeyeceğiz. Kadınlar bu toplumun öznesidir, siz kadınlara sadaka verir gibi yaklaşamazsınız. Biz, var olduğumuz sürece bunun mücadelesini vereceğiz; hakkımız olanı, gasbettiklerinizi misliyle alacağız. Mücadele ederek alacağız, örgütlenerek alacağız. Bu iktidarın kadın düşmanı politikaları karşısında "Vazgeçmiyoruz, her yerdeyiz." demeye devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, bu ülkenin en yakıcı sorunlarından biri cezaevleridir diyoruz. Cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine, tecrit politikalarına dair her bir arkadaşımız derinlikli konuşmalar yaptı. Ben sadece bu Bakanlığa ilgilendiren kısmına dair komisyon aşamasında "Cezaevi kantinlerindeki fiyatlardan haberiniz var mı?" diye, "Bir kadın Bakan olarak cezaevindeki kadınların yaşadığı yoksulluktan, yoksunluktan haberiniz var mı?" diye, "Cezaevinde çocuklarıyla kalmak zorunda kalan anneler çocuklarının ihtiyaçlarını kantin fiyatlarının pahalı olmasından dolayı karşılayamıyor. Haberiniz var mı?" diye sordum. Verilen cevap ise: "Psikososyal destek sağlıyoruz." İşte bu Bakanlığın cezaevlerindeki kadına, çocuğa yaklaşımı budur; ötesi, berisi yok arkadaşlar, bu kadar. "Kantin fiyatlarının düşürülmesi için girişimde bulunacağım." demiyor, "Çocuklu annelerin infazlarının ertelenmesi için girişimde bulunacağım." demiyor, "Çocuklara yönelik farkındalık çalışması yapıyoruz." diyor. Merak etmeyin, biz sizin bu politikalarınızı bulunduğumuz her yerde, yürüttüğümüz farkındalık çalışmalarıyla teşhir etmeye devam edeceğiz. Özgürlük mücadelesi yürüttüğü için cezaevlerinde rehin aldığınız kadın yoldaşlarımızla birlikte bunu yapacağız. Sevgili Sebahat Tuncel'in dediği gibi "Ya bir yol açacağız, ya da bir yol bulacağız."

Sevgili arkadaşlar, işte övünerek Genel Kurula getirdikleri, içinde kadının olmadığı Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının bütçesinde, mutfağında olanlar bunlar. Ya, biz "Bu iktidar kadın düşmanı." derken iftira atmıyoruz, olanı söylüyoruz. Sayın Bakan burada, söylediklerimde tek bir yanlış bilgi varsa buyursun, söylesin.

Bir diğer konu, yine, yakın zamanda Sayın Bakan bir açıklama yaptı, "Kadınlar için uzaktan ve esnek çalışma modelleri üzerinden çalışıyoruz." dedi. Modelin içeriğine dair henüz bir bilgi yok ancak bu Bakanlığın bütçesinin hazırlandığı mutfakta yaşananlar, kadın düşmanı politikalar bu yasanın da hiç de masum bir yasa olmayacağını gösteriyor. Yine de bir temennide

bulunmak istiyorum, umarım yanılırız, modelin içeriği de paylaşılmamışken birkaç hususa değinerek uyarıda bulunmak istiyorum. Sakın ola sakın kadınlar için esnek çalışma modelini kadınların iş ve ev arasında bir tercih zorunluluğu olduğu varsayımıyla tasarlamaya kalkışmayın, kadınları karşınızda bulursunuz. Model farklı ihtiyaçlara cevap verecek şekilde tasarlanmalıdır. Örneğin kreş hizmeti, bakım hizmeti bu modelle birlikte tasarlanmalıdır çünkü bunların olmadığı bir model kadının güçlenmesi için değil, kadın emeğinin karşılıksız bırakılmasının, kadının ucuz iş gücü olarak görülmesinin esnek yasası olacaktır, kadınların da bariyerine çarpacaktır.

Evet, sevgili arkadaşlar, konu kadına dair çıkarılan yasalar olunca kaygılarımız tavan yapıyor, hele bir de üzerinde tartışılan modelin isminin başında "esnek" diye bir sözcük varsa bizler 1.500 kere düşünmek zorunda kalıyoruz çünkü bu iktidarın kadına yönelik şiddetle mücadelede ne kadar esnek davrandığını cezasızlık politikalarından, derinleşen kadın yoksulluğundan, işsizliğinden biliriz. AKP-MHP erkek iktidarının kadınlara tek vaadi onları yok saymaktır, nesneleştirmektir; buna karşı çıkan kadınları ise susturmaktır, sindirmektir çünkü çıkardığınız her yasayla toplumsal cinsiyet eşitsizliğini derinleştirdiniz. Bakım hizmetini kadınların omuzlarına yükleyerek kadınların yaşamlarından çaldınız. Defalarca "ücretsiz kreş, ücretsiz bakımevleri" dedik, sustunuz. İpek Er'in katili Musa Orhan'ı serbest bırakarak kadın cinayetlerini meşrulaştırdınız. Çocuk istismarının adına "erken yaşta evlilik" diyerek bunu meşrulaştıran yasaları bu ülkenin gündemine siz getirdiniz. Gülistan Doku'yu kaybettirdiniz, aramadınız, "Gülistan Doku nerede?" diyenlere saldırdınız; kadınların kazanılmış haklarına göz diktiniz. Bu iktidar döneminde cemaat yurtlarında çocuk istismarları gerçekleşti. Yine, bu iktidar döneminde kadına yönelik şiddet yüzde 1.400 arttı. Kadınların iradesine kayyum atandı, kadınların kazanılmış hakları gasbedildi, İstanbul Sözleşmesi feshedildi. 25 Kasımlar, 8 Martlar yasaklandı, sokağa çıkan kadınlar erkek devlet şiddetiyle karşı karşıya kaldı. Kadınların bu iktidardan alacağı var. Çalınmış emeğimizi, gasbedilen haklarımızı, yaşamlarımızı geri alacağız.

Değerli arkadaşlar, biz kadınlar bu iktidara güvenmiyoruz, bu Bakanlığa da güvenmiyoruz. Bizler bu toplumun değil, bu iktidarın kadın düşmanı olduğunu çok iyi biliyoruz; cezasızlık politikalarından, kadını eve kapatan, erkeğe bağımlı hâle getiren politikalarından biliyoruz, "Bir kereden bir şey olmaz." diyerek çocuk istismarını meşrulaştırmasından biliyoruz, "Kadın da olsa çocuk da olsa gerekeni yapacağız." sözlerinden biliyoruz, biz burada durumun vahametini ortaya koyarken içinde kadının değil savaşın olduğu bütçelerine methiyeler yağdırmalarından biliyoruz, Agrobay kadın işçilerine yaptıkları işkenceden biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Türkoğlu.

HALİDE TÜRKÖĞLU (Devamla) – Ancak siz de şunu çok iyi bilin ki kadınlar susmayacak, sinmeyecek. Kadına yönelik şiddetle mücadele sadece bu iktidara ve bu iktidara bağlı Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına emanet edilemeyecek kadar mühimdir. Kadın bakanlığını kuracak olan da kendi bütçemizi oluşturacak olan da biz kadınlar olacağız. "...(*)" diyerek tüm haklarımızı selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi adına sıradaki söz talebi Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'ya aittir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, bu arada, Millî Eğitim Bakanı yerinde değil; hatırlatıyoruz yani hem Millî Eğitim Bakanlığı hem Aile Bakanlığı bütçesini konuşuyoruz.

Ayrıca, bir ricamız var; konuşmacılar konuşurken Bakanlar meşgul ediliyor ve hakikaten dinlemiyorlar. Yani biz buradan görüyoruz.

Size iletmek istedim.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI MAHİNUR ÖZDEMİR GÖKTAŞ – Her şeyi duydum, dinledim; merak etmeyin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Gelip meşgul ediyorlar sonuçta.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kaya. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yedi buçuk dakikadır.

DEM PARTİ GRUBU ADINA ADALET KAYA (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizi izleyen değerli yurttaşlarımız ve cezaevlerinden bizi izleyen değerli yoldaşlarımızı saygıyla selamlayarak başlamak istiyorum.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bütçesi hakkında konuşmak istiyorum. Sosyal politikaların temel amacı, yurttaşlar arasındaki eşitsizliği gidermektir. Yirmi bir yıldır iktidarda olan AKP, eşitsizliği gidermek şöyle dursun, her geçen gün zengin ile yoksul arasındaki uçurumu derinleştirdi. TÜİK dahi bu uçurumu gizleyemiyor; TÜİK'in 2022 gelir dağılımı istatistiklerine göre, Türkiye'de en yüksek gelire sahip yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay bir önceki yıla göre 1,3 puan artarak yüzde 48'e yükselmiş; en düşük gelire sahip yüzde 20'lik grubun aldığı pay ise 0,1 puan azalarak yüzde 6'ya gerilemiş. 2015'ten bu yana sürekli artan Gini katsayısı 2022'de 0,415'e yükselmiş; bu oran da yine gelir dağılımındaki adaletsizliğin en önemli göstergelerinden biri olarak bize bu uçurumun, bu çitanın açıldığını gösteriyor.

Sayılar, oranlar fazla soyut kaldıysa gündelik yaşamdan örnekleyelim. Bir tarafta vergi kaçırın, adrese teslim ihaleler alan, kara para aklayan, kısa sürede nasıl zenginleştiği meçhul bir azınlık jetlerle gezip lüks araç koleksiyonu yaparken diğer yanda toplumun geniş kesimlerinde çocuklar okula aç gidiyor, asgari ücretle büyük kentlerde kira dahi ödenemiyor, geçim sıkıntısı yurttaşları, özellikle de gençleri yaşamlarından koparacak, vazgeçecek noktaya taşıyor. Bu genel tablonun değişmesi için elbette bir Bakanlık bütçesinin değişmesi yetmez, bütçe tercihlerinin ve siyasi iktidarın eğilimlerinin değişmesi gerekir. Aile Bakanlığıyla ilgili olarak, ihtiyaçları ve çözüm yollarını gerçekçi bir bakış açısıyla belirlemesi gerektiğini söylemek istiyorum ancak sorunları kabul etmekten ve çözüm önerilerini dinlemekten imtina eden bir yönetim anlayışı var. Bir örnekle açıklamak isterim: Hane halkı geliri asgari ücretin üçte 1'inden az olan engelli yurttaşlara aylık bağlanıyor ve bu aylık pek çok gerekçelerle sürekli kesiliyor; siyasi sebeplerle ya da işte, ÖTV'yle alınan araçların kasko değerinin hane halkının gelirine yansımaları sonucunda veya farklı sebeplerle kesiliyor ve buna dair bir çözüm önerileri yok. Zaten teklifte, Aile Bakanlığının bütçesinde ihtiyaçlar sadece karşılanıyormuş gibi yapılmış. Mesela, açık iş gücüne katılmakta zorlanan zihinsel ve ruhsal engelli bireylerin korumalı iş yerlerinde istihdam edilmesini amaçlayan projenin önümüzdeki üç yıllık hedefleri şöyle: Mevcutta 15 olan korumalı iş yeri sayısını 2024'te 16'ya, 2025'te 17'ye ve 2026'da 18'e çıkarmayı planlamakta. Yani engelli birey sayısındaki istihdam artışını 2024 yılı için 137'ye, 2025'te 142'ye, 2026'da da 147'ye çıkarmayı hedefliyorsunuz. 85 milyonluk bir ülkede, 10 milyonun üzerinde engelli yurttaşın yaşadığı bu toplumda bu rakamlar sizce yeterli mi Sayın Bakan?

Bakanlık, temel görevlerinden birini yerine getiremiyor; kadınların sosyal haklar bakımından güçlenmesini sağlayamıyor, kadınların nafaka hakkına bile göz diyor. Özellikle bu konuyla ilgili kadınları güçlendiremediğimiz sürece de erkek şiddeti sorununu çözemiyoruz, kadınlar erkekler tarafından katledilmeye ya da şüpheli biçimde yaşamlarını kaybetmeye devam ediyorlar. Hâl böyleyken Erdoğan çıkıp İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmenin kadına yönelik şiddeti artırmadığını iddia ediyor. Şiddeti önlemek, kadınları korumak, şiddet faillerini kovuşturmak, yargılamak ve caydırıcı cezalar vermekle ilgili titizlikle hazırlanmış bir yol

(*)) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

haritası olan İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararıyla birlikte kollukta ve yargıda da bir etki yaratarak 6284'ün uygulanmasını sakatlamış durumdadır.

Cumhurbaşkanı, 25 Kasım'da, yine İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararında olduğu gibi bir gece yarısı genelgesiyle, kadın hareketinin mücadelesiyle Avrupa Birliği uyum sürecinde hazırlanan 2006/17 no.lu Başbakanlık Genelgesi'ni yürürlükten kaldırdı. Bu genelge, Mecliste kadın vekillerin oluşturduğu kadın çalışma grubu sayesinde kurulan araştırma komisyonu raporuna dayanıyordu ve bu genelgeyle Şiddet İzleme Komitesi kurulmuştu. Dönemin kadın bakanlığı başkanlığında ilgili kamu kurumları ile kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışan kadın sivil toplum örgütlerinin doğal bileşeni olduğu bu komite hem uygulamayı izler hem de eksikleri gidererek politika önerileri geliştirdi. Yeni genelgede komitenin ismi değişti, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Kurulu hâlini aldı; kurulda Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Başkanlığında Diyanet, Bakanlıkların Bakan Yardımcıları, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, İletişim Başkanlığı yer alıyor yani tamamen kamu görevlilerinden oluşturulmuş bir komiteye çevrilmiş durumda. Kurulda sivil toplum yok, kadın örgütleri yok ve eğitim kurumları yok. Uluslararası standartlarda şiddetle mücadele için gerekli olan şiddet verilerinin periyodik olarak kamuoyuyla paylaşılması, yayınlanması, her an erişilebilir şekilde kamuya açık tutulması gerekirken genelgede "kanıta dayalı bir politika izlenmesi" yönünde bir ibare var ancak verilerin açıklanmasına dair en ufak bir ima bile yok. Bu hâliyle "kadına yönelik şiddetle mücadele" adı altında yayınlanan bu genelge kadın düşmanı siyasi partilerin oyu için kadın kazanımlarını budamaya kalkan iktidarın göz boyama çalışmasından öteye gitmiyor. Ancak gerçeklerin farkında olan kadınlar hayatlarına, haklarına, kazanımlarına sahip çıkmaya devam edecek, İstanbul Sözleşmesi'ni geri almak ve var olan yasaları koruyup uygulamak için mücadeleden asla vazgeçmeyecekler.

İstanbul Sözleşmesi'yle ilgili 5'inci maddeye dair küçük bir yeri okumak istiyorum size: "Kadına karşı şiddetin ve ayrımcılığın insan hakları ihlali olduğunu, suç olduğunu, yüzyıllardır süregelen eşitsiz güç ilişkilerinden kaynaklandığını ve bunun sistematik bir devlet politikası olarak üretildiğini devletin öncelikle kabul etmesi gerekiyor." diyordu İstanbul Sözleşmesi ama İstanbul Sözleşmesi hayattayken de uygulanmıyorken de çekildikten sonra da yapılan bütün çalışmalar sadece göz boyamaya dönüktür...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADALET KAYA (Devamla) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kaya.

ADALET KAYA (Devamla) – ... ve kadın kırımını gittikçe derinleştiren ve bu konuda tek bir çözüm üretmeyen bir politika izlemektedir iktidar.

Son olarak şunu söylemek istiyorum: İstanbul Sözleşmesi uygulansaydı, İpek Er'e cinsel saldırıda bulunan Musa Orhan salınmayacak, İpek Er adalet arayışında bir savcılıktan diğerine gönderilmeyecek ve intihara yönlendirilmeyecekti. Biliyorsunuz ki Türk Ceza Kanunu'nda intihara yönlendirme suç olarak tanımlanmıştır. İpek Er sadece tecavüze uğradığı için intihar etmedi; savcıdan savcıya yönlendirilirken kendini ifade edememe durumunda kaldığından kaynaklı olarak... Musa Orhan, savcılar ve kolluk görevlilerinin tamamı soruşturularak etkin bir şekilde yargılanmalıydılar. Bu, sadece bir kadın dosyası değildi, bunu böyle bitireyim.

Saygılar sunuyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sıradaki söz talebi Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'e aittir.

Buyurun Sayın Sayyigit. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on iki buçuk dakika.

DEM PARTİ GRUBU ADINA GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce, ekranları başında bizleri izleyen değerli halklarımızı ve cezaevlerinde rehin tutulan tüm yoldaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Bildiğiniz üzere, otuz dört aydır İmralı'da süren hukuksuz bir mutlak tecrit söz konusu. Bu nedenle, 100'ü aşkın cezaevinde "Sayın Abdullah Öcalan'a özgürlük, Kürt sorununa barış" şiarıyla mahpuslar açlık grevinde; yine, Van, Diyarbakır, Mersin ve Adana'da anneler adalet nöbetinde; onları da buradan selamlayarak duyarlılık çağrısında bulunmak istiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonunda otuz altı gün boyunca 2024 yılı bütçesini tartıştık. Adaletsizlikleri anlatıp hukukun üstünlüğünü hatırlattık. Savaş politikalarını teşhir ederek barışın önemini anlattık. Size engellileri, işçileri, kadınları, çocukları, ekolojiyi hatırlatarak emekçi halkın bütçesi çağrısında bulunduk. Buna rağmen, AKP iktidarının halkın üstün yararını esas alan eleştirileri ve itirazları görmezden geldiğine şahit olduk. Çünkü çoğulculuğu değil, çoğunluğun gücünü esas alan bir iktidar karşımızda.

Özellikle Millî Eğitim Bakanlığı söz konusu olduğunda ortada âdeta bir yıkım tablosu görüyoruz. Çünkü AKP iktidarlarında en çok Bakanın değiştiği, her gelenin öncekinin getirdiklerini ortadan kaldırdığı, öğrenci ve velilerin mağdur edildiği, eğitimde bölgesel eşitsizliklerin derinleştiği ve eğitimin yapboza döndürüldüğü bir Bakanlıktan bahsediyoruz. Tablo hiç de parlak değilken, gençler geleceksizlik kaskacında iken 2002-2023 yılı karşılaştırmaları üzerinden hikâye yazmaya gayret edildiğini görüyoruz. Gelişen dünya ve değişen çağ elbette beraberinde yirmi bir yılda birçok nicel gelişmeyi de getirebilir, bunun şaşılacak hiçbir tarafı yok. Bu durum, eğitimin getirdiği nitelik kaybını, kronik yapısal sorunları maalesef ortadan kaldırmış değil.

Sayın milletvekilleri, 6 Şubat 2023 tarihinde 11 kenti etkileyen Pazarcık ve Elbistan depremleri büyük bir yıkıma ve on binlerce can kaybına neden oldu. Bu vesileyle, yitirdiğimiz tüm canları tekrar rahmetle anıyorum. Kış koşulları başlamasına rağmen depremedelerin maalesef birçok sorunu hâlen çözülmüş değil.

Burada hareketle biraz da eğitime geçmek istiyorum. Bilindiği üzere Millî Eğitim Bakanlığına bağlı 56.259 eğitim kurumunun yaklaşık yüzde 21'i deprem bölgesinde bulunuyor. 11.699 eğitim kurumuyla birlikte pansiyon, spor salonu, atölye gibi eklentileri de dâhil ettiğimizde toplam 20.340 bağımsız yapı depremden etkilenmiş durumda. Sayın Bakanın Komisyon'daki açıklamasına göre deprem bölgesindeki 119.200 derslikten 107.081 dersliğin durumunun ya yıkıldığı ya yıkım kararı alındığı ya da güçlendirilmesi gerektiği şeklinde. Her ne kadar Sayın Bakan 45 bin dersliğin bakım ve onarımının yapıldığını ifade etmiş olsa da biz bu tablonun çok daha kötü olduğunu biliyoruz.

Burada herkesin, şu kış günlerinde kendini deprem kentlerinde konteyner ve çadırlarda yaşayan öğrencilerin yerine koymasını istiyorum. Bu nedenle Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi olarak Plan ve Bütçe Komisyonunda, deprem bölgesinde çocukların eğitim gördükleri alanların denetlenmesi, psikososyal destek başta olmak üzere beslenmeden sağlığa, ulaşımdan barınmaya tüm ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla Millî Eğitim Bakanlığının bütçesinin artırılması önergesini verdik. Buradan halklarımıza ihbar ediyorum, çünkü bu önergemiz AKP ve MHP'nin oylarıyla reddedildi.

Diğer bir konu, çocukların dengeli ve yeterli beslenmesi sorunu. Bakın, TÜİK'in hazırladığı çocuk yoksulluk ve yaşam verilerine göre Türkiye'de 0-17 yaş arası 9,4 milyon çocuk yani neredeyse her 2 çocuktan 1'i, yoksulluk koşulları içinde yetersiz beslenmekte ve sosyal dışlanma riski altında. Yine AKP Türkiye'si, OECD ülkeleri arasında çocuk yoksulluğunda 2'nci sırada yer alıyor. Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı'nın 2022 yılı açlık haritasında 5 yaş altı çocukların yüzde 1,7'sinin akut yetersiz beslenme; yüzde 6'sının ise kronik yetersiz beslenme yaşadığını ortaya koyuyor. Ortada acı bir tablo var, ortada bir çözüm ihtiyacı

var sayın iktidar ve Sayın Bakan. Sağlık Bakanı Sayın Koca da bir Twitter hesabında şunu söylemişti: Çocukların dengeli ve yeterli beslenme için 3 ana ve en az 2 ara öğün olacak şekilde beslenmesi gerektiğini belirtmiş. Hadi bizleri dinlemiyorsunuz, bari kendi Bakanınızı dinleyin, ona göre hareket edin çünkü önemli bir kısmının kahvaltısı dahi yapamadan okula gittiği ve okulda yemek yiyemeden bir günü bitirdiği çocukların ülkesiyiz maalesef. Söz konusu 19 milyon öğrenciyken Sayın Bakan yazılı cevabında 1 milyon 778 bin 245 öğrenciye beslenme desteği verildiğini söylüyor, bunu asla yeterli görmüyoruz; yeterli görmediğimiz için derinleşen bu yoksulluk şartlarında, eğitimin tüm aşamalarında ücretsiz okul yemeği verilmesi için önerge verdik. Halklarımızı tekrar ihbar ediyorum: Çünkü bu önergemiz de AKP ve küçük ortağının oylarıyla reddedildi.

Yirmi bir yılda AKP'nin eğitimin niteliği ve öğrencilerin performansı konusunda başarısız olduğu apaçık bir şekilde ortaya çünkü 2002 yılıyla, sayı, rakam, oran kıyaslaması yaparak bir başarı hikâyesi yazılamaz. Bunun en önemli nedeni, AKP'nin eğitimin temel değerlerini aşındırıp dindar ve kindar nesil yetiştirme gayesi taşımasıdır. Bugün okullar, öğrenciler, öğretmenler ve velileri de kapsayacak şekilde dinî dernek, cemaat ve vakıflarla birçok protokol imzalanıyor. Bunun pedagojik ve eğitimin bilimsel ilkeleriyle bağdaşır hiçbir tarafı yok. Yine, ÇEDES ve benzeri uygulamalarla, projelerle "değerler eğitimi" adı altında öğrenciler âdeta cemaatlerin ve tarikatların insan kaynağına dönüştürülmüş durumda. Plan ve Bütçe Komisyonunda Sayın Tekin'e de bunları anlattık, tekrar ediyoruz. Yazılı cevabında şunu ifade etmiş: TÜRGEV'le üç yıl geçerli protokol imzalanmış, süre bitince de vakfın istemi üzerine Kasım 2024'e kadar bu protokol uzatılmış. Bakanlığa göre bunun tek amacı eğitimin ve öğrencilerin desteklenmesiymiş. Yine, Sayın Tekin verdiği yanıtlarda kendilerinin STK'lerin fikir dünyaları veya ideolojilerine göre davranmadıklarını iddia ediyor ama her ne hikmetse, 1-2 vakfı saymazsak iş birliği yaptığı tüm çevreler sadece zihin dünyasıyla uyumlu olan çevreler. Millî Eğitim Bakanlığı, eğitimi ve okulları kendi ideolojisinin arkabahçesine dönüştürmek yerine eğitimin dışında kalan veya okul dışında kalan yüz binlerce çocuğun akıbetiyle ilgilensin.

MEB günlerdir, açıklanan 2022 yılı PISA sonuçlarıyla övünüyor; aslında sonuçlar hiç de iç açıcı değil. Şu şekilde açıklayalım: Millî Eğitim Bakanlığının açıkladığı bu sonuçlar ve iktidarın övünç tablosu toplumu manipüle eden bir anlayış şeklinde açığa çıkıyor. Okullaşma oranları, eğitim kurumlarında geçirilen sürede artış olabilir ama uluslararası performans gerilerde, beceri kazandırma aşagılarda karşımıza çıkıyor. Tabii, geçmiş yıllara nazaran bir ilerleme kaydedilmesi için özgün ölçme ve değerlendirme projeleriniz de var. Buna rağmen Türkiye matematik, fen ve okumada hâlâ OECD ülkelerinin, o ortalamanın çok altında yer alıyor. Belirtilen tüm alanlarda ortalamanın altında, ilk olan ülkeyle aramızda ortalama 100 puan fark var dolayısıyla yapılacak daha çok iş var, yürünecek yol daha çok uzun. Bırakın övünmeyi de öğrencilerin ve eğitim emekçilerinin şartlarını iyileştirin, sorunlarını çözün. Ama böyle bir derdiniz yok. Niye böyle bir derdiniz yok? Özellikle Sayın Bakan Yusuf Tekin'in de bizzat günahkâr olduğu ve imzacısı olduğu birkaç yıl önce yayımlanan KHK'ler var. KHK'lerle bir zulüm avı başlattınız, darbe girişimini kendinize bir lütuf olarak gördünüz -gülersiniz tabii buna- milyonlarca insanı, milyonlarca aileyi mağdur ettiniz, KHK sopası icat ettiniz. KHK'lerle ihraç ettiğiniz 132 bin kamu emekçisinin 32 bini MEB personeliydi. Öyle bir örgütlü kötülük düzeni kurdunuz ki aileleri parçaladınız, insanları sivil ölüme terk ettiniz. Sözde bir OHAL Komisyonu kurdunuz ama bu bir oyalama komisyonuydu, bunun ötesine de gidemedi; başvuruların çoğunu geri çeviren bir ret mercisi görevini gördü bu komisyon. Bu süreçte en az 17 arkadaşımız görevine iade edildiğinde maalesef hayatta değildi. Bakın, Sayın Bakanın bana gönderdiği yanıtta göre, ihraç edildikten sonra hayatını kaybeden eğitim emekçisi sayısı 29. Bugün de mahkeme kararı olmadan işinden, aşından edilen on binlerce insan adalet bekliyor. İnsanları "idari tasarruf" diyerek işinden ettiniz ama KHK'ler için adalet tasarrufu aklınıza bile gelmedi çünkü böyle bir derdiniz yok sizin.

Sayın milletvekilleri, Anadolu ve Mezopotamya birçok uygarlığın gelip geçtiği bir diller bahçesi dolayısıyla rengârenk bir mozaikçi içerisinde barındırıyor. Buna karşın, uzay çağında dahi, hâlen "tek dil, tek millet, tek mezhep" anlayışının sürdüğünü açık bir şekilde görüp yaşıyoruz. Cumhuriyetin ilk yüzyılında diller yasaklandı, kimi diller yok edildi, kimi diller de bugün maalesef ölüm döşeğinde. Kürtçenin Kurmanci ve Zazaki lehçeleri de asimilasyon ve inkâr politikalarından fazlasıyla etkilenen diller arasında. Kültür ve Turizm Bakanı "Kürtçe kitap bastık." diyor ama bunun sembolik düzeyde olduğunu hepimiz çok iyi biliyoruz. Millî Eğitim Bakanı "Ana dilinde eğitim olmaz ama haftada iki saat seçmeli ders var." diyor. Bir halka kendi öz toprağında ana dilinin seçmeli olarak okutulmasını bir utanç olması bir yana, seçmeli Kürtçe dersler bile işlevsizleştirildiği için yedi yılda dersi seçen öğrenci sayısı 80 binden 23 bine kadar düştü. Burada da sizin yaptığınız bilinçli politikalar var.

Yine, AKP, TRT Kurdî'den bahsediyor, bunu da sadece Kürtçe kendi propagandasını yapmak için kullanıyor; bu çok net bir şekilde ortada. Bu kanal, dört parçaya bölünmüş, birçok sorunla boğuşan Kürtlerin hangi derdini verdi ya da hangi derdini verecek? Elbette Kürt halkının ve mücadelesinin politik ve kültürel kazanımları bizler açısından çok önemli, bunları da her şekilde sahipleniyoruz ama Kurmanci ve Zaza Kürtlerinin temel talebi Kürtçe ana dilinde eğitimidir. Ana dilinde eğitime tahammülsüzlük Kürtlere yönelik ontolojik bir düşmanlıktır çünkü yapılan saha araştırmaları da Kürtlerin amasız, fakatsız kendi dilinde eğitim istediklerini net bir şekilde ortaya koyuyor. Burada sadece AKP iktidarı değil, muhalefet de yüz yıllık paranoyalarından sıyrılmak zorunda. Eğer Anayasa'ya "12 Eylül darbesi eseri." diyerek karşı çıkıyorsanız Kürtçeyi de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Sayyîğit.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Devamla) - ...bu zihniyetin tamamıyla yasakladığını unutmamalısınız, Kürt halkı bir yüz yıl daha ana dilinde eğitimden yoksun bırakılamaz. Bunun adı bir dilin katledilmesi olur. "...(*)" (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) – Anlayamıyoruz, Türkçe söyle.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Devamla) – Tercüman kadrosu istedik...

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Anayasa'nın 3'üncü maddesine göre devletimizin resmî dili Türkçe olduğundan Genel Kurulda konuşma yapan hatiplerin bu hususa dikkat etmelerini rica ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Anayasa'mızın 3'üncü maddesine göre devletimizin resmî dili Türkçedir. Genel Kurulda konuşma yapan hatiplerin bu hususa dikkat etmelerini rica ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (Devam)

2.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2022 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 222 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2022 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2022 Yılı

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

A) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Millî Eğitim Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Millî Eğitim Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU (Devam)

- 1) Yükseköğretim Kurulu 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Yükseköğretim Kurulu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU (Devam)

- 1) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) ÜNİVERSİTELER (Devam)

BAŞKAN - Sıradaki söz talebi Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk'e aittir.

Buyurun Sayın Çelenk. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır .

DEM PARTİ GRUBU ADINA SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında Meclisimizi izleyen değerli yurttaşlar; ben, söz hakkımı AKP iktidarları döneminde genel olarak üniversitelerin durumu ve YÖK üzerine kullanacağım.

Her şeyden evvel, YÖK, 12 Eylül darbe rejiminin bir kurumudur, üniversite özerkliğinin sonunu getirmiş bir kurumdur. Bilim üretenlerin işini, özgürlüğünü ve hatta yaşamını yitirmek gibi bir risk, kaygı ve baskı altında hissetmeden çalışmaları, evrensel ölçütlerde, nitelikli, bilimsel üretimde bulunmaları, YÖK, YÖK'ü var eden darbe zihniyeti ve bugün bu Kurulu sürdüren yine darbeci zihniyetin umurunda bile değildir. Yani bu Kurulun üyeleri üniversite, bilim özgürlüğü ve özerkliğini sahiplenmekten, bu en basit, en temel kavrayıştan yoksundur. YÖK'ün de bu Kurulun kırk yıllık hayatının yarısında iktidar olan AKP'nin de üniversite nosyonundan ve üniversitenin ne olduğundan haberi bile olmadığını söylediğinizde size sayılardan söz ederler. Hemen AKP döneminde 75 devlet, 57 vakıf üniversitesi kurulduğunu, toplam 132 üniversite açıldığını konuşurlar ve bu sayılar onlar için her şeyin yerine geçer. Oysaki yüz yıllık cumhuriyet tarihinin neredeyse yirmi iki yılında, çeyreğinde iktidardadırlar, zaman geçmiştir, nüfus -birkaç kez söylendi bugün- kaç katına çıkmıştır; bu sayısal artış çok doğal bir gelişimdir ve içi boş bir gelişmeden başka bir şey de ifade etmemektedir. Evrensel ölçütlerde bir üniversite eğitiminden söz edilemeyen, bu anlamda liseye bile denk düşmeyen üniversitekondukları övünmemizi isterler. Ayrıca, Türkiye'de 2002 yılından sonra açılan 14 üniversitenin kapatıldığını da hatırlamamızı istemezler, üniversitelerde kendi elleriyle yarattıkları cemaat, tarikat yapılanmalarını hatırlamak demek olacaktır bu; bundan da söz etmezler ve bu yapılanmalarla üniversiteyi nasıl mahvettiklerini de söylemezler, bu sayılar da söylemez. Bazı birimleri bundan yüz altmış dört yıl evvel kurulmuş Ankara Üniversitesinin başına gelenler budur. Barış bildirisine imza atan 100'den fazla öğretim üyesi Ankara Üniversitesinden bir gecede ihraç edilmiştir. 19'uncu yüzyılda 1859'da bazı birimleri kurulmuş olan, 20'nci yüzyılda ve 21'inci yüzyılda da devam eden bu köklü üniversitenin başına gelen şey... 1973 yılında kurulan Dicle Üniversitesinin başına gelen, Artuklu Üniversitesinin başına gelen, Ege Üniversitesinin başına gelenler ciltler dolusu kitap tutar, sadece ihraçlar da değildir bu. Türkiye'nin üniversite eğitiminde yüz akı olan ODTÜ'nin başına gelen ve Boğaziçinin başına gelmekte olanlar... Bunlar, gerçekten de bir düşman ülkede üniversite eğitiminin kazanımlarına yapılmaz, yapılamaz. Keşke vakit olsa da bütün ayrıntılarıyla tek tek kürsülere ne yapıldığını, tez çalışmalarına ne yapıldığını, arşivlere ne yapıldığını anlatabilsem. Rektör seçimleri, dekan seçimleri, üniversite bilim kurullarına, akademik kurullara temsilen bile olsa öğrencilerin gelebilmeleri imkânı çoktan tarihe karışmıştır. Atamalar cumhuriyetinde, tek adam rejiminde bunların hiçbirine yer yoktur. Şimdi, işte, küçük taşra şehirlerine kurdukları, ahabap çavuş ilişkileriyle akademik kadrolarını doldurdıkları ve akademik ünvanları ardı ardına verdikleri akademisyenler, akademik yükseltmelerde jürilerde yer alarak üniversitenin geleceğini belirliyorlar. Bu üniversitelerde, bu apartmankondularda hızla kadroları alarak başka nitelikli üniversitelere transfer oluyor ve orada yine akademinin geleceğini, üniversiteler arası kurul üyeliklerini de alarak belirlemeye başlıyorlar.

Taşra üniversitelerinde bilim ortamı oluşturmak, üniversite ortamı oluşturmak gibi bir amaçları gerçekte yoktur. Bir yandan köylerde, ilköğretimde ilkokulları kapatıp taşıma sistemini getiriyorlar -ki hiç yapılmaması gereken bir şeydir ama- üniversiteleri de küçücük illere taşıyarak orada eşitsiz eğitimle her şeyin dışında kalmış gençlerin durumlarını mutlaklaştırmak ve orada tutmak istiyorlar. Oralarda üniversite ve bilim gelişemez.

Üniversitenin tahribatı, insan hakları merkezlerinin, ana bilim dallarının, kadın çalışmaları merkezlerinin ve ana bilim dallarının darmadağın edilmesini de içeriyor. Üniversitelerin toplumsal cinsiyet eşitliği politikalarına yön vermek üzere titizlikle ve yetkin isimlerin çalışmalarıyla hazırlanmış olan Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Projesi'nin iptali ve bu konudaki tutum belgesinin bir gecede kaldırılması da Millî Eğitim Bakanlığının Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Geliştirilmesi Projesi'ni bitirmesi de unutulup gitti. Kadın sorunları ve çalışmaları alanında, yurt içinde ve uluslararası alanda, akademi içinde ve dışında verilmiş muazzam bir mücadele sonucunda yaratılmış ulusal ve uluslararası birikim tarumar edildi. Bize gelip üniversitede kadın akademisyen sayısının arttığını söylüyorlar, yüzde 50'ye vardığını söylüyorlar ama biz şunu da biliyoruz: Nerede kadın sayısı hızla artıyorsa, bazı meslekler aslında bir anlamda kadınlaştırılıyorsa böyle bir yapı içinde, aslında o mesleğin de bir sorunu vardır, yoksa erkek iktidarı bu alanları kolay kolay onlara terk etmez.

OHAL dönemi KHK'leriyle yaşanan üniversite tasfiyesiyle, ihraçlar ve erken emekliliğe ya da istifaya sürüklemelerle üniversitelere çok ağır bir darbe vurulmuştur. Bir de nedir, niyedir, bilmiyoruz; üniversiteyi bölme, toplumu bölme, ortadan ikiye bölmek gibi üniversiteyi bölmeyi icat etmişlerdir; işte, Gazi Üniversitesinden bozarak, bölerek ortaya çıkarılan Hacı Bayram ve 13 diğer üniversite buna örnektir. Bu bölmelerden hiçbir kamusal yarar elde edilmediği gibi, yine bu üniversitelerin kazanımları sona erdirilmiştir.

En önemlisi de elbette öğrencilerle ilgili... Öğrencilere geçmeden önce, dün hayata veda eden Antonio Negri'nin bir sözünü hatırlatmak isterim -ünlü siyaset bilimci, ünlü filozof Antonio Negri'yi dün kaybettik- bir kitabında diyor ki: "Öğrencileri borçlandırdığınız zaman üniversiteyi bitirdiklerinde kendilerine önerilen işleri derhâl kabul ediyorlar ve hayatlarını, aslında istemedikleri işlerini bazen düşmanlarına satmak zorunda kalıyorlar." Türkiye'de durum bu bile değildir, öğrenciler borçlandırılıyor ama üniversiteyi bitirdikten sonra onlara iş filan teklif eden yok.

Üniversite mezunu işsizliği, üniversite öğrencilerinin işsizliği büyük bir yaradır. Üniversiteden bu kadar öğrenci mezun oluyor ve yıllar geçiyor, hiçbirisi bir işe giremiyor fakat öğrencilerin kendi yaşamlarıyla, kendi haklarıyla ilişkili taleplerini kriminalleştirmekte de AKP'nin üstüne yok. Öğrenci muhalefeti AKP döneminde korkunç yöntemlerle bastırılmıştır ve bu bastırımdan elbette ki en büyük pay her zaman olduğu gibi Kürt öğrencilere, Kürtçeyle ilgili talepleri olan öğrencilere, haklarıyla ilgili talepleri olan öğrencilere, kimlikleriyle ilgili talepleri olan öğrencilere yönelmiştir.

Şu anda cezaevlerinde kaç tutuklu öğrenci olduğunu bilmiyoruz ama 70 bine yakın bir rakamdan -en son- söz edildiğini hatırlıyorum. Tabii ki sadece tutuklu olan öğrenciler, kovuşturmayla uğrayan öğrenci muhalefeti Kürt öğrencilerden ibaret değildir. AKP, öğrenci muhalefeti, en berbat darbeci iktidarlardan bile berbat yöntemlerle hep bastırmıştır, bastırmaya devam ediyor.

Oysaki öğrenci muhalefeti tarihin her anında ve dünyanın her yerinde vardır. Antik Yunan'a gitseniz, orada da öğrenci muhalefeti görürsünüz. Üstelik AKP'yi iktidara getiren etmenlerden bir tanesi de başörtüsü için haklı bir mücadele veren öğrencilerin muhalefetidir. Ondan da yararlanmıştır, ondan da nemalanmıştır, onu da istismar ederek o öğrenci muhalefeti kendilerine ait olduğu için bugün bile dillerinden düşürmüyorken bugün öğrenci muhalefeti boğmak istemektedir.

Söz edilecek o kadar çok şey var ki hangisinden söz edelim... Öğrenciler bütün bu sistem altında göç ediyorlar. En çok Amerika Birleşik Devletleri'ne, İngiltere'ye, Fransa'ya, Almanya'ya göç ediyorlar ama Macaristan'a Bulgaristan'a Polonya'ya da göç ediyorlar; eğitim için gidiyorlar ve geri dönmek istemiyorlar. Bize de buralardan göçle geliyorlar, daha çok Orta Doğu'dan, Asya'dan, Afrika'dan; biz bu gelenleri de koruyamıyoruz. Kontrolsüz bir biçimde getirdiğimiz, YÖS sınavıyla yani YGS'den farklı bir sınavla aldığımız bu öğrenciler ırkçı nefretin hedefi hâline geliyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Milletvekili.

SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Devamla) - Gabonlu öğrenci Dina'yı ve cezasızlığı, onun taksirli cezasızlığını hatırlayalım.

Barış imzacıları -bundan her fırsatta söz ettiğim için bugün bıraktım ancak- ihraç edilirken 2.200 barış imzacısının nasıl bir kısmı ihraç edilip bir kısmına hiçbir şey yapılmadıysa bugün geri dönüşlerde de aynı sorunlar yaşanıyor. Geri dönen çok sayıda barış imzacısı aslında geri dönemiyor. Kimisine yürütmeyi durdurma, kimisine başka bir karar veriliyor ve hepsi aslında aynı şeyi, "Bu Suça Ortak Olmayacağız" bildirisini imzalamıştır sokağa çıkma yasakları döneminde.

Daha konuşacak çok şey var ama AKP züccaciyeye giren fil gibi üniversitenin içine dağılmıştır, fil masumdur. AKP cam işçiliğinin ne kadar güç, ne kadar ince bir işçilik olduğunu bilmeden züccaciyeye dalar gibi üniversiteye dalmıştır. Bunu affetmeyeceğiz ve geri dönecek, bütün arkadaşlarımız geri dönecek. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sıradaki söz talebi Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'e aittir.

Buyurun Sayın Gökalp. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

DEM PARTİ GRUBU ADINA SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) – Teşekkürler Sayın Başkan.

"..."(DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım, müdahale eder misiniz.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili... Sayın Milletvekili...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, mikrofonu kesin! Allah Allah!

BAŞKAN – Sayın Milletvekili...

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) – Ya, böyle bir şey olabilir mi?

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) – Millet Meclisinin dili Türkçe, Türkçe konuşsun.

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Devamla) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türkiye'de bir tarafta açlık sınırında çalışan yüz binlerce eğitim emekçisi, diğer tarafta bütçe yetersizliği gerekçesiyle ataması yapılmayan bir o kadar da mezun öğretmen gerçeği vardır. "Kadrolu" "sözleşmeli" ve "ücretli" gibi çalışma statüsü farklılıkları üzerinden çalıştırılan; "başöğretmen" "uzman öğretmen" gibi yapay ayrımlar üzerinden ayrıştırılan, ihtiyaç olduğu hâlde ataması yapılmayarak işsiz bırakılan öğretmenlerin saygınlığı ciddi anlamda aşındırılmış, öğretmen emeği hızla değersizleştirilmiştir.

Türkiye'de görev yapan eğitim ve bilim emekçileri OECD ülkeleri arasında ekonomik, sosyal ve özlük hakları açısından son sıralarda yer almaktadır. Eğitime bütçeden aslan payı ayırdığı iddia edilse de kayıt dışı ve açık sınırının altında ücretlerle özel sektörde çalışan öğretmenler, öğretmen açığını kapatmak için sefalet ücretleriyle çalıştırılan ücretli öğretmenler ve kadrolu eğitim emekçileri, gelinen noktada bırakın sosyal ihtiyaçlarını karşılamayı, yüksek enflasyon yüzünden barınma ve beslenme gibi temel ihtiyaçlarını dahi karşılayamaz duruma getirilmiştir. Göreve yeni başlayan bir öğretmenin aldığı maaş 22.820 lira. On yıl önceki maaşıyla 14 çeyrek altın alabilen bir öğretmen bugün ancak 7 çeyrek satın alabilmektedir. Eğitim emekçileri geçtiğimiz on yılda yarı yarıya yoksullaştırılmıştır. AKP-MHP iktidarı, eğitimin her alanını kültürel hegemonya kurma ve ideolojik propaganda alanı olarak dizayn etmeye çalışmaktadır. Bu amaçla emekçiye, öğrenciye harcanması gereken kaynakları vakıf ve tarikatlara "proje" adı altında aktarmakta hiçbir beis görmemektedir. İktidar bir taraftan pedagojik ve bilimsel ilkelerle bağdaşmayan ÇEDES gibi projelerle "değerler eğitimi" adı altında cemaatlara, tarikatlara insan kaynağı yetiştirmeye çalışmaktadır. Ataması yapılmadığı için Urfa'da intihar eden 28 yaşındaki Mustafa Kaya gibi binlerce PDR mezunu genç varken iktidar, Diyanet İşleri Başkanlığından, okullara, eski dostları olan cemaatin yöntemlerine benzer şekilde, "manevi danışman" adıyla pedagojik formasyonu olmayan görevlileri atamaktadır. Bu, biat eden, düşünmeyen, sorgulamayan Türk ve Sünni tekçi hegemonyasını özümseyen bir nesil yetiştirme çabasıdır. Diğer taraftan da iktidar her alanda olduğu gibi eğitim alanında da korkunç bir kadrolaşmaya gitmekte, mülakat sistemini, ideolojik hegemonyasını yerleşik hâle getirmenin aracı hâline getirmektedir.

Genel seçimlerden önce hem Cumhurbaşkanı Erdoğan hem de eski Bakan Özer, atamalarda mülakatların kaldırılacağını vadetmişlerdi. Seçim geçti, yeni Bakan mülakatların kaldırılmayacağını söyleyerek "Mülakatlar, artık mülakat gibi yapılmacak." ifadesiyle şimdiye kadar "mülakat" adı altında ne yapıldığını da itiraf etmiş oldu. Millî Eğitim Bakanlığı yapılan atamalarda mülakat sisteminin ne kadar şaibeli olduğunu bilmeyen yoktur çünkü saklanan, gizli saklı yapılan bir durum değildir. Kesinlikle bilimsellik ve tarafsızlıktan uzak, tamamen ideolojik bir saikle yapılıyor bu mülakatlar. Bu sebeple ataması yapılmayan yüz binlerce öğretmen adayı sınava girmeye bile gerek duymamaktadır, bu gençlerin umut hakkı zalimce ellerinden alınmaktadır. Bakın, özel sektörde çalıştığı ve atama umudunu yitirdiği için KPSS'ye başvuru yapmayan öğretmenler dâhil edildiğinde ataması

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

yapılmayan yaklaşık 1 milyon mezun öğretmen var ancak bunların sadece yarısı KPSS'ye başvuruyor, gerek duymuyor çünkü mülakatta eleneceğini düşünüyor. Tüm bu haksız uygulamalar yüzünden son on yılda ataması yapılmayan 300'den fazla öğretmen intihar etti. Bir an önce bilimsel, tarafsız ve şeffaf ölçeklere göre atamalar yapılmalı, eğitim emekçilerine yoksulluk sınırının üzerinde ücretler verilmeli ve özlük hakları iyileştirilmelidir. Ataması yapılmayan öğretmenlerin özellikle bu yıl içinde 100 bin öğretmen atanması talepleri mutlaka karşılanmalıdır. Ayrıca, atama yapılmasını bekleyen 1.500 Kürtçe öğretmeni bulunuyor. Hepsinin bir an önce atamasının yapılması gerekiyor. Milyonlarca insanın ana dili olan Kürtçe dersi için Bakanlık 50 atamayı Kürt halkına lütuf gibi sunamaz. Ücretli öğretmenlik sömürsünden torpil mekanizmasına ve yandaş atama yöntemine dönüşen mülakat zulmünden kesin ve net olarak vazgeçilmelidir. Bu bağlamda Bakan Bey'e sormak istiyoruz: Gülen cemaatinin devlet içerisindeki kadrolaşma yöntemine benzer bir yöntemle AKP ve yandaşlarının kadrolaşma uygulaması olan mülakat sistemini sürdürmeye devam edecek misiniz? Eğitim emekçilerinin maaşlarını yoksulluk sınırının üzerine çıkarma gibi bir hedefiniz var mı yoksa böyle bir derdiniz yok mu?

Sayın Bakan, Millî Eğitim Bakanlığı 2022-2023 yılı istatistiklerine göre, 16 milyonu aşkın çocuk nüfusundan 609.817'si ya eğitim dışında ya da okul dışındadır. Açık öğretimde okuyan kız çocuklarını dâhil ettiğimizde 1.5 milyona yakın kız çocuğu okul dışındadır, mülteci çocuklar da eklendiğinde durum daha da vahim bir hâl alıyor. Kayıt dışı çok sayıda mülteci çocuk olması bir yana, 5-17 yaş okul çağı grubunda kayıtlı yabancı çocuktan 344.593'ünün okullarda kaydı bulunmamaktadır. Öte yandan, 2022 yılı TÜİK çocuk istatistiklerine göre, 15-17 yaş grubundaki çocukların iş gücüne katılma oranı yüzde 18,7 olarak tespit edilmiştir. Bu oran 15-17 yaş nüfusuna denk gelen 3 milyon 600 bin çocuktan 640 bininin bir işte kayıtlı olarak çalıştığı anlamına gelmektedir. Bakanlığın ucuz iş gücü uygulaması hâline gelen mesleki eğitim merkezlerinin iş yerlerine gönderdiği 15-17 yaş grubu 1 milyon 376 bin çocuk dâhil edildiğinde işçileştirilmiş çocuk sayısı resmî verilere göre bile 2 milyon 16 bin, iş gücüne katılma oranı ise yüzde 33,5 olmaktadır.

Sayın Bakan, Türkiye'de yoksulluktan çalışmak zorunda kalıp eğitim dışında kalan çocuk sayısından haberdar mısınız? Çocuk yoksulluğu ve çocukların işçileştirilmesiyle mücadele etme gibi bir planlamanız var mı? Sayın Bakan, yoksullaşma ve eğitim giderlerindeki artış çocukları eğitim sisteminden uzaklaştırıp yetişkinlerin ortamında işçi yapmaktadır; bu, bir çocuk istismarıdır. Çocuk yoksulluğunun şiddetine maruz kalan, başta kız çocukları olmak üzere, yüz binlerce çocuk kâr odaklı eğitim politikaları ve yoksullaşma sebebiyle okul ve eğitim dışına itilmektedir. Yani Bakan Bey'in iddia ettiği gibi, kız çocukları karma eğitimden değil, yoksulluktan okuyamıyor. Gerçeği yansıtmayan okullaşma oranlarıyla bu sonuçların yaratacağı tehlikeyi önleyemezsiniz. Bu sebeple, eğitim kalitesi ve okullaşma oranının yükseltilmesi ancak ve ancak çocuk yoksulluğu ve çocukların işçileştirilmesiyle mücadele kapsamında ücretsiz eğitim, sağlık, barınma, beslenme ve ulaşım gibi temel haklarının devlet tarafından güvence altına alınmasıyla mümkün olabilir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; seçim bölgem Bitlis'in merkezi, ilçeleri ve köylerinde her konuda olduğu gibi eğitimde de bölgesel eşitsizliklerin sebep olduğu kronikleşmiş sorunlar bulunmaktadır. Ana dilinde eğitim alamayan Bitlisli çocukların yaşadığı dezavantajlı durum yoksulluğun derinleşmesiyle katmerlenmektedir. Bitlis genelinde okullara gönderilen ödeneklerin temizliği dahi karşılamaması, giderlerin ve ek kaynakların ailelerden karşılanması zaten yoksulluk ve işsizlikte en kötü iller arasında olan Bitlisli çocukları eğitim dışına itmektedir. Bitlis'te 800'e yakın ücretli öğretmen görev yapmaktadır, bu durum ildeki öğretmen açığını açıkça ortaya çıkarmaktadır. Ülkenin her yerinde olduğu gibi, Bitlis'te de EĞİTİM-SEN üyesi öğretmenlerin yazılı sınavlardan yüksek not almalarına rağmen sözlü sınavlarla yönetici olmaları engellenmektedir. Yine, EĞİTİM-SEN üyesi olan öğretmenlere Hizan Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından mobbing uygulanmakta, talepleri reddedilmektedir. Ahlat ve Hizan başta olmak üzere, Bitlis'teki bütün köylerde çamur ve çukurla dolu yollarda çocukların eğitim hayatı daha da zorlaşmaktadır. Sadece bir örnek vermek gerekirse, Ahlat'ın 2.500 nüfuslu Güzelsu köyündeki 600-700 öğrenci bu resimlerde gördüğünüz berbat hâldeki yollardan geçerek çamur içindeki bir okulda eğitim almak zorundadır. Şurada görüyorsunuz; bu, çamurlu olan yollar, Bakan Bey de görsün, bu da okulun kendisi ve etrafındaki yollar.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Size bir şey gösteriyor.

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Devamla) – Bakan Bey'e sormak lazım, acaba kendisi çocuğunu böyle bir okula göndermek ister mi? Kendi çocuğunuza layık bulmadığınız şartları Bitlisli bir çocuğa nasıl reva görürsünüz?

Bizler Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi olarak çocuğun çıkarlarını önceleyen, ana dilinde eşit, özgür, bilimsel ve parasız bir eğitim sistemi inşa edene kadar mücadelemize devam edeceğiz.

Genel Kurulu selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sıradaki söz talebi Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'ya aittir.

Buyurun Sayın Cupolo. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

DEM PARTİ GRUBU ADINA CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlamak isterdim ama iktidar bloku oldukça boş. Birazdan buraya gelecekler; bizim koyduğumuz şerhi dinlemeden, bu bütçedeki eksikliklere çektiğimiz dikkati dinlemeden, bu noktalara hiç bakmadan ellerini Antep Fıstık Müzesi'ndeki o robotlar gibi indirip kaldıracaklar. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ TEMÜR (Giresun) – Dışarıda dinliyorlar televizyondan.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Devamla) - Nüfusun yüzde 10'unun kaderinin tartışıldığı bir yerde aramızdaki yaş ortalamasına baktığımızda 50-60, şu an üniversitelerde bulunan öğrencilerin iradesi, beyanı, ihtiyaçları bu Genel Kurul salonunda yok; Sayın Bakanın ekibine bakıyorum, orada da yok gibi görünüyor. Umuyorum ki Paris İlkeleri'ne uygun bir şekilde eğitim sendikalarının, öğrenci gruplarının, öğrenci düşünce gruplarının da dâhil edileceği, bu bütçenin tartışılacağı bir ortam bir şekilde bu ülkeye getirilebilir.

Bir de şunu eklemek istiyorum: Birazdan hani “evet” veya “hayır” şeklinde bu bütçeyi onaylayacaksınız ya, bu paraya “evet” diyeceksiniz ya, bunu konuşurken...

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) – Devam edin.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Devamla) - Sizden akıl alacak değilim. Akıl sizi kovalıyor, yakalayamıyor; o yüzden, ben sizden akıl alacak değilim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) – Siz devam edin konuşmanıza.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Devamla) – 208 üniversitenin olduğu, 7 milyon öğrencinin olduğu bir ülkede siz 2 bin liralık KYK bursuna “evet” diyeceksiniz. Benim dün Amerika'daki yüksek güvenlikli cezaevlerini araştırırken yaptığım sunumda baktığım hücre fotoğrafını bugün KYK yurduyla karşılaştırdım, arada hiçbir fark göremedim. Siz burada, Meclisin içinde bir oturduğunuz makamlara bakın, bir de öğrencileri koyduğunuz yurtlara bakın, ondan sonra gelip burada elinizi, kolunuzu kaldırıp indirin, oradan bize laf atmaya başlayın.

Öğrencilerin ihtiyaçlarını Maslow'un ihtiyaç üçgeni içinde anlatmak istiyorum. İhtiyaç üçgenini biliyorsunuz Maslow'un; en altta en temel ihtiyaçlar, biyolojik ve fizyolojik ihtiyaçlar vardır. Bir kişinin yani bir öğrencinin, bir üniversite öğrencisinin

akademik üretim yapabilmesi için, akademik bir verime ulaşabilmesi için hava, gıda, içecek, barınak, giyim, sıcaklık gibi bu çok temel -neredeyse evdeki her şeye yani bir yuvadan, bir mağaradan çıktıktan sonra edindiğimiz- kazanımların hepsine erişebileceği koşullara sahip olması gerekiyor ama şu anda bu Bakanlık bütçesi öğrencilerin, üniversite öğrencilerinin bu Maslow'un ihtiyaç üçgeninin en altında bulunan biyolojik ve fiziksel ihtiyaçlarını karşılayacak koşullara sahip değildir.

Yine, öğrencilerin güvenlik ihtiyaçları vardır, kendilerini güvende hissetme, muhalif fikirlerini dile getirdiklerinde yargılanmama, okuldan atılmama, yurt dışına çıkış yasağı gibi prangalara maruz bırakılmama ihtiyaçları vardır ama bunu da göremiyoruz. Boğaziçi Üniversitesine atadığınız o kayyum rektörlerle aslında çok açık bir şekilde ortaya çıkan bir mesele var. Nedir bu? Üniversitenin iradesine saygı duymuyorsunuz, üniversitelerin muhalif zeminler olduğunu, muhalif alanlar olduğunu, özerk alanlar olduğunu kabul etmiyorsunuz. "Özerk" kelimesini duyunca zaten kendinizi kaybediyorsunuz. Bakın, kuzey ve doğu Suriye özerk yönetiminin olduğu bölgeleri işgal ettikten sonra orada Afrin, Cerablus, El Bab diye meslek yüksekokulları açtınız. Bugün gelirken fotoğraflara baktım meslek yüksekokullarında ne var diye, işte "Fakültemiz akademisyenleri ve öğrencileri ziyarete gittiler." demişsiniz; fakültenizin akademisyenleri de öğrencileri de yalnızca erkeklerden oluşuyor.

Yine, aynı şekilde, bakıyorum, ne yapmışsınız? Suriye Geçici Hükûmeti heyetini götürmüşsünüz, Antep'ten Afrin'e götürmüşsünüz. Suriye Geçici Hükûmeti nerede yaşıyor? Ankara Altındağ'da yaşıyor. Ankara Altındağ'daki tipleri alıp götürüp Afrin'de asimilasyon üniversitelerini, buraları devam ettirmek için kullanıyorsunuz.

Biliyorsunuz, özerk yönetimin olduğu yerlerde jineoloji çalışmaları yapılıyor. Birazdan, bu konuşmamı bitirdikten sonra Sayın Bakana "Jineoloji" dergisini hediye edeceğim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Belki Türkiye'deki üniversitelerde de bu jineoloji araştırmalarına konu olan, bu araştırmalarda kadının özgür bilincini açığa çıkaran yerden ilham alabilir ve Türkiye üniversitelerinde de böyle bir atılıma geçebilir.

Yine, Maslow üçgenine geri dönmek istiyorum. Öğrencilerin neye ihtiyacı var? Saygı duyma, saygı görme yani birinin onlara, onların varlığına, onların birey olarak haklarına saygı duyma ihtiyaçları var. Bunu görüyor muyuz? Hayır, göremiyoruz. Neden göremiyoruz? Çünkü yaratılmak istenen öğrenci tiplmesi ile istenen oy potansiyeli yani onlara oy verecek insan potansiyeli, insan profili aynı; profil; sorgulamasın, eğitim sistemi içinde onu sorgulayacak verilere, edevatlara erişemeyeceği koşullar oluşsun, tamamen itaat etsin, biat etsin istiyorsunuz.

Şu an Türkiye'de yaklaşık olarak yarım milyon kolluk gücü var, bu yarım milyon kolluk gücünün büyükçe bir bölümü üniversite mezunu öğrencilerden oluşmaktadır. Çoğu sokağa çıkıp üniversite protestolarında kendi arkadaşlarını dövmek istemiyor, onlara cop vurmak istemiyor ama siz onları öyle bir koşula getiriyorsunuz ki, öyle bir duruma getiriyorsunuz ki çıkıp onların da taleplerini, onların da ihtiyaçlarını dillendiren arkadaşlarını dövebilecekleri, onlara saldıracabilecekleri bir nefret hâline getiriyorsunuz. Bu üniversitelerden, az önce bahsettiğimiz 208 üniversiteden çıkan 7 milyon öğrenciden çıkardığınız şey de birbirine vuran, birbirine kıyan, birbirini mahveden insan profili çıkarmak.

Yine, aynı şekilde, biliyorsunuz, Türkiye'de üniversitelerde çeşitli dillerde eğitim veriliyor; bu eğitim dilleri arasında İngilizce var, Arapça var, Fransızca var, Almanca var ama Kürtçe yok. Neden yok? Bakın, işgal ettiğiniz yerlerde, Afrin'de dahi -ki burası Kürt bir yer- Kürtçe dilde eğitim yok. Ne var? Türkçe var, Arapça var, İngilizce var. Ben Kürtçe müfredat koyun demeyeceğim size, Kürtçe bir şey koyun demiyorum size; ne diyorum biliyor musunuz? Çekilin, işgalciliği bırakın, çekilin, Kürt topraklarından çekilin...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – İşgalci değil Türkiye! "İşgalci" diyemezsin sen, "işgalci" diyemezsin!

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Devamla) – ...asimilasyon üniversitelerini kapatın, Kürt'ün varlığına düşman bir şekilde oluşturduğunuz bu yerleri derhâl kapatın. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Aynı zamanda, öğrencilerin sizden belli talepleri var, ne diyorlar? "Üniversitelere daha çok bütçe ayırın." diyorlar. En son ne zaman bir devlet üniversitesine gittiniz bilmiyorum, çoğunuzun çocuğu da muhtemelen o devlet üniversitelerine ayak basmamıştır.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Sizinkiler yurt dışında, sizinkiler hep yurt dışında.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Devamla) – Çoğu zaten Avrupa'da, Amerika'da paralı üniversitelerde okuyor.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Sizinkilere bir baksana, neredeler?

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Devamla) – O yüzden bu ihtiyaca hâkim değilsiniz, hâkim olmadığınız şey hakkında da konuşmak konusunda çok yetkinsiniz. O yüzden ben size anlatacağım. Üniversiteler bina olarak, yapı olarak, akademik verim verebilecek bir yapıya sahip değildir. F-16 modernizasyonu için koşturduğunuz koridorlarda üniversitelere bütçe çıkarmak için koşturun. TEKNOFEST'lerde insanlara ölüm çağrısı yapacaktır...

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Söyleyene bak ya, söyleyene de bak ya! Kendine bak sen, kendine bak!

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Devamla) – ...şekilde kendinizi örgütleyeceğinize, ölüm çağrılarını yapacağınıza, insanlığın faydasına, insanlığın yararına olabilecek üretimler yapmaya çalışın, üniversiteleri buraya yönlendirin.

Birkaç gün önce AK PARTİ Grubundan bir hatip çıkıp burada gençliğe ayrılan bütçeden bahsediyordu ve orada yine İHA'dan, SİHA'dan bahsetmişti.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Ne oldu, rahatsız mı oldun?

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Devamla) – Gerçekten bir öğrencinin ihtiyacının ölüm mü olduğunu düşünüyorsunuz?

ALİ TEMÜR (Giresun) – Daha güzellerini yapacağız! Daha güzelleri yapılacak!

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Devamla) – Mesela, bir öğrenci her gün simit yese, her gün simit yese yine geçinemiyor, 2 bin lirayla. Simit yese okula gidemiyor, okula gitse simit yiyemiyor, üstüne kıyafet alamıyor. Yani ne diyorum? Üçgenin en altında kalıyor ve üçgende kendini tamamen yaratabileceği üst noktaya ulaşabilmek için önce saygı görecektir; bilişsel ihtiyaçları var; bilgi, anlayış, merak, keşif, anlam, öngörülebilirlik. Nasıl yapacak bunları? Demokratik bir ortamda yapacak. Demokratik bir ortam yokken, demokratik bir üniversite yokken nasıl kendini gerçekleştirecek bu halk? İşte, o yüzden gidiyorlar.

Bakın, Boğaziçi Üniversitesi protestoları sırasında bu protestolara katılan öğrencilere bir sürü soruşturma açılmıştı, dava açılmıştı. Bu öğrencilerin çoğu yurt dışında burslar kazanmıştı, sizin koyduğunuz o yurt dışı çıkış yasakları sebebiyle gidememişlerdi.

Ama konuşmamı bitirirken gençlere seslenmek istiyorum: Çaresiz değilsiniz, örgütlü olabilirsiniz, DEM Gençlik Meclisine gelip örgütlenebilirsiniz. Bu siyasilerin sizin önünüze koyduğu, size pranga gibi taktığı sorunlardan kurtulabilirsiniz ve bunun ilk adımını 24 Aralıkta Diyarbakır'da yapacağımız kongremize katılarak, "...("*) diyerek gerçekleştirebilirsiniz. Gelin, "DEM PARTİ" adı altında örgütlenin, DEM PARTİ Gençlik Meclisinde örgütlenin, bilinçlenin, kendinizi gerçekleştirin.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum, gençleri selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Bu bozuk düzeni siz değiştireceksiniz, bu yamuk düzeni siz değiştireceksiniz, bu aklın kovalayıp yakalayamadıklarını siz göndereceksiniz. (DEM PARTİ

(*)) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

7.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, DEM PARTİ Grubu adına konuşan hatiplerin 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi, tabii, farklı şeyler var, pek çok şey var, saldırı var ama onlardan önce iki şeyi belirtmek istiyorum. Birincisi, siz de ifade ettiniz, Genel Kurulda konuşma dilimiz Türkçedir. O sebeple, her seferinde ikaz edilmesine rağmen, Grup Başkan Vekillerinin itirazına rağmen bunun tekrar ediyor olması toplumda bir rahatsızlık yaratmak için bilinçli olarak yapılıyor. O yüzden bunun altını bir kez daha çizmek istiyorum.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Neden rahatsız oluyorsunuz?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bir diğer önemli şey -daha evvel çokça rastlamadım, istisnai hâllerde gördüm- her seferinde hapishanelere selam vermeyi enteresan buluyorum yani hapishanelere bir selam...

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Size mi soracağız?

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Enteresan bulmasına mı itiraz ediyorsunuz?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bir taraftan da Türkiye'de binlerce insanın katili olan, adını burada telaffuz etmeyeceğim...

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Zaten yakışmaz ağzınıza.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Onun için, özür dilemenin, bir milletvekilinin yapacağı en son iş olduğunu buradan belirtmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – “Sayın Abdullah Öcalan”; biz öyle telaffuz ediyoruz.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Bebek katili!

ALİ TEMÜR (Giresun) – Dinle, dinle! Saygısız!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Grup Başkan Vekili konuşuyor, lütfen...

Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Yani bağırıma gerek yok, bakın, arkadaşlarınız geldiler, biz sakince söyledik, ben de grubumuz adına, sadece kendi grubumuz olduğunu da düşünmüyorum, diğer gruplarda da konuşulurken tepkileri takip ediyorum, önce bunu söylemek istiyorum.

Şimdi, gelelim kadın meselesine. Ya, benim de yıllardır çalıştığım, içinde olduğum bir meseledir kadın meselesi. Şimdi, kadın meselesinde iki konuyu bağlayarak söyleyeceğim. Okullaşma oranı 2012'de aşağı yukarı yüzde 39 iken bugün yüzde 88'e gelmiş durumda. Yükseköğretime baktığımız zaman, yükseköğretimde oran yüzde 11'di, genç kızların üniversiteye gitme oranı, şu anda bu oran yüzde 48,5. Yani diyebiliriz ki kadınlar ile erkeklerin eğer eğitime ulaşırlarsa üniversiteye gelme oranı eşitlendi. Hatta, sevinerek söyleyebiliriz, üniversite sınavına giren kızlarımız erkek çocuklarından daha da başarılı, oraya kadar gelebiliyorlarsa.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

İlköğretime baktığımızda, ilköğretimde ise okullaşma oranı artık neredeyse yüzde 99'a geldi, onu da belirtmek istiyorum. Bu verileri Bakanlığın sitesinden görebilirsiniz.

6284'ün uygulanmasıyla ilgili birkaç rakam vermek istiyorum. Bu vereceğim rakamlar... 6284 sayılı Kanun uygulanmaktadır, mevzuatımızda yürürlüktedir, ben de bunun mücadelesini verenlerdenim. Kamuoyunun yapmış olduğu şeyleri de gayet iyi biliyorum yani Twitter'da linç yiye yiye, maşallah, profesyonel oldum bu konuda. Burada şu rakamları vermek istiyorum: Özellikle bu kanun 2015 ile 2022 arasında uygulanırken 2015'te 264.892 kadına uygulanmış, 264.892; bugüne geldiğimizde, 2022'ye geldiğimizde -çok önemsiyorum- 1 milyon 84 bin 844 kadın bundan istifade etmiş. Bir defa, baktığımız zaman, kadınların...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Son cümlem.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Önemli olan etkinliği...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Önemli olan, kadınların bu kanunu bilmesi, bu kanundan nasıl istifade edileceğini görmesi ve devamında da bu kanunun hukuken hayat bulması son derece önemli. Ha, şunun da altını çizmek isterim: Bakın, bu kadın meselesi “kadın, kadın” diye diye olmuyor, kadın meselesi -daha evvel burada çokça söylemişimdir- bu Genel Kurulda hangi partiden olursak olalım, sadece kadınların değil -bakın, bunu da sorunlu buluyorum- kadın-erkek hepimizin el ele, yan yana, beraber çözeceği bir meseledir, hayati bir meseledir ve nihayetinde de rakamlar böyledir; bu artışı da görüyorsunuz. Bunları böyle kısaca söylemiş olayım.

Bir de şunu ifade edeyim Sayın Başkan, bu da önemli bence: Kadın cinayeti meselesini 2022 yılında Türk Ceza Kanunu'na “suç” olarak koyan -hep beraber bunu yaptık ama- bu teklifi getiren, özellikle kadın cinayetlerindeki cezayı ağırlaştıran ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Son cümlem...

BAŞKAN – Lütfen, son cümlelerinizi alalım.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – ..müebbet hapis cezasını getiren “kadın cinayeti” tanımını Türk Ceza Kanunu'na koyan da zaten AK PARTİ'dir.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Peki, mücadeleyi kimler verdi?

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Afları da getiren sizsiniz, kadın katillerine afları da getiren sizsiniz!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

8.- Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle kime selam gönderip göndermeyeceğimizi Sayın Zengin'e sormayacağız. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Hapishaneler bizim Adalet ve Kalkınma Partisi tarafından rehin tutulan arkadaşlarımızla dolu, birkaçının adını söyleyeyim: Sevgili Leyla Güven, Sevgili Ayla Akat Ata, Sebahat Tuncel, Selahattin Demirtaş, Gültan Kışanak, Mukaddes Kubilay, Dilek Hatipoğlu, Zeynep Karaman, Zeynep Oduncu ve daha yüzlerce arkadaşımız hapishanelerde. Buradan bütün grubumuz adına hepsine kucak dolusu sevgi ve selamlarımızı gönderiyoruz ve onlarla gurur duyuyoruz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Biz de itirazımızı söylüyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, diğeri, kadın meselesine dair ben olsam öz eleştirel yaklaşırdım. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bu Parlamentodaki vekilleri buradan alıp cezaevine kapatan iktidarın biraz mahcup olması gerekirdi asgari düzeyde. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Cumhuriyet Halk Partisi de oy vermişti, onlara da söylerseniz...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, diğeri, kesin değil ama tahminlerimizce, yaptığımız hesaplarımıza göre -asla bir ayrıştırma için değil- bütün partilerin totalinde, hepimizin içinde ortalama 124 Kürt milletvekili var; 600 milletvekiliyiz. Şimdi, bunu bugün bir kez daha acı bir şekilde gördüm ki Kürtçeye tahammülsüzlük ve alerji sadece iktidara mahsus değilmiş, muhalefetiyle, iktidarıyla herkes bu alerjide ortaklaşıyor. İşte, bu da tam da iktidarın çizdiği çerçevedir. Sayın Başkan, ben hiç hukuka falan girmeyeceğim, bir kere biz ana dilinde eğitimi savunan bir partiyiz. Bunu böyle gizli saklı, utangaç da söylemiyoruz, bu temel bir haktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Türkiye'nin taraf olduğu ulusalüstü sözleşmelerde de haktır. Mevcut Anayasa'yı da bir darbe anayasası olarak görüyoruz ama uyuyoruz. Uymayanların söz kurma hakkı yoktur; bu iki.

Üçüncüsü: Bir kere 3'üncü madde tartışması falan yok burada. Dil hakkı her türlü anayasa ve yasanın üstündedir. Şu anda bize oy veren milyonlarca yurttaş kendi ana dilinde bir cümle duymak istiyor ya. Siz hiç burada bizim bir saat, on dakika, yirmi dakika Kürtçe konuştuğumuzu gördünüz mü? Bir selamlama, bir şiir, bir şarkı sözü; sadece seçmenlerin anlayabileceği bir dilde hitap etmektir derdimiz. Yoksa biz Anayasa'nın bütün kurallarına uyulması gerektiğini en çok hatırlatan partilerin başındayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bitiriyorum Başkan.

Şunu söyleyeyim: Oy verenler vekillerinden kendi dillerini duymak isterler ya. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Ana dil hakkı hiçbir yasaya sığmaz, ana dil hakkı hiçbir yasaya sığmayacak kadar kutsal bir haktır. Herkes gibi bizim de -farklı kimliklerdeyiz- dilimiz kimliğimizdir, Kürtçe bizim kimliğimizdir. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Burada Türkçe konuşmayı da reddetmiyoruz, resmî dil olduğu için konuşmaya tabii ki devam edeceğiz ama şu tahammülü de gösterin, anلمانızı beklemiyorum -herkesi kastediyorum- ama saygı duyun, üç cümlemize alerji göstermeyin; biz inciniyoruz, sadece biz değil milyonlarca yurttaş inciniyor, bunu durdurun. Herkesin dili kimliğidir, bizimki de öyledir.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.05

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.24

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin), Muhammed ADAK (Mardin)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 38'inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (Devam)

2.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2022 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 222 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2022 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2022 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/760) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 37) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Eğitim Bakanlığı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Eğitim Bakanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kurulu 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kurulu 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) ÜNİVERSİTELER (Devam)

BAŞKAN – 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komasyon yerinde.

Sırada, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz taleplerini karşılayacağız arkadaşlar.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ilk söz talebi Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'a aittir.

Buyurun Sayın Köksal.

Süreniz on dakikadır. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; süre kısa ancak mevzu bahis, ülkemizin geleceği olan çocuklarımızın hayatı. "Hayatı" diyorum çünkü UNICEF verilerine göre çocuk yoksulluğunda dünya 2'ncisiyiz, çocuklardaki gıda yoksulluğunda ise dünya 3'üncüsüyüz. Çocukları koruyamamakta, karanlıkta okula yollamakta mahiriz. Evet, yaz saati uygulaması... Sizin Bakan olarak göreviniz çocukları karanlıkta okula yollamak değil, çocukların beslenme çantasının doldurulabileceği bir ülke inşa etmek. Yaz saati için geçtiğimiz günlerde tüm vekillerimiz verileri ortaya koymasına rağmen tam da burada Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı bu uygulamanın devam edeceğini üstüne basa basa duyurdu. Çocukları karanlıkta okula göndermek güneşten ve kahvaltından kesmektir, gelişim bozukluğunun ve stresin temelidir. Bu ülkede çocuklar beslenme çantalarında yiyecek olmadığı için karınlarını suyla doyuruyorlar Sayın Bakan, veriler ortada. Bir önceki Bakan Mahmut Özer'in okul öncesi 1,5 milyon öğrenciye vermiş olduğu ücretsiz öğün mevcut Bakan Yusuf Tekin döneminde kaldırıldı. Yine, Mahmut Özer, 2023 yılı Mayıs ayında okul öncesi eğitimin ücretsiz olacağını söyledi ama 14 Ekimde şu anki Bakan Yusuf Tekin okul öncesi eğitimde katkı payı uygulaması getirdi. Mahmut Özer 2 Nisan 2023 tarihinde tüm eğitim kademelerinde okullaşma oranının yüzde 99'a ulaştığı yönünde bir "tweet" atarak, basın açıklamasında da "Eğitimin tüm kademelerinde okullaşma oranı yüzde 99'un üzerine çıkarıldı. Okullaşma oranımız okul öncesi 5 yaşta yüzde 99,5; ilkokulda yüzde 99,5; ortaokul ve lisede yüzde 99,1'e ulaştı." demişti. Ama Sayın Bakan Yusuf Tekin'in döneminde Millî Eğitim Bakanlığının resmî sitesinde "İlkokul düzeyinde okullaşma oranı yüzde 93,85; ortaokul düzeyinde yüzde 91,21; ortaöğretimde yüzde 91,7; yükseköğretim düzeyinde ise yüzde 46,2." deniliyor. Şimdi, burada tablo: Yusuf Tekin böyle diyor, Mahmut Özer böyle diyor. (CHP sıralarından alkışlar) Siz birbirinizle çelişirken, birinizin söylediğini öteki doğrulamazken biz hanginize inanacağız Sayın Bakan?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İkisine de inanma.

BURCU KÖKSAL (Devamla) – 13 Eylül 2018 tarihinde 17 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle profesörlükte geçirilecek en az üç yıl şartı kaldırıldı. "Rektörler profesörlük yapanlar arasından atanır." şekline dönüştürüldü. Bu bizi neden ilgilendiriyor? Çünkü tam da iki gün sonra, 15 Eylül tarihinde Millî Eğitim Bakanlığının son Müsteşarı olan Yusuf Tekin işte bu hüküm sayesinde Hacı Bayram Veli Üniversitesine rektör olarak atandı. Böylece, "Harika Çocuklar Yasası" olarak da bilinen İdil Biret ve Suna Kan'ın Yabancı Memleketlere Müzik Tahsiline Gönderilmesine Dair Kanun'dan sonra Cumhuriyet tarihimize kişiye özel ikinci kanun bugün bütçe görüşmeleri için burada bulunan, Millî Eğitim Bakanlığının başında olan, dönemin Millî Eğitim Bakanlığının son Müsteşarı Yusuf Tekin'in rektör ataması için çıkarılmış oldu.

Bakan Tekin'in Müsteşarlık dönemi tabii, bununla da sınırlı kalmadı. Neler yapıldı bir bakalım: Bir gecede Millî Eğitim Bakanlığının tüm yöneticileri görevden alındı, Andımız kaldırıldı. Sahi, Sayın Bakan, "Türk'üm, doğrucum, çalışkanım." demenin, yurdunu ve milletini sevmenin, Andımız'ın sözlerinin neyi rahatsız etti de kaldırdınız, açıklayın bilelim. (CHP sıralarından alkışlar)

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Şehit cenazesinden sonra...

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Sen konuşma, sana söylemiyorum zaten. Sen Türklüğünden utanıyorsan, sen milletinden utanıyorsan, sen yurdunu sevmiyorsan sana söylenecek bir şey yok zaten. (CHP sıralarından alkışlar)

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Bunu söylemeye hakkınız yok!

BAŞKAN – Sayın Hatip, lütfen Genel Kurula hitap edin.

Sayın Milletvekili, lütfen hatibin sözünü kesmeyin.

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Proje okul uygulaması başladı, teftiş sistemi yerle bir edildi, ders denetimi kaldırıldı, sözleşmeli öğretmenlik uygulamasına geçildi, TEOG kaldırıldı, üniversite giriş sistemi yeniden değiştirildi. Yine Sayın Bakanın Müsteşarlığı döneminde hayata geçirilen, "akıllı okul" olarak da bilinen etüt merkezleri 15 Temmuz hain darbe girişiminden sonra soruşturma geçirdi. Bakan Tekin, bu soruşturmalar esnasında bu etüt merkezlerinde boy gösterdi. Müsteşarlığı döneminde birlikte çalıştığı 8 kişiden 7'si gözaltına alındı. Millî Eğitim Bakanlığına 1.709 kişi göreve alındı ancak hepsi mülakatla. Yüksek puan almalarına rağmen mülakatlarda elenenler mahkemelere gitti ama mahkeme kararları da uygulanmadı. 2017 yılında Batman'da bir okulun bir sınıfında 10 öğrenci birden TEOG 1'incisi oldu. Ne kadar büyük tesadüf değil mi Sayın Bakan?

Şimdi, Müsteşarlığınız dönemindeki tablo bu, Bakanlığınız dönemindeki tablo nasıl? Okullara temizlik görevlisi, güvenlik personeli atamadınız, veliler aralarında para toplayarak temizlik malzemesi alıyor, bazı okullarda kayıt işlemlerinde bu olay zorunlu tutuluyor. Okullarda güvenlik görevlisi yok; uyuşturucu okul içlerine kadar girdi. Özellikle yoksulluk oranının yüksek olduğu bölgelerde her gün bıçaklı kavga haberleri geliyor önümüze ama Sayın Bakan okulların güvenliğini sağlamak yerine danışman ataması yapıyor. 2 Ocak 2014 tarihinden itibaren Millî Eğitim Bakanlığı Din Öğretimi Genel Müdürü olarak görev yapan Nazif Yılmaz, 8 Ocak 2022 itibarıyla Millî Eğitim Bakan Yardımcısı olarak atandı. Kim bu Nazif Yılmaz? AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın oğlu Bilal Erdoğan'ın imam hatipten sınıf arkadaşı. Zaten o meşhur sınıfi hepimiz biliyoruz; maşallah öyle yetenekli bir sınıf ki mevcutlarının hemen hemen hepsi kamuda üst düzey görevdeler. (CHP sıralarından alkışlar)

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Ya, adam gibi araştırma yap, yaşlarına bir bak da konuş ya! Yaşlarına bir bak!

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Baktığımda Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin yüzde 81'i personel için harcanıyor. Kamuda en çok personel istihdamı Millî Eğitim Bakanlığında ama Millî Eğitim Bakanlığında olmasına rağmen eğitim hizmetlerinde çalışanların tamamı yoksulluk sınırının altında, bir kısmı da açlık sınırının altında maaşlarla yaşamaya mahkûm edilmiş. Örneğin, yirmi beş yıllık bir öğretmen 24.154 lira maaş alıyor ama siz öğretmene ne vermeye kalkıyorsunuz? Beyaz önlük Sayın Bakan. "24 Kasım Öğretmenler Günü'nde öğretmenlere bir maaş ikramiye verilsin." diye kanun teklifinde bulunduk ama komisyonda bu teklif hâlâ bekliyor. Öğretmenlerin sorunlarını çözmekten uzaksınız.

Öğretmenler bu durumda, peki öğrenciler nasıl? Onlar da okuldan kopuyor yoksulluk yüzünden. Okul sırasında olması gereken çocuklar kayıt dışı çalıştırılıyor. Çocuklar bu ülkede değer görmedikleri için, güvencesiz hissettikleri için sanal bahse, uyuşturucuya yöneliyor. Bu ülkede çocukların suç, sanal bahse, madde bağımlılığına yönelmesini engelleyecek bir tedbir alınmasına dair bir kaynak yok arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Yirmi bir yıldır yapboz tahtasına döndürdüğünüz eğitimde fırsat eşitliğini sağlayamadınız, yoksulluğu çözemediniz. Bu ülkede 6 yaşındaki bir çocuk "evlilik" adı altında yıllarca istismara uğradı, kamuoyunun tepkisi üzerine konuya el atıldı. Bir Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanımız var, "6284'ün uygulanmasını kadınlar istemiyor." diyebiliyor. 8 Mart 2012 yılında kabul edilen 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un amacı "Şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir." şeklinde belirtilmektedir ve bu tedbirleri almaktan sorumlu olan Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığidir.

6284'ü koruması gereken Bakan diyor ki: "Kadınlar uygulanmasını istemiyor."

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI MAHİNUR ÖZDEMİR GÖKTAŞ – Bazı kadınlar... Bazı kadınlar...

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Hatırlayın, AKP Grup Başkan Vekili Özlem Zengin seçim döneminde "6284 bizim kırmızı çizgimizdir." demişti. Şimdi soruyorum Sayın Bakan: Neden sizin kırmızı çizginiz değil? Partinizin görüşü nedir? Biriniz "Kırmızı çizgimiz." diyor, biriniz "Kaldırılsın." diyor. Biz hanginize inanacağız? (CHP sıralarından alkışlar)

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI MAHİNUR ÖZDEMİR GÖKTAŞ – "Kaldırılsın." demiyoruz...

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen... Sayın Bakan, lütfen...

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI MAHİNUR ÖZDEMİR GÖKTAŞ – Yalan söylemeyin lütfen.

BAŞKAN – Böyle bir usulümüz yok Sayın Bakan.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI MAHİNUR ÖZDEMİR GÖKTAŞ – Yalan söylemeyin.

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen... Sayın Bakan...

BURCU KÖKSAL (Devamla) - Kız çocukları yoksulluktan okullara gönderilemezken, evlendirilirken, 6284'ü korumanız gerekirken hangi düşünceyle "Kaldırılsın." diyebiliyorsunuz? Bakanlığınıza bağlı sevgi evleri var, bakın, bu evlerde denetim ne sıklıkla yapılıyor? 18 yaşını dolduran kimsesiz çocuklar yuvtarlardan, devlet korumasından çıkarılıp âdeta sokağa atılıyor. Her gün onlarca telefon alıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Yalan söylüyorsunuz...

BURCU KÖKSAL (Devamla) - Bu çocuklara ortam hazırlanmadan suçun ve yoksulluğun arttığı bir düzene terk ediyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Köksal.

BURCU KÖKSAL (Devamla) - Yaş almış vatandaşlarımız için açtığınız yaşlı bakım evlerinde de sıkıntılar mevcut. Bir kere bu evlerin ücretleri ev kirasından bile daha pahalı. Emekliler kirasını ödeyemiyor bu ülkede, en düşük emekli maaşı 7.500 lira. Beş yıl önce asgari ücretin 2 katı olan emekli aylığı bugün neredeyse asgari ücretin yarısı kadar. Siz sık sık "Emeklimizi enflasyona ezdirmedik." deyip durun "ezdirmek" ne kelime silindirle üstünden geçtiniz. (CHP sıralarından alkışlar) TÜİK'e göre enflasyon yüzde 61,9; ENAG'a göre yüzde 129. İşte, emekliler TÜİK'e göre maaş alıp ENAG'a göre harcama yapıyorlar. Bir ev kirasına bir emekli maaşı hayaldî, sayenizde gerçek oldu ama artık ev kirasına bile yetmiyor emeklinin maaşı. Emekli kirasını ödeyemediği için sokaklarda yatıp kalkıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Selamlayın Sayın Köksal.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Bir kere ek süre verdiniz. Herkese bir kere ek süre veriyorsunuz.

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Ankara) – Beş dakika daha verin(!)

BURCU KÖKSAL (Devamla) - Bu ülkede aç kalmak için yaşlı ya da çocuk olmaya da gerek yok, kendi düzeniniz bozulmasın diye yanlış ve adaletsiz politikalarınıza emekliyi, işçiyi, esnafı, memuru feda ettiniz, milyonları açlığa mahkûm ettiniz. Sizin adaletiniz yok, kalkınan da siz ve çevreniz. (CHP sıralarından alkışlar) Nereden tutsanız Millî Eğitim Bakanlığının da Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının da bütçesi elimizde kalıyor. Bu bütçe tam da yoksulluğun bütçesidir. Bu bütçe, öğretmene, öğrenciye, yaşlıya, gence, işçiye, emekliye, esnafa, memura, çiftçiye, iş insanına, ev kadınına, işsize, kısacası vatandaşa ihanetinin bütçesidir.

Genel Kurula saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ikinci söz talebi Ankara Milletvekili Aylin Yaman'a aittir.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Başkanım, 60'a göre söz istiyorum.

BAŞKAN - Sayın Milletvekili, Sayın Grup Başkan Vekillerinin anlaşması uyarınca...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sataşma var Sayın Başkan.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Evet, sataşma var.

BAŞKAN - ...grup adına konuşmalar tamamlandıktan sonra söz taleplerini karşılayacağız.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Evet, çok ağır sataşma var, arkadaşımıza söz istiyoruz. Arkadaşımıza hakaret etti.

BAŞKAN – Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYLIN YAMAN (Ankara) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli bürokratlar ve milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum. Öncelikle merkezî bütçenin sadece yüzde 3,01'ine denk gelen 2024 yılının 334 milyarlık bütçesinin son derece yetersiz bir oranda olduğunu vurgulayarak başlamak istiyorum. Üstelik yıllar içinde azalmış olan bu oran sadece oran olarak değil, OECD'nin 32 ülkesinin sadece engelli rehabilitasyonuna ayırdığı yüzde 2,21 ortalamayla, bütçenin Türkiye'deki 0,33'lük oranıyla son sırada yer alan bir ülke olmasını da ayrıca vurgulamak istiyorum.

Aile Bakanlığı bütçesinin On İkinci Kalkınma Planı hedefleriyle de örtüşmediğini, bütçede yer alan performans göstergelerinin maalesef olması gereken kriterlerin çok uzağında yani net, açık, anlaşılabilir, ulaşılabilir ve uluslararası kriterlerde de olmadığını vurgulayarak devam etmek istiyorum. Bütçe teklifindeki bazı göstergelerden örnekler vererek size bunu özellikle vurgulamayı arzu ediyorum. Sosyal destek programıyla ulaşılan hane sayısı: Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunda da bunu dile getirdiğimde bana cevap olarak dönmüşsünü; teşekkür ediyorum ama cevabı yeterli bulmadığımı da belirtmek istiyorum çünkü yıllar içinde daha azalan bir hedef konmuş; 2024-2025-2026. Oysa On İkinci Kalkınma Planı'nda ve bütçede sosyal hizmet merkezi sayısını artırmayı ve bunun üzerinden hanelere ulaşmayı artırmayı hedeflerken ulaşılacak hane sayısını azaltıyorsunuz, göstergeler arasında büyük uyumsuzluk var.

Madde bağımlılığı konusuna gelmek istiyorum, bu konu çok önemli. HEPİNİZ biliyorsunuz ki ülke şu anda madde bağımlılığı konusunda çok zayıf ve sıkıntılı bir durumda. Kötü alışkanlık ve bağımlılıkların azaltılmasına yönelik eğitim verilen kişi sayısı: 2022 yılında 250 bin kişiye eğitim verilmiş, çok güzel. Pekî, 2023 yılında ne hedef konmuş? 105 bin kişi yani yarısından bile daha az insana eğitim vermeyi planlıyorsunuz. Böyle bir oran olabilir mi? Dahası 20 24, 25 ve 26 yıllarında aynı sayıda kişiye eğitim vermeyi planlıyorsunuz. Bu ülkede madde bağımlılığı bitti mi, neden böyle bir şey planlanıyor? İktidarın madde bağımlılığıyla mücadele etmek istemediğini zaten şuradan biliyoruz: Sağlık Bakanlığı bütçesinde hedef harcamanın altında kalan tek kalem madde bağımlılığıyla mücadele; oradan da biliyoruz aslında. (CHP sıralarından alkışlar)

Yaşlanan nüfusa bakmak istiyorum, yüzde 9,9; 8,5 milyon vatandaşımız var 65 yaşın üstünde. Yoksulluk oranlarına baktığımızda en yoksul grup burası, özellikle yaşlı kadınlar güvencesizlik nedeniyle çok daha yoksullar. Sadece 85 yaş üstünde 700 bin kişi yaşıyor bu ülkede. Ve koyduğunuz performans göstergesine bakıyoruz, bu yaş grubu için kaç yatak planlamışsınız? Bu yaş grubunun yüzde 2'sine denk gelecek bir yatak hesaplamışsınız ve bunu hedef olarak koymuşsunuz; bence utanç verici bir rakam bu. Daha vahimi, yaşlılara yönelik kurumsal bakım, rehabilitasyon merkezinde performans göstergesine bakmak için

koyduğunuz gösterge nedir? Sportif faaliyetlere katılım oranı. Sayın Bakanım, lütfen bu tür oranları koymayın çünkü uluslararası arenada gerçekten bu tür bakım merkezleri için yara bakım, yara oranları, ağız hijyeni, öz bakım endeksi, beslenme endeksi, enfeksiyon oranları gibi uluslararası kriterler vardır ve bizim bunları kullanmamız gerekiyor; sportif faaliyetler değil. Dahası yıllar içinde yüzde 1... Yüzde 30'la gerçekleşmiş, yıllar içinde yüzde 31, 32, 33 diye artırarak gülünç duruma düşülüyor; ben buna da çok üzüldüm. Yaşlıların toplumsal yaşama aktif katılımı için koyduğunuz gösterge onlara verilen araç sayısı. Bunu Bakanlıkta bir yerde takip ediyor olabilirsiniz ama toplumsal hayata katılımını anlamamız için 65 yaş üstü ne kadar istihdama katılıyor, sağlık hizmetlerine ne kadar bağımsız ve aktif olarak gidebiliyor, sanatsal aktivitelere ne kadar katılabiliyor gibi göstergelere bakıyor olmanız lazım.

Yaşlı bakım sistemine gelecek olursak Türkiye'de Aile Bakanlığına bağlı 169 merkez var ve büyükşehirlerde ağırlıklı; 18 bin yatak var burada. Özel sektörde çok daha fazla, 266 merkez var ve aynı yatak sayısında. Kurgunun yanlış olduğu zaten buradan belli. Yaşlı nüfus daha yoksul ve biz bu yaşlı nüfusu özel bakım merkezlerine itiyoruz kendi ellerimizle. 65 yaş üstü 8,5 milyon vatandaş için toplam 40 bin yatak var yani bunun kabul edilebilir bir oran olmadığını hepimizin takdir ediyor olması lazım. (CHP sıralarından alkışlar)

Engelli hizmetlerine gelecek olursak engelli hizmetlerinde, esas olarak takip etmeniz gereken engelli sisteminde doğru verimiz yok şu anda. Ta on iki yıl önce 7 kez dünyada güncellenmiş olmasına rağmen on iki yıl öncesinin verisini kullanıyoruz "yüzde 6,9" diye. Üstelik TÜİK'in yapmış olduğu Türkiye Sağlık Araştırması'nda bulduğumuz oran, en az 1 engelli olan oranı yüzde 15 yani 6,9 ile yüzde 15 arasında geniş bir endeksi takip ediyoruz ve bu grupta yaklaşık 10 milyon insan olduğunu tahmin ediyoruz sadece. Öncelikle bu veri sisteminin netleşmesi gerekiyor.

Bir de baktığımız Engelli Kurulu Raporu üzerinden Ulusal Engelli Sistemi var ki buradaki durum daha vahim: 3 milyon 40 bin gibi bir rakam var. Oysa bizim ve burada erkek egemen bir grup... Aslında engelliler kadın egemen bir gruptur -bütün dünyada ve Türkiye'de- başvuruyu hedef alır. Buradan da görüyoruz ki kadın engelliler istihdam konusunda da çok daha geri planda.

Sayın Bakanım, özellikle sizden bir şey rica ediyorum: 2019 yılında değiştirilen bir yönetmelikle, 2'li skaladan 3'lü skalaya geçildi engellilik durumları. Bu, çok ciddi bir hak kaybına neden oldu. 2019 yılı öncesinde alınan raporların aynı şekilde bir hak olarak görülerek devam ettirilmesi gerekiyor. Bu, engellilerin ekonomik özgürlüğünü baltalamanın ötesine gitmiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Şu anda 5 milyon engellinin sadece 1 milyonu istihdamda; istihdama girebilecek 5 milyon engelliden. Sayın Bakan yeni verdiği demeçte 2.392 atama yapılacağını müjde gibi veriyor. Sayın Bakanım, ben buna çok üzüldüm; bekleyen 4 milyon kişi varken "2.392 atama yapacağız kamuya." diye, böyle bir müjde verilmez gerçekten. (CHP sıralarından alkışlar)

2013 yılında engelli aylıkları Sosyal Güvenlik Kurumundan sosyal yardımlaşma vakıflarına aktarıldı, bu da hak temelli yaklaşımdan muhtaçlık temelli yaklaşıma geçişe neden oldu. Lütfen bunu bir kanun değişikliğiyle tekrar geri çevirin ve hak temelli yaklaşıma geçin; zaten açlık sınırında yaşıyorlar.

Bir gösterge daha söyleyeceğim: Engelli rehabilitasyonunda yine sportif faaliyetlere katılım oranı verilmiş. Nedir buna bu merak, anlayabilmiş değilim ama daha da komiği, yıllar içinde -bakın, lütfen bürokratlarınızın yaptığı- sportif faaliyetlere katılımı azaltılarak verilmiş hedefte. Bu da değildir, engelin tipine göre rehabilitasyon merkezinde olması gereken kriterler olmalıdır.

Bunun dışında, hibe projesi... 2023 yılında engellilere 440 hibe verilmiş -çok güzel- kendi işini kursun diye ama yıllar içinde aynı rakam verilmiş. Bu özensiz bir rakam, 2025-2026'da da aynı rakam verilmiş. Bunların artırılması gerekiyor ve desteklenmesi gerekiyor.

Sonuç olarak, 334 milyarlık bütçenin yüzde 61'i yoksullukla mücadeleye harcanıyor. Bakın, bu bile tek başına bu ülkenin ne kadar yoksul olduğunu ve temel olarak Bakanlığın yoksullar için çalıştığını gösteriyor. (CHP sıralarından alkışlar) Oysa yaşlılara ayrılan bütçe sadece yüzde 2,3, kadına ayrılan bütçe 0,8. Dolayısıyla kadının bütçede de yeri yok açıkçası. Bir bütçe, bakanlığın iş disiplinini, planlama yeteneğini gösterir. Bütçe, bir bakanlığın gücünü gösterir aynı zamanda, iş yapış şeklini de gösterir. Dolayısıyla güven vermekten uzak, yoksulluğun daha da artacağını bir resmî belgesi ve kırılğan gruplara özensizliğin bir belgesi olduğu için böyle bir bütçeyi kabul etmemiz mümkün değil.

Saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına sıradaki söz talebi Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'e aittir.

Buyurun Sayın Timisi Ersever. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

CHP GRUBU ADINA ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2024 yılı bütçesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi ve değerli vatandaşlarımızı selamlıyorum.

Durdurulamayan kadın cinayetlerini, bitirilemeyen yoksulluğu, önlenemeyen çocuk istismarını doğrudan ilgilendiren bir Bakanlığın bütçesini konuşuyoruz. Bu Bakanlığın bütçesinin her kuruluş insanı ilgilendiriyor, o nedenle konuşmama insanla başlamak istiyorum. Bu bütçenin özünde insan yoksa, insanımız için kalıcı çözüm üretmiyorsanız rakamların da hiçbir anlamı yok. "Yasakları, yolsuzluğu, yoksulluğu bitireceğiz." diye iktidara geldiniz; yolsuzluk olağanlaştı, yoksulluk derinleşti, yasaklar hayatın her alanını çepeçevre sardı. (CHP sıralarından alkışlar)

Nasıl bir Türkiye yarattınız, görmek ister misiniz? Ben, sadece 4 isim örneği vereceğim: İsmail Devrim, oğluna okul kıyafeti alamadığı için canına kıyan bir baba. Sevim Köylü, kapıları kilitlemiş tarikat yurdunda çıkan yangında can veren sekizinci sınıfta okuyan bir kız çocuğumuz. Ahmet Yıldız, kaçak olarak çalıştığı fabrikada ezilerek can veren, henüz 13 yaşında olan bir çocuğumuz. Enes Kara, tarikat yurdunda "Özgürlüklerim elimden alındı." diyerek yaşamına son veren bir tıp öğrencisi.

NURETTİN ALAN (İstanbul) – O tarikatlar CHP'yi destekliyor.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Devamla) – İşte, yok ettiğiniz sosyal devletin sonuçları! (CHP sıralarından alkışlar)

Yoksulluk derinleşiyor, yaygınlaşıyor; bunu önlemekle sorumlu olan Bakanlığın bütçesi ise her yıl biraz daha eriyor. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının genel bütçeden 2022 yılında aldığı pay yüzde 3,77; 2023 yılında yüzde 3,5; 2024 yılında ise yüzde 3. Yoksulluk bu hızla artarken bu Bakanlığın bütçesi neden eriyor, gerçekten merak ediyoruz çünkü "İnsana dokunan bir Bakanlık." diye başladık.

Değerli milletvekilleri, AKP iktidara geldiğinde 1 milyon haneye sosyal yardım yapılıyordu, 2022 itibarıyla 4,4 milyona ulaştı, artmaya da devam ediyor. Sayın Bakan bu sayının önümüzdeki yıl artacağını da Komisyon sunumunda dile getirdi. Bunun Türkçesi şudur: Ülke olarak her geçen yıl daha da fakirleşiyoruz, her geçen yıl daha fazla insanımız yaşamak için devletin desteğine ihtiyaç duyuyor. Ne yazık ki devletin bu insanlara uzattığı yardım eli ihtiyaç sahiplerinin hiçbir sorununu çözmeye yetmiyor. Bakanlık 47 değişik alanda sosyal yardım ve destek sağlıyor. Bu destekler kapsamında, örneğin, ihtiyaç sahibi asker ailelerine 800 lira, eşi vefat etmiş kadınlara yönelik düzenli nakit yardım 1.000 lira, öksüz ve yetim yardımı ise aylık olarak 600 lira. Şimdi soruyorum, markete gitseniz bu parayla ne alabilirsiniz? (CHP sıralarından alkışlar)

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Hiçbir şey!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Devamla) – Verdiğiniz bu yardım vatandaşın derdine derman oluyor mu?

Bir de ayrıca yardım alacak kişilerin belirlenmesi ve dağıtımı sorunu var. Sosyal yardım dağıtımı AKP'nin il ve ilçe başkanlıklarının inisiyatifinde yandaşlara çalışan bir mekanizma hâline getirilmiş yani eğer oralardan izin alamazsanız bir yardım yapamıyorsunuz, kaymakamlıklarda da bu konuda çok fazla sayıda şikâyet var. Ayrıca, vatandaşlarımız yardım almak için saatlerce banka ve PTT ödeme noktalarında bekletildiklerini ve bu durumun onurlarını kirdiğini ifade ediyorlar. Bu çağda bu manzara bu ülkeye yakışmıyor. Bizler ise Cumhuriyet Halk Partisi olarak yıllardır bu sorunun çözümünü ifade ediyoruz; çözüm, aile destekleri sigortasıdır. Bu sisteme geçildiğinde hem gerçek hak sahipleri belirlenecek hem alan el veren eli görmeyecek hem de vatandaşımız yeterli miktarda yardım alacaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, dünyanın her yerinde olduğu gibi yoksulluk ve yoksunluk en çok kadınları ve çocukları vuruyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Timisi.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Devamla) – Tamam.

TÜİK'in 2022 Türkiye Çocuk Araştırması'na göre, ülkemizde günlük ekmek ve makarna tüketen çocuk sayısı yüzde 63, et yiyebilen çocuk sayısı yüzde 13. TÜİK rakamları böyleyse gerçek rakamlar nedir, varın artık orayı siz düşünün.

Bugün en basit beslenme çantasının maliyeti aylık 800 lira. Her gün yüz binlerce çocuk beslenme çantası boş olarak okula gidiyor. Okul çağındaki çocuklarımızın çoğu günü sadece iki öğünle geçiriyor. Bunun yol açacağı sonuçları düşünmek bile istemiyoruz. Bakanlığın yurt genelinde yoksul öğrencilerin beslenme ihtiyacını yaygın olarak karşılaması için bir çalışması var mıdır, varsa sayısı nedir, miktarı nedir; bunu da merak ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Devamla) – Değerli milletvekilleri, 2023 yılı bütçesinin 11,3'ü yani 1 trilyon 254 milyar lirası faiz ödemelerine gidiyor, gerçekleşen faiz ödemesi Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bütçesinin 4 katı. Tercihiniz her zaman faiz lobisi ve yandaş müteahhitler yerine halk olsaydı bu memlekette hiçbir çocuk yatağa aç girmezdi.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına sıradaki söz talebi İstanbul Milletvekili Türkan Elçi'ye aittir.

Buyurun Sayın Elçi. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA TÜRKAN ELÇİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Adaleti bulamayan kadınların çocuklarını dizelerimle anarak başlayacağım konuşmama: “Berkin'in, İsmail'in, Cemile'nin, Ceylan'ın gözleri birbirine benzer/Hepsi aynı anadan, aynı ayıyadan bakar gibi/Biri sokak ortası, diğeri etek kırmızısı, hepsi ötekinin ötesi/Kes,deş, altında bir acı fğan/Hepsinin siyahtır derisi/Çocuk nasıl gömülür/Var mıdır özel duası/Bana okusa, birisi, birisi/Ana sütüyle yıkandılar/Ölü yıkayıcının bitmiş sabun kokusu.” (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Agatha Christie'nin “Doğu Ekspresinde Cinayet” romanında bir dedektif ile bir şüpheli arasında bir sohbet geçer. Zanlının kendisi duygularını dile getirirken “Adalet öyle kutsal bir şeydir ki gerçekleşmeyince insan Tanrı'nın kendisini terk ettiğini sanıyor.” der. Acıyla sınanmış kadınları anarak unutulmadıklarını burada tekrardan hatırlatmak isterim. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar) Toplumda etnik kökenlerine, dinlerine, mezheplerine, siyasi görüşlerine bakmaksızın ancak acıların ortaklaşılmasıyla barış inşa edilebilir. Toplumsal barışın inşasının gerekliliğini bu kürsüden her zamanki gibi tekrar tekrar dile getireceğiz çünkü parlamentoların sorunların çözümünde farklılıkları ve herkesin hakkını temsil ederek demokrasiyi geliştirme görevleri haizdir. Kadın hakları bağlamında erkeklerin lehine, kadınların aleyhine toplumsal süreçte gelişen hiyerarşik tahakküm ilişkisinin buradan anlatılmaya çalışılması, kadınların maruz kaldığı eşitsizliğe çözüm bulma yönünde politikalar geliştirmesi, parlamenterlerin asli görevleri arasındadır.

Son dönemde, kadınların aktif olarak kamusal alanda bulunmalarına, sosyal hayata katılma becerisini geliştirmek, ekonomik faaliyetlere katılımını sağlayacak politikalar üretmek yerine, kadını aile çatısının altına hapseden politikalar üretilmeye çalışıldığı ayan ortadadır. Buna en yerinde örnek İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesi ve 6284 sayılı Yasa'nın tartışılmaya açılmak istenmesi diyebiliriz. Uzun yıllardan beri kazanılmış hakların ilerlemeden daha çok geriye gideceği yönünde maalesef kuşkularımız var. Buradan da tekrar dile getirmek zorundayız. (CHP sıralarından alkışlar)

Bugün burada, bu kürsüden Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı yerine kadın bakanlığına hitaben bu konuşmayı yapmayı isterdim. (CHP sıralarından alkışlar) Aile bizim için de elbette ki önemlidir. Aile kurumunun bireyin duygusal ve bilişsel yönden gelişimini sağladığı, sevginin, saygının, değerlerin kazanıldığı bir yer olduğu yadsınamaz bir gerçektir, bu hepimizin kabulüdür fakat kadının sadece “aile” kavramıyla ele alınması, başlı başına bir varlık olduğunun inkârı anlamına gelmez mi? “Aile” mefhumunun yüceltilmesinin altındaki sebebe de bakacak olursak sosyal hukuk devleti anlayışı ve kültüründen mahrum olan toplumların yoksulluğun kendilerinden kaynaklı bir problem olduğu yanlışlığı yaşarlar. Sefalet içinde yaşayan aileler iktidarlar tarafından bilinçli politikalarla kutsallıkla işlenmiş bir örtüyle örtülmek istenmektedirler. Örtü kaldırıldığında altından, yürütülen yanlış politikaların yansıması olan bir tablo çıkar. Bu tabloda şiddet var, haksızlık var, aile fertlerinin birbirlerinin özgürlüğü üzerinde tahakkümü var; her şeyden en önemlisi acı var, yoksulluk var, açlık var. Toplumun kendi gerçekliğiyle karşılaşmasını engellemek için televizyon ekranının karşısına kitlenmiş, vasıfsız, düşünmeyen, hak bilincinden uzak, kaygılı kadınlar ordusu yaratılmak istenmiştir. Bu güçlü orduyu yaratmanın altında yatan tek sebep, haklarını müzakere edebileceği faaliyet alanlarında bulunan, toplumsal alanda kendi haklarıyla var olduklarını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Elçi.

TÜRKAN ELÇİ (Devamla) – ...dile getirmeye çalışan ve aynı zamanda iktidarlara, yoksulluğa itiraz eden bir kadın profili yok edilmek istenmektedir. Yılda bir kez de olsa haklarıyla var olduklarını, dayanışma duygusuyla meydanlarda bir araya geldiklerini 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde anlatmaya çalıştıklarında nasıl engellendikleri inkâr edilemez bir gerçektir. Çocuklarının kemiklerinin akıbetini öğrenmek isteyen Cumartesi Annelerinin Anayasa'dan kaynaklı toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının keyfi olarak engellendiği herkesin malumdur. Oysa hiçbir hakkın bireylerin keyfine göre istendiğinde kullandırılan, istenmediğinde izin verilmemesi üzerine tesis edilmediğini bir kez buradan hatırlatıyoruz. Konuşmamızın başında da dile getirdiğimiz gibi toplumsal sorunlara çözüm bulmak, toplumun hak ettiği demokratik dünyayı inşa etmek için politikalar üretmek Parlatmentonun görevidir. Bu görevi yerine getirmeye çalışanların “Ey aziz milletim!” tiradıyla başlayan cümleleri ne yazık ki sorunları çözmek için yeterli değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

TÜRKAN ELÇİ (Devamla) – Bir milletin kendini aziz hissedebilmesi, başka ülkelerin karşısında utanca boğulmayacağı, temel haklarının gasbedilmeyeceği, karnının tok sırtının pek tutulacağı, onurlu ve adaletin hâkim olduğu bir ülkenin inşasıyla ancak

mümkündür. (CHP sıralarından alkışlar) Aksi takdirde “aziz milletimiz” tiradı içi boş belagattan, göz boyayan popülizmden başka bir anlam ifade etmeyecektir. Bu aziz milletin demokrasiye, kendisini özgürce ifade edeceği bir ülkeye, adalete ihtiyacı var. Hakların teslim edilmemesi zulümdür; zira, zulüm hakların teslim edilmemesi demektir bir anlamıyla.

Konuşmamı Selçuklu Veziri Nizamülmülk’ün “Küfr ile belki amma zulm ile paydâr kalmaz memleket.” sözüyle bitiriyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına sıradaki söz talebi Muğla Milletvekili Gizem Özcan’a aittir.

Buyurun Sayın Özcan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA GİZEM ÖZCAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Filistin’deki vahşeti ve katliamı anlatırken fenalaşarak hayatını kaybeden Değerli Vekilimiz Hasan Bitmez’i ve krom ocağında bu hafta hayatını kaybeden 3 işçimizi saygı ve rahmetle anıyorum.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 2024 bütçesinin başta kadın ve çocuk yoksulluğu olmak üzere temel sorunlara çözüm üretmesini diliyorum ancak 2024 bütçesinin satır aralarını kazıdığımızda yoksulluğun artacağını ifade eden Bakanlığın bu sorunların çözümünü noktasında bir perspektife sahip olmadığını da üzülenek belirtmek isterim. (CHP sıralarından alkışlar) Bakın, yoksullukla mücadele ve sosyal yardımlaşma programının 2023 başlangıç ödeneği 91,5 milyar, 2024 bütçe teklifinde yoksullukla mücadele için ne kadar ayrılmış? 205 milyar. Hemen “Artan yoksulluk değil, enflasyon.” diyecekler var, onlara da söyleyeyim: Yüzde 65’lik enflasyonla programın bütçesinin 150 milyar olması gerekiyordu ancak 205 milyar olmuş. (CHP sıralarından alkışlar) Ha, biz zaten çarşıdan, pazardan yoksulluğun arttığını biliyoruz da Bakanlığın bunu nasıl itiraf ettiğini de konuşmamın başında göstermek istedim.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde kadınlar için bir kara düzen hüküm sürüyor. Bu düzenin sicilinde şiddet var, yoksulluk var, işsizlik var. Bu yılın ilk on bir ayında 286 kadın cinayeti, 218 şüpheli kadın ölümü yaşandı. Sayın vekil gülüyor ama buradan ifade edelim: Bu veriler gerçek. (CHP sıralarından alkışlar) 142 kadın iş cinayetinde yaşamını yitirdi.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Konuşmanıza bakın siz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Onlar anca güler, keyiflerine bakarlar onlar. Onlar anca keyiflerine bakarlar.

GİZEM ÖZCAN (Devamla) – Ayrıca, sosyal devletin boşalttığı alan kadınların görülmeyen emeğiyle doluyor. Kadınların sırtına yıkılan ev içi... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kadınlar ölürken gülüyorlar!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Özür dile. Laf atıyorsun sen!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kadınlar ölürken gülüyorlar!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ne alakası var?

GİZEM ÖZCAN (Devamla) – Kayıtlardan bakılır, hiç endişe yok, hepsi gerçek.

Kadınların sırtına yıkılan ev içi ücretsiz bakım işleri... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen hatibin konuşmasını dinleyelim, insicamını bozmayalım, varsa cevabınızı sonra verirsiniz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Siz ona müdahale edin önce! Ona müdahale edin, bize laf atmasın!

BAŞKAN – Sayın Zengin, Grup Başkan Vekilisiniz, siz herkesten daha tecrübelisiniz, lütfen hatibin sözünü kesmeyin!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bize laf atamaz, siz bunu söyleyemezsiniz!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ama çok komik bir şey mi söylüyor?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yani kadınlar ölüyor burada!

(AK PARTİ sıralarından gürültüler, CHP sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, çok komik bir şey mi söylüyor, çok komik bir şey mi söylüyor? Ya, “kadın ölümü” diyor, gülüyor orada; çok mu komik?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kadınlar ölüyor, grup gülüyor ya!

NİLHAN AYAN (İstanbul) – Kim gülüyor ya, kim gülüyor! Kim gülüyor! Kimsenin güldüğü falan yok!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Biz çıkalım, biz çıkalım!

[AK PARTİ milletvekillerinin Genel Kurul Salonu’nu terk etmesi; CHP sıralarından alkışlar(!)]

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Güle güle! Güle güle!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Anca gidersin! Anca gidersin!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Güle güle! Güle güle!

NİLHAN AYAN (İstanbul) – Yalancının bu kadarı olur ya! Ayıptır ya, ayıp!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ya ayıp, sana ayıp! Ayıp ya!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ayıp, ayıp!

NİLHAN AYAN (İstanbul) – Ayıp! Kim gülüyor ya! Terbiyesizler! Kimse gülmüyordu, böyle bir şeyi kimse yapmaz.

BAŞKAN – Sayın milletvekili, lütfen sözlerinize dikkat edin.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ayıp, ayıp, ayıp!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Güle güle!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Alkış, alkış... Anca gidersiniz! (CHP sıralarından alkışlar)

NİLHAN AYAN (İstanbul) – Bir hatip başka bir hatibe asla gülmez!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Güle güle!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Buyurun... Hâlâ laf atıyorsun!

BAŞKAN – Sayın Özcan, lütfen Genel Kurula hitap edin siz de. Sayın Özcan, Genel Kurula hitap edin.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kadınlar ölüyor bu ülkede, siz gülüyorsunuz!

BAŞKAN – Sayın Özcan, lütfen devam edin.

GİZEM ÖZCAN (Devamla) – Kadınların...

Sürem geçti Başkanım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir kadına tahammül edemediniz, yazıklar olsun!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kadınlar ölüyor bu ülkede!

CAVİT ARI (Antalya) – Yazıklar olsun be!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yazıklar olsun!

CAVİT ARI (Antalya) – Devam edin siz de kaldığınız yerden.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen kürsüdeki hatibimizi dinler misiniz. Sayın milletvekilleri, lütfen hatibimizi dinler misiniz.

NİLHAN AYAN (İstanbul) – Peki, neden müdahale etmiyorsunuz?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Hâlâ laf atıyor bakın!

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Sizi kaçıran doğrular! Hangi kelimeden rahatsız oluyorsunuz? neye tahammül edemiyorsunuz? Siz vicdanınızdan kaçırıyorsunuz ya, gerçeklerden kaçırıyorsunuz!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) – Neden müdahale etmiyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen hatibimizi dinler misiniz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir kadın var kürsüde ayıp, ayıp!

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) – Niye bu millet sizin iktidar olmanıza izin vermiyor görüyorsunuz, neden iktidar olamadığınızı görüyorsunuz. Burada yönetirken bile adil olamıyorsunuz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kürsüde bir kadın var, kadınlara tahammülünüz yok.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Vicdanınızdan kaçırıyorsunuz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Anca gidersiniz! Yürü! Konuşamazsınız!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen hatibimizi dinler misiniz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Olmaz böyle şey Sayın Başkan, büyük saygısızlık.

BAŞKAN – Sayın Özcan, buyurun devam edin, sürenize ilave yapacağım.

GİZEM ÖZCAN (Devamla) – Tamam, çok teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Kadınlara sırtına yıkılan ev içi ücretsiz bakım işleri sadece kadınların istihdamına engel olmakla kalmıyor, kadınları iş aramaktan da alıkoymuyor. Bunun bir çözümü, Bakanlığın etkin bir gündüz bakımevi, kreş politikasına sahip olması olabilir. Var mı Bakanlığın böyle bir politikası Sayın Bakan? (CHP sıralarından alkışlar) Olmadığını biliyoruz. Güç bela iş bulan kadınlar ise güvencesiz, kayıt dışı alanda çalışmak zorunda kalıyor, ilk gözden çıkarılan kadın işçiler oluyor. Merkez Bankasının Sayın Başkanı Gaye Erkan diyor ki: “Biz İstanbul’da ev bulamadık, müthiş pahalı; annelere yerleştik, onların yanında kalıyoruz.” Ya, Merkez Bankası Başkanının aldığının onda 1’i maaşla hayatını geçindirmek zorunda olan kadınlar, emekçiler, öğrenciler, asgari ücretliler ne yapacak Sayın Bakan? (CHP sıralarından alkışlar)

Dünya Ekonomik Forumu diyor ki: “Mevcut politikalarla Türkiye’de kadın-erkek cinsiyet eşitsizliğinin kapanması için tam yüz altmış yedi yıl geçmesi lazım.” Evet, yanlış duymadınız değerli vekiller, yüz altmış yedi yıl geçmesi lazım. Hâl böyleyken, Bakanlık Kadının Güçlenmesi Programı’na bütçesinin yalnızca yüzde 0,87’sini ayırıyor. Düşünebiliyor musunuz, kadınların toplumsal sorunlarından birinci derecede sorumlu bir bakanlık, Kadınların Güçlenmesi Programı’na bütçesinin yüzde 1’inden daha az pay ayırıyor. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

GİZEM ÖZCAN (Devamla) – Sayın Bakan, Komisyonunda “kadın-erkek eşitliğine duyarlı planlama ve bütçeleme” dediğiniz anlayış bu mu? Ya da daha net sorayım: Kadının güçlenmesine verdiğiniz önem bu kadar mı?

Değerli milletvekilleri, ezcümle, karşımızda cinsiyet eşitsizliğine kör bir Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı var. Kadın yoksulluğuna dair çoğu veri yetersiz. Nasıl ki kadınların çalışma hayatında yükselmek için eşit işe eşit ücret için kırmak zorunda oldukları bir cam tavan varsa Bakanlığın toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı bütçe oluşturması için de iktidarın yarattığı bir cam tavan var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

GİZEM ÖZCAN (Devamla) – Biz kadınların cam tavanları nasıl tuzla buz ettiğine tarih şahittir. (CHP sıralarından alkışlar) Kadınları yoksulluğa sürükleyen ister çalışma hayatı kaynaklı olsun ister bütçe kaynaklı olsun ister ataerkil düzen kaynaklı olsun her engeli böyle tuzla buz edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyor, teşekkür ediyorum. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Başarır, şu an bir oylama olmadığı için yoklama talebinizin gereğini yerine getiremeyeceğim.

Buyurun lütfen.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına sıradaki söz talebi Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar’a aittir.

Buyurun Sayın Yontar. (CHP sıralarından alkışlar)

(AK PARTİ milletvekillerinin Genel Kurul Salonu’na girmeleri ve Başkanlık kürsüsü önünde toplanmaları; CHP sıralarından gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Adaletli bir yönetim istiyoruz, adaletli!

CAVİT ARI (Antalya) – Eylemci ve devrimci olmuşlar(!)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bakanımıza bağırmanın, hakaret etmeyen, adaletli bir yönetim istiyoruz. (CHP sıralarından gürültüler)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Böyle bir usul yok.

BAŞKAN – Sayın Zengin, lütfen yerinize...

(AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Adaletli bir yönetim istiyoruz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Böyle bir usul yok.

BAŞKAN – Sayın Zengin, lütfen...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Buradan hiçbir yere gitmeyeceğiz.

(AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın Zengin, lütfen...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Adaletli bir yönetim istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Zengin, lütfen...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bakanımıza bağıramazsınız.

BAŞKAN – Oturuma on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.11

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.29

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin), Muhammed ADAK (Mardin)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 38'inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.
2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, bir dakika söz almak istiyorum. İlk kez bir şey oldu çünkü Mecliste, almak zorundayız. Ara verdiniz, konuşmacımız konuşuyordu.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

9.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, AK PARTİ Grubunun kürsü işgalinde bulunup bir eylem ortaya koymasına ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, yirmi bir yılda bir ilke tanıklık yaptık, AKP Grubu kürsü işgalinde bulundu, bir eylem ortaya koydu. (CHP sıralarından alkışlar) İnanın öyle gözlerim doldu ki yıllarca yaşadığımız bir şeyi yapmak istedim, biber gazı olsa sıkacaktım onlara. (CHP sıralarından alkışlar)

İki, ben şunu da söyleyeyim: Eğer Cumhuriyet Halk Partisi ya da başka bir grup kürsü işgali yapsaydı -ki yapıyor- Sayın Cumhurbaşkanını ilk çarşamba "anarşistler" derdi.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Siz ciddiyetsizsiniz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Diğer bir şey, ben grubuma, Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna çok teşekkür ediyorum, AKP Grubuna bile eylem yapabilmeyi öğrettiler. (CHP sıralarından alkışlar) Şimdi, onlardan beklentim bir adalet nöbeti tutsunlar, yürüyüş yapsınlar, haksızlığa karşı açlık grevinde bulunsunlar ama onu pek zannetmiyorum, açlığa pek gelemiyorlar. (CHP sıralarından alkışlar)

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Bunlar anlamsız, anlamsız bunlar, anlamsız eylemlerle meşgulsünüz siz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin...

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Anlamsız bunlar.

10.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'nın tarafsız olması gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Değerli arkadaşlarım, şunu hatırlatmak istiyorum...

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Buradaki anlamlıydı, siz anlamsız...

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, Grup Başkan Vekilinizin söz hakkı var, lütfen.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Bana da mı kızacaksınız! Bakana kızdınız...

BAŞKAN – Sizin Grup Başkan Vekiliniz... Sayın Milletvekili, niye kızayım ki.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Kızdınız ya Bakana.

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekiliniz konuşuyor, saygı duymak ve onu dinlemek gerekir diye sizi uyarmak ihtiyacı hissettim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir de şairsin ya! "Şairim" diyorsun bir de ya! Sen bir de şairsin ya!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Şimdi, şunu ifade etmek istiyorum: Biz bir defa eylem öğrenecek insanlar değiliz. Ben de arkadaşlarım da başörtüsü eylemlerini sizlere rağmen yapa yapa buraya geldik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sizden eylem öğrenecek değiliz, bizim hayatımız eylem.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Onun ekmeğini çok yedin Özlem Zengin! Ekmeğini çok yedin başörtüsünün!

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) - Veli Ağbaba, dinle dinle! Dinle, dinle!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ben kendi adıma -zinhar- burada olması gereken adaletle bir yönetimdir. Bir bakana hiç kimse, burada kimse... Ancak usulüne uygun ikaz olabilir. Biz burada Grup Başkan Vekilleri Grup Başkan Vekilleriyle çatışırız. Arkadaşımızın birisi gülmüş, kürsüde konuşan birisi "Gülme." diyemez. Herkes bence haddini bilmeli. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bakanlar da haddini bilmeli, Bakanlar da!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Hayır, hayır, hayır, hayır.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Ne demek bu ya!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Burası yönetilirken de adaletli bir yönetim...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Özlem Hanım, seçilmemiş memurlar da haddini bilsin! Memurlar...

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) - Dinle! Dinle!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Kendi arkadaşlarınıza iki dakika... Olmaz, lütfen... Bakın, burada kurallar belli.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Seçilmemiş memurlar da haddini bilsin!

BÜŞRA PAKER (İstanbul) – Dinleyin! Dinleyin!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Özellikle bütçede anlaşma yaptık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Milletvekiline hiçbir bakan ayar veremez, sesini yükseltemez!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bitiriyorum.

Anlaşma yaptığımız için kurallara uyarak beş dakika beş dakika, bir dakika bir dakika... Eğer kendi partimizden...

Oradayken siz tarafsızsınız şu anda, tarafsız. Bakana da aynı mesafedesiniz bana da Ali Mahir Bey'e de, hiç fark etmiyor. Kürsüde olan hangi milletvekili olursa olsun aynı adaletle davranmanız lazım. O sebeple sizden beklediğimiz budur. Artık çalışmaya devam edelim.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Kısa bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

11.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kürsüdeki arkadaşımız kendi kendine gülen birisine tepki vermedi, kadın cinayetleriyle ilgili konuşurken güldüğü için bu tepkiyi verdi. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hiç alakası yok! Hiç alakası yok!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hiç alakası yok! Hiç alakası yok!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bir kadına da ben bunu yakıştıramadım. Kadın cinayetlerinden bahsediyordu, tutanaklara bakabilirler.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hiç alakası yok! Hiç alakası yok!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hiç alakası yok!

BÜŞRA PAKER (İstanbul) – Niyet okuma! Niyet okuma!

FARUK KILIÇ (Mardin) – Tutanaklara bakabilirsin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Eylem, yürüyüş... İki şey söyleyeyim: Cumhuriyet Halk Partisi dünyadaki en büyük eylemi Kurtuluş Savaşı'nda tüm dünyaya göstermiştir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BÜŞRA PAKER (İstanbul) – Allah Allah! Onu millet yaptı, millet yaptı, biz yaptık onu.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Deniz Gezmiş ve arkadaşları Filistin için yürümüştür. Deniz Gezmiş ve arkadaşları "6. Filo defol!" demiştir.

Türban eylemine gelince...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Adı "türban" değil, başörtüsü.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Başörtüsü...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Başörtüsü...

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Başörtüsü... Hâlâ öğrenemediniz mi? Samimiyetsizler sizi!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – "Türban" değil, adı başörtüsü.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bu partinin Grup Başkan Vekili de bu partinin Genel Başkanı da 90'lı yıllarda o mücadeleyi onlarla vermiştir; bunu kullanıp kullanıp durmasınlar. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

12.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Şimdi, bakın, Ali Mahir Bey, daha şu hafta yaşadığımız olaylarda görüyorsunuz; sosyal medyada, şu anki Bakan Yardımcımızla, aslında benim bir başörtüsüyle alakalı sizin daha evvelki Grup Başkan Vekilinizle yaptığımız tartışmanın fotoğrafları kullanılıyor suistimal edilerek ve nihayetinde bizim hayatımızın hiçbir yerinde başörtüsüne dair "suistimal" kelimesi olamaz, bizim hayatımızdır, daha evvel bunu söyledik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yirmi yıldır ekmek yiyorsunuz, yirmi yıldır.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Adı da "türban" değildir, "türban" ona sizin yakıştırdığınızdır "türban" değildir. Artık siz o noktaya geldiniz, artık başörtüsü lehine, aleyhine bir şey söyleyemez hâle geldiniz, bize teşekkür borçlusunuz, teşekkür.

Sağ olunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'nın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in kendisinin oturumu yönetim şekliyle ilgili eleştirisine cevaben tarafsızca yönettiğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, öncelikle tarafsızca yönetim anlayışının da sorgulanmasını kabul dahi edemem. (CHP sıralarından alkışlar) Öncelikle bugün, Türkiye Büyük Millet Meclisinde nöbette olduğum, yönettiğim her oturumda ve her zaman şunu ifade ettim: Türkiye Büyük Millet Meclisi konuşulması, konuşarak sorunlara çözüm üretilmesi gereken mevkidir, millî iradeyi temsil eder ve bu nedenle de tüm milletvekili arkadaşlarımla söz taleplerini mümkün olduğunca esnek bir şekilde kullandırmaya çalıştım. (CHP sıralarından alkışlar)

Bugünkü yönetim tarzıma gelince... İlk konuşma sırası olan Saadet Partisi Grubunun hatiplerine, İYİ Parti Grubunun hatiplerine, DEM PARTİ hatiplerine, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu hatiplerine de beş dakika, bir dakika ve selamlamak için artı bir dakika verdim. Cumhuriyet Halk Partisi Grubu konuşmaları tamamlandıktan sonra Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun hatipleri konuşacak. Eğer Adalet ve Kalkınma Partisi hatiplerine bu müsamahayı göstermez, bu söz hakkını aynı adaletli şekilde vermezsem, o zaman bu eleştirileriniz başım üstündedir. (CHP sıralarından alkışlar) Milliyetçi Hareket Partisinden bahsetmedim, lütfen yanlış anlamasınlar çünkü onların hatipleri beş dakikayla bitirdiler, sadece bir hatipleri artı bir dakikayla selamladılar, o yüzden isminizi deklare etmedim. Bunun da tutanaklara bu şekilde geçmesi gerekir diye düşünüyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (Devam)

2.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2022 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 222 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2022 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2022 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/760) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 37) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Eğitim Bakanlığı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Eğitim Bakanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kurulu 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kurulu 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

E) ÜNİVERSİTELER (Devam)

BAŞKAN - Kaldığımız yerden görüşmelere devam ediyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına sıradaki söz talebi Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'a aittir.

Buyurun Sayın Yontar. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 2024 yılı bütçesi üzerine söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlarım.

Bakanlık bütçesi 2024 yılı için 334 milyar 349 milyon TL olarak belirlenmiş; bu, bütün bütçenin yüzde 3'üne denk geliyor ki bu da çok yetersiz.

Türkiye'de sosyal yardım yapan kurumlar sadece Bakanlıkla sınırlı değil; Sosyal yardım ve dayanışma vakfı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Türkiye Kömür ve Türkiye Taşkömürü Kurumu, illerdeki sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı teşvik vakfı, belediyelerin sosyal yardımları. Bu kadar yapı yetmezmiş gibi bir de biz Aile ve Gençlik Fonunu sayenizde oluşturduk ve siz burada onay verdiniz bu Fona. Bu kadar çoklu bir yapının acilen tek merkezden organize edilmesi gerekmektedir çünkü yardımlarda mükerrerlik doğmakta, yardım yapılan aile sayısı tam olarak belirlenememektedir.

Toplumsal yarısından fazlası açlık ve yoksulluk sınırının altındaki 11.400 liralık asgari ücretle geçinmekte. 2022 yılında sosyal yardımlardan toplam 4,5 milyon hane yararlanmış, 1 haneyi 4 kişi olarak alırsak aşağı yukarı 20 milyona yakın insanımız yoksullukla mücadele etmektedir. 2002 yılında, AKP iktidara geldiğinde, sosyal yardım alan hane sayımız 1 milyon iken, bunlara yapılan yardım 1,3 milyar TL iken 2023 yılında 4,5 milyon haneye harcanan rakam 258,5 milyar olmuş. Bu rakam 2024 bütçesinde tüm sosyal yardımlarla 497 milyara gelmiştir. Burada bütçe rakamının 2023'ten 2024'e yüzde 100 artmasının en büyük nedeni olarak da yerel seçimlerin gelmesini görmekteyiz.

AKP iktidarının sosyal politikası yoksulluğu aşmak değil, idare etmek, muhtaç bırakmak ve bunu da her zamanki gibi siyasi olarak kullanmak. "Seçim öncesi dağıt, seçim sonrası süründür." düsturunu kullanıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Bakanlığınız yoksulluğun ve yaptığı yardımların artmasıyla övünmekte; yoksulluk yardımı övülecek bir konu değildir, siz yoksulluğu azaltırsanız övünebilirsiniz. Bir de aile birliğinden bahsediyoruz fakat ne yazık ki televizyonlarda ahlaksız dizileri, hırsızlığı, mafyayı, çok eşliliği, kırdıyı dövdüyü, silahı meşrulaştıran dizi ve filmleri göstererek aile ve toplum birliğinin bozulmasına sebep oluyorsunuz.

Eğitim sistemimizi 4+4+4 yaparak kız çocuklarımızı eğitimden uzaklaştırdınız. Kadınları sosyal hayat ve çalışma hayatından uzaklaştırarak onların daha fazla doğum yapmasını ve evlere kapanmasını desteklediniz. Kadınlarımızın üçte 1'i işsiz, 4 gencimizden biri işsiz. Türkiye'de en zengin yüzde 20'lik kesim gelirin yüzde 48'ini alırken en yoksul yüzde 20'lik kesim de gelirin sadece yüzde 6'sını alabiliyor. Yoksulluğu bitirmeniz için özellikle kadınlarımıza ve gençlerimize istihdam alanı yaratmalısınız.

Ülkemiz 8,5 milyona yakın 65 yaş üstü nüfusa sahip. Bu vatandaşlarımızın en az yüzde 90'ının kronik bir hastalığı bulunmaktadır. Bu yaşlı nüfus diğer nüfusa göre daha çok yoksul ve özellikle kadın yaşlılarımız erkeklere göre daha da yoksuldur. Huzurevi ve yaşlı bakım merkezlerimiz bu yaşlı nüfusa hizmet vermekte maalesef ki yetersiz kalmakta çünkü Bakanlığa bağlı 169 huzurevimiz ve 18 bin yatak kapasitemiz var, özelde 266 huzurevi ve yine 18 bin yatak ve belediyelere bağlı da 3 bin yatak mevcut. Tekirdağ'da yaklaşık 108 bin yaşlımıza karşılık 650 yatak kapasitesine sahip huzurevleri var, bu da kapasitenin ne kadar düşük olduğunu ve yaşlılarımıza Hükümet olarak sahip çıkamadığınızı göstermektedir. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Yontar.

NURTEN YONTAR (Devamla) - Tekirdağ'daki Süleymanpaşa Huzurevi deprem tehlikesi nedeniyle acilen boşaltılarak yaşlılarımız Malkara'da kapasitesi "full" -dolu- olan huzurevine gönderildi ama bakım merkezi hâlen öyle yıkılmadan beklemekte.

Engelli bireylerin istatistiki bilgileri en son 2011 yılında yapılmış, bu da nüfus ve konut araştırmasıyla yapılmış ve buna göre de 4 milyon 876 bin engelli vatandaşımız var, TÜİK verilerine göre 10 milyona yakın engelli vatandaşımız var, Engelli Sağlık Kurulu Raporu'na göre ise 3 milyon 40 bin engelli kaydı bulunmakta; ne kadar acı, 3 farklı kurum, 3 farklı sonuç; elimizde gerçek veri maalesef ki yok. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen selamlayın Yontar.

NURTEN YONTAR (Devamla) - 20 Şubat 2019 yılında yayınlanan yönetmelikle engellilik düzeyi "evet" "hayır" ibaresiyle belirtilirken sonrasında "tam bağımlı" "kısmi bağımlı" "bağımsız" ibaresine dönünce çok sayıda raporun engellilik oranında değişiklik olmuş, bu da ciddi mağduriyetler yaratmış. 50 kişinin üzerinde çalışan özel sektörde yüzde 3, kamuda yüzde 4 engelli çalıştırma kotası bulunmasına rağmen, Türkiye'de engellilerin sadece 1 milyonu istihdam edilmekte. Denetim ve yaptırım maalesef ki yok. Engelli vatandaşlarımızın ücretleri SGK kapsamından çıkarıldı, Sosyal Yardımlaşma Vakfına devredildi. Engelli aylıkları hak temelinin muhtaçlık temeline geçişe zemin oluşturdu. Asgari ücretin dörtte 1'ini almakta engelli vatandaşımız, bu aylıkların Bakanlık tarafından acilen değiştirilmesini, düzeltilmesini talep etmekteyiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu arada, Cumhuriyet Halk Partisi Grubumu da canıgönülden tebrik ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sıradaki söz talebi İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'a aittir.

Buyurun Sayın Özçağdaş. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

CHP GRUBU ADINA SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakanlar ve bürokratlar, ekranları başında ya da dijital mecralarda bizi izleyen kıymetli yurttaşlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Geçtiğimiz günlerde hayatını kaybeden Saadet Partisi Kocaeli Milletvekilimiz Sayın Hasan Bitmez'e Allah'tan rahmet diliyorum. Ailesine, Saadet Partisi mensuplarına, Kocaeli halkına ve tüm ülkemize başsağlığı diliyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Yüce Meclisi ve anayasal hakkı gereği burada olması engellenen Hatay Milletvekilimiz Şerafettin Can Atalay'ı buradan saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bugün Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurucusu Başöğretmen Mustafa Kemal Atatürk'ün "Eğitimidir ki bir milleti ya hür, bağımsız, şanlı, yüce bir toplum olarak yaşatır veya bir milleti esaret ve sefaletle terk eder." şeklinde ifade ederek önemini vurguladığı eğitim alanının bütçesini konuşmak için toplanmış bulunuyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Bugüne kadar, geçmişten bugüne katkı yapmış tüm öğretmenlerimize, eğitimcilerimize ve eğitim camiası mensuplarına şükranlarımı sunuyorum.

Sayın milletvekilleri, eğitim bir ülkenin gelişmesi, çağdaş medeniyetlere ulaşmasında en doğru yoldur, gelecek için çok

önceliklidir. Peki, sayın milletvekilleri, eğitim alanında ülkemizdeki durum nedir? Bugün sabahın bu yana dile getirildi, yirmi bir yılda AKP iktidarında 9 Millî Eğitim Bakanı değişti, Bakanların ortalama ömrü iki buçuk yıl oldu ve her yeni Bakan döneminde bir öncekinin yaptıkları yerle bir edildi. Örneğin, dönemin Müsteşarı olan mevcut Millî Eğitim Bakanımız, daha bir önceki dönemde uygulamaya alınan ve minicik okul öncesi yavrularımızın ihtiyacı olan yemek uygulamasını tasarruf bahanesiyle kaldırdı sayın arkadaşlarım. Hatta, "Okul öncesi eğitim ücretsiz olacak." diyen yine bir önceki Bakanın tersine, okul öncesi eğitime katkı payı getirildi. Selefinin ve Cumhurbaşkanının mülakatların kaldırılacağına yönelik seçim öncesi vaatlerini yok saydı, "Mülakat gibi mülakat yapacağız." diyerek, bugüne kadar Millî Eğitim Bakanlığı kadrolarının partizanca doldurulduğunu da itiraf etmiş oldu. (CHP sıralarından alkışlar) Bu örnekleri artırırlarız, bunlar çok değil sadece bir yıl içinde yaşananlar.

Sayın Cumhurbaşkanının "Eğitim alanında başarısız olduk." sözleri bir itiraf olarak hafızalarımızda. Yirmi bir yıllık dönemde eğitim sistemi bilerek ve isteyerek siyasallaştırıldı, dinselleştirildi ve iktidarın ideolojik hedefleri için araç hâline getirildi. Dindar ve kindar nesiller yetiştirmek için eğitim araçsallaştırıldı, Millî Eğitim Bakanlığının tecrübeli ve nitelikli kadroları yok edildi, eğitimin niteliği her geçen gün azaldı, piyasacı eğitim anlayışı hâkim oldu, kamusal ve parasız eğitimden uzaklaşıldı, nitelikli eğitim özel okullardan satın alınır hâle geldi.

Eğitimin niteliğini en nesnel gösterge olarak uluslararası araştırmalardan anlayabiliriz. Çok yeni açıklanan 2023 PISA araştırması sonuçlarına göre, Türkiye okuma becerilerinde 2003 yılında 35'inci iken 2022 yılında 36'ncı, matematikte 33'üncüken bugün itibarıyla 39'uncu, fen alanında ise 33'üncüken 34'üncü olmuştur. Sayın Bakan, sayın iktidar milletvekilleri; iktidar olduğunuz 2003'e göre her kademede geriye gitmiş olmanın başarı neresindedir? Buyurun, açıklayın bize. (CHP sıralarından alkışlar)

Sevgili arkadaşlar, eğitimde başarı doğrudan bugün konuştuğumuz bütçeyle ilgili. Bakın, 2016 yılından bu yana gayrisafi yurt içi hasıla içerisinde ve merkezî yönetim bütçesi içerisinde eğitim bütçelerinin payı 2016'da yüzde 19,24'ten bugün, 2023'te yüzde 14,56'ya gerilemiştir. Yine, 2002 yılından bu yana Millî Eğitim bütçesinin yüzde 81'i personel gideri hâline gelmiştir. Yatırım bütçesi yüzde 17,8'den yüzde 9,15'e kadar gerilemiştir.

Değerli arkadaşlar, burada ileri matematik bilmemize gerek yok; ortak gayemiz eğer milletimize hayırlı olmaksızın, faydalı olmaksızın buradan gerçekleri söylemek ve birlikte çözüm üretmek zorundayız. Bu bütçeyle eğitimin sorunlarını çözmek mümkün değildir sevgili arkadaşlar. Peki, bu bütçe tercihleriyle, bu yatırım tercihleriyle iktidar neyi hedeflemektedir? İktidarın bütün çalışmaları üzerinden baktığımızda Millî Eğitim Bakanlığıyla ilgili istatistikleri bir gözden geçirelim. 4+4+4 eğitim modelinin uygulanmasından bu yana ilköğretim düzeyinde okullaşma oranı yüzde 98,9'dan yüzde 93,85'e, ortaokul düzeyinde yüzde 93,1'den yüzde 91'e, yine -köy okullarının sayısı da- 18.432 köy okulu kapatılarak 3,2 milyon öğrenciden 623 bin öğrenciye gerilemiştir. 450 olan imam-hatip lisesi sayısı 1.714'e, 71 bin olan öğrenci sayısı 476 bine çoğalmıştır; imam-hatip ortaokulu sayısı 3.432'ye, 95 bin öğrenci sayısı ise 700 bine yükselmiştir. Bu tercihin sonucu olarak -bunlar bir tercihtir- bugün genel liselerde derslik başına 30, mesleki ve teknik liselerde 24, imam-hatip liselerinde 12 öğrenci bulunmaktadır sevgili arkadaşlar. Özel okul sayısı bu iktidar döneminde 4.600'lerden 14 binin üzerine çıkmış, 535 bin olan öğrenci sayısı 1 milyon 670 bine ulaşmıştır. Burada artan rakamlar eğitimdeki tercihleri göstermektedir. Yine, yatılı okulların sayısı azaltılmış, öğrenci sayısı 270 binlerden 49 binlere inmiştir ama bununla beraber, yatılı okullar kapatılırken Aladağ'da, Karaman'da olduğu gibi çocuklarımız tarikat ve cemaatlerin yurtlarına gitmek zorunda bırakılmış, AKP bu alanı tarikat ve cemaatlere maalesef terk etmiştir. Yine, taşınmalı eğitim artırılmış, 15.397 okul 18 binin üzerine çıkmış ve her gün 1,2 milyon öğrenci -özel okullardaki, özel servislerdeki öğrencilerden bahsetmiyorum- taşınmaktadır ve açık öğretime bu yıl itibarıyla 450 bin öğrenci geçmiştir, bu öğrenciler evlerine hapsedilmişlerdir.

Gelelim deprem bölgesine. Depremi üzerinden on bir ay geçmesine rağmen bölgedeki konteyner okullar hâlâ birçok yerde kurulamadı. Millî Eğitim Bakanlığı şubat ayından bu yana bölgedeki okulların durumuyla ilgili sağlıklı bir veri paylaşmadı. Öğretmen ve öğrencilerin barınma, beslenme, ulaşım sorunları çözülemedi. Yıkılan, ağır hasar alan ya da kullanılamaz duruma gelen okulların yerine yenileri yapılamadı, bölgedeki birçok okulda ikili eğitim devam ediyor sevgili arkadaşlar. Öğrencilere servis sağlanmadığı gibi, çocuklarımız saat uygulaması nedeniyle karanlıkta yıkıntılar arasında okullarına gidip gelmektedirler. Sıcak yemek verilemiyor, kırtasiye yardımı yapılmıyor, özel okulda çalışırken işsiz kalan eğitimcilerin mağduriyetleri giderilmiyor, deprem bölgesindeki öğretmenlerimizin ek atama talepleri, feryatları, maalesef bu iktidar tarafından duyulmuyor sevgili arkadaşlar. Yirmi bir yıllık AK PARTİ iktidarında öğretmenlik mesleğinin saygınlığı maalesef yok edildi. Öğretmenler "ücretli, sözleşmeli öğretmen" "uzman öğretmen" ve "başöğretmen" şeklinde beş farklı şekilde istihdam edilmeye başlandı. 2002 yılında 540 lira maaş alan bir öğretmen kazancının dörtte 1'ini kiraya ayırıırken bugün tek başına kirayı ödeyemez hâle gelmiştir. Yirmi beş yıl görev yapmış bir öğretmen 24.563 lira almaktadır, yalnızca Merkez Bankası Başkanınız değil öğretmenlerimiz de ailelerinin yanına taşınmak zorundadır sevgili arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Öğretmenlerin tamamı yoksulluk sınırının altında ücret almaktadırlar, özel okullardaki öğretmenler ise maalesef -yine Sayın Bakanın Müsteşar olduğu dönemde çıkan yasa nedeniyle- asgari ücret düzeyinde maaş almakta, emekleri sömürülmektedir. Ücretli öğretmenler ki tam bir emek sömürsüdü, devletin bir ayıdır... 80 bin ücretli öğretmenle eğitim işleri görülmektedir, kadrolu atamalar yapılmamaktadır. Öğretmenler atama beklerken ücretli öğretmenler 10.600 lira maaşla çalışmaktadırlar, birçoğu da sadece 7-8 bin lira maaş almaktadırlar. Öğretmenlerin bugün itibarıyla öğretim yılına hazırlık ödeneği 2002 yılında yaklaşık 1 asgari ücrete denk gelirken bugün sadece yüzde 12'sidir. Sınıf annelerini kaldırmak yetmiyor Sayın Bakan; temizlik personelinin, yardımcı personelin, idari personelin, destek personelin sorunlarını nasıl çözüyorsunuz, esas bunları anlatmanız lazım sizin Mecliste. (CHP sıralarından alkışlar)

Bütün bunlardan yola çıkarak EĞİTİM-İŞ'in yaptığı araştırmaya göre, öğretmenlerin yüzde 94,6'sı maaşlarının yeterli olmadığını, yüzde 84'ü çocuklarının ihtiyacını karşılayamadığını, yüzde 50'si başka bir iş bulursa geçebileceğini, yüzde 75'i gelecekte ümitsiz olduğunu, yüzde 54,2'si birinci derece yakınlarından yardım aldıklarını belirtmektedirler.

Şimdi, dönemin AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Gaziantep'te yaptığı bir konuşmayı okumak istiyorum size: "Yahu!, bir sürü bölüm öğretmenimiz boşa geziyor; resim öğretmeni matematiğe, müzik öğretmeni beden eğitimi dersine giriyor. Niye? Öğretmen ihtiyacı var. Ama bakın ki işe, bunlar bir de sınavla öğretmen alıyor. O zaman, niye okutuyorsun bu öğrencileri, yazık değil mi? 'Öğretmen almıyorum.' de, bu evlatlarım okumasın boşuna. Ama biz iktidar olunca, inşallah, boşa öğretmen adayı olmayacak." demiş muhalefet partisi lideri Tayyip Erdoğan. 2002 yılında 68 bin olan atanamayan öğretmen sayısı bugün 1 milyonu aştı sevgili arkadaşlar; bunun neresi başarı, bunun neresini anlatıyorsunuz siz insanlara? (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özçağdaş.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (Devamla) – Bu getirdiğiniz bütçe yatırımı artırmak yerine, geleceği hedeflemek yerine gericiyle önceleyen bir niteliğe sahiptir. Bu bütçe, tasarruf tedbiri olarak, muhalefetin sıkıştırmasıyla bir önceki dönemde, seçim öncesi zoraki koyduğunuz okul öncesi çocuklarının öğününü kaldırmaktır. Bu bütçe, en az 100 bin atama talep eden öğretmenlere kadro vermek yerine asgari ücretin altında maaşlarla ücretli öğretmen olarak emeklerini sömürmektedir; 2022 KPSS sonuçlarıyla ek atama sözü verilen öğretmenlerimizin, deprem bölgesinde zor koşullarla çifte mağduriyet yaşayan öğretmenlerimizin, emekler ücretli

öğretmenlerimizin sorunlarını görmezden gelmektir; aynı işi yapan öğretmenleri farklı özlük hakları ve ünvanlarla çalıştırmaktır; 24 Kasım'da öğretmenlerimize bir nebze nefes versin diye muhalefet tarafından önerilen 1 maaş ikramiye teklifini reddetmektir; "Mülakat kalkacak." diye seçimi kazanıp ardından hiçbir şey olmamış gibi "Mülakat gibi mülakat yapacağız." demektir; atama sözü verilen rehber öğretmenler çocuklarına kavuşacakları günü beklerken ÇEDES Projesi'yle imamları okula sokmaktır; çocuklarımızın birlikte spor yapmaları yerine kız ve erkek çocuklarının birbirlerinin maçını bile izlemesine engel olan çağ dışı zihniyetlerin rakamsal tezahürüdür. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (Devamla) – Bu iktidar ahlaki olarak, vicdani olarak, insani olarak ve siyasi olarak çökmüştür. Öğretmenlerin, akademisyenlerin, eğitim emekçilerinin, ailelerin ve en önemlisi, ülkemizin geleceği olan çocuklarımızın sorunlarını çözebilecek bir akla, vicdana ve niyete sahip değildir maalesef. Cumhuriyet Halk Partisi öğretmenlerimizin ve eğitim emekçilerinin tüm sorunlarının çözümünü önce dile getirecek, mücadelesini verecek ve iktidar olduğunda çözecek bir iddiayla yeni dönemde Millî Eğitim Bakanlığını adım adım izlemeye devam edecektir Sayın Bakan.

Görevde olan, zor şartlarda yaşamaya mecbur edilmiş öğretmenlerimize sabır, güç ve dayanıklılık diliyorum; dayanışma duygularımızı paylaşıyorum. Atanamayan öğretmenlere, sözleşmeli ya da ücretli öğretmen olarak emeği sömürülenlere, siyasi baskılar ve kayırmalarla hak ettikleri görevlere gelemeyenlere, yıllarını bu ülke için vermiş ücretli, emektar öğretmenlerimize, deprem bölgesinde yaşayan ama atanamadığı, ama okulu olmadığı için çocuklarından uzak kalmış, görev bekleyen öğretmenlerimize; buradayız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (Devamla) – ...her koşulda sizlerin hakları için mücadele edeceğiz, Cumhuriyet Halk Partisi her zaman yanınızda olacaktır.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına son söz talebi İzmir Milletvekili Sayın Yüksel Taşkın'a aittir.

Buyurun Sayın Taşkın. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

CHP GRUBU ADINA YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, Değerli Bakanlarımız, bürokratlarımız; önce, burada iki tane konuyu unutmayacağımı vurgulamak istiyorum: Birincisi, Hasan Bitmez Bey'in gözümüzün önündeki vefatı ve ikincisi de Gazze'de süregiden o acımasız zalimlik ve onun karşısında direnenler. Filistin'i bize defalarca anımsatan Hasan Bitmez'i rahmetle anıyorum. Fakat Hasan Bey'in vefat haberini aldıktan sonra burada herkes bir kendisiyle baş başa kaldı, zihniyle baş başa kaldı, çok güzel şeyler söylendi; ardından, bir gün sonra, benim "trol milletvekili" dediğim arkadaşlar vazifelerini yapmaya devam ettiler. Lütfen, iktidar grubu başta olmak üzere bütün partilerimiz bu konuda ellerinden gelen özeni gösterebilir, Lütfen, bu konuda özenli olalım; bunu vurgulama ihtiyacı duydum.

Şimdi, ben Yükseköğretim Kurulu ve üniversitelerle ilgili konuşacağım. Önce şunu vurgulamak zorundayım: Yükseköğretim Kurulu 12 Eylül cuntasından bugüne devralınan en acımasız, en karanlık bürokratik vesayet kurumudur. (CHP sıralarından alkışlar) Ve siz bu kurumu, bu bürokratik vesayet kurumunu aldınız, kuvvetlendirdiniz, tepe tepe kullandınız, kullanmaya devam ediyorsunuz. Bazı milletvekillerimiz tanımayabilir, YÖK Başkanımız Erol Özvar burada. Marmara Üniversitesinden kendisi geldi, ben de barış bildirisine imza attığım için oradan atıldım. O zamanlar sesi çıktı mı, bilmiyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – AK PARTİ alkışladı, alkışladı!

YÜKSEL TAŞKIN (Devamla) – Fakat şunu da söyleyeyim: Ben Boğaziçi Üniversitesi mezunuyum, orada yaşananlarda YÖK Başkanının bir hakemlik yapmasını dilerdim, ortalarda görünmüyor. Zaten YÖK çok enteresan bir kurum, olmaması gereken her konuya maydanoz oluyor, olması gereken ilkesel konularda ortalarda yok. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Örneğin, yahu, 21'inci yüzyılda siz neden bütün üniversitelere dekan atıyorsunuz? Bu sizin neden işiniz oluyor? Bir üniversitede bir insan profesör olmuşsa o kişiyi o üniversite dekan olarak niye atayamıyor? Neden bu ultra merkeziyetçilik, neden bu bürokratik vesayetçilik? Siz 12 Eylül cuntasından aldığınız bu araçları kullanırken bize bürokratik vesayet dersi veremezsiniz. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Gelelim, üniversitelerin feci durumuna. Bakın, 2022-2023 yılında dünya sıralamasında ilk 500'de hiç üniversitemiz yok, hiç; ilk 1.000'de 9 tane var. 2010-2011'de 3 tane var sadece yani o zaman da durum parlak değil, ilk 1.000'de 20 üniversite var. O zaman durum kötüyken şimdi vahim, kötüden vahime doğru gitmişiz. Dolayısıyla bu nitelik kaybı sizlerin eseridir. Devamı da var, uluslararası yayını olmayan rektör sayısı 68. Yayınlarına hiç atf yapılmayan, kendisi için yazmış rektör sayısı 71. 88 üniversitenin patent, tasarım başvurusu yok, tabelaları var. 28 üniversite TÜBİTAK bursundan yararlanmamış. 32 üniversitede uluslararası desteklenen AR-GE çalışması yok. 3 tane nedeni var bunun, bir: Nabza göre şerbet veren, plansız, programsız, popülist politikalarınız. İki: Üniversitelerin hayat damarı olan akademik özgürlükleri yok etmeniz. Üç: Elbette partizanca kadrolaşmanız. Plansız, programsız üniversite açmanız 207 veya 208 üniversiteyi ortaya çıkardı. Almanya'da 3 milyon üniversite öğrencisi varken bizde 8 milyon üniversite öğrencisi var. "İlimizde ticareti canlandırır." diye açılan üniversiteler bir diplomalı işsizler ordusu yaratmış durumda. Bugün, bu üniversite mezunlarının yüzde 40'ı işsiz. Bir örnek vereyim durumun vahametini anlamak için: Siz bir Anadolu -taşra demek istemiyorum- üniversitesinde uluslararası ilişkiler bölümü açtınız, oradan mezun genç İngilizce bile öğrenemedi, bir markette kasiyerlik yapıyor. O gencin mutsuzluğundan ve mezunu olduğu işi yapamamasından siz sorumlusunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Sizin plansız, programsız, popülist politikalarınız yüzünden o arkadaşın başka bir mesleğe kayması zor, kendi mesleğinde yapamıyor, mutsuz bir şekilde odasında internetle oynuyor veya gidiyor kasiyerlik yapıyor.

Gelelim akademik özgürlüklere. Bu çölleşme ancak baskı ortamında mümkün olabilirdi. Küresel Kamu Politikası Enstitüsünün Akademik Özgürlük Endeksi Raporu'na göre Türkiye 144 ülke arasında 135'inci sırada. Siz artık böyle endeksleri sevmiyorsunuz. 2000'lerin başında bu endeksler sizi övdüğünde hep referans veriyordunuz, sizi yediğinde meşru bulmamaya başladınız; çifte standarttır bu. Bakın, anlatılan biraz da benim hikâyemdir, ben barış bildirisi imzacısı olarak burada bulunuyorum, bumerang gibiyiz biz, bizi bir yerden atıyorsunuz, burada karşınıza çıkıyoruz ve göz göze gelmek zorunda kalıyorsunuz bizimle. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bakın, bir gece, ben dersimi hazırlarken kanun hükmünde kararnameyle meslekten atıldım; ders hazırlıyordum. Anımsarsınız, Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu, 28 Şubat mağduru bir öğretmeni ziyaret etti, o öğretmen öğrencilerini ne kadar sevdiğini söylemişti.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Hani sen demiştin...

YÜKSEL TAŞKIN (Devamla) – Dinle dinle!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Dinliyorum ben!

YÜKSEL TAŞKIN (Devamla) – Onlardan koparılmaktan nasıl üzüldüğünü söylemişti. O mağdurla öyle bir empati kurdum ki ben, aynısını ben de yaşamıştım ama farkımız şu: Ben 28 Şubat sürecinde de o empatiyi kurdum. Siz ise kendi mağduriyetiniz dışında hiçbir mağduriyetle ilgili değilsiniz. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Kendi mağduriyetinize

sevdalısınız siz, başka acılara duyarsızsınız.

Bakın, size şunu söyleyeyim: Modern zamanların üniversitede en büyük siyasi tasfiyesi Türkiye'de oldu, 5 bine yakın insan üniversiteden atıldı. İran İslam Devrimi'nde bile bu kadar insan üniversiteden sökülüp atılmadı; bu size nasip oldu. (CHP sıralarından alkışlar)

MELİHA AKYOL (Yalova) – Ben de atıldım.

YÜKSEL TAŞKIN (Devamla) - Anayasa Mahkemesi bir hak ihlali kararı verdiği hâlde ve bu karar idareyi de bağladığı hâlde beni mesleğime iade etmediniz. Çok sayıda insan bu şekilde mağdur durumda.

Bakın, çok önemli bir konu var: Türkiye'nin anayasasızlaştırılma süreci barış akademisyenleriyle derinlik kazanmıştır. İdareyi bağlayan karar gereği, bizi üniversiteye iade etmediniz, buradan açılan yol Can Atalay'a çıktı. Yani Türkiye'nin anayasasızlaştırılma süreci sizin eserinizdir ve adım adım ilerliyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Bir de Boğaziçi Üniversitesi var, mezunu olmaktan çok büyük onur duyduğum, gurur duyduğum bu üniversite benim gibi bir köylü çocuğundan bir demokrat çıkarmış bir üniversitedir. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bu üniversiteden ne istiyorsunuz yahu? Neden bu üniversiteyi yok etmek istiyorsunuz? Neden ölü ele geçirmek istiyorsunuz? Çünkü siz onun alternatifini yaratamadınız. Bakın, "Şehir Üniversitesi muhafazakâr cenahın ODTÜ'sü olacak." deniliyordu; çocuklarınız eleştirel bir zihniyet kazandı, sizi de bizi de eleştirmeye başladılar, tahammül edemediniz, kapativerdiniz. Dolayısıyla siz açamıyorsunuz, geliştiremiyorsunuz, alternatif gelenek kuramıyorsunuz, var olanı yok ediyorsunuz. Bugün kayyum Naci İnci, tek oy almayan kayyum Naci İnci Boğaziçi Üniversitesinde BÜVAK üzerinden, Boğaziçi Vakfı üzerinden yığma üyelikle, yığma üyelikle bir çökertme ve çökme operasyonunun mimarıdır. Hiç sesiniz çıkmıyor, YÖK Başkanının da hiç sesi çıkmıyor. Bunu doğru buluyorsanız söyleyin, bulmuyorsanız söyleyin kardeşim, bu olur mu? (CHP sıralarından alkışlar) Bir kurumunuz, güzide bir kurumunuz zihniyet olarak sizden biraz farklı bir gelenek olsa ne olurdu ya, iki tane kurum sizden farklı düşünse ne olurdu? Tornadan çıkmış gibi her şeyi aynı yapıyorsunuz ama hepsi nitelik kaybediyor, üniversite akademik özgürlük olmadan nefes alamaz.

Yarattığınız akademisyen tipinden biraz bahsetmek istiyorum. Değerli arkadaşlar, televizyona birisi çıkıyor, her konunun uzmanı maşallah, akademik "title"ı var, "İskandinavya Avrupa'da değil ki." diye analizler yapıyor -ya, akademide bizim zamanımızda bir çile devri vardı, gerçekten, arşiv tozu yutmadan biz çıkıp konuşmazdık- tabii, televizyonu başında akademisyen aday genç bir arkadaş bunu izliyor, "Yahu ne güzel ya, her konuda konuşuyor." diyor, "Dinozorlara konu geliyor, konuşuyor; savaş oluyor, eline sopa alıyor, savaştan neredeyse memnunmuş gibi sopayla böyle harita işaretliyor. E, bu adam bunu yapıyorsa ben neden arşiv tozu yutayım?" diyor. Bu niteliksiz akademisyen türü işte sizin eseriniz. Bakın, akademiyi sevmiyor bu insanlar -diğer arkadaşları tenzih ederim elbette, herkes böyle değil- hemen rektör, dekan olmak istiyorlar. Onu olamadı mı? Bürokrat olmak istiyor. Onu olamadı mı? Siyasetçi olmak istiyor. Neden? Akademiyi sevgisi yok ki, akademiye bir ilgisi yok ki. Bakın, öyle olsaydı -sol cenahın ekolleri vardır, akademisyenleri vesairesi vardır- bu arkadaşların akademik nitelik, gelenek derdi olsaydı akademide ekoller, gelenekler üzerinden rekabet olurdu. Ne oluyor? Siz orada o insanları yaşatmıyorsunuz.

Şimdi, bakın, bazı arkadaşlar diyor ki: "Falanca üniversite şöyle insanları almıyor." Yahu, Anadolu'daki pek çok üniversitede bir solcu barınamıyor, hiç derdiniz değil arkadaşlar; varsa yoksa sizinle ilgili mağduriyetler, başka mağduriyetler hiç ama hiç ilginizi çekmiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Şunu da söyleyeyim: Üniversitede rektörler bugün tanrı kral gibi, burada akademisyen kökenli olan herkes bilir. Bakın, rektöre gideceksiniz, hakkınız olan kadro için yalvaracaksınız, o veya başka biri de size diyecek ki: "Efendim, yüksek lisans mülakatında falancanın çocuğunu alın, almazsanız görürüz." Ben kaç defa tehdit edildim sırf yüksek lisans jürilerinde adil olmaya çalıştığım için. O devirde kim kuvvetliyse, sizse siz -en çok siz yaptınız- askerlerse askerler; hep torpil, hep torpil, hep torpil...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Taşkın.

YÜKSEL TAŞKIN (Devamla) – Karşılığında ne diyorlar peki, biliyor musunuz? "Efendim, bunu yapmazsan kadroyu unut, profesörlük kadrosunu unut.", "Hoca, hoca, seni burada barındırmam!"a kadar varan şeyler. Dolayısıyla, bakın, bunu niye anlatıyorum? Şahsi bir mesele diye düşünmeyin, siz bu kadar yetkiyi rektöre verirsiniz o da kendini bu kadar kuvvetli hisseder, yoldan geçen insanı öğretim üyesi dahi yapabilir.

Fırsatım varken son olarak burada şunu da söyleyeyim: Biz, rektörlerin Cumhurbaşkanı tarafından atanmasını katıyen kabul etmiyoruz, böyle bir şey olamaz. (CHP sıralarından alkışlar) Dekanların YÖK tarafından atanmasını kabul etmiyoruz. Lütfen bu konuyu gözden geçirin; olağanüstü hâl şartlarında, o dönemin sisli, puslu ortamında getirdiniz bunu, hiçbir şey olmamış gibi devam ediyor bu; bu olamaz arkadaşlar, rektörler seçimle gelmelidir ve bir dönem yapmalıdır görevlerini ki onlar da popülist uygulamalara imza atmasınlar. Biz dekan seçecek ehliyete sahibiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

YÜKSEL TAŞKIN (Devamla) – Biz üniversite mensupları kendi dekanını seçecek ehliyete sahibiz, YÖK'e ihtiyacımız yok.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, bu Yüksel Taşkın'ı bile terörist yaptılar, ihraç ettiler. Yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

13.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, CHP Grubu adına konuşan hatiplerin 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Genel Kurul, grubumuz adına, bu sebeple konuşuyorum yani şu anda bir saatlik Cumhuriyet Halk Partisinin konuşmalarını dinledikten sonra içlerinden -pek çok konu var ama- cevaba ihtiyaç duyduğumuzdan bir kısmına cevap vermek istiyorum. Tabii, ara bölündüğü için konu da bölünmüş oldu. İlk konuşan hatipler ki hep kadın arkadaşların konuşması da enteresandır yani kadın meselesini -anlıyorum- Cumhuriyet Halk Partisi sadece kadınlara bırakmış, bu işte bir ayrımcılık yaptığını da gözlemliyorum. Biraz evvel ifade ettiğim gibi, kadın meselesi sadece kadınların değil, kadın-erkek beraber çözeceğimiz bir meseledir.

Şimdi, 6284'le alakalı olarak şöyle bir soru soruldu, denildi ki: Bakan Hanım, şu an Bakanımızın ve benim farklı görüşlerde olduğumuz iddia edildi. Hayır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bakan Hanım kendisi söyledi, "Kadınlar kaldırılmasını istiyor." dedi.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI MAHİNUR ÖZDEMİR GÖKTAŞ – Çarpıtmayın.

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hayır.

Şimdi, Bakanımızın açıklamalarını da biliyorum, kendi açıklamalarını da biliyorum ama ben buradan 25 Kasım 2023'te Sayın Cumhurbaşkanımızın kadına karşı şiddetin önlenmesiyle alakalı günde şunu söylediğinin altını çizmek istiyorum, diyor ki Sayın Cumhurbaşkanımız: "2012 yılında çıkardığımız 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'u yaptık. Bu kanun başta olmak üzere pek çok mevzuatımızı dönüştürdük. Bu kanun, kadın hakları ve ailenin korunması açısından çok önemlidir, spekülasyonlara kurban edilemeyecek kadar mühim bir kazanımdır. Bu kazanımların örselenmesine kesinlikle izin vermeyeceğiz." Bu şu demektir: Her aşamada partimizde, Bakanlığımızda ve Cumhurbaşkanlığı nezdinde bu konudaki yaklaşımımız budur, bunu belirtmek istiyorum.

Bir diğeri, biraz da tebessüm ettirmek istiyorum sizleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Yine, sayın hatiplerden birisi, daha evvel Din Öğretimi Genel Müdürü olan ve çok yakın bir zamanda, 8 Ocak 2022'de Bakan Yardımcısı olarak göreve gelen arkadaşımız Nazif Yılmaz'la ilgili bir iddiada bulundu. Buna niye cevap veriyorum? Meseleleri anlamak açısından çok önemli, tebessüm ettiriyor. Diyor ki: "Göreve gelmesinin bir tane sebebi var." Sayın Cumhurbaşkanımızın oğlu Bilal Erdoğan'la aynı sınıfta okuduğunu söylüyor. Şimdi, biz dönüp baktığımızda, Sayın Bakan Yardımcımızın kendisi 1971 doğumlu, Bilal Bey 1981 doğumlu. Kayseri'de Develi İmam Hatip Lisesini 1988 yılında bitirmiş. Yani Bilal Bey 7 yaşındayken sınıf arkadaşlığı yapmışlar, buradan bunu çıkarıyoruz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ne fark ediyor, ne fark ediyor? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hâlâ aynı şeyi söylüyor. Hakikaten yalan yani! Yani buna...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Arkadaşlar, Grup Başkan Vekili konuşurken lütfen müdahale etmeyelim, lütfen dinleyelim.

Tamamlayın Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Yani buradan şu çıkıyor...

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Hangi yalan fark eder, hangi yalan fark ediyor?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kes sesini.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Yalandan...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Senin gibi bir adama cevap vermek züldür bizim için Sayın Varank... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Yalandan kim ölmüş değil, yalandan kim utanmış!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Hadi, hadi, hadi...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – ...sen öğren, sen öğren, sen kimsin!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Sen üslup öğren biraz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sen kimsin bana usturup öğreteceksin! Sen öğren! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – E, insan biraz hicap eder...

BAŞKAN – Sayın Milletvekili... Sayın Grup Başkan Vekili... (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Ben öğretim sana... Sen gel.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hadi gel, gel, gel, gel, gel! Hadi gel, gel, gel, hadi!

Sayın Başkan, Sayın Varank tehdit ediyor, bana usturup öğretecekmiş, açık ve seçik olarak tehdit ediyor Sayın Varank. İşte sizin kadına bakış açınız bu! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen... Sayın Grup Başkan Vekili, lütfen...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bana usturup öğretecekmiş, hadi oradan, hadi oradan, hadi oradan! Sen kimsin! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Tam manasıyla çarpıtma böyle olur.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kes sesini, kes sesini!

BAŞKAN – Burcu Hanım...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hadi gel, gel, gel...

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekili Burcu Hanım, lütfen...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Gel nasıl öğreteceksen öğret! Oradan tehdit etmekle olmuyor, ben yerimdeyim, oradan tehditle olmuyor. Bir kadını utanmadan tehdit ediyor.

BAŞKAN – Sayın Zengin, son sürenizi tekrar başlatıyorum.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ancak kadını tehdit edersin.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Oturun arkadaşlar, oturun.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Beni tehdit ediyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bana haddimi bildirecekmiş, bana usturup öğretecekmiş. Benim yerim yurdum belli, yerim yurdum belli; nasıl öğreteceksen gel! Senden de korkmuyorum, senin ağababalarından da korkmuyorum! Ben sadece Allah'tan korkarım. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekili, lütfen...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, hakaret ediyor, hakaret ediyor.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ben sadece Allah'tan korkarım, ne senden ne de senin gibilerden korkmadım, korkmuyorum! (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, tartışmaya konu tutanağı talep edeceğim, Sayın Varank'ın tehdit ve hakareti varsa buna göre de işlem yapacağım.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Etti.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bakalım lütfen.

BAŞKAN – Lütfen Sayın Zengin, sözlerinize devam edin.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – "Usturupu öğreteceğim." diyor, "Sana usturupu öğreteceğim." diyor; sen kimsin!

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekili, lütfen... Sayın Grup Başkan Vekili, lütfen...

Sayın Zengin, devam edin lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ya, ben de devam etmek istiyorum ama ne kadar bağırsın bağırsın Sayın Grup Başkan Vekili, onun yalan söylediği gerçeğini değiştirmiyor; yalan, yalandır, bu kadar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, bir başka konu, üniversitelerle ilgili bir şey söyleyeceğim: Şimdi, sayın hatip bahsederken, değerli hocamız, üniversitelerdeki şeyden, özgürlükten... Ben de aynı kanaatteyim, üniversiteler özgür olmalı, göreve almalar akademik hayatta, sonuna kadar arkasındayım, sonuna kadar adaletle yaklaşılmalı.

ÇİÇET OTLU (İstanbul) – Hangi üniversiteler?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Fakat son dönemde, hatırlayınız, çok özgür, dünyanın en iyi üniversitelerinden biri olan Harvard'ın... (CHP sıralarından gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Adamı ihraç ettiniz, ihraç.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ya, Sayın Başkanım, ya, lütfen, ya, yeter artık.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen Grup Başkan Vekillerimizin sözlerini kesmeyelim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bir saat konuşulmuş.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Değerli hocam... Beş yıl önce ihraç ettiniz hocayı.

BAŞKAN – Varsa itirazlarınız bittikten sonra devam edelim. Lütfen, Genel Kurulun sükûnetini sağlayalım.

Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ya, Başkanım, ne söylüyorum, aleyhte bir şey söylemiyorum, bak, söylediğini destekleyen bir şey söyleyeceğim. Allahuekber!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ya, sataşmıyorum, bir şey söylemiyorum, alt tarafı lafımı söyleyeceğim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Niye ihraç ettiniz?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Harvard Üniversitesinde -çok yeni- Filistin'le alakalı eylemleri görüyorsunuz. Filistin lehine konuşan, okulda üniversitedeki öğrenci...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yüksel Taşkın'ı niye ihraç ettiniz? Gül gibi adam.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Başkanım, uyarır mısınız artık hakikaten?

Öğrenci derneklerindeki çocuklar üniversiteden atılıyor, yayınlar yapılıyor, açıklamalar yapılıyor, “Eğer böyle devam ederseniz, Harvard mezu da olsanız sizi işe almayacağız.” diye açıklamalar yapılıyor. Sonra rektörleri, dekanları görevden alınıyor böylesine önemli üniversitelerin.

Şimdi, “Akademik özgürlük... Akademik özgürlük... Dünyada yayınlar...” İşte, bu adamlar karar veriyor neyi yayınlayıp neyi yayınlamayacağını, bunu unutmamamız lazım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ayrıca, bak, şunu anlayamıyorsunuz, hâlâ diyorsunuz ki: “Boğaziçi bizim üniversitemiz.” Ben de diyorum ki: Boğaziçi Türkiye'nin üniversitesi, hepimizin üniversitesi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Zengin, tamamlayın lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Son cümle: 2022 yılında sizin değil hepimizin 6 üniversitesi, 2023 yılında sizin değil hepimizin 4 üniversitesi ilk 500'de yer aldı.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – WikiLeaks belgelerinden Selman Ögüt'ün, Berat Albayrak'ın olduğu yazıyı bir oku. Oku, bak, nasıl rektör olunuyormuş?

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Bu da mı yalan? Yalansa “yalan” deyin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Siz hâlâ, siz kendiniz ele geçirme mantığıyla davrandığınız için bizim de öyle yaptığımızı sanıyorsunuz, insanlar kendi zannı üzeredir.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Sayın Zengin hem AKP'nin hem de Bakanın vekilliğini yapıyor maşallah.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Arkadaşlar... (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın Başarır, buyurun.

14.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Bursa Milletvekili Mustafa Varank'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadeler ile İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, birkaç şey söyledikten sonra Grup Başkan Vekilimize oradan hakaret oldu, tutanaklara da bakabilirsiniz, ona cevap verecek çünkü eski bir Bakan, üzülerek söylüyorum ki, had bildirmeye ve üslup öğretmeye kalktı.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Başkanım, tutanakları getirtin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hakaret yok, hakaret yok.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – O, önce kendi üslubuna dikkat edecek, bunu bir söyleyeyim.

Şimdi, Sayın Başkan, Cumhuriyet Halk Partisi kadın cinayetleri, kadına şiddet ve sorunlarını tabii ki kadın milletvekillerine bırakır ama Cumhuriyet Halk Partisinin hiçbir kadın milletvekili kadın ölümleri konuşulurken gülmez. Bunu bir kez daha söylüyorum. (CHP sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Diğer bir durum: Bilal Erdoğan'ın sınıf arkadaşı mı değil mi bilmem ama bildiğim bir şey varsa Bilal Erdoğan'ın sınıf ve okulu şu anda Türkiye'nin en büyük kariyer merkezi, ondan yanılmış olabilir.

Gelelim, Boğaziçi Üniversitesi ve diğer okullara. Boğaziçi Üniversitesi ne bizim ne sizin, bu ülkenin en gözde üniversitelerinden biri ama üzülerek söylüyorum ki o okulun öğrencilerinden tutun hocalarına kadar, yüz yıllık kültürüne kadar altüst ettiniz ve o okulu kendi hocalarına, akademisyenlerine bırakmadınız; şimdi bunu bir arkadaşımız söylüyor. Ya, bu ülkede solcu olduğu için, bu ülkede dünya görüşünden dolayı hocalar görevden alındı, hocalar tutuklandı; üniversitenin içi boşaltıldı, okulların durumu ortada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, bunu söyleyen bir hoca, mağdur bir hoca. Ya, bu adamı, Taşkın Hoca'yı ihraç etmediniz mi?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Açılığa mahkûm ettiler.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Birçok hocayı açlığa mahkûm etmediniz mi? Bu ülkede birçok hoca pazarda limon satmak zorunda kalmadı mı? Bunları konuşmayacak mı insanlar? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, az önceki uyarımı lütfen tekrar ettirmeyin. Bir Grup Başkan Vekili konuşurken lütfen müdahale etmeyin; varsa sözünüz, Sayın Grup Başkan Vekiliniz gereken cevabı verir.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, bu ülkede yıllarını bilime vermiş, bizleri yetiştirmiş hocalar şu anda üniversitelerde değil. Kimi atıyorsunuz? “Selman” diye bir adamı rektör olarak atıyorsunuz, utaniyorum ya, ya, utaniyorum. Rektör mü yok bu ülkede?

(CHP sıralarından “Adam’ demiyor” sesi)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Doğru söylüyorsunuz.

Yani ülkenin okullarını, akademik kadrolarını bu hâle getirmişsiniz; mağdur bir hoca konuşuyor, buna dayanamıyorsunuz Sayın Başkan. Lütfen, özür dileyin, Taşkın Hoca’dan özür dileyin, “Mağdur ettik seni, aileni.” deyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

15.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan, bakınız, Yüksel Taşkın Hocamız 2015 yılında profesör olmuş.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Pasaport vermediniz, pasaport.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – O zaman kim iktidarda?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Siz. Onu da mı sen yaptın?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Kaç yılında olmuş?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Aaa! Bravo! Bravo! Yani 2015 yılında... Bu şuna benziyor: Profesör olurken sorun yok...

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir grup başkan vekili konuşurken lütfen dinleyelim. Varsa itirazlarınız söz talebiniz yerine getirilecektir. Lütfen...

Buyurun Sayın Zengin.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sorulması gereken soru: Kim ihraç etti? Adam Boğaziçini bitirmiş, sen mi profesör yaptın?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Buyuramıyorum, istiyorum ama buyuramıyorum. Sayın Veli Ağbaba’dan kendimi duyamıyorum.

BAŞKAN – Devam edin Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Kendimi duyamıyorum, gerçekten duyamıyorum.

BAŞKAN – Biz sizi duyuyoruz, lütfen devam edin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ben duyamıyorum. Yani rica ediyorum.

NAZİM MAVİŞ (Sinop) – Biz duyamıyoruz Başkan, müdahale ediliyor, duyamıyoruz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ali Mahir Bey...

Bakın, bir defa şu savunmayı da anlayamıyorum yani: Alenen yalan söylenen bir durum var, çok ve grup başkan vekili söylüyor yani 7 yaşında birisi, arada var...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Zengin.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Cevap vereceğim şimdi.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Tamam, cevap da verirsiniz ama en azından deyin ki: “Ya, bu konu yalandı.” Ha, şu vardır:

Yani sonuç olarak bu insanlarla aynı okuldan, aynı sınıftan geçen insanların hayatı boyunca hiçbir yerden yolu geçmeyecek diye de bir kural yoktur. Kaldı ki Kartal Anadolu İmam Hatip Lisesi Türkiye’de ilk 100’den öğrenci alan bir okuldur, lütfen, Türkiye’de en iyi fen liseleriyle eş değer puan alır; adı “İmam Hatip Lisesi” diye bu kadar nefret etmenize gerek yok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Gene geldin aynı yere.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Gelirim tabii.

BAŞKAN – Sayın Köksal, buyurun.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kürsüden alabilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Köksal, söz talebinizin gerekçesini öğrenebilir miyim?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Efendim, direkt bana sataştı, yalan söylediğimi söyledi.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hakaret etti, hakaret.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hakaret etti. Ayrıca Varank’ın da hakareti var, kürsüden söz istiyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Tutanaklara bakın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sataşma yok Başkanım, sataşmayı reddediyorum, yalanını ortaya çıkardım.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Grup Başkan Vekilinin söz talebinin gerekçesini duyamadım.

Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Yalanı ortaya çıkardım, sataşma yok.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kendisi, verdiğim bilginin yalan olduğunu ifade etti. Ben ona ilişkin bir konuşma yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Kürsüden iki dakika sataşmadan.

Bir daha sataşmaya mahal vermeyin lütfen.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal’ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bilal Erdoğan’ın sınıf arkadaşı olmasa bile referansının Bilal Erdoğan olduğunu cümle âlem biliyor, Millî Eğitim Bakanlığına alınan çaycının bile Bilal Erdoğan’ın referansı olmaksızın alınmadığını, alınamadığını herkes biliyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sayın Zengin, siz şuna bir cevap verin: 6284 kırmızı çizginiz mi, değil mi? Sayın Bakan “Kadınlar uygulanmasını istemiyor.” diyor, siz “Kırmızı çizgimiz.” diyorsunuz. Hangi kadınlar uygulanmasını istemiyor ona bir cevap verin.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – “Yalan” a cevap versin Başkanım, “yalan” a cevap versin.

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Gerçi, “AK PARTİ gelene kadar ‘kadın’ kelimesinin adı yoktu; evet, kadın vardı ama zaten bunlar yoktu.”

MUSTAFA VARANK (Bursa) – “Yalan” a cevap versin Başkanım.

BURCU KÖKSAL (Devamla) – “Benim söylemek istediğim şey, Türkiye’de kadınların yüzde 70’i yoktu, hiçbir mesleği olamıyordu, üniversiteye gidemiyordu, milletvekili bile olamıyordu, önemli bazı isimlerin eşi bile olamıyordunuz.” diyen Özlem Zengin’den farklı bir açıklama beklemiyorum ama size bir hatırlatma yapmak istiyorum: Mevrure Gönenç, Sabiha Gökçül Erbay, Şekibe İnşel, Huriye Öniz Baha...

MUSTAFA VARANK (Bursa) – “Yalan” a gel, “yalan” a!

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Sadiye Arda han 1950 yılında ilk kadın belediye başkanı olarak seçilmiş; Leyla Atakan var, 1968-71 yıllarında; Lale Aytaman Muğla Valisi 91-95 yıllarında; Tansu Çiller -sizden önce- bu ülkenin ilk kadın Başbakanı; Türkan Akyol ilk kadın Bakan; Oya Araslı Cumhuriyet Halk Partisi ilk kadın Grup Başkan Vekili, 96-99 arası.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – “Yalan” a gel sen, “yalan” a!

BURCU KÖKSAL (Devamla) – 1970 yılında Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran var.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – “Yalan” a bir gelsene, “yalan” a!

BURCU KÖKSAL (Devamla) – İşilay Saygın var; ilk kadın Turizm Bakanı, Çevre Bakanı. O kadar çok ki liste; bunları bilmiyorsanız da öğrenin diye buradan söylemek istedim.

Genel Kurula saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUSTAFA VARANK (Bursa) – “Yalan” a gelsene, “yalan” a!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bu, tam sataşma, kürsüden...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin, kürsüden iki dakika. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, çok değerli Genel Kurul; ben biraz evvel bir yalanı ifşa ettim ama şu an bana söylenenlerin tamamı sataşma, cevap vermek istiyorum.

Bu kadar insanların gözünün içine bakarak bir yalanı anlatırsanız, buralara vura vura anlatırsanız biz de çok basit bir matematik ve Google hesabıyla bunu size söylersek...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Tabii, tabii...

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – ...en azından demelisiniz ki “Kusura bakmayın, yalan söyledim.” Bunu söylemeniz lazım.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Referans o, referans o.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Şimdi gelelim şu meseleye, gelelim şu söylediğim laflara. (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

Sayın Başkan, süremden çalışıyor.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen... Arkadaşlar, lütfen...

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Süremden çalışıyor, ilave isteyeceğim.

Ben ne söylediğini gayet iyi bilen insanlardanım. Ben şunu söyledim, dedim ki: Türkiye’de seçme ve seçilme hakkıyla ilgili bir problem var. Bu şudur: Seçme hakkını AK PARTİ gelinceye kadar ki... Biz de geldikten sonra hemen değil, ta 2013’te... Sandığa gidip herkes oy veriyor mu? Veriyor. Peki, ben soruyorum, 2013’ten sonra... Ki ben 2015’te arkadaşlarımla -Selva Hanım da öyledir- başörtülü olarak aday olup yemin edebilen ilk kadınlardanız. Biz niye seçilemiyorduk? Biz bunu söylüyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler) Yasak var mı? Yok. Merve Kavakcı seçildi, burada niye yemin ettirmediniz, niye? Bugün artık bunu yapamıyorsunuz elhamdülillah. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler) Şimdi, geldiğimiz nokta şu: Evet, artık söyleyemiyorsunuz, artık söyleyemiyorsunuz, kadınlar da erkekler de müsaade etmiyor elhamdülillah.

Şimdi, gelelim, 6284’le ilgili...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Özlem Hanım, bu başörtüsünün, türbanın var ya, etinden, sütünden, yününden faydalanmaya devam edin; yiyin yiyin bitmiyor.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Ben şunu kastediyorum; eş bile olamıyor derken neyi kastediyordum?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yiyin yiyin bitmiyor.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – 2007 yılında Abdullah Gül Cumhurbaşkanı adayı olacağı zaman ne dediniz? “Olamaz.”

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yiyin yiyin bitmiyor; etinden, sütünden, yününden...

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Sebep? Abdullah Gül’ün CV’si pırıl pırıl, neyini beğenmediniz? Dediniz ki: “Eşi başörtülü.” Ben işte bunu kastediyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; CHP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Siz eşi başörtülü olduğu için ayrımcılık arıyorsunuz, eşi başörtülü olduğu için bir insanın Cumhurbaşkanı adayı olmasını istemediniz...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ortağınız Doğu Perinçek var ya, ona söyleyin.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – ...çok üstün hukukçularınızla 367 gibi bir saçmalık inşa ettiniz. Bu millet Cumhurbaşkanı’nı halkın seçmesine karar verdi ve elhamdülillah, başörtülü de bir eşi var, hiç de bir sorun olmuyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) O yüzden, bu lafları söylerken...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Devam, devam, devam! Başörtüsünün ekmeğinden... Daha çok siyaset, daha çok siyaset; başka bir şey yok!

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Sallama ellerini! Bak, böyle yapıyorsun ya “Oh, oh, oh...” Evet, biz diyoruz oh, oh, oh! Hepimiz buradayız ve devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Genel Kurulu selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, aynı şekilde iki dakika da ben cevap vermek istiyorum, sataşmanın olduğu da bir gerçek.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım, benim de bir söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır, kürsüden iki dakika...

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen sükûneti sağlayabilir miyiz, lütfen...

3.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sakin olabiliyor muyuz?

Öncelikle, değerli Özlem Hanım, bugün pek iyi değilsiniz, farkındayım. Gerçekten bugün moraliniz de sınırlarınız da iyi değil, bence bugün biraz dinlenmeye ihtiyacınız var, onu söyleyeyim. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, Özlem Hanım, bakın, 2015 yılına kadar...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, bu sataşma, ben demiyorum, bu sataşma!

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekili, sataşmaysa lütfen söz alırsınız, geçersiniz, lütfen...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Sayın Başkanım, kötü niyetle söylemedim, inanın sataşmak için söylemedim, inanın, biliyorsunuz.

2015 yılına kadar başörtülü kadınların milletvekili olmaması, evet, bir mağduriyettir.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Evet, kim yaptı?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bu Meclis, bu partiler, hepsi bunu gidermiştir ve şu anda... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Merve Kavakçı'ya kim engel oldu?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ya, böyle olur mu ama ya! Ya, lütfen... Ama gerçekten lütfen ya! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bakın beşinci defadır uyarıyorum, kürsüde hatip varken, lütfen...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bakın, 2015 yılına kadar siz başörtülü olduğunuz için milletvekili olamıyordunuz, böyle dediniz değil mi?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Evet.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ya, bugün, seçilen milletvekilleri gelip burada yemin edemiyor! (CHP sıralarından alkışlar)

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Bravo!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ne alakası var ya, ne alakası var ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bugün, seçilen milletvekili bu kürsüden alınıp cezaevine atılıyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Niçin?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ya, ne farkınız var, ne farkınız var, ne farkınız var? Yapmayın, yapmayın! Bu ülkeye bu kötülüğü yapmayın Sayın Başkan. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Can Atalay nerede? Can Atalay, 80 bin Hataylının oyunu alarak geldi, milletvekili oldu, odası var, komisyonu var. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ne alakası var ki şimdi.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Daha buraya gelip yemin edemiyor.

SEDA GÖREN BÖLÜK (İstanbul) – Aynı şey mi?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hiçbir alakası yok, hiç. Konuyu şu kadar anlamamışsın, şu kadar anlamamışsın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Yani Türkiye tarihinde, Türk hukuk tarihinde, cumhuriyet tarihinde nereden bakarsanız bakın en kötünün en kötüsüsünüz siz! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Olmaz!

BAŞKAN – ...on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:18.29

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.43

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin), Adil BİÇER (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 38'inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (Devam)

2.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2022 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 222 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2022 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2022 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/760) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 37) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI (Devam)

1)Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2)Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Eğitim Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Eğitim Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kurulu 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kurulu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) ÜNİVERSİTELER (Devam)

BAŞKAN – 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Sayın milletvekilleri, Adalet ve Kalkınma Partisinin söz taleplerini karşılayacağım.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına ilk söz talebi Eskişehir Milletvekili Ayşen Gürcan'a aittir.

Buyurun Sayın Gürcan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, sevgili Bakanlar, değerli bürokratlar; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ hükümetlerimizin 22'nci bütçesi olan 2024 yılı bütçesiyle milletimizin huzurundayız. Sözlerimin başında cumhuriyet tarihinde görülmemiş bir istikrarla 22 kez bütçe hazırlama yetkisini AK PARTİ hükümetlerine vermiş aziz milletimize Gazi Meclisimizden şükranlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Milletimizin partimize yönelik bu güven ve teveccühünün arkasında yatan esas sır, devlet ile millet arasında kurulan derin muhabbet, bitmek bilmez bir sevdâ hikâyesidir. Bu dönemde, halka tepeden bakan, üstenci, kendisini âdeta halkın efendisi gören anlayışı kaldırıp attık. Millete “efendi” değil, “hizmetkâr” olmayı hedefleyen, milletin iradesini tüm karar alma süreçlerinde merkeze alan bir yönetim anlayışını hayata geçirdik. “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” sözüyle bugüne ulaşan kadim geleneğin sesine kulak verdik. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde devlet ve millet el ele, omuz omuza yürümeye başladık. Bu zihniyet devrimini idrak edebileceğimiz en kıymetli alan hiç kuşkusuz sosyal hizmetlerdir. Anayasa'mızın devleti tanımlayan 4 temel maddesinden biri olan sosyal devlet anlayışı hükümetlerimiz döneminde gerçek anlamıyla uygulanmaya başladı. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız “güçlü kadın, güçlü yaşlı, güçlü birey, güçlü çocuk” adı altında “güçlü aile, güçlü toplum, güçlü Türkiye” anlayışıyla eş zamanlı birçok proje yürüttü. Hükümetlerimiz boyunca kadınların fırsat ve imkânlardan eşit bir şekilde faydalanması, hak ve özgürlüklerin genişletilmesi, siyaseten çalışma hayatına her alana etkin katılımlarının sağlanması amacıyla tarihî adımlar atıldı hem kanuni hem uygulama adına. Engelli evladına, yaşlı ana babasına bakmakta zorlanan kişilerin sırtındaki yükü paylaştık. Bizim dönemimize kadar böyle bir şey yoktu. Bakıma ihtiyacı olan yaklaşık 600 bin engelli aileye 110 milyar lira destek sağladık. Aynı zamanda, engelli kardeşlerimiz için eğitimden rehabilitasyona, istihdamdan erişilebilirliğe her alanda etkili politikalar ortaya koyduk.

Büyüklerimizin, yaşlılarımızın topluma etkin katılımlarını sürdürmek için yaşlı destek programlarını hayata geçirdik. Öte yandan, çağın getirdiği sorunların, sapkın ideolojilerin kuşattığı, her köşeden ayrı saldırıya uğrayan aile kurumumuza sahip çıktık. Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP)'le yaklaşık 7 milyon haneye ulaştık ki bu politika arz tabanlı bir politikadır, birazdan anlatacağım. Şiddetin her türüsüne ve ayrımcılığın her çeşidine sıfır tolerans ilkesiyle karşı çıktık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ki kadına yönelik şiddetle mücadele ilk Başbakanlık genelgesiyle devletin tüm birimleriyle -o güne kadar- askerî, Millî Eğitim, Emniyet, güvenlik güçleri ve birçok kurumun koordinasyonunda kadına yönelik şiddet toplantılarıyla ve en son Cumhurbaşkanlığı genelgesiyle Sayın Bakanımızın da içinde olduğu Bakanlığın Başkanlığında başladığını biliyorum.

Mağdura, mazluma asla sırtımızı dönmedik. “Benim olmadığım yerde kimse yoktur.” inancıyla her ihtiyaç sahibine devletin müşfik elini uzattık. Doğum ve vefat yardımları, doğal gaz desteği, Aile Destek Projesi gibi birçok uygulamayla sosyal yardımlara aralıksız devam ettik. Kimsesiz kalmış çocuklarımıza ana baba olduk, her çocuğun aile ortamında yetişmesi için koruyucu aile, sevgievi, çocukeyi gibi projeleri geliştirdik, uygulamaya koyduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Gürcan.

AYŞEN GÜRCAN (Devamla) – Vatan uğruna canını feda etmiş aziz şehitlerimizin emanetlerine sahip çıktık, şehitlerimizin yakınları ve gazilerimiz için her türlü desteği sağladık.

Kıymetli milletvekilleri, bunu neden mi yaptık? Çünkü bizim bir Türkiye hayalimiz var; kimsenin öz yurdunda kendisini garip hissetmediği, insan odaklı, hak temelli bir yaklaşımla, tek bir vatandaşımızın dahi yalnız olmadığı bir ülke için çalışıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Hayat devam ediyor ve her gün yeni sorunlarla karşı karşıya kalıyoruz ama vatandaşımız bir sıkıntı yaşadığında çözecek adresi çok iyi biliyor. Bu da milletin derdini kendine dert edinen Recep Tayyip Erdoğan ve onun yol arkadaşları. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Cumhur İttifakı olarak Türkiye Yüzyılı'nda devletin tüm imkânlarının vatandaşına hizmet için seferber edildiği güçlü bir Türkiye'yi evlatlarımıza miras bırakmaya kararlıyız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

AYŞEN GÜRCAN (Devamla) – Devletin şefkat eli olan Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız bünyesinde verilen hizmetler adına başta Sayın Bakanımız Mahinur Özdemir Göktaş olmak üzere Bakanlık bürokratlarına, sosyal hizmet uzmanlarından destek personeline, sosyal çalışmacılardan meslek elemanlarına, tüm Bakanlık personeline huzurunuzda teşekkür ediyor, 2024 yılı bütçemizin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına sıradaki söz talebi Düzce Milletvekili Ercan Öztürk'e aittir.

Buyurun Sayın Öztürk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA ERCAN ÖZTÜRK (Düzce) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2024 yılı Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bütçe görüşmeleri üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclisimizi, ekranları başından bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bir de ekranları başından bizleri izleyen çocuklara bir tavsiyede bulunmak istiyorum: Çocuklar, gençler sakın yalan söylemeyin. Ortaya çıkınca biraz önceki ablanız gibi cinnet geçirirsiniz maazallah. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Aslında, ben iki üç gündür bu konuşma için bir metin hazırlıyordum yaptığımız yardımlardan, Aile Bakanlığının yaptığı hizmetlerden bahsetmek üzere. Bu akşam burada CHP Grubunun en son konuşmalarından sonra vazgeçtim. Çünkü öyle yalan yanlış, öyle farkında olmadan, sahada yirmi beş yıl benim de omuz omuza çalıştığım arkadaşların emeklerini hiçe sayarak öyle iftiralar oldu ki ben bunlara buradan cevap vermezsem kendimi suçlu hissederim, onlara da ihanet etmiş gibi hissederim. Gerçi Sayın Bakanımız cevap verecektir ama en başta, bu sosyal yardımların AK PARTİ ilçe başkanlıklarından geldiğiyle alakalı bir beyanda bulundu CHP'li bir vekilimiz. Ben yirmi yıl sosyal yardım inceleme görevlisi olarak çalıştım 10 binden fazla arkadaşımınla beraber, omuz omuza, kapı kapı, karda, kışta, yağmurda. Biz arz odaklı yardıma geçeli çok oldu, artık talep beklemiyoruz. Bir tane daha haneye ulaşabilir miyiz, birisinin daha hayatına dokunabilir miyiz diye çalıştık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dolayısıyla,

ben bu beyanı kendi adıma ve -dediğim gibi- 10 binden fazla sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakfı çalışanı adına kesinlikle kabul etmiyorum, kabul edilebilecek bir şey de değil.

Yine, huzurevi yatak sayılarından bahsedildi. Ya, siz, bizim sosyal hizmet anlayışımızı hiç anlamamışsınız. Bizim, bütün yaşlıları huzurevine alalım diye bir derdimiz yok; biz, o yaşlılarımızı, büyüklerimizi bulundukları sosyal çevrede yaşatalım derindeyiz, bunun için aktif yaşam merkezleri açtık. Eğer biraz inceleyediniz görürdünüz. Sabahları evlerinden servis araçlarıyla alıyoruz, akşama kadar bizim açtığımız bu merkezlerde kendi yaşlılarıyla birlikte sosyal aktivitelere katılıyorlar, yine yerine bırakıyoruz. Huzurevine alınan yaşlılarımızın birçoğu maalesef hayatını ilk üç veya altı ay içinde kaybediyorlar. Eğer bunları daha teknik, hani yapıcı bir eleştiri yapmak için araştırırsaydınız, "Bunları daha iyi nasıl yapabiliriz?"e hep birlikte -bunların üzerine- kafa yorsaydık eğer, bence sabahtan beri bizi izleyen aziz Türk milletine biraz daha faydamız olurdu diye düşünüyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, bir de en çok eleştirilen şey var: "İşte, AK PARTİ iktidarından önce 1 milyon vatandaşımız yardım alıyordu, şimdi 4 milyon." Doğru, tamamen doğru. Ben 99 yılında Sosyal Yardımlaşma Vakfında işe başladığımda 2 çeşit yardım vardı -hiç unutmuyorum, bir 50 lira nakit yardımı, onu da alıp almayacağınız garanti değil; sabah gelirsiniz, sıraya girersiniz, şansınız varsa dilekçe verebilirsiniz ve yine şanslıysanız üç ay sonra sıra gelir; bunu bizzat yaşadım ve o tarihten bu tarihe çalışan mutlaka vardır sizlerin de etrafında, sorarsanız yalan olmadığını, yanlış olmadığını onlar da söyleyecektir- şu anda 47 çeşit yardım var. Yani güçlü Türkiye, kendi kaynaklarını kendisi değerlendiren Türkiye ve bu kaynakları da vatandaşıyla paylaşan bir Türkiye var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bakın, vatandaşımızın eski bir arabası olurdu, vergi borcu yüzünden vergi dairesinden düşüremezdi ve üzerine araç görünüyordu diye yeşil kart alamazdı, hastanelerde rehin kalırdı. Şimdi, genel sağlık sigortası diye bir sistem var. Aracınız olabilir, kasko değerinin yüz yirmide 1'i alınır; eviniz olabilir, iki yüz kırkta 1'i alınır yani evinizin, aracınızın veya sigortalı çalışmanızın bugün bu sosyal yardımlardan faydalanmanıza hiçbir engeli yok. Yani bu, şu demek aslında: Vatandaşların yaşam standartlarını yükseltmek üzere bir çalışma yapılıyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yani bizim, sadece -eski anlamda- işte, fakirlik dediğimizde... Ya, mutlaka var ama daha iyisini yapmak üzere çalışıyoruz hep beraber- bu yerelidir manasında anlatmıyorum bunu; bunları da gerçekten iyi niyetle bilgilendirme amacıyla anlatıyorum. Her şeyi çözdük, her şey dört dörtlük demiyoruz zaten ama her geçen gün daha iyiye gidiyor ve yine hep birlikte daha iyisini yapmak üzere buradayız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ya, bugünkü Genel Kuruldaki görüşmeler adına ben bütün Türkiye halkından, bütün milletimizden özür dilemek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Öztürk.

ERCAN ÖZTÜRK (Devamlı) – Yani Türkiye Büyük Millet Meclisinde -Bakanlık yetkililerinin- Bakanlıkların bütçeleri hakkındaki konuşmaların seviyesinin bu kadar düşük olacağı -ben yeni bir vekilim, ilk defa bütçe görüşmelerine katıldım- hiç tahmin ettiğim bir şey değildi.

Ya, gerçekten ben kendi adıma ve milletim adına üzülüm diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sıradaki söz talebi Kastamonu Milletvekili Fatma Serap Ekmekci'ye aittir.

Buyurun Sayın Ekmekci. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA FATMA SERAP EKMEKÇİ (Kastamonu) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın 2024 yılı bütçesi üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri saygıyla selamlıyorum.

Dili, dini, milliyeti ne olursa olsun, ülkemizin tüm yerleşimlerinde tek bir bebek dahi yatağa aç girmesin, süte doysun, sıcak beşiğinde güle oynaya büyüsün diye; kadınlar sosyal hayatın her alanında erkeklerle eşit şartlarda rekabet edebilsinler, emek verdiklerinde amaçladıkları her hedefe liyakatle ulaşabilsinler diye; yaşlılarımız gördükleri vefa, saygı ve şükranla günlerini mutluluk içinde tamamlayabilsinler diye; doğumdan vefata yurttaşlarımız yüce devletimizin şefkat ve vicdanını doyasıya hissetsin diye; toplum yapımızın belkemiğini oluşturan, kadim kültürümüzü ayakta tutan, yedi düvele karşı en büyük kozumuz olan aile kurumumuz, ezelden geldiği gibi bugün ve ebede kadar dimdik kalabilsin diye; tüm milletleri kıskandıran dayanışma ve paylaşmanın en halis örneklerinin sürekli yaşandığı; kimsenin ne aç ne de uykusuz kaldığı; evlerinde, sokaklarında, şehirlerinde, refah, huzur ve mutluluğun daim olduğu toplum için, engelsiz bir Türkiye için, "dezavantajlı kesimler" kavramını sözlükten çıkarmak için; "güçlü aile, güçlü toplum, güçlü Türkiye" anlayışıyla Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız dur duraksız çalışıyor.

Sözde değil, kadın haklarının hukuki alanda güçlendirilmesini olmazsa olmaz gördük. Anayasa, Türk Medeni Kanunu, İş Kanunu, Türk Ceza Kanunu, Belediyeler Kanunu, Gelir Vergisi Kanunlarında devrim niteliğindeki düzenlemelerle yasaları kadınlar lehine dönüştürdük. Kadına yönelik şiddetle mücadele en hassas noktamız. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı kapsamında 81 ilde 2022-2025 dönemini kapsayan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planlarını uyguluyoruz ve kadınların ekonomik alanda güçlendirilmesi olmazsa olmazımız. Kadınlarımızın üretkenliklerini artırmak amacıyla kadın kooperatiflerini güçlendirme faaliyetleri kapsamında 81 ilde 894 çalıştay düzenledik. 434 kadın kooperatifi ziyaretleriyle yaklaşık 45 bin kişiye ulaştık. 1.008 yeni kadın kooperatifi kurulmasına da destek sağladık.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan "Bu ülkenin Başbakanı olarak açıkça ifade ediyorum ki Dicle'nin kenarındaki kurdun kaptığı bir koyun bile benim mesuliyetim altındadır." derken asırlar öncesine uzanan kadim kültürümüzün günümüzdeki iz düşümünü işaret ediyordu; bu kadar hassas, bu kadar kapsamlı ve bu kadar vicdanlı.

Türkiye Cumhuriyeti, Anadolu irfanının aydınlatığı cennet coğrafyamızda, değil bir vatandaşımız, börtü böceğin bile haklarını korumanın, dara düşenin derdine derman, yarasına merhem olmanın gayretini güder ve güdecektir. Türkiye Yüzyılı, sosyal devlet anlayışımızın kökünün daha da sulandığı, gövdesinin boy attığı ve dallarının daha da meyveye durduğu bir dönem olacak inşallah.

Kıymetli milletvekilleri, ben, çok partili dönemde Kastamonu'nun ilk kadın Milletvekili olarak seçildim ve Gazi Meclisimiz çatısı altında aziz milletimize hizmet etmenin şanlı onuruna sahip oldum. Şehit Şerife Bacı'nın şahsında simgeleşen Kastamonu kadınları, üretimde ve sosyal hayatın her alanında tarih boyu sarsılmaz bir inançla yürüdükleri yolda, siyaset cephesinde de önemli bir başarıya imza attılar. Şu an Kastamonu'da her kadın, azmettiği ve emek verdiği takdirde toplumsal işleyişin her mekanizmasında istediği hedefe ulaşacağından zerre şüphe duymuyor çünkü kadınlara güven veren, kadınları yanıtlayan, yeri geldiğinde kadınların önlerindeki engelleri bir bir süpüren, kadınlara omuz veren, moral veren, ne sırt ne de yüz çeviren bir Bakanlığımız, Hükûmetimiz ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Çok şükür, onur ve gurur duyuyoruz Türkiye Cumhuriyeti'mizle.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın 2024 yılı bütçesi milletimize ve devletimize hayırlı olsun diyorum.

Ayrıca "Bende benimle ilgili bir şey bırakmadı." sözleriyle tarif ettiği ilahi aşkla eserler kaleme alan vefat gününü en büyük sevgili olarak bildiği Allah'a kavuşma anı, Şebiarus olarak kabul eden Mevlâna Celâlettin Rûmî'yi 750'nci vuslat yıl

dönümünde rahmetle yâd ediyorum.

Ayrıca, az önce burada, hatip, hakkında bir yargı kararı bulunan Can Atalay olay ile inançları nedeniyle Mecliste yemin edemeyen başörtülü kadın milletvekillerimizin olayını bağdaştırmaya çalıştı.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Öyle olmadı, 2015'i kıyasladım.

FATMA SERAP EKMEKCİ (Devamla) – İksinin hiçbir...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Hayır, hayır, hayır.

FATMA SERAP EKMEKCİ (Devamla) – Ben konuşayım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Milletvekili.

FATMA SERAP EKMEKCİ (Devamla) – Sayın Başkanım, tamam.

Ben anladığımı söylüyorum, siz de daha sonra tamamlarsınız Sayın Başkanım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Doğru anlamamışsınız.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Yok, yok, bayağı doğru anladı.

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Ankara) – Gayet doğru anladı.

FATMA SERAP EKMEKCİ (Devamla) – Yani kadınların mağduriyetini farklı alanlara çekerek, ilgisiz alanlara çekerek bu konuyu deşmekten ve bunun üzerine örtmekten lütfen artık ellerinizi çekin diyorum.

Sizleri saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sıradaki söz talebi Muğla Milletvekili Yakup Otgöz'e aittir.

Buyurun Sayın Otgöz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA YAKUP OTGÖZ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bütçesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın "Kadını dışlayan bir toplum, gücünün ve potansiyelinin yarısından vazgeçmiştir." sözü kadına ve aileye yönelik politikalarda kılavuz niteliğindedir. Sayın Cumhurbaşkanının güçlü liderliğinde kadınlarımıza her türlü pozitif katkıyı veriyoruz. Çok sayıda mevzuat değişikliği, düzenleme ve kanunla kadınlarımıza pozitif ayrımcılıklar kazandırdık.

2024 yılı bütçemiz de aile kurumumuz ile millî ve kültürel değerlerimizin tüm zenginliklerini kapsamaktadır, ülkemizin sosyal alanda da gelişmesini ve büyümesini sağlayan bir bütçedir. Bu bütçeyle aile, kadın, çocuk, yaşlı, engelli ve dezavantajlı vatandaşlarımızı desteğimiziz sürecidir.

Kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında açtığımız kadın konukevi sayısı 2002 yılında sadece 8 iken bugün 149'a yükselmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 81 ilimizde 82 şiddet önleme ve izleme merkezinde kadınlarımıza ve çocuklarımıza hizmet vermekteyiz. Şiddet mağduru kadınların etkili şekilde korunabilmesi için elektronik kelepçe uygulamasını hayata geçirdik. Kolluk kuvvetlerine tek tuşla ulaşabilen Kadın Acil Destek Uygulaması'nı kullanıma sunduk. Anayasa'ya "Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir." hükmünü getirdik. Vatandaşlarımızın sosyal hizmetlere giriş kapısı niteliğinde 410 sosyal hizmet merkezi açtık.

Eğitimi en önemli fırsat eşitliği aracı olarak görüyoruz. Bunun için kız çocuklarının ve kadınların eğitimi noktasında önemli çalışmalar yaptık. Engelli ve yaşlı vatandaşlarımız için de çalışmalar yapıyoruz. Ülkemizin ilk Engelliler Kanunu'nu çıkardık. Evde sağlık hizmeti ve evde bakım yardımı ödeneği uygulamasına başladık. Aile ve Gençlik Fonu kurduk. Evlenecek gençlerin ekonomik ve sosyal açıdan evliliklerini daha sağlam temeller üzerine kurmalarını destekliyoruz.

Seçim bölgem olan Muğla'mıza kadınlarımız ve ailelerimiz için çok sayıda yeni tesis kazandırdık. İktidarlarımız döneminde tüm ülkemizde olduğu gibi Muğla'mızda da vatandaşlarımızı önemli hizmetler ve yatırımlara kavuşturduk. Söz değil eser üretiyoruz, başarı hikâyeleri yazmaya devam ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Seydikemer ve Bodrum Devlet Hastanelerini açtık, Marmaris Devlet Hastanesinin açılışını da ocak ayında yapacağız. Muğla Eğitim ve Araştırma Hastanesine yapılacak ek binayla 700 yatak sayısına bin ilave yaparak yatak kapasitesini 1.700'e çıkarıyoruz ve şehir hastanesi konsepti hâline getiriyoruz. Fethiye'ye 500 yataklı yeni devlet hastanesinin yapılması yatırım programına alındı.

Yapımı devam eden Seydikemer-Kalkan, Seydikemer-Söğüt bölünmüş yol çalışması ve Karabel tünel inşaatı çalışmaları hızlandırıldı.

Hemşhailerimizi doğal gazla buluşturmaya devam ediyoruz. Menteşe merkez, Yatağan, Kavaklıdere ilçelerimize doğal gaz verilmeye başlandı; Milâs'a verilmesi için de proje hazırlandı, çalışmalar devam ediyor. Fethiye, Seydikemer, Ortaca ve Dalaman ilçelerine doğal gaz bağlanması için önemli bir imza daha atıldı. Bu doğal gaz Antalya ilinin Elmalı ilçesinden gelecek.

Önceki hafta da Milas Ören'de Akdeniz ve Ege Bölgesi'nin en büyük tekne imal ve çekek yerinin açılışını yaptık. Tesisimize 1.200 yat çekilebilecek, yılda 60 yat inşa edilebilecek, 4 bin kişiye istihdam sağlanacak. Bu sektörde diğer rakip ülkelerin önüne geçmiş olacağız. Tesis sadece Milâs ve Bodrum için değil, aynı zamanda Türkiye için de çok önemli bir denizcilik tesisi olacaktır. Muğla'mıza kazandırdığımız yatırımlar için Sayın Cumhurbaşkanımıza ve Sayın Bakanlarımıza teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2024 bütçemizi yatırımı, istihdamı, üretimi ve ihracatı destekleyen bir kalkınma programına yönelik hazırladık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Otgöz.

YAKUP OTGÖZ (Devamla) – Esnafımızdan memurumuza, işçimizden çiftçimize kadar toplumumuzun tüm katmanlarını kapsayan ekonomik kalkınma ve refah artışı esasını hedefledik. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde kalkınmaya, büyümeye devam ediyoruz.

Bütçemiz ülkemize, milletimize, Muğla'mıza hayırlı olsun. Gazi Meclisi, aziz milletimizi ve Muğlalı hemşhailerimizi saygıyla selamlıyorum. Kavgasız, gürültüsüz bir Meclis çalışması diliyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sıradaki söz talebi Konya Milletvekili Orhan Erdem'e aittir.

Buyurun Sayın Erdem. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN ERDEM (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi, ekranları başındaki vatandaşlarımızı, yüce milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, 7 Ekimden bu yana Filistin'de zulüm, işgal devam ediyor. En az 8 bini çocuk, 6 bini kadın olmak üzere 18.800

civarında ölüm kayıpları 6-7 bin; içimiz kan ağlıyor, İsrail işgali bütün gücüyle devam ediyor. Dünya milletleri, çok güvendiğimiz, demokrasileri, hukuktaki üstünlükleriyle mangalda kül bırakmayan o büyük ülkeler seyrediyor; kahroluyoruz, lanetliyoruz. İnşallah bu zulüm bitecektir.

Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; bütçe nedeniyle bugün katılamadık, Konya milletvekilleri buradayız, kalbimiz Konya'da. Yedi asır önce Anadolu topraklarına gelerek gönülleri buluşturan; kalpleri sevgi, şefkat hamuruyla yoğuran; ilimle, öğütleriyle birliği, beraberliği, kardeşliği yeşerten Hazreti Celâlettin Rûmî'nin bugün vuslatının 750'nci yılı; bir kez daha rahmetle, minnetle ve şükranla yâd ediyoruz: Hazreti Mevlâna der ki: "Gönül almayı bilmeyene ömür emanet edilmez." Yirmi bir yıldır milletiyle gönül birliği sağlayan, milletin emanetlerine en yüksek seviyede sahip çıkan AK PARTİ'nin Milletvekili -mensubu- olmaktan ve Cumhur İttifakı'nın bir üyesi olmaktan onur duyuyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitim, insan gücümüzün, sermayesinin yoğrulması, inşası demektir. Bir ülkenin kalkınması beşerî sermayesiyle olur, bu sayede kalkınma ve hedeflerimize ulaşmayı sağlarız. Eğitim, aynı zamanda değişen dünyadaki teknolojik gelişmelere de ayak uydurmayı gerektirir. AK PARTİ iktidarı yirmi bir yıldır önemli işlere imza attı; hızlıca geçerseniz: Şartlı eğitim desteği, ders kitaplarının her kademedede bedava verilmesi -şimdi yardımcı ders kitaplarının da ücretsiz verilmesi- eğitime erişimin önündeki bütün engellerin kaldırılması, sekiz yıllık eğitimden on iki yıla çıkan eğitim ve okul öncesinin zorunlu eğitime dönüştürülmesi, başörtüsü zulumunun ortadan kaldırılması, seçmeli derslerle çeşitlendirilen bir eğitim ortamı, katsayı zulumunun sonlandırılması, mesleki eğitime dönük özel sektör ve millî eğitim iş birliğiyle yeni alanların açılması, derslik ve okul sayılarında yirmi bir yılda, seksen yılda yapılanın üzerinde bir sayıya ulaşılması, okul öncesinde yüzde 85'lere varan katılım, tüm eğitim ortamlarında yüzde 95-99 arasına ulaşan veriler, özel eğitime ihtiyacı olan çocuklara eşit eğitim fırsatları yaratılmış olması, kaynaştırma eğitimi, hastanede eğitim, evde eğitim uygulamaları ilk defa bu dönemde hayata geçmiş; Eğitim Bilişim Ağı'yla 2.500 ders e-ortamda sunulmuş ve pandemide eğitimi aksatmadan dünyanın ötesinde bir eğitim hizmeti verilmiş; öğretmenlerimize verilen 3600 ek gösterge sözü yerine gelmiş; yine öğretmenlik, aday öğretmen, uzman ve başöğretmen olarak tecrübeye göre kademelendirilerek ekonomik olarak da artışlar sağlanmış; her ile açılan üniversitelerle yükseköğretimde 207 üniversiteye ulaşılmış; yine Maarif Vakfı kurularak da dünyanın 105 ülkesinde eğitime başlanmış veya temsilcilik kurulmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Erdem.

ORHAN ERDEM (Devamla) – Değerli Başkan, çok değerli milletvekilleri; tabii, Millî Eğitim gibi büyük bir Bakanlık beş dakikaya sığdırmak mümkün değil, her birimiz bir tarafından söylüyoruz ama bu konuda en büyük destek ve öngörü Sayın Cumhurbaşkanımızdır; gelir gelmez, 2003 yılında en yüksek bütçeyi Millî Eğitime vermiş ve yirmi bir yıldır da bu şekilde devam etmiş. Yeni yüzyılda, Türkiye Yüzyılı'nda da millî eğitimin en önemli bir faktör olduğunu, Millî Eğitimle bu yüzyılın daha ileriye taşınacağını biliyor arkadaşlarım. Bu bakımdan, bugüne kadar görev yapan tüm Bakanlarımıza, mevcut görev yapan Yusuf Tekin Bakanımıza ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Yine, bugün bütçesi görüşülen Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın da bütçesi için şimdiden hayırlı olsun diyorum.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sıradaki söz talebi Erzurum Milletvekili Mehmet Emin Öz'e aittir.

Buyurun Sayın Öz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET EMİN ÖZ (Erzurum) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu, aziz milletimizi ve Bakanlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Malumunuz, konumuz eğitim ancak müsaadenizle ben konuşmama 21 Ocak 1915 tarihli Tanin gazetesindeki bir başlığı okuyarak başlamak istiyorum. Değerli milletvekilleri, Tanin gazetesinde yayınlanan başlık böyle: "Erzurum'da çocuklar bile askerlere sırtında yiyecek taşıyorlar." Haber böyle, Albayrak gazetesinde çıkmış, Tanin gazetesi almış oradan. 109'uncu yıl dönümü yaklaşan Sarıkamış Harekâtı'nda 11'inci Kolordu dağlarda yiyeceksiz kalmış, Galip Paşa Erzurum Valisi Tahsin Bey'den yardım istemiş, bunun üzerine Erzurum'da kalan son yiyecekler şehirde yetişkin kimseler kalmadığı için ortaokul ve lise öğrencilerinin sırtında 30'ar kiloluk çuvalarla taşınmıştır. 140 çocuğun 82'si donarak, 32'si zatürreden şehit olmuş, sadece 26'sı geri dönebilmiştir. Erzurum-Oltu-Bardız-Sarıkamış hattını tutmak için, dilleri ve dinlerini yaşayabilecekleri vatanları için çarpışan bütün şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum.

Bugün Gazze, Doğu Türkistan, Irak, Suriye ve birçok memleket yıllardır ve hâlâ soykırımın, asimilasyonun, savaşın, yıkımın yükünü taşımaktadır. Oralarda şehit verdiğimiz her bir canımız için; öksüz, yetim kalan her bir evladımız için; çocuğunun kopan bacağı karşısında haykıran anne için; torununun göz kapağını kaldırıp, gözünden öpüp kefenleyen dede için; hakikati maskeleyemeye çalışan zalimlere gerçeği haykırmak için; mazlumlara hür sesi olmak için; basını bekleyen çocuk, çocuğunun özleyen baba için; zalimlerin hükmü altındaki yaşamlara dokunmak için; üzerine bomba düşenlere, göğsüne göğsüne kurşun gelenlere kalkan olmak için; hülâsa, yetim kalan memleketlerin yanında durabilmek için ta başından beri üzerinde durulması gereken en önemli şeyi yani eğitimi konuşuyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; beşerî sermaye ülkeler için çok önemlidir. Bu sermayeyi artırmanın en önemli aracı şüphesiz ki eğitimidir. Singapur Birleşmiş Milletlere üye olduğunda en sondan 10'uncu sıradayken eğitimi öncelemesi neticesinde şimdi ilk sıralarda yer almaktadır, ekonomisi de eğitime paralel olarak gelişmiştir. Geçmişe dönüp baktığımızda gelişmiş birçok ülke de başarısını eğitime borçludur. Bu nedenle ülkemizin hedeflediği kalkınmayı sağlayabilmesi, rekabetçi ekonomiye sahip bilgi toplumuna erişmesi, yaşamda kalite ve adaleti sağlayabilmesi için eğitim en önceliklerimiz arasında olmalıdır.

Cumhurbaşkanımızın liderliğinde ülkemizde 2000'li yıllardan bu yana eğitim, yukarıda saydığım amaçlar doğrultusunda tarihî bir dönüşüm sürecine girmiştir. Eğitim tüm kademelerde bir taraftan okullaşma oranlarının artırılması aracılığıyla kitleselleşirken, diğer taraftan derslik başına ve öğretmen başına düşen öğrenci sayısı önemli ölçüde azaltılarak OECD ortalamasına yaklaşılmıştır. Bu dönüşümdeki en önemli amaçlardan biri şüphesiz eğitimde fırsat eşitliğini yakalamaktır. Eğitimde fırsat eşitliğini yakalamak için şartlı eğitim yardımından pansiyon kapasitesinin artırılmasına ve burslara, ücretsiz ders kitapları ve yardımcı kaynaklara kadar çok kapsamlı sosyal politikalar kararlı bir şekilde uygulanmıştır. Bu politikalar neticesinde dezavantajlara sahip öğrencilerin etkin eğitimden faydalanmalarına imkân sağlanmış, uygulanan bu sıkı politikalar sayesinde okullaşma oranları okul öncesinden başlayarak tüm eğitim kademelerinde ilk kez yüzde 95'in üzerine çıkarılmıştır. Son yirmi yılda, okullaşma oranlarında meydana gelen iyileşmelerden en çok kız çocuklarımız faydalanmıştır. 2000'li yıllarda ortaöğretimde kız çocuklarımızın okullaşma oranı yüzde 39,2 iken bugün bu oran yüzde 95'lere çıkmıştır. Bugün Millî Eğitim Bakanlığımız eğitim sistemimizi daha fazla güçlendirmek için eğitimde fırsat eşitliğinin artırılmasına, mesleki eğitimin güçlendirilmesine ve öğretmenlerimizin meslek eğitiminin güçlendirilmesine, öğretmenlerimizin mesleki ve kişisel gelişimlerine çok boyutlu destek verilmesine odaklanmış bulunmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Öz.

MEHMET EMİN ÖZ (Devamla) – Eğitimde fırsat eşitliğini güçlendirmek için özellikle okul öncesi eğitimde okullaşma oranlarını yükseltmeyi ve okullar arası imkân farklılıklarını azaltmayı hedeflemiştir. Fırsat eşitliğini tam olarak yerli yerine oturtduğumuzda, insan gücünün tamamını o zaman ülkemizin hizmetine sunmuş olacağız. Tüm adımlar, ülkemizi dünyayla rekabet edebilir seviyeye yükseltecek bir eğitim sistemini kâmlen uygulamaya geçirme gayretidir.

Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri; son olarak bir düşünürden bir anekdot nakletmek istiyorum: “Çocuktum, anneme ‘Ağaca çıkacağım, yardım et.’ dedim. ‘Başkasının çıkardığı yerden inemezsin, düşersin.’ dedi.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

MEHMET EMİN ÖZ (Devamla) - Eğitimin amacı, gençlere ve öğrencilere hayatta önemli engelleri aşabilme becerilerini kazandırma olmalıdır.

Ben Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sıradaki söz talebi Sivas Milletvekili Rukiye Toy’a ait.

Buyurun Sayın Toy. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA RUKİYE TOY (Sivas) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nda yer alan Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum.

Hükûmetlerimizin 22’nci, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin 6’ncı, yeni Türkiye Yüzyılı’nın ilk bütçesi olan 2024 yılı bütçesinin ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Buradan, bir kez daha, terör devleti İsrail’i gerçekleştirdiği mezalim, soykırım ve insanlığa yaşattığı travma sebebiyle en derin duygularla telin ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; içinde bulunduğumuz 2023 yılını Âşık Veysel Yılı olarak idrak ediyoruz. Âşık Veysel Şatıroğlu; Sivas’tır, sultan şehrimizin müstesna bir değeridir. Yaşadığı topluma ve dünyaya karşı büyük bir duyarlılığa sahip olan Veysel, görmeyen gözlerine rağmen ilim ve irfanla milletin bilinçlenmesine öncülük etmiştir. “Olmak istiyorsan dünyada mesut/Hakk’a, halka yarayacak bir iş tut/Çalıştır oğlunu, kızını okut/İnsan olmak için okumak gerek.” diyen Veysel okumayı, eğitimi bir insan olmayı ve derin ferasetiyle daha o yıllarda kız çocuklarını okutmayı teşvik etmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; cumhuriyetimize sahip çıkacak ve koruyacak insan sermayesini inşa etmenin, toplumsal kalkınmanın ve Türkiye Yüzyılı vizyonu doğrultusunda ulusal hedeflerimize ulaşmanın en önemli unsuru millî bir eğitim sistemidir. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde AK PARTİ hükûmetleri olarak bunun farkında ve bilincinde bir yönetimle eğitime verdiğimiz önem hiçbir şartta değişmemiştir. 2003’ten bu yana hazırladığımız 21 bütçede olduğu gibi 2024 yılı bütçesinde de en büyük payı eğitime verme geleneğimiz devam etmiştir. Tam altmış yıldır gündeme getirilen Öğretmenlik Meslek Kanunu hayata geçirilerek öğretmenlerimize ilave sosyal ve mali haklar tanınmıştır. Bu süreçte, birilerinin iddia ettiğinin aksine hep geride bırakılan kız çocuklarının okullaşması için özel gayret sarf ettik. 2002 yılında yüzde 45,16 olan ortaöğretimde kızların net okullaşma oranını 2023 yılında ulaştığımız yüzde 91,57’den yeni projelerle yüzde 100’e çıkarmayı hedefliyoruz. Bu rakamların da gösterdiği gibi, eğitim tüm kademelerinde okullaşma oranı artırılmış, derslik ve öğretmen başına düşen öğrenci sayısı önemli ölçüde azaltılarak OECD ortalamasına yaklaşmıştır. 2002’de 18 olan bilim ve sanat merkezi sayısı 2023 yılında 394’e, spor salonu sayısı yaklaşık 5 kat artarak 12.185’e, laboratuvar sayısı 2 kattan fazla artarak 52.911’e, kütüphane sayısı 3 kate yakın artarak 43 binin üzerine çıkmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 2003’ten bu yana sayıları 4 milyara ulaşan ücretsiz ders kitaplarının dağıtılması, şartlı eğitim yardımı, pansiyon kapasitesinin ve bursların artırılması, taşıma yoluyla eğitime erişim hizmeti gibi kapsamlı sosyal politikalarla dezavantajlı öğrenciler başta olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin eğitim faaliyetlerine erişimi daha da kolaylaştırılmıştır. Son yirmi yılda yaptığımız yatırımlarla eğitime dair altyapı sorunları önemli oranda çözülmüş ve eğitim sisteminde kalite odaklı bir dönüşüm gerçekleştirilmiştir. Bu durum, uluslararası izleme çalışmalarının sonuçlarına da yansımıştır; öğrenci sayımızdaki artışa rağmen eğitim kalitemizin düşmediği hatta OECD tarafından yapılan değerlendirmelerde ülkemizin PISA ve TIMSS performansının önemli bir artış gösterdiği de gözlemlenmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ hükûmetleri olarak Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde eğitimde fırsat eşitliğini yakalamak, öğretmenlerimizin sosyal ve ekonomik haklarını iyileştirirken diğer yandan kişisel ve mesleki gelişimlerine destek olmak, öğrencilerimizin gelişimlerini takip ederek bir ölçme değerlendirme sistemi geliştirmek, mesleki eğitimi güçlendirmek, çağın ihtiyaçlarına cevap verecek fakat aynı zamanda millî ve manevi değerlerimizi de içerecek şekilde eğitim programlarımızı güncellemek ve bu sayede Türkiye Yüzyılı hedeflerine ulaşmak için çalışmaya ve projelerimizi bir bir hayata geçirmeye devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ülkemizin eğitime dair hedeflenen her noktaya ulaşmasında en büyük pay şüphesiz öğretmenlerimizdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Toy.

RUKİYE TOY (Devamla) – Bu vesileyle, Başöğretmen Atatürk başta olmak üzere ebediyete irtihal eden tüm öğretmenlerimizi saygıyla anıyor, hayatta olan öğretmenlerimize sağlık ve mutluluk niyaz ediyorum. Millî Eğitim Bakanımız Sayın Yusuf Tekin ve çalışma arkadaşlarına muvaffakiyetler diliyorum.

Âşık Veysel’le başladığım konuşmamı Hazreti Mevlâna’yla sona erdirmek ve belki de bugün, burada yaşananlara da bir cevap olsun Hazreti Mevlâna’nın sözleri diye onun bir sözünü bitirmek isterim: “Sesini değil, sözünü yükselt. Yağmurlardır yaptıkları büyüten gök gürültüleri değil.”

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Sıradaki söz talebi Kocaeli Milletvekili Sadettin Hülâgü’ye aittir.

Buyurun Sayın Hülâgü. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi’nin Yükseköğretim Kurulu bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım.

Sözlerimin başında kısa bir süre önce aramızdan ayrılan, benim de ilinde bulunduğum Kocaeli Milletvekilimiz Sayın Hasan Bitmez’e bir kez daha Allah’tan rahmet; kederli ailesi, yakınları ve Saadet Partisine başsağlığı diliyor ve sabırlar temenni ediyorum. Aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye’de yükseköğretim son yirmi yılda önemli gelişmeler kaydetmiştir. Gerek yükseköğretim kurumlarının sayısının artması gerekse yükseköğretime erişmenin kolaylaşmasıyla yaşanan kapasite artışı ülkemiz için oldukça sevindiricidir. Yükseköğretimin gerek akademik personel gerek fiziksel imkânlar bakımından iyileştirilmesi noktasında, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın vizyoner liderliği ve kıymetli çabalarıyla önemli adımlar atılmıştır. 2002 yılında yüzde 14 olan net

okullaşma oranı 2022 yılında Avrupa'daki ortalama olan yüzde 44'ün üzerinde olarak yüzde 46 şeklinde gerçekleşmiştir, kadınlarımızda bu oranın da yüzde 51 olduğunu vurgulamak isterim.

2002 yılında 53 devlet, 23 vakıf üniversitesi olmak üzere toplam 76 yükseköğretim kurumunda 1 milyon 885 bin öğrenci öğrenim görürken 2023 yılı itibarıyla 129'u devlet olmak üzere toplam 208 yükseköğretim kurumunda -daha önceki konuşmacılarımız 7 milyon dedi ama bu rakamı düzeltmek isterim- 7 milyon 826 bin öğrencimiz öğrenim görmektedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Genç nüfusa sahip olan Türkiye'de daha fazla sayıda gencimizin üniversite eğitimi alması, her geçen gün değişen ve gelişen dünyaya uyum kapasitesinin de artması demektir. İlaveten, yükseköğretim fırsatını bulamamış 34 yaş üstü kadınlarımıza yönelik bu yıl ilk defa devlet üniversitelerimizde 21 bin, şehit ve gazi yakınlarımız için de vakıf üniversitelerimizde 3.774 kişilik ek bir kontenjan verilmiştir.

Toplam 108 ayrı ülkeden 1.904 üniversitenin değerlendirilmeye alındığı 2024 Dünya Üniversiteleri Sıralaması sonuçlarına göre Türkiye'de sıralamaya giren üniversite sayısı 2018 yılına göre 3 kat artış göstermiştir. Bu veri Türkiye'yi dünya sıralamasında en iyi temsil edilen 7'nci ülke konumuna getirmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Listede ilk kez 3 üniversitemizin ilk 300-400 bandında, 11 üniversitemizin ilk 1.000 bandında, 24 üniversitemizin de 1.001-1.500 diliminde konumlanmasını sevindirici ve heyecan verici bir gelişme olarak görmekteyiz.

Yükseköğretim kurumlarında 2002-2023 yılları arasında öğretim üyesi sayısı 27 binden 102 bine -küsurları söylemiyorum- araştırma görevlisi sayısı 27 binden 43 bine yükselmiştir. 2003 yılında kadın öğretim elemanı sayısı yüzde 38 iken, 2023 yılında bu oran yüzde 46'ya yükselmiştir, araştırma görevlilerinde bu oranın yüzde 53,6 olarak bayanlar olduğunu belirtmek isterim. Yükseköğretim kurumlarında ders veren yabancı uyruklu öğretim elemanı sayısı 870'ten 2.904'e çıkmıştır. Türkiye, OECD ülkeleri arasında genç akademik personel oranı itibarıyla 2'nci ülke konumundadır.

Bunun yanında, bilimsel yayın ve inovasyon alanında da önemli gelişmeler yaşanmıştır. Son yirmi yılda Türkiye adresli uluslararası yayın sayısının dünya içerisindeki payı yüzde 1,23'ten yüzde 1,77'ye çıkmıştır. Türkiye bilimsel doküman üretiminde dünya genelinde 22'nci sıradan 17'nci sıraya yükselmiştir, patent bakımından 2020 yılı itibarıyla dünyada 13'üncü sırada yer almaktayız.

YÖK'te uluslararası öğrenci oranına bakacak olursak 2003'te yüzde 1 olan oranın, 2023'te yüzde 4,45'e yükseldiğini görmekteyiz. 2019'da 155 bin olan uluslararası öğrenci sayısı bu dönem itibarıyla 340 bine yükselmiştir. Bu sayıyla Türkiye, dünyada en çok uluslararası öğrencisi olan ilk 10 ülkeden biridir.

Küreselleşen dünyada baş döndürücü gelişmeler tüm kurumlar gibi yükseköğretim kurumlarını da hızlı değişime zorlamıştır. Covid-19 salgınında benimsenen acil uzaktan öğretim modeli, hibrit ve çevrim içi eğitim ve öğrenme modelleri, sanal gerçeklik, yapay zekâ, veri analitiği, 5G teknolojisi, "Blockchain" gibi yüksek teknolojiyle güçlendirilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Hülagü.

SADETTİN HÜLAGÜ (Devamla) – Ayrıca üniversitelerde araştırma, misyon farklılaşması ve ihtisaslaşma alanında son yıllarda önemli gelişmeler kaydedilmiştir. 2023 yılı itibarıyla Araştırma Odaklı Misyon Farklılaşması Programı'nda 23, bölgesel kalkınmada da 22 üniversitemiz yer almıştır. Öncelikli ve stratejik alan olarak bilgi güvenliği, enerji depolama, gıda biyoteknolojisi, motor teknolojisi gibi alanların seçilmesi çok isabetli olmuştur.

Rektörlük döneminde de altyapısını hazırladığımız Kocaeli Üniversitesinin geçtiğimiz hafta Araştırma Üniversitesi Aday İzleme Programı'na kabul edilmesi ve motor teknoloji alanında uzmanlaşan üniversite seçilmesi nedeniyle de YÖK Başkanımıza da ayrıca teşekkürlerimi iletmek isterim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 4 hususa dikkat çekmek isterim. Başkanım, eğer sözüm biterse lütfen müsaade edin. Tıp fakültelerinde görevli öğretim üyelerinin giderek artan ihtiyacına binaen, Sağlık Bakanlığı uygulamasında olduğu gibi YÖK'de de emeklilik yaşının 72'ye yükseltilmesi zorunlu gibi durmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın Sayın Hülagü.

SADETTİN HÜLAGÜ (Devamla) – 50/d'ye veya 33/a'ya bağlı kendi kurumları dışında doktora yapan elemanların evlilik veya hastalık gibi zorunlu durumlarda üniversiteler arası kadro aktarımına izin verilmelidir.

Üniversite Hastaneleri Birliğinin Başkanlığını yaptığım için ısrarla söylüyorum, YÖK Başkanlığımızın Başkanlığında Sağlık Bakanlığıyla birlikte yeniden bir yapılandırmaya gidilmeli ve Devlet Malzeme Ofisi bu yapılandırmanın içerisinde mutlaka bulundurulmalıdır.

Meslek yüksekokulları gibi sanayiye ara eleman yetiştiren okulların akademik kadrosu güçlendirilmelidir.

Yüce Meclisimizi bir kez daha saygı ve muhabbetle selamlıyor, 2024 yılı bütçesinin devletimize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Ben de gönül dünyamızın mimarisi olan Şebiarus'u yaşadığımız Hazreti Mevlâna'ya arz ve hürmetlerimi arz ediyorum.

Sağ olun, var olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sıradaki söz talebi Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak'a aittir.

Buyurun Sayın Dusak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDÜRRAHİM DUSAK (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe görüşmelerimizin bu bölümünde Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) Başkanlığının bütçesi üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, vefat eden, görevi başında vefat eden Kocaeli Milletvekilimiz Sayın Hasan Bitmez'e Allah'tan rahmet ailesine ve yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, ÖSYM, 1974 dört yılında "Üniversiteler Arası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi" adıyla kurulmuş ve 2011 yılında bugünkü adını almıştır. ÖSYM, üniversitelerin ve kamu kurumlarının ihtiyaç duydukları adayların bilgi ve yeteneklerinin ölçülmesi ve bu doğrultuda ilgili kontenjanlara yerleştirme işlemini yapan nadide bir kurumumuzdur. ÖSYM, her yıl ortalama 13 milyon adaya 55 sınav gerçekleştirmektedir. Bu sınavlar dışında her yıl farklı kurumlar için yaklaşık 30 ayrı yerleştirme işlemi gerçekleştirmektedir.

Yüzyılın felaketi olarak kabul edilen 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremler sebebiyle afet bölgesi ilan edilen illerde -ki bunları sayabiliriz: Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye, Şanlıurfa, Elâzığ, Batman, Bingöl, Kayseri, Mardin, Niğde, Tunceli- Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS), Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) ve Dikey Geçiş Sınavı olan DGS'ye başvuran adaylar ile bugüne kadar yapılan sınavlarda şehit ve gazi yakınları dâhil yaklaşık 3 milyon adaya ücretsiz sınav başvurusu ile tercih ve yerleştirme hizmeti verilmiştir. Ücretsiz sınav uygulaması şehit ve gazi yakınları için süreklilik arz etmektedir.

ÖSYM, 2024 yılında da sınav takvimi çerçevesinde hizmetlerini ifa ederken elektronik sınav uygulaması yapılan yabancı dil ve elektronik sınav merkezi sayısını da artırmaktadır. Bu doğrultuda Esenboğa e-Sınav Merkezinde aynı anda 5 bin aday elektronik sınava girebilmektedir. Esenboğa e-Sınav Merkezi, bu aday kapasitesiyle dünyanın en büyük elektronik sınav merkezlerinden biri hâline gelmiştir. ÖSYM bu merkezlerde, İngilizce, Almanca, Fransızca, Arapça, Rusça, Farsça, Bulgarca, İspanyolca, İtalyanca ve Yunanca olarak 10 farklı yabancı dilde elektronik sınav gerçekleştirmektedir. E-sınav hizmetinden faydalanmak isteyen adayların ulaşılabilirliğini kolaylaştırmak amacıyla Ankara, İstanbul İzmir ve Adana illerinde e-sınav merkezleri açılmıştır. Hizmetlerin daha iyi sunulması ve daha fazla kişinin yararlanmasına imkân sağlayacak şekilde kapasite artırma çalışmalarımız devam etmektedir. Eczacılık alanında başarıyla gerçekleştirilmiştir. Uluslararası gerçekliği olan yabancı dil sınavlarının uygulamaları şeklinde yeni nesil sınav projesi kapsamında okuma, yazma, dinleme ve konuşmadan oluşan 4 temel dil becerisini ölçmek amacıyla tasarlanan deneme sınavı 2023 yılında başarıyla gerçekleştirilmiştir. 2024 yılında da kamu kurum ve kuruluşlarının taleplerinin karşılanmasıyla ilgili çalışmalar devam etmektedir. 2023 yılı içinde ÖSYM bünyesinde bugüne kadar 11 milyonu aşkın adayın katıldığı 17'si elektronik sınav olmak üzere toplam 64 oturumlu sınav gerçekleştirilmiştir. Bu sınavlarda engelli veya sağlık sorunu olan yaklaşık 33.700 aday sağlık durumlarına uygun özel koşullar sağlanarak sınavlara alınmıştır.

Ayrıca, Türkiye Yurt Dışından Öğrenci Kabul Sınavı –"TR-YÖS" diye kısaltılabilir- on üç yıl aradan sonra ilk defa ocak-kasım ayları arasında Türkiye'de 19 sınav merkezi ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Tunus, Suudi Arabistan, Kırgızistan, Almanya, Afganistan, Azerbaycan, Kazakistan, Özbekistan, Katar, Kuveyt, Moritanya ve Rusya olarak toplam 13 farklı ülkede gerçekleştirilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Dusaç.

ABDÜRRAHİM DUSAÇ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, ÖSYM Başkanlığı gelişen teknolojik koşulları yakından takip ederek yaptığı çalışmaları kurumlarımızın ve adaylarımızın talepleri doğrultusunda en şeffaf bir şekilde hayata geçirmeye devam etmektedir.

2024 yılı bütçesinin ülkemize hayırlı olmasını diliyor, Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sıradaki söz talebi Giresun Milletvekili Nazım Elmas'a aittir.

Buyurun Sayın Elmas. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA NAZİM ELMAS (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli Bakanlarımız, Bakanlıklarımızın değerli bürokratları; Yükseköğretim Kalite Kurulunun 2024 yılı bütçesi üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

İlk günden bugüne verdiği destekle AK PARTİ'nin Türkiye'ye hizmet mücadelesinde hep yanında duran aziz milletimizin her bir ferdini de selamlıyor, şükranlarımı sunuyorum.

Üç gün önce ebediyete uğurladığımız Saadet Partisi Milletvekili, Giresunlu hemşehrimiz merhum Hasan Bitmez'e Allah'tan rahmet diliyorum. Kederli ailesine ve Saadet Partisi camiasına başsağlığı temenni ediyorum.

Değerli milletvekilleri, hükümetlerimiz döneminde eğitimin her kademesinde çok önemli çalışmalar yaptığımız gibi yükseköğretimle ilgili yeni adımlar da attık. Üniversite sayımızı 76'dan 208'e çıkardık. Üniversite sayımızı artırmakla kalmadık, aynı zamanda, önce birbirleriyle, sonra da dünyanın önemli üniversiteleriyle yarışır hâle getirebilmek için üniversitelerimizin kalitesini artıracak kurumları da hazırladık.

Üniversitelerimiz AK PARTİ'li yıllarda araştırma ve geliştirmeye, akademik yükselmelere getirdiği yeniliklerle başarılı bilim insanları yetiştirmiştir. Öğrenci sayılarımız ve üniversitemize bağlı araştırma merkezlerinin artmasıyla Türk Patent ve Marka Kurumuna başvurular AK PARTİ'li yıllarda 414'ten 8439'a çıkmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yükseköğretimdeki bu gelişmenin ve başarının son yıllardaki kalite çalışmalarıyla daha sistemli hâle getirildiğini görüyoruz. Yükseköğretim Kalite Kurulu, yükseköğretim kurumlarının eğitim öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerinin kalite düzeylerine ilişkin ulusal ve uluslararası kalite standartlarına göre değerlendirmeler yapan, iç ve dış kalite güvencesi, akreditasyon süreçleri ve bağımsız dış değerlendirme kurumlarının yetkilendirilmesi süreçlerini yürütmektedir.

Yükseköğretim Kalite Kurulunun amacı, yükseköğretim kurumlarımızın öğrencilerine alan bilgisinin yanında dijital yetkinlik, karmaşık problem çözme, iletişim becerisi, analitik düşünme ve etik gibi yetkinliklerin kazandırılmasını güvence altına almaktır. Kurulun kalite güvencesi ve akreditasyon çalışmaları öğrenciden akademisyene, idari personelden iş dünyasına kadar sistemin tüm paydaşlarını yükseköğretimdeki ilerleme hedeflerine katkı sağlamaya teşvik etmektedir.

Yükseköğretim Kalite Kurulu 2023 yılı itibarıyla 189 yükseköğretim kurumunun kurumsal dış değerlendirmesini tamamlamış, 145 yükseköğretim kurumuna yönelik izleme faaliyetini gerçekleştirmiş ve 53 yükseköğretim kurumunu Kurumsal Akreditasyon Programı kapsamında akredite etmiştir. 2027 yılına kadar tüm yükseköğretim kurumlarımızın Kurumsal Akreditasyon Programı kapsamında değerlendirilmesinin tamamlanması planlanmıştır. 2016 yılı itibarıyla yükseköğretime yerleştirme işlemleri kılavuzlar üzerinden yeni bir formata kavuşmuştur ve kılavuzlarda Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından yetkilendirilen veya tanınan akreditasyon kuruluşlarının akredite ettiği programlar yer almaya başlamıştır. 2023 yılı yerleştirme kılavuzunda yer alan bilgilere göre, Yükseköğretim Kalite Kurulunun yetkilendirdiği ulusal akreditasyon kuruluşları tarafından akredite edilen program sayısı 1.135, tanıdığı uluslararası akreditasyon kuruluşları tarafından akredite edilen program sayısı 254'tür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Elmas.

NAZİM ELMAS (Devamla) – Tamamlıyorum.

Bu programlar mezunlara Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi logolu ve uluslararası geçerliliği tescil edilmiş diploma eki sağlamaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kaliteli eğitimin ve bilimin ışığında, her alanda güçlü Türkiye yolunda aydınlık geleceğimizi inşa etmek için var gücümüzle çalışıyoruz. Kalite Kurulunun çalışmalarıyla üniversitelerimiz kalite süreçlerinden sonra kendilerine sunulan imkânlardan derecelerine göre yararlanabilecekleri yeni rekabet ortamına gireceklerdir.

Bugün görüştüğümüz 2024 yılı bütçesinin hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür ediyor, her kademedeki eğitim çalışanlarına, kalite süreçlerine katkı yapanlara ve milletimize hayırlı uğurlu olmasını diliyor, yüce milletimizi ve heyetinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sıradaki söz talebi Burdur Milletvekili Adem Korkmaz'a aittir.

Buyurun Sayın Korkmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA ADEM KORKMAZ (Burdur) – Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekilleri; üniversitelerimizin

bütçelerini değerlendirmek üzere AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Muhterem heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, entelektüel gelişime katkı sunan bilim yuvaları olmalarının ötesinde üniversiteler, eğitim sisteminin en üst seviyesini temsil ederek gençlerin hayallerini gerçeğe dönüştüren ve topluma değerli katkılarda bulunan kurumlardır. Hepimizin malumları olduğu üzere, tarihimiz boyunca daha çok çalışıp, daha çok üreterek ülkemizi muasır medeniyetler seviyesinin de üstüne çıkarmak, bu coğrafyadaki erdemli insanların temel gayesi olmuştur. Hiç kuşkusuz, göz bebeğimiz olan üniversitemiz, bu doğrultuda gençlerimizi ve ülkemizi eğiterek geleceğe hazırlamaktadır. Son yıllarda dünya genelinde yaşanan değişimler, teknolojinin hızla ilerlemesi, ekonomik dönüşüm ve küreselleşme gibi etmenler yeni zorlukları da beraberinde getirmiştir. Bu bağlamda, üniversiteler, sadece bilgi üreten kurumlar değil; toplumları dönüştüren, sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen ve sadece küresel sorunlara değil, yerel sorunlara da çözümler sunan merkezler hâline gelme eğilimindedir. Türk üniversiteleri, bu yeni paradigmayla başa çıkmak ve rekabet güçlerini artırmak için önemli adımlar atmışlardır. Diğer taraftan, üniversitelerin belirli alanlara odaklanmasına yönelik son yıllarda Yükseköğretim Kurulumuzun geliştirdiği yeni yaklaşımlar söz konusudur. Güçlü ve köklü üniversitemiz araştırma geliştirmeye odaklanıp, ülkemizin stratejik önem arz eden meselelerine çözüm üretme noktasında çalışmalar gerçekleştirirken özellikle yeni kurulan, 2006 yılından sonra kurulan üniversitemiz ise bölgesel kalkınmaya odaklanmıştır. Araştırma üniversiteleri üzerine başlatılan çalışmalarla bu kapsamda Atatürk, Ankara, Bilkent, Boğaziçi, Uludağ, Çukurova, Dokuz Eylül, Ege, Erciyes, Fırat, Gazi, Gebze Teknik, Hacettepe, İstanbul Teknik, İstanbul, Cerrahpaşa, İzmir Yüksek Teknoloji, Karadeniz Teknik, Koç, Marmara, Orta Doğu Teknik, Sabancı ve Yıldız Teknik üniversitemiz bu anlamda çok önemli çalışmalara imza atmaktadır. Diğer taraftan, 2006 yılından sonra kurulan üniversitemiz ve bunlardan 25 tanesi eğitim öğretim ve AR-GE sorumluluğuna ek olarak bölgesel kalkınma konusunda proje bazlı olarak görevlendirilmiş bulundukları Anadolu şehirlerinin kalkınmasında öncü roller üstlenmektedirler. Bölgesel kalkınmada sürükleyici bir üniversite modeli olarak şahsımın da iki dönem rektörlüğünü yapmaktan gurur duyduğum İstiklal Şairi'mizin ismini taşıyan Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi hayvancılık alanında ihtisaslaşmış, hayvancılık teknolojileri başta olmak üzere onlarca projeyi hayata geçirmiş, dünyada özgün bir model olarak çiftlik akreditasyon sistemini geliştirmiş, ürettiği mobil mikroskopla hayvan hastalıklarına hızlı tanı koymanın önünü açmış, ülkemizde hayvancılık ıslahında önemli bir proje olarak embriyo teknolojilerini geliştirmiş ve embriyo transfer merkezini kuran ilk üniversite olarak kayıtlara geçmiştir. Uşak Üniversitesi, tekstil ve tasarım alanında hem kamuya hem özel sektöre yol gösteren, öncü bir üniversite olma noktasında hızla ilerlemektedir. Yine bunlardan Bingöl Üniversitesi, içinde bulunmuş olduğu coğrafyanın kendisine sunmuş olduğu imkânlarla ve özellikle arıcılık ve bal konusunda bölgenin kalkınmasında önemli misyon üstlenmektedir.

Yine bunlardan Aksaray, Artvin, Bartın, Batman, Bitlis, Çankırı, Çorum, Düzce, Giresun, Gümüşhane, Iğdır, Karaman, Kastamonu, Kırklareli, Kırşehir, Muş, Nevşehir, Osmaniye, Rize, Siirt, Tunceli ve Yozgat'taki üniversitemiz de içinde yaşadıkları şehirlerin ekonomik potansiyelleri üzerine onlarca projeyi hayata geçirmek için kollarını sıvamış, binlerce akademisyeniyle gece gündüz çalışma içerisinde.

Sayın milletvekilleri, bugün Türkiye'miz, 208 üniversitesi, 180 bini aşkın öğretim elemanı ve 8 milyona yaklaşan öğrencisiyle büyük bir yükseköğretim kapasitesine ulaşmış, 340 bin uluslararası öğrenciyle dünyada en fazla yabancı misafir öğrenci bulunduran 10 ülkeden biri olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Korkmaz.

ADEM KORKMAZ (Devamla) – Biz, çok iyi biliyoruz ki... Yıllarca yurt dışına kendi öğrencilerini, kendi vatandaşlarını gönderen bir ülke iken yükseköğretimde dünyanın en çok tercih edilen bir kapasitesinin oluşmuş olmasını özellikle vurgulamak gerekiyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Benden önceki hatiplerden Sadettin Hocam üniversitemizin başarılarına ilişkin sayıları verdi, tekrare düşmeyeyim.

Türkiye Yüzyılı inşasına ve tam bağımsız Türkiye'nin oluşmasına üniversitelere ektiğimiz bu tohumlar sayesinde ulaşacağımızdan şüpheniz olmasın. Üniversiteler geleceğimiz, geleceğimiz milletimizindir. Geleceğimizin teminatı akademisyenlerimizin ve öğretmenlerimizin özlük haklarını Türkiye Yüzyılı'nda daha da iyileştireceğiz.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın öncülüğünde hazırlanan ve hükümetlerimiz dönemleri boyunca bütçenin öncelikli payını alan eğitimin yine listede 1'inci sırada yer aldığı 2024 bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyor, muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın Sayın Korkmaz.

ADEM KORKMAZ (Devamla) – Sevgili milletvekillerimiz, Kıymetli Başkanım; ben de Meclisimizde ilk defa görev alan, yeni vekillerden birisiyim ancak şunu ifade etmek istiyorum, Meclisimizin itibarını yükseltmek, milletimizin umurunu ve umudunu yükseltmek demektir; bu da bizim ellerimizde. Halkımız, milletimiz bizi izliyor, onun için hepinize bunu da bir hatırlatma olarak ifade etmek istiyorum.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi adına son söz talebi Rize Milletvekili Muhammed Avcı'ya aittir.

Süreniz beş dakika.

Buyurun Sayın Avcı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMED AVCI (Rize) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nde üniversitemizin bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ iktidarları boyunca yükseköğretim kurumlarımızın bir yandan fiziki altyapılarını artırırken bir yandan da üniversitemiz vasıtasıyla bilginin, kültürün ve bilimin 81 vilayetimizin tamamına yayılmasını kolaylaştırdık. Böylece, 2002 yılında 75 olan üniversite sayısını bu yıl itibarıyla 208'e çıkararak isteyen her gencimizin evine en yakın yerde yükseköğretime katılmasının yolunu açtık. "Bilgiye sahip olan toplumlar insanlığa da yön verir." ilkesinden hareketle bilime, eğitime, entelektüel birliğe dair yapacakları her türlü nitelikli çalışmada her zaman için akademisyenlerimizin yanında olduk, olmaya da devam ediyoruz.

AK PARTİ hükümetleri döneminde üniversite ve öğrenci sayılarımızdaki artışla eş zamanlı olacak şekilde akademisyen ve bilim insanı sayımızı artırdık. 2002 yılında 70 bin olan öğretim elemanı sayısını toplamda 184 binin üzerine çıkardık yani bir yandan üniversite ve öğrenci sayımız artarken bir taraftan da nitelikli akademisyen sayımızın artmasına özen gösterdik. Akademik çalışma yapma imkânını ülkemizin tüm öğrencilerine açtık. Üniversiteye girmede en büyük eşitsizliklerden birisi olan katsayı engelini ortadan kaldırarak bir fırsat eşitliği tesis ettik ve meslek liselerinin üniversiteye katılımlarının önünü açtık. Üniversitemizi sadece bir eğitim kurumu olarak görmedik, akademilerin açığa çıkardığı bilimsel bilgiyi sanayiyle birleştirerek üretime katkı yapar hâle getirdik. Üniversitelerde yaşadığımız bu değişim ve kapsamlı dönüşümlerle birlikte 2002'de yızda 14 olan yükseköğretimdeki

net okullaşma oranını 3 kat artırarak yüzde 45'lere çıkarmış olduk. Bununla birlikte ülkemizi 2023 yılı için 340 bine yakın yabancı öğrenciyle dünyada en fazla uluslararası öğrencinin bulunduğu ilk 10 devlet arasına sokmuş olduk.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; maalesef 6 Şubat günü sadece milletimizin değil insanlık tarihinin en büyük afetlerinden birini yaşadık. Bu dönemde depremzede öğrencilerin eğitimlerinin kesintiye uğramaması için Hükümetimiz gereken her türlü gayreti göstermiş, depremzede öğrencilerimiz katkı payı ödemesinden muaf tutulmuş, ödeme yapan öğrencilerimizin ücretleri iade edilmiştir. Kahramanmaraş, Hatay, Malatya ve Adıyaman'daki öğrencilerin farklı illerdeki devlet üniversitelerinde bir yıl süreyle özel öğrenci olarak öğrenim hayatlarını sürdürmelerine imkân sağlanmıştır. Hükümetimiz oluşan büyük tahribatın fiziksel imarının tamamlanması konusunda da büyük gayret sarf etmektedir. Bir yandan saydığım bunca iş ve işlem gerçekleşirken diğer yandan da üniversite öğrencilerimizin üzerindeki mali yükleri azaltma gayreti içinde olduk. Üniversiteye girişlerde alınan harçları tümüyle kaldırdık, öğrencilerimizin bir yandan burs ve kredi alma sayısını artırırken bir taraftan da burs ve kredilerin miktarını artırdık. Üniversitelerde okuyan öğrencilerimizin barınma kapasitesini kamu eliyle artırdık. 2002 yılında 190 olan yurt sayısını bu yıl itibarıyla 822'ye, 182 bin olan yatak sayısını 950 bine çıkararak gençlerimizin hizmetine sunmuş olduk. Yurtlarımıza bugüne kadarki en yüksek talep oluşmasına rağmen tarihimizin en yüksek yerleştirme oranına ulaştık ve yüzde 90'ın üzerinde bir öğrenci yerleştirme oranıyla yeni bir rekora imza atmış olduk.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Açılan üniversite ile açılan yurt sayısını karşılaştırm.

MUHAMMED AVCI (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ iktidarları boyunca ülkemiz üniversitelerinde köklü değişim ve dönüşümler yaşanırken seçim bölgem olan Rize'de Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi de bu dönemde önemli kazanımlar elde etmiş, üniversitemiz Rize'nin akademik, sosyolojik ve iktisadi hayatına önemli katkılar sunmuştur. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi kuruluşunun 17'nci yılında fiziki altyapı, akademik bilim ve kadroyla akademik performans ve başarı açısından çok önemli mesafeler katetmiştir. Üniversitemizde mevcut hâliyle 49 akademik birim, 1.250'nin üzerinde akademik personel ve 900'e yakın idari personel görev yapmaktadır. Üniversitemizde 19 bine yakın öğrenci eğitim görürken 153 farklı diploma programı bulunmaktadır. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesinde, aralarında Rektörümüz Sayın Yusuf Yılmaz'ın da bulunduğu 8 akademisyen dünyanın en etkili bilim insanları listesinde yer almaktadır. Üniversitemiz ihtisas alanında kapsamlı çalışmalar yürütmektedir. Tarım ve Orman Bakanlığı ve ÇAYKUR başta olmak üzere çay sektöründe başat role sahip ulusal ve bölgesel aktörlerle ortak çalışmalar yürütülmüştür. Üniversitemiz, AR-GE kapsamında birçok projeyi kapsamlı bir şekilde desteklemiş, Geliştirme Vakfımız ve teknoloji ofisleri kurulmuş, AR-GE faaliyetleri profesyonel zemine taşınmıştır. Bu anlamda, desteklerini bizden hiçbir zaman esirgemeyen Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a hemşehrilerim adına yürekten teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Avcı.

MUHAMMED AVCI (Devamla) – İlimize her anlamda büyük katkılar sunan başta rektörümüz olmak üzere üniversitemizin tüm akademisyenlerine ve idari personellerine teşekkürü borç biliyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle, 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin milletimize, Meclisimize, memleketimize hayırlar getirmesini temenni ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Olgun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

16.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in bugün bulunacağı ikramın bedeline ilişkin açıklaması

HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli hazırun; bütçe görüşmeleri sırasında her gün bir il vekilinin ilinin yöresel lezzetlerinden ikramda bulunması nedeniyle ben de Afyon lezzetlerinden ikramda bulunmak amacıyla danışmanım aracılığıyla başvuruda bulundum. Daha sonra öğrendiğime göre bu organizasyonu AKP Grup Müdürü yapıyormuş, kendisi de günlerin dolu olduğunu, zaten Afyonkarahisar Vekili İbrahim Yurdunuseven'in bugün yani 17/12/2023 günü ikramda bulunacağını söyledi. Bugün buradan kendisine teşekkür etmeyi düşünüyordum ki Türkiye Büyük Millet Meclisine ikramda bulunacağını söyleyen Sayın Vekil bu ikramları Afyonkarahisar Belediyesinin üzerine yıkmış. Ben bir Afyonkarahisar Vekili olarak ikramlara karşı değilim ancak Afyonkarahisar halkının hakkının milletvekillerine yedirilmesine karşıyım ve kabul etmiyorum. Bu ikramların bedelini çıkardık, önümüz ocak ayı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) – Önümüz ocak ayı, maaşlarından bu ücretleri Afyon Belediyesinin hesabına yatırırsınlar, yetmezse ben de varım yatırmaya fakat fakirin fukaranın, garibin gurebanın hakkını burada yedirmeyelim efendim.

Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

17.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Burdur Milletvekili Adem Korkmaz'ın 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, biraz evvel konuşan Adalet ve Kalkınma Partisi hatibi aslında güzel bir şey söyledi yani bir sataşmaya cevap veriyor değilim fakat biraz üzerine konuşmak istediğim için söz aldım. Dedi ki: "Meclisin itibarını yükseltmek gerekiyor." Gerçekten öyle yani hem yapılan konuşmalarla hem tutum ve tavırlarla Meclisin itibarını yükseltmek gerekiyor, tamamen katılıyorum AK PARTİ'li hatibin söylediğine fakat bir şeye daha dikkat çekmek istiyorum ki o da şu: Meclisin itibarını yükseltmek demek aynı zamanda bu var olan Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde işlemeyen, işlevsiz hâle getirilmiş olan denge denetleme mekanizmasının yeniden kurulması, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemindeki bu demokrasi eksikliğinin giderilmesi demek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Biliyorsunuz, Meclise özellikle kanun tekliflerinin hazırlanması açısından baktığınızda sarayda hazırlanmış olan kanun teklifleri getiriliyor ve burada, maalesef, komisyonlarda üzerinde doğru dürüst hiçbir tartışma yapamadan, herhangi bir noktasına virgüline dokunamadan o kanun teklifleri tartışılarak Genel Kurula geliyor ve burada sonuçlandırılıyor. Dolayısıyla, Meclis aslında bu sistemde hem yasama görevini yerine getiremiyor hem de denge denetleme mekanizması olmaktan çıkmış vaziyette. O nedenle, sayın hatibin bu dileğine çok katılıyorum ama bunu yapmanın yolu Anayasa'yı değiştirmek, denge denetleme mekanizmalarının yeniden kurulmasını sağlamak, kuvvetler ayrılığının işlemlerini sağlamak ve kuvvetler ayrılığını tek kişide birleştirmek değil, tam tersine ayrı olmalarını sağlamaktır diyorum. O nedenle, hani bu, sadece burada üslubumuzu düzeltmekle, tavırlarımızı düzeltmekle yerine gelecek bir şey değildir itibarın yükseltilmesi, yoksa

dileğe tamamen katılıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, yanılmıyorsam, Ercan Öztürk, bizim hatibimiz Aylin Yaman'ın verdiği verilerin ve konuşmanın yanıltıcı olduğunu, doğruyu aksettirmediyi söyledi. Cevap hakkını Aylin Hanım'ın kullanmasını talep ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yaman.

18.- Ankara Milletvekili Aylin Yaman'ın, Düzce Milletvekili Ercan Öztürk'ün 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AYLİN YAMAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Ercan Öztürk bir uyarıda bulundu. Haklı olduğu bir taraf da var ama yarım kaldı, ben onu tamamlamak istiyorum. Sakın şöyle zannedilmesin: Biz, yaşlıların yaşlı bakımevlerinde hayatlarının geri kalanını orada devam ettirmelerini ve hepsinin huzurevinde yaşamlarını sürdürmelerini istiyor değiliz elbette. Aslında tercih edilen yöntem gerçekten de yerinde yaşlanma modelidir, mümkün olduğu kadar yaşlının kendi evinde yaşlanması, Sayın Öztürk'ün söylediği gibi, tercih edilir. Fakat yatak sayıları şu anda 65 yaş üstüne yüzde 0,5'ine yetecek kadar, 85 yaş üstü için ise, esas bakım ihtiyacı olanlar için ise yüzde 2'sine yetecek kadar bir yatak kapasitesi var. Bu yatak kapasitesinin yine de artırılması gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Yaman.

AYLİN YAMAN (Ankara) – Çünkü hepimiz biliyoruz, ailelerimizde yaşlılar var ve bazen çaresiz kaldığımız durumlar oluyor ve bu yaşlılara yoksulluk nedeniyle de özel bakım evlerinde değil, kurumsal, kamusal bakımevlerinde bakılması daha mantıklı. Kadın istihdamının önünde engel olmaması açısından da çok önemli. Yerinde yaşlanma doğru, evet ama yatağa daha ihtiyacımız var bizim.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

19.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Ankara Milletvekili Aylin Yaman ile Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de grubumuzdaki tüm milletvekillerine yaptıkları konuşmalar için hassaten teşekkür ediyorum. Biraz şaşırtacağım belki ama bir teşekkürüm de Doktor Aylin Yaman Hanımefendi'ye, Milletvekilimize. Sayın Grup Başkan Vekiline de ifade ettim yani böyle muhalefetle gelin bize. Yani sonuç olarak anlatma şekli, söylemesi, bize tavsiyeleri; önemli bir şeyden bahsediyor. Nedir? Yaşlanan bir nüfus var. Biz bir taraftan nüfusumuzu gençleştirmeye, doğum sayısını arttırmaya, diğer taraftan da yaşlı... Çünkü ömür de uzadı için bu manada belli bir yaşın üzerindeki insanlara da evinde, mümkün olduğunca evinde ama evinde bakılamayacak olanlar için de bakımevlerinde hayat kalitesini artırarak, geliştirerek bakmaya devam ediyoruz. Ben kendisine hassaten teşekkür ediyorum, Aylin Hanım'a.

Tabii, Sayın Milletvekilimiz Adem Korkmaz, kendisi Burdur Vekilimiz, önemli bir şey söyledi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Aslında bunu söylerken bugün burada Ercan Öztürk Milletvekilimizin konuşmasında da vardı. Yani buradaki atmosfer, burada olan bitenler dışarıya sâri. Ben her zaman Genel Kurul tartışmalarının dışarıdakinden daha ağır bir atmosferde geçtiğini düşünüyorum. Burada kastedilen şey bu idi. Ama Sayın Oluç bunu daha evvel de ifade etmişti fakat birkaç cevap verdik, tekrar söylemek istiyorum: Bakın, biz Grup Başkan Vekilleri ve ilgili milletvekili arkadaşlarımız, bizler kanunları paylaşarak çalışıyoruz. Yani her bir arkadaşımız bir kanun çalışırken onun başında oluyor. Bu kanunlar burada hazırlanıyor. Yani sonuç olarak bizim yaptığımız bir şeyin bu kadar üstünün örtülmesini anlamakta zorlanıyorum. Ha, biz milletvekilleri olarak Meclisin değerini nasıl artırabiliriz, bunu önemsiyorum. Bu şöyle ancak olabilir: Türkiye Büyük Millet Meclisinin üyelerinin ortak bir akıl geliştirmesi lazım. Ben, şu ana kadar belki sadece Filistin meselesi olabilir, orada da şu anda en son geldiğimiz durumda itirazlarım var, belki daha sonra konuşuruz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ortak bir akıl geliştirmenin Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Son ricamız da Sayın Mustafa Varank için. Daha evvel tabii konular bölündü, bir tutanakları aldık, baktık. Aslında ciddi bir sataşma olduğunu düşünüyoruz. O yüzden ben kendisine söz verilmesini rica ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Varank.

20.- Bursa Milletvekili Mustafa Varank'ın, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'a karşı yerinden sarf ettiği sözlerle ilişkin açıklaması

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Sayın Başkanım, biraz önceki oturumda bir Grup Başkan Vekiliyle bir sataşma yaşadık ve Grup Başkan Vekili şahsımı tehdit etmekle, hakaret etmekle suçladı. Ben tutanakların incelenmesini talep ettim, gördünüz mü bilmiyorum ama ortada bir tehdit de yok, hakaret de yok. Meclis içerisinde bu tip sataşmalar olur. Burada benim yaptığım sadece üslup hatırlatmasıydı. Ama tabii ki arkadaşlarımız eğer Meclisin itibarının artırılmasından bahsediyorsa gerçekten burada konuları odaklayarak gitmek aslında Meclisin itibarını artıracak husus olur. Tartışma bir yalan üzerinden çıkmıştı, bu yalanı tartışmak yerine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Varank.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – ...farklı cümleler kurmak, tehditten bahsetmek, hakareten bahsetmek; aslında işte, o özlemini çektiğimiz Meclisin itibarını zedeleyen işler. Biz, bütün grubumuz olarak hiçbir zaman tehditle, hakaretle iş yapmıyoruz. Bunun kayıtlara girmesini özellikle rica ediyorum. Siz de zaten tutanakları gördünüz, o hanımefendi de herhâlde tutanakları okuyacaktır.

Teşekkür ediyorum.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Bursa Milletvekili Mustafa Varank'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın Varank, bu konuda bir söz talebiniz olmasaydı konuyu açmayacaktık. Evet, talebiniz üzerine

tutanakları istettik. Tutanaklardaki cümle aynen şu şekildedir: "Ben öğretirim sana... Sen gel."

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Başlangıcı?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Başlangıcı? Başlangıcını alalım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Onun daha öncesini okursanız...

BAŞKAN – O nedenle, söz talebinizi karşıladığım için de bunu kayıtlara ben de geçirmek istedim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Öncesi var Sayın Başkanım. Öncesinden başlayalım yani böyle bir âdet gelişti, sondan başlanıyor işlere.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Bursa Milletvekili Mustafa Varank'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, Sayın Başkanım, sabahtan beri konuşan -bir kez daha söylüyorum- milletvekilleri üniversiteleri konuşuyor, sosyal yardımları konuşuyor, Millî Eğitimi konuşuyor, Millî Eğitimin bütçesini konuşuyor; kimisi işte, Aylin Hanım gibi daha sakın konuşabiliyor, kimisi daha sert muhalefet yapıyor ama kimse kimseye hakaret etmiyor ama şöyle bir şey var: Bakın, kürsüye çıktıktan sonra AKP Grubunun istemediği, duymak istemediği cümlelere sürekli laf atılıyor. İşte, ortam burada gerginleşiyor. Sayın Varank "Gel, ben sana öğreteyim..." Hayır, öğretemezsin; sizin Cumhuriyet Halk Partisine herhangi bir şekilde nezaket öğretmek gibi bir haddiniz yok Sayın Bakan, lütfen, söylemeyin...

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Ankara) – Sizin de akıl öğretme gibi bir haddiniz yok Sayın Başkan Vekili.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Yalan söylemeye hakkınız var mı? Bu kadar basit bir yalan söyleme...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ben yalan mı söylüyorum? Bakın, şimdi yalan söylediğimi iddia ediyorsanız çıkarsınız doğru olmadığını söylersiniz, İç Tüzük 69 zaten buna izin veriyor ama bir Grup Başkan Vekiliyle, bir milletvekiliyle, bir kadın milletvekiliyle bu şekilde tartışmak doğru değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Sayın Başarır, tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ben bunu doğru bulmuyorum. Eleştirir, doğru değilse, doğru olmadığına inanıyorsa çıkar, gerçeği anlatır ama oradan laf atmak, "Gel ben sana doğruyu söyleyeyim..." Hayır, hayır.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Şahin, buyurun.

22.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, öğretmen adaylarının ekran başında Millî Eğitim Bakanından tatmin edici bir cevap beklediklerine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Evet, Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Farklı bir konuya değineceğim. İktidar partisindeki arkadaşları dikkatle dinledim, 12 kişi konuştu. Şu anda yüz binlerce öğretmen adayımız ekran başında iktidar partisindeki arkadaşlardan net, tatmin edici bir cümle duymak istiyorlar ancak bu cümleyi duyamadık. Sayın Bakanım, sorumluluk size düşecek sanırım, arkadaşlardan duyamadık. Sizden kamuoyunu, gençlerimizi, öğretmen adaylarımızı tatmin edici bir cevap bekliyoruz, 12 arkadaştan duyamadık. Bu konuyla ilgili söz aldım.

Teşekkür ediyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

23.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir polemik yapmak için söylemiyorum, sadece kayıtlara geçmesi için söylüyorum. Sayın Zengin, ortak akıl geliştirmek; doğru, evet. Bunun için karşılıklı anlayış, tahammül ve saygının olması gerekiyor; hepimiz için söylüyorum bunu yani demokratik bir politik kültürün gelişmesi gerekiyor ama benim söylediğimdeki mesele şu: Bir sistem sorunu var ortada yani biz bütün bunlara uysak bile bir sistem sorunu var. Şöyle düşünmeyin: Ben AK PARTİ'li milletvekillerini rencide etmek için o sözleri söylemedim ama ortada bir sistem var ve bu sistem sorunlu olduğu için Meclisin yasama görevini yerine getiremediği kanaatindeyiz. Tabii ki bunu tartışırız, farklı görüşler de olabilir ama ortak akıl geliştirmek için önce bunlara ihtiyaç var. Evet yani sistem sorununu da aşmamız gerekiyor, buna işaret etmek istedim.

Teşekkür ediyorum.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

24.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, bakın, buradaki mesele şu: Daha evvel yaşadığımız konuda da yani en son salı günü yaşanan hadisede de benim bildiğim, bir olay başından başlayarak sona doğru gider. Şimdi, sizin yaptığınızda da son cümleden başlanıyor, başa gelinmiyor yani ne oldu da bu ifade söylenme ihtiyacı duyuldu? Eğer bir şeyi okuyacaksak başladığı noktadan itibaren okumamız lazım yani olay bitmiş, en son kareyi görüyoruz. Peki ya başında ne olmuştu? Yani bu, bize avukatların ve özellikle medyasıların birinci sorusu budur yani: Aslında ne oldu? "Aslında ne oldu?"ya bakarsak bu tartışmaları izah edebiliriz ama ne olursa olsun yani oradaki üslubu gördünüz. Ben ayrıca açmak istemiyorum, sizin zaten daha evvel kendi parti toplantılarınızda da bu üsluba şahit olundu Cumhuriyet Halk Partisi yani Allah yardımcınız olsun.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.13

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 20.50

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin), Muhammed ADAK (Mardin)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 38'inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (Devam)

2.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Eklî Cetveller, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2022 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 222 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2022 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2022 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/760) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 37) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Eğitim Bakanlığı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Eğitim Bakanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kurulu 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kurulu 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) ÜNİVERSİTELER (Devam)

BAŞKAN – 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şahsı adına lehte söz talebi Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'ye aittir.

Buyurun Sayın Öncü. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2024 yılı bütçesi hakkında AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi, aziz milletimizi ve kıymetli hemşehrilerimizi saygıyla selamlıyorum.

Saadet Partisi Kocaeli Milletvekili Sayın Hasan Bitmez'e yüce Allah'tan rahmet, ailesine, yakınlarına ve tüm milletvekillerimize başsağlığı diliyorum.

Sözlerime başlamadan önce Kudüs'ün ve tüm Filistin topraklarının eski günlerine kavuşması dileğiyle ateşkes ve insani yardımların ulaşması çağrısını yineliyorum. Bugün, devlet olarak Gazze'ye insani yardımları ulaştırmak için elimizden gelen tüm çabayı ve gayreti gösteriyoruz. Türkiye dünyanın neresinde olursa olsun mazlumlara uzatılan bir şefkat eli olmaya devam edecektir.

İfade etmek isterim ki cumhuriyetimizin 100'üncü yılını tamamladığımız bu dönemde yeni bütçemizin bizler için tarihî bir anlamı bulunmaktadır. Cumhuriyet tarihinde arka arkaya 22 defa bütçe yapma imkânına sahip olan tek siyasi parti AK PARTİ'dir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Milletimizin itimatına ve teveccühüne şükran borçluyuz. AK PARTİ hüviyetiyle ülkemizdeki ihtiyaç sahibi her vatandaşımızın, her mazlumun yanında yer aldığımızı, dezavantajlı gruplarımızı eğitimden istihdama, hayatın her alanında desteklediğimizi, kimsesizlerin kimsesi olduğumuzu, dünyadaki mazlumların hakkını savunarak herkese gösterdik. Biz, yirmi iki yılda ülkeyi eğitimden sağlığa, savunmadan sanayiye, temel haklardan demokrasiye geliştirirken; sizler, yirmi iki yıldır hep aynı siyaset etme tarzıyla, milletin koltuklarında bağırarak, hakaret ederek, burada siyasi, psikolojik şiddetin paradigmasına dönüşüyorsunuz. Her gün Meclis çatısı altında kadına şiddetten bahsederken yanı başımızda, birlikte çalıştığımız, siyasi hayatını kadın ve insan hakları için vakfeden ve bu anlamda en büyük aktivistlerden biri olan Grup Başkan Vekilimize asılsız ithamlarda bulunanlara karşı tek kelime dahi etmediniz. Bizlere adap konusunda eleştiriler yaparken sizler, merhum milletvekilimiz üzerinden siyaset yapmaya çalışıyorsunuz. Gerçi, biz, sizlerin sadece sözde hak savunucusu olduğunuzu, geçmişten bugüne tecrübe ettiklerimizle biliyoruz. Binlerce kız çocuğumuzu 17'sini görmeden teröre kurban ettiniz, binlerce kız çocuğumuzu eğitimden mahrum bıraktınız, binlerce anneyi evlatsız bıraktınız, yıllar boyu evlatlarını bekleyen Diyarbakır Annelerini bir defa dahi ağzınıza almadınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Siz, bu şiddet siyasetinin üzerinden trol ordunuzu konsolide etmeye çalışırken biz bu arada kadın, engelli, yaşlı, çocuk haklarında devrimler yarattık, ortaya koyduğumuz projelerle, eğitimlerle kadın istihdamını artırdık, kadınların iş gücü katılımını yüzde 35'e çıkardık ve kadınların genel istihdam oranını yüzde 25'e çıkardık. Son yirmi yılda kadınlarımızın karar alma mekanizmalarına daha yüksek sayılarla katılmalarını ve her düzeyde etkin rol almalarını destekledik. 2002 Genel Seçimlerindeki yüzde 4'lük oranı bugün yüzde 19'a çıkardık. Bizler dezavantajlı grupların ilgili eksikliklerinin giderilmesini bir lütuf olarak değil hakların sahiplerine teslim edilmesi olarak görüyoruz. Bakıma ihtiyacı olan engelli bireylerin bakımının aile yanında ve yaşadıkları çevrede desteklenmesi için 2006 yılında evde bakım yardımını uygulamaya başlattık. 2023 yılı Kasım ayı itibarıyla evde bakım yardımlarına her ay toplam 2 milyar 800 milyon ödeme yapıyoruz. Özel bakıma ihtiyacı olan 7.049 engellimiz için 107 bakım ve rehabilitasyon merkezimizde gece gündüz demeden hizmet veriyoruz. Özel eğitim kapsamında 359.710 özel eğitim öğrencimiz kaynaştırma bütünlleştirme yoluyla akranlarıyla birlikte eğitim alma hakkını kazanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yirmi iki yıldır en büyük gayemiz kadını erkeği, genci yaşlısı, çocuğu engellisiyle 85 milyonluk büyük Türkiye ailemizin huzur ve barış içinde yaşamasıdır. Bu anlayışla, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ortaya koyduğu Türkiye Yüzyılı hedefleri doğrultusunda tüm kadrolarımızla aziz milletimiz için gece gündüz demeden hizmet etmeye devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Öncü.

FATMA ÖNCÜ (Devamla) – Sözlerime son verirken 2024 yılı merkezi yönetim bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlara vesile olmasını diliyor, saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Yürütme adına ilk söz talebi Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş'a aittir.

Buyurun Sayın Göktaş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz otuz dakika Sayın Bakan.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI MAHİNUR ÖZDEMİR GÖKTAŞ – Saygıdeğer Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın 2023 yılı faaliyetleri ve 2024 yılı hedefleri hakkında bilgi sunmak üzere huzurlarınızdayım. Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi şahsım ve Bakanlığım adına saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin hemen başında, Saadet Partisi Kocaeli Milletvekili Sayın Hasan Bitmez'e Allah'tan rahmet diliyor, ailesine ve Saadet Partisine başsağlığı dileklerimi iletiyorum.

Bugün 17 Aralık Şebiarus olması vesilesiyle Hazreti Mevlâna'yı vuslatının 750'nci yıl dönümünde rahmet ve minnetle yâd ediyorum. Bugünün, onun sevgi ve birlik mesajının, içinde yaşadığımız bu coğrafya başta olmak üzere, bütün dünyaya yayılmasına vesile olmasını temenni ediyorum.

Değerli milletvekilleri, millet iradesinin sembolü olan Gazi Meclisimizde, aziz milletimizle birlikte devletimizin 2'nci yüzyılını karşılamanın gururunu yaşıyoruz. Bin yıllık devlet geleneğimizin son halkası olan Türkiye Cumhuriyeti en kıymetli hazinemizdir. Devletimizin 100'üncü yaşını büyük bir coşku ve heyecanla kutladığımız 2023 yılı, bütün dünyanın gözleri önünde yaşanan acı bir katliama şahitlik ettiğimiz bir yıl oldu. Bugün ne yazık ki Gazze'de büyük bir insanlık suçu işleniyor. Bu vesileyle Sayın Cumhurbaşkanımızın Filistin'de yaşanan bu insanlık dışı zulmün durması yönündeki çağrısını yineliyor, bir an evvel son bulmasını diliyorum. Türkiye olarak geçmişte olduğu gibi bugün de dünyanın dört bir yanında mazlûmun yanında yer almaya, zalime karşı hakikatin sesi olmaya devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İnsanlık tarihinin en korkunç saldırılarının açtığı yaraları el birliğiyle saracağız. Sosyal hizmet ve psikososyal desteğimizle başta kadın ve çocuklar olmak üzere ülkemizde misafir ettiğimiz Filistinli savaşı mağdurlarının yanında olmaya devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, 6 Şubat hepimiz için büyük bir acının ve hüznün tarihi oldu. Asrın felaketi olan Kahramanmaraş merkezli depremler sadece 11 ilimizi değil bütün ülkeyi derinden sarstı. Evini, işini, sevdiklerini kaybeden herkesin acısını hâlâ yüreklerimizde taşıyoruz. Bu vesileyle yitirdiğimiz vatandaşlarımız için bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum. Deprem meydana geldiği ilk andan itibaren devletimiz sahada milletimizin yanında oldu. Tüm kurumlarımızla üstün bir gayret göstererek gece gündüz demeden her türlü yardımı vatandaşlarımıza ulaştırdık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Daha ilk günden kurumlarımızda olan engelli, yaşlı, çocuk ve kadınlardan oluşan 2.610 kişiyi güvenli bölgelerdeki kuruluşlarımıza yerleştirdik. 1.300 kişilik afet acil sosyal yardım ekibimizle bölgede canla başla çalıştık. Sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları kanalıyla vatandaşlarımıza 1,8 milyar lira nakdî bağış gönderdik. 88 ayni bağış deposu, 300 sosyal market, 27 giyim ve bebek bakım ünitesi, 14 mobil sosyal market tırı, tertip ettiğimiz 487 uçuş seferiyle vatandaşlarımızın acil ihtiyaçlarını karşıladık. Bölgeye ulaştırılan 33 binden fazla yardım tırını ayni bağış depolarına yönlendirdik. Hastanelerde, çadırlarda, konteyner kentlerde, vatandaşlarımızın yaşadığı tüm alanlarda depremden etkilenen vatandaşlarımızla görüştük, ihtiyaçlarını tespit ettik. Sosyal destek hizmeti sunmak üzere Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dâhil Türkiye'nin dört bir yanındaki depremden etkilenen 4 milyon kardeşimize ulaştık. 120 işaret dili tercümanımız sahada görev yaptı. Engelliler için 6 molaevini hizmete açtık. Rehabilitasyon amacıyla kadın kooperatifleri iş atölyesi adıyla sosyal alanlar oluşturduk. Tüm kurumlarımızla birlikte çocukların ailelerine ulaştırılması ve kimliklerinin tespit edilmesi için sıkı bir çalışma yürüttük. Ailesinden ayrı düşmüş, refakatçisi olmayan 1.912 çocuğa milletimiz adına biz sahip çıktık. Çocuklardan 1.872'sini ailelerine ve aile yakınlarına teslim ettik, 19'unu bakım ve koruma altına aldık, 5'inin aile odaklı hizmetlerden faydalanmasını sağladık, 1'inin devam eden tedavisini yakından takip ediyoruz, 15 çocuğumuz ise maalesef hayatını kaybetmiştir.

Ekim ayında Adıyaman'da ve Hatay'da yeşil alanları, oyun ve spor sahalarıyla çocukların güvenli ve huzurlu bir ortamda yetişecekleri yeni çocukevleri sitelerimizin temellerini attık. İki hafta önce Kahramanmaraş'ta deprem bölgesinde çalışan STK'lerle bir araya geldik. Güçlü iş birlikleriyle bölgemizin yaralarını sarmaya devam ediyoruz.

Deprem bölgesini hiçbir zaman yalnız bırakmadık. İlk günkü gibi depremden etkilenen kardeşlerimiz için canla başla sahada aktif bir şekilde çalışmalarımızı sürdürüyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Kendileri de birer depremzede olan çalışma arkadaşlarımızla vatandaşlarımızın derdine derman olmaya devam ediyoruz. Bu vesileyle büyük fedakârlıklarla deprem bölgesinde çalışan tüm kurumlarımıza, sivil toplum kuruluşlarımıza ve çalışma arkadaşlarımıza huzurlarınızda teşekkürlerimi sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Rabb'im ülkemize, milletimize bir daha böyle büyük bir acı yaşatmasın.

Değerli milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanımızın da ifade ettiği gibi, 2023 yılı, çeyrek asra dayanan eser ve hizmet siyasetimizin sembolü, ülkemizi her alanda kalkındıracağımız Türkiye Yüzyılı vizyonumuzun başlangıcıdır. Türkiye Yüzyılı, herkes için fırsat eşitliğinin ve hak temelli sosyal adalet anlayışının tesis edileceği bir yüzyıl olacaktır. Bu hedefin kök salacağı yer ise hiç kuşkusuz ailedir. Aile, bir asır devletlik çınarının hem tohumu hem de toprağıdır. Güçlü Türkiye'yi inşa edecek güçlü nesillerin yetişeceği yer ailedir. Şunu çok iyi biliyoruz ki milletimizi yar eden, ayakta tutan, şekillendiren ve en önemlisi ikamesi olmayan en temel kurum ailedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Aileye yönelik her türlü tehdide karşı duruşumuz nettir. Bu anlamda aile değerlerimize her zamankinden daha fazla sahip çıkacağız. Aile bağlarımızı sarsacak yaklaşım ve uygulamalara karşı teyakkuza olmaya devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, içinde yaşadığımız 21'inci yüzyıl büyük değişim ve dönüşümlerin yaşandığı bir yüzyıldır. Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki değişimlerin yanı sıra, bütün dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgını, savaşlar, depremler, iklim değişikliği gibi olağanüstü durumlar hayatın her alanını derinden etkilemektedir. Şüphesiz tüm bu yaşananlar nedeniyle aile kurumumuz pek çok meydan okumayla karşı karşıya kalmaktadır. Bu olumsuzluklara karşı ailelerimizi bilinçlendirmek ve desteklemek için bugün her zamankinden çok daha fazla sorumluluğumuz olduğunu biliyoruz. Bu kapsamda, aileyi koruma ve güçlendirme politikalarımıza yön verecek 8. Aile Şûramızı geniş bir katılımı ile gerçekleştirdik. Şûra kararlarını da ocak ayı içerisinde milletimizle paylaşacağız. Ayrıca, oluşturduğumuz Bilim Kurulu tüm politikalarımızın hayata geçirilmesinde bizlere mihmandar olacak. Bunun yanı sıra, kuracağımız aile enstitüsüyle bir yandan akademik çalışmalarla politikalarımıza yön verecek, diğer taraftan çalışanlarımızın mesleki bilgi ve becerilerini artıracak programlar yürüteceğiz. Yine, 2024'ün ilk çeyreğinde Ailenin Güçlenmesi Vizyon Belgesi ve Eylem Planı'nı açıklayacağız. Bu eylem planıyla aileyi çevre, iklim değişikliği, dijitalleşme ve demografik değişimlerin olumsuz etkilerine karşı güçlendirmeye yönelik farkındalık çalışmaları yürüteceğiz. Sadece ülkemizde değil, yeni dönemde uluslararası bağlamda da aileyi güçlendirme çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Bu kapsamda Türk devletleriyle yapacağımız Türk Dünyası Aile Bakanları Zirvesi ve Türk Dünyası Aile Çalıştayı'yla aile odaklı hizmet, eğitim ve araştırma konularında iş birliklerimizi geliştireceğiz.

Ülkemizin dört bir yanında faaliyet gösteren 410 sosyal hizmet merkezimizle vatandaşlarımızın tek bir noktadan sosyal hizmetlere erişimlerini sağlıyoruz. Başta Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti olmak üzere ülkemizin her yerinde sosyal hizmetlere erişimi kolaylaştıracak merkezlerimizi yaygınlaştırıyoruz. Politikalarımızın güçlü bir uygulaması olan Aile Destek Programı'mızla ihtiyaçları yerinde tespit ederek hizmetlerimizi kişiye özel hâle getirdik. Rehberlik ve önleyici tedbir faaliyetlerimizle sadece 1,4

milyonu bu yıl olmak üzere toplam 7 milyon haneye misafir olduk. Aile içi iletişimi geliştirmek amacıyla başlattığımız aile danışmanlığı hizmetiyle vatandaşlarımıza ulaştık. Evlilik Öncesi Eğitim Programı'mızla 1,7 milyon gencimize, Aile Eğitim Programı'mızla 3,9 milyon kişiye eğitim verdik. Her daim gençlerin yanında olan, gençlerle yol arkadaşlığı yapan Sayın Cumhurbaşkanımızın öncülüğünde ve siz kıymetli milletvekillerimizin desteğiyle Aile ve Gençlik Fonunu kurduk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu Fonla Türkiye'nin yer altı zenginliklerinden elde edilecek gelirlerle gençlerimizin geleceğine yatırım yapacağız. Gençlerimizi evlilik süreçlerinde destekleyecek, onları sosyal risklerden korumaya yönelik eğitim ve danışmanlık hizmeti sunacağız. Bunun yanı sıra, kendi işini kurmak isteyen gençlerimizin girişimlerine ve projelerine destek olacağız. İlk uygulamalarını deprem bölgesinde başlatacağımız fonu kısa bir süre içerisinde tüm gençlerimizi kapsayacak şekilde bütün Türkiye'de yaygınlaştıracacağız. Gençlerimizin istikbali için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, çocukların millî değerlere sahip, kendine güvenen, eğitilmiş ve sağlıklı birer fert olarak yetişmeleri için tüm gayretimizle çalışıyoruz. Çocuğun üstün yararı ilkesini şiar edinerek her bir çocuğun güvenli ortamlarda yaşamlarını sağlayacak ve sosyal refahlarını iyileştirecek çalışmaları sürdürüyoruz. Bugün sosyal ve ekonomik destek programıyla aile bütünlüğünü koruyarak 164 bin çocuğun sağlıklı gelişimlerine katkı sunuyoruz. Psikososyal desteğe ihtiyacı olanlara sosyal hizmet, maddi zorluk yaşayan ailelere aylık 3.571 lira maddi destek sağlıyoruz. Koruyucu Aile Programı'mızla 9.655 çocuk bugün aile şefkatiyle büyüyor. Her bir çocuk için ailelere 5.705 lira destek sağlıyoruz. Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'nin himayelerinde yürüttüğümüz Gönül Elçileri Projesi'yle Koruyucu Aile Programı'nı daha da yaygınlaştırıyoruz. Bunun yanı sıra evlat edinme hizmetiyle 19.496 çocuğu sıcak bir yuvaya kavuşturduk. Gerçekleştirdiğimiz büyük dönüşümle 14.325 çocuğun 1.365 çocukevi ve çocukevleri sitelerinde aile sıcaklığında büyümelerini sağlıyoruz. Korumamız altındaki 2.828 engelli çocuğa özel koruma ve bakım hizmeti veriyoruz. Şu an kuruluşlarımızda 20'si millî olmak üzere 5.517 sporcu çocuk bulunuyor. Çocukların sporun yanı sıra kültür, sanat, teknoloji ve bilişim gibi alanlarda yeteneklerini geliştirecek programlara katılmalarını sağlıyoruz. Her birine bir mesleki beceri kazandıracak özel staj programları hazırlıyoruz. Bugüne kadar devlet korumasında yetişmiş 61.480 gencin kamuda istihdam edilmesini sağladık. Bu yıl sonuna kadar 1.044 gencimizin atamasını da gerçekleştireceğiz. Bursa, Kahramanmaraş ve Hatay'da hizmete açtığımız gündüzlü çocuk hizmet birimi olan çocuk yaşam merkezlerimizi yaygınlaştırmak için çalışmalarımıza devam ediyoruz. İnsanı koruyan her şeyin ailenin ve toplumun kimliğini koruduğu inancıyla RTÜK'le Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesine İlişkin İş Birliği Protokolü kapsamında çalışmalarımızı başlattık. Ayrıca, Sosyal Medya Çalışma Grubuyla geleneksel ve sosyal medya ortamında çocukları ve aileleri tehdit eden içeriklerle ilgili hukuki süreçleri 7/24 takip ediyoruz, zararlı içeriklere anında müdahale ediyoruz. Çocuk dostu içeriklerin sayısını artırmak için teşvik mekanizmalarını güçlendireceğiz. Çocukların yazılı, görsel ve dijital yayınların zararlarından ve diğer risklerden korunması amacıyla zararlı içeriklerle mücadeleli kararlı bir şekilde sürdürüyoruz. Çocukların dijital dünyanın sunduğu imkânlardan faydalanabilmesi, zararlı içerikleri tanıma becerilerinin artırılması için çocuklara akran destekli öğrenme tekniğiyle dijital okuryazarlık eğitimi verdik. Çocukları her türlü zararlı içerikten ve yayından korumak için çalışmalarımıza devam edeceğiz. Ebeveynlere, bakım verenlere ve çocukla temas hâlinde olan personele yönelik çocuklarda mahremiyet bilinci eğitimlerini veriyoruz. 41.209 üyesiyle çocuk katılımında dünyaya örnek olan çocuk hakları komiteleriyle çocuk haklarına yönelik çalışmalar yürütüyoruz. Çocuklar Güvende ekiplerimizle okulları ziyaret ediyor, onları karşılaşılabilecekleri tehlikelerden uzak tutmaya gayret ediyoruz. 352 bin öksüz ve yetim çocuğa sosyal hizmetlerimizi ve yardımlarımızı ulaştırmaya devam ediyoruz. Ailesinden ayrı düşmüş yabancı uyruklu çocuklara psikososyal destek ve sosyal uyum hizmeti sağlıyoruz. Yeşilayla birlikte aileleri, çocukları ve gençleri tehdit eden her türlü bağımlılığa karşı mücadelemizi kararlı bir şekilde sürdürüyoruz. Rehberlik birimlerimiz aracılığıyla çocukları ve aileleri yakından takip ediyor, riskli durumları önceden tespit ederek erken müdahaleye yönelik çalışmalar yürütüyoruz.

Değerli milletvekilleri, Bakanlık olarak engelli vatandaşların toplumsal yaşama uyumlarını sağlamak ve yaşam kalitelerini daha da artırmak öncelikli hedeflerimiz arasındadır. Engelleri kaldırmak, hayata aktif katılımlarını sağlamak ve yaşamlarını kolaylaştırmak için yoğun bir gayret içerisindeyiz. Son yirmi bir yılda kamuda engelli memur sayısını tam 12 kat artırdık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 68.108 engelli vatandaşımızı kendileri için uygun olan kadrolara atadık. Bu yıl şubat ayında 2.323 engelli vatandaşımızın atamalarını gerçekleştirmiştik, yeni yılın ilk ayından itibaren 2.392 engelli atamasını da gerçekleştireceğimizin müjdesini milletimizle paylaşmak isterim. Bunun yanı sıra, çalışma ortamlarını engellilerin ihtiyaçlarına göre düzenleyen korumalı iş yerlerine kaynak aktardık. Bugün engelli vatandaşların aile bütünlüklerini muhafaza edecek şekilde bakımlarının evde yapılmasını önceliyoruz. 560.647 engelli vatandaşın evde bakımları için ailelerine aylık 5.097 lira ödeme yapıyoruz, bu kapsamda toplam 113,4 milyar lira ödeme gerçekleştirdik. Bakıma ihtiyacı olan 7.049 engelli için 107 bakım ve rehabilitasyon merkezimizde gece gündüz demeden hizmet veriyoruz. 310 özel bakım merkezi, 136 gündüzlü bakım ve rehabilitasyon merkezi ve 149 umuteviyle engelli vatandaşlarımıza hizmet sunuyoruz. Ayrıca, engelli ailelerinin yüklerini hafifletmek için çalışıyoruz. Kendilerine vakit ayırmalarına imkân sağlamak için yatılı kuruluşlarımızda misafir bakım hizmeti sunuyoruz. Engelli Hakları İzleme ve Değerlendirme Kuruluyla engelli haklarının korunması ve güçlendirilmesine yönelik çalışmalar yürütüyoruz. Bu çalışmalar doğrultusunda ülkemizin koşullarına uygun uzun süreli bakım güvence sistemini hayata geçireceğiz.

Değerli milletvekilleri, dünya nüfusu hızla yaşlanıyor; her ne kadar diğer ülkelere kıyasla ülkemiz genç nüfus bakımından zengin bir ülke olsa da Türkiye'nin nüfusu da yaşlanıyor. Bu gerçeklikten hareketle sağlıklı ve aktif yaşlanmayı önemsiyoruz. Yaşlıların toplumsal hayata katılımlarını ve ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik hizmetlerimizi sürdürüyoruz. 30 bini çocuk olan 100 bini aşkın insanımıza yüz yirmi sekiz yıldır şefkat ve umut yuvası olan Darülaceze bunun en güzel örneğidir. Medeniyetimizin ve hayata bakiş açımızın özel bir temsili olan bu kurum modern bir altyapıyla donattık. Sayın Cumhurbaşkanımızın vizyonuyla dünyaya örnek olan bir yaşam alanını, Darülaceze Sosyal Yaşam Şehrini milletimizin hizmetine sunduk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Avrupa'nın en büyük sosyal yaşam merkezi olan Darülaceze Sosyal Yaşam Şehri aynı zamanda kuşaklar arası iletişimi güçlendirecek özgün bir modeldir. Bu güzide kurum geniş yaşam alanları, cami, havra ve kilisesi ile rehabilitasyon merkezleri, hasta poliklinikleri, çocuk yuvası ve atölyeleriyle ihtiyaç sahiplerine yuva olmaya devam edecek. Öyle ki Darülaceze Sosyal Yaşam Şehri Projesi uluslararası alanda en iyi kamu hizmeti mimarisi ödülünü kazanmıştır. Tıpkı burada olduğu gibi kamu ve özel olmak üzere toplam 436 huzurevinde 27.981 yaşlıya bakım hizmeti sağlıyoruz. Ayrıca Yaşlı Destek Programı'yla 128.491 yaşlının temel bakımlarını evlerinde yapıyoruz. Engelli ve yaşlıların toplumsal hayata katılımlarını desteklemek amacıyla şehir içi toplu taşıma imkânlarından ücretsiz bir biçimde yararlanmalarını sağlıyoruz. Bu kapsamda, temmuz ayında ücretsiz seyahat için araç başına yaptığımız ödemeyi yüzde 100 oranında artırdık. Şehit yakını, gazi ve gazi yakınları ile vazife malullerinin de aynı hizmetten faydalanmalarını sağladık, onların da hem şehir içi toplu taşıma hem de demir yolları ve deniz yollarının şehir içi ve şehirler arası hatlardan ücretsiz yararlanmalarını sağlıyoruz.

Engelli ve yaşlıların hayatını güzelleştirmek için yeni çalışmalar gerçekleştireceğiz. Bu kapsamda yeni dönemde önem ve yoğunluğunu göz önünde bulundurarak yaşlı ve engelli hizmetlerimizi 2 müstakil genel müdürlük altında yürütmek üzere çalışmalara başladık.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti millî mücadele zamanında büyük zorluklara göğüs germiş, elinin emeğiyle aile ocağını tıttırmış fedakâr ve cefakâr Anadolu kadınının eseridir. Bu eserin mirasçıları olan kadınlar eğitimden sağlığa, tarımdan sanayiye, diplomasiden siyasete, ekonomiden finansa kadar her alanda ülkemizi büyümekte, geliştirmekte ve kalkındırmaktadır. Toplumun güçlü ve sağlam temeller üzerine inşa edilmesi ancak kadınların her alanda güçlü olmasıyla mümkündür. Bu anlamda kadının güçlenmesi demek, hem toplumun hem ailenin güçlenmesi demektir. Güçlü kadın güçlü aile, güçlü Türkiye demektir. Bugün toplumumuzun temel direği olan kadınların hak ve özgürlüklerinin genişletilmesi, refahının artırılması, her alanda etkin bir şekilde yer almaları için çok büyük atılımlar gerçekleştirdik. Bunun yanı sıra, 2002'den bugüne genel istihdam oranı yüzde 12 artarken kadın istihdamını yüzde 25 oranında artırdık. Kadın istihdamında çok büyük bir gelişme kaydetmiş olsak da elbette bunu yeterli görmüyoruz; yeni çalışmalarımızla kadınları ekonomik, sosyal, sağlık ve eğitim başta olmak üzere her alanda daha da güçlü kılacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Uygulamaya koyacağımız mahalle odaklı kreş modeliyle kadınların ev veya iş hayatı arasında bir tercih yapmak zorunda olmalarının önüne geçmek istiyoruz. Biz istiyoruz ki kadınlar ilgi ve yetenekleri doğrultusunda istedikleri meslekte yer alsın, bireysel ve toplumsal hayata daha aktif katılım sağlasın, bunu yaparken de çocukları için gözü arkada kalmasın. Bu kapsamda, 0-3 yaş dönemi çocuklara bakım ve eğitim hizmeti veren kurumlarımızı Türkiye'nin dört bir yanında yaygınlaştırmayı hedefliyoruz. Bunun yanı sıra; İŞKUR, KOSGEB ve KOBİ gibi kurumlarla iş birliğini artırarak kadınlara yeni iş imkânları sağlamaya ve kadın girişimciliğini desteklemeye devam edeceğiz.

Kadınların Kooperatifler Yoluyla Güçlendirilmesi Projesi'yle kadınlara, ürün geliştirme ve gıda güvenliği konularında danışmanlık ve eğitim hizmeti verdik. Kooperatifler yoluyla kadınların ekonomik ve sosyal hayata daha etkin katılımlarını sağladık. Bu kapsamda, yeni 1.008 kadın kooperatifi kurulmasına destek olduk.

Geleceğini Kuran Genç Kadınlar Projesi'yle 11 ilimizde, kadınların ihtiyaçlarına göre, eğitim ve danışmanlık faaliyetleri yürütüyoruz. Kadınların Türkiye'nin her yerinde iş, staj ve eğitime ulaşmalarına destek oluyoruz.

Türkiye'de Kadın-Erkek Eşitliğine Duyarlı Planlama ve Bütçeleme Projesi'yle merkezî ve yerel yönetimlerde kadınların fırsat ve imkânlardan eşit biçimde yararlanmalarını gözetim plan ve programların geliştirilmesini sağlıyoruz.

Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı'yla kadınların çalışma hayatına daha aktif katılımı ve iş gücü piyasasının değişen dinamikleri doğrultusunda ekonomik hayatta daha fazla söz sahibi olmalarını sağlayacağız. Mühendislik, bilişim teknolojileri ve imalat gibi katma değeri yüksek olan alanlarda kadın istihdamını güçlendireceğiz.

Değerli milletvekilleri, bugün küresel bir sorun olan kadına yönelik şiddet; fiziksel, psikolojik ve ekonomik boyutları olan can yakıcı bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Tüm bu boyutları göz önünde bulundurarak mücadelemizi "şiddete sıfır tolerans" ilkesiyle büyük bir kararlılıkla sürdürüyoruz ve sürdürmeye devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'la bu konuda dünyada eşi benzeri az bulunan hukuki düzenlemeye sahibiz. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı'nın 2024 Yılı Faaliyet Programı'nı 25 Kasım'da açıkladık. Bu faaliyet planıyla "Adalet Erişim ve Mevzuat" "Politika ve Koordinasyon" "Koruyucu ve Önleyici Hizmetler" ile "Toplumsal Farkındalık" başlıkları altında çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Aynı gün yayımlanan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Cumhurbaşkanlığı Genelgesi'yle Koordinasyon Kurulunu yeniden yapılandırdık. Böylece, kurumlarımızla daha güçlü bir iş birliği ve kadına yönelik şiddetle mücadelemizi etkin bir şekilde yürütmeye devam edeceğiz.

11 dil desteği bulunan KADES uygulamasıyla şiddet ihbarlarına daha hızlı ve daha etkili bir şekilde cevap veriyoruz. Alo 183 Şiddetle Mücadele Hattı ve farklı iletişim uygulamalarıyla anlık danışmanlık hizmeti sunuyoruz. Şiddet mağduru kadınların ve beraberindeki çocukların adalete erişimlerini kolaylaştırıyoruz. Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi'mizle 81 ilde kadına yönelik şiddetle mücadelede bilgilendirici faaliyetler ve danışmanlık hizmetleri vermeye devam ediyoruz. Bu kapsamda, kadına yönelik şiddetle mücadelede etkin rol oynayan ŞÖNİM'lerle 2012'den bugüne kadar toplam 1 milyon 646 bin kişiye hizmet verdik. Bu başvuruların büyük bölümü rehberlik ve psikososyal desteklerden oluşuyor. Açacağımız yeni merkezlerle hizmetlerimizi daha da yaygınlaştıracğız. Bugün 149 kadın konukevinde 3.500 kadına hizmet veriyoruz. Kadınların ve çocukların risk durumları ve farklı ihtiyaçlarına göre 15 ilde 17 kadın konukevini ihtisaslaştırdık. Bu kapsamda, konukevlerimizde anne-çocuk ilişkisine destek oluyor, kadınların ve çocukların psikolojik gelişimlerine katkı sağlıyoruz. Ayrıca, konukevlerinde kalan kadınların bilgi ve becerilerini artırarak toplumsal ve ekonomide hayata daha güçlü bir şekilde yeniden katılımlarına destek oluyoruz, çocuklar için ücretsiz kreş hizmeti sunuyoruz.

28 ilde yürüttüğümüz acil eylem planlarıyla, erken yaşta ve zorla evliliklerin önüne geçtik. Bugün itibarıyla, 16-17 yaş grubunda evlenen kız çocuklarının oranını yüzde 73 azalttık.

Değerli milletvekilleri, kadına yönelik şiddetle mücadele siyasetüstü bir meseledir. Biz bu konuya her zaman bu anlayışla yaklaştık, bu soruna asla müsamaha göstermedik, göstermeyeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Şiddetle maruz kalan, şiddet riski taşıyan herkesi koruma altına alıyoruz; 81 ilde avukatlarımızla kadın, çocuk ve aile bireylerine yönelik her türlü tehdit, şiddet, istismar ve ihmal vakalarının hukuki süreçlerini büyük bir titizlikle takip ediyor, davalarda mağdurların yanında yer alıyoruz. Şunu özellikle vurgulamak isterim: Kadına yönelik şiddetle mücadele topyekûn yürütülmesi gereken bir mücadeledir; bu, hepimizin sorumluluğundadır. Şiddeti ortadan kaldıracak değerler sevgi, saygı ve merhamettir; bu değerleri toplumun her alanında, çarşıda pazarda, okulda, ailede, iş yerlerinde, sporda, sanatta, doğada hâkim kılabildiğimiz müddetçe şiddet asla hiçbir yerde barınamaz, aksi takdirde de karşısında önce bizi bulacaktır, bundan da kimsenin şüphesi olmasın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, şehit ve gazilerimiz milletimizin birlik ve beraberliğini korumak, vatanımızı savunmak adına büyük fedakârlıklar göstermiş gerçek kahramanlardır. Vatan uğruna canlarını feda ederek ölümsüzleşen tüm kahramanlarımızı şükranla ve rahmetle yâd ediyorum. Onların emanetini gözümüz gibi korumak ise boynumuzun borcudur. Şehit yakını, gazi ve gazi yakınlarının yanında olmaya, onları hayatın her alanında desteklemeye devam ediyoruz. Bu kapsamda, 6 Aralıkta gerçekleştirdiğimiz 491 atamayla şehit yakını, gazi ve gazi yakını 49 binden fazla kişinin kamuda istihdamını sağladık, nisan ayında yaptığımız değişiklikle muharip gazilerin şeref aylıklarını eşitledik. Türkiye Şehit Yakınları ve Gaziler Dayanışma Vakfımızla şehit yakını ve gazilere hizmet etmeye devam ediyoruz. Hak sahibi şehit yakını ve gazilere bugüne kadar 570,8 milyon Türk lirası ödeme yaptık, geçtiğimiz ay 2.863 şehit yakını ve gazilerin toplu ödeme talebini gerçekleştirdik.

Değerli milletvekilleri, sosyal devlet olmanın gereğini yerine getiriyo, ihtiyaç sahiplerine yardım eli uzatmaya devam ediyoruz. Sosyal yardımlardan faydalananların yüzde 82'si çalışamayacak durumda olan vatandaşlarımızdır yani yardım alanların yüzde 82'si yaşlılardan, çocuklardan ve engellilerden oluşuyor. Bugün 50'den fazla sosyal yardım programıyla çeşitli kalemlemlerle daha fazla vatandaşımıza dokunuyoruz. Sosyal hizmet merkezlerimizle, geliştirdiğimiz dijital uygulamalarla, 7/24 çalışan destek hattımızla vatandaşlarımız yardımlara artık daha kolay erişebiliyor. Bu kanallarla vatandaşlarımız yardım talebini en fazla dört dakika içerisinde bize ulaştırabiliyor, biz de vatandaşlarımızın ihtiyacını gidip yerinde tespit ediyoruz ve ihtiyaç duyulan hizmetleri sunuyoruz. Bu kapsamda, sel, deprem, yangın gibi afetlerde mağdur olan vatandaşlarımızın durumlarına bakılmaksızın - durumlarına bakılmaksızın, bakın- tek seferlik yardımlar dâhil sosyal yardımların farklı kalemlerinden 4,4 milyon hanemizi yararlandırdık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sayın Cumhurbaşkanımız doğal gaz tüketimi desteğini artırdığımızın bilgisini

geçtiğimiz günlerde milletimizle paylaşmıştı, bu kapsamda ödeme miktarını 3.500 liraya çıkardık. Şunu özellikle vurgulamak isterim: Sosyal yardım alanların istihdam edilmelerine özel önem veriyoruz, çalışabilecek durumda olan vatandaşlarımıza İŞKUR üzerinden iş imkânı sağlıyoruz. Düzenli sosyal yardım alırken istihdam edilen kişilerin on iki ay boyunca işveren sigorta primini ödüyoruz. Bu kişilere brüt asgari ücretin yüzde 10'una kadar ve tek seferlik 4.471 lira işe başlama yardımı yapıyoruz. Ayrıca, eğitim, gıda ve kömür yardımlarında öncelik tanıyor, eğitim ve sağlık yardımını on iki ay boyunca devam ettiriyoruz. Bugün, 612 aile destek merkezi ve 108 sosyal dayanışma merkeziyle kadınların sosyal, kültürel, kişisel ve mesleki gelişimlerine katkı sağlıyoruz. İhtiyaç sahibi ailelerin yaşam standartlarının iyileştirilmesine katkıda bulunmak için başlattığımız Türkiye Aile Destek Programı'nı bir yıl daha uzattık. Bu Programla, ülkemizin imkânlarını ihtiyaç sahiplerini kuşatacak şekilde yapılandırdık. Ayrıca, çocuklu annelere de ilave çocuk desteği ödemesi yapıyoruz. Bugün itibarıyla, program kapsamında ailelere toplam 60 milyar lira destekle bulunduk. Yardımlarımızın etkinliğini artırıp daha kapsayıcı ve bütüncül bir şekilde ihtiyaç sahiplerine ulaştırmaya devam edeceğiz. Atacağımız güçlü dijitalleşme adımlarıyla sosyal yardımları sadeleştireceğiz.

Değerli milletvekilleri, Bakanlığımıza bağlı tüm birimlerimiz arasında güçlü bir ağ oluşturmak için yeni bir uygulamanın da çalışmalarını başlattık. Oluşturacağımız saha izleme merkezimizle kuruluşlarımız ve sosyal yardımlardan faydalanan vatandaşlarımız arasındaki iletişimi ve koordinasyonu daha da güçlendireceğiz. Bir yandan kuruluşlarımızın hizmet standartlarını yükseltecek, diğer yandan, vatandaşlarımıza sunduğumuz maddi ve manevi desteğimizin hakkaniyetle ulaştırılmasına devam edeceğiz.

Sosyal hizmetlerimizden yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın da faydalanmalarını önemsiyoruz. Bu kapsamda, aile ataşeliklerimizle vatandaşlarımıza ve soydaşlarımıza sosyal konularda her daim destek olduk. Türk vatandaşların yoğun olarak yaşadığı yerlerde yeni aile ataşelikleri açarak vatandaşlarımızın ülkemizle olan bağlarını güçlendirmeye devam edeceğiz.

Burada milletimizle bir müjdeyi daha paylaşmak isterim. Yakın zamanda Bakanlığımıza sözleşmeli personel alımı da gerçekleştireceğiz. Aramıza katılacak yeni çalışma arkadaşlarımızla kurumlarımızın kapasitesini daha da güçlendirecek, sosyal hizmetlerin niteliğinin ve erişilebilirliğinin artırılmasını sağlayacağız. Gençlerimiz için, milletimiz için şimdiden hayırlı uğurlu olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, toplumun tüm kesimlerini içine alan bir anlayışla, 85 milyonluk büyük Türkiye ailesi için çalışmalarımıza titizlikle devam edeceğiz. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde cumhuriyetimizin 2'nci yüzyılını, Türkiye Yüzyılı'nı büyük hizmetlerle taçlandıracağız. Bakanlığımızın 2022 yılı bütçe ödeneği toplam 100 milyar liradır. Kesin hesap rakamlarına göre bütçemizin geçen yıl gerçekleşme oranı yüzde 99,6'dır. 2024 yılı bütçe teklifimiz ise 334 milyar 349 milyon 925 bin Türk lirasıdır.

Sözlerime son verirken bir kez daha, 2024 yılı bütçemizin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını diliyor, yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Yürütme adına ikinci söz talebi Millî Eğitim Bakanı Sayın Yusuf Tekin'e aittir.

Buyurun Sayın Tekin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz otuz dakikadır.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin Saygıdeğer Başkanı, değerli milletvekilleri; ben de Millî Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, YÖKAK ve ÖSYM bütçelerini sunmak üzere huzurlarınızdayım. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2024 yılı bütçesinin hem Bakanlığımız ve ilgili kuruluşları için hem de Türkiye Cumhuriyeti'nin diğer bütün kamu kurumları için hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de benden önceki konuşmacılar gibi, dört gün önce kaybettiğimiz Değerli Milletvekilimize, Saadet Partisi Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez Bey'e Allah'tan rahmet temenni ediyorum; Saadet Partisine, Türkiye Büyük Millet Meclisine, ailesine ve yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Aynı şekilde, bugün Mevlâna Celâlettin Rûmî'nin vuslata kavuşmasının 750'nci yıl dönümü. Bu vesileyle ona da Allah'tan rahmet temenni ediyorum, ruhu şad olsun; mesajlarıyla, inşallah, Türk toplumunu uzun yıllar manevi anlamda inşa etmeye devam etsin diyorum.

Değerli Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; konuşmama başlarken bugün sabah on birden itibaren hem Bakanlığımız ve ilgili kuruluşları için hem Aile Bakanlığımız için söz alan, eleştiri, öneri ve fikirleriyle bize yol gösteren, yapıcı eleştirileriyle bize yol gösteren milletvekillerine teşekkür ediyorum. Bu vesileyle şu hakkı teslim etmek istiyorum: Ben bundan dört beş yıl önce de - burada birçok arkadaşın söylediği gibi- bürokrat olarak çok sayıda bütçede bulundum. Bugün teslim etmek istediğim hak şu: Cumhuriyet Halk Partisi müstakil grubuna atanan arkadaşımız da dâhil olmak üzere milletvekillerinin, konuşan vekillerin büyük çoğunluğu millî eğitimle alakalı olarak Sayın Cumhurbaşkanlığımızın önderliğinde nicel göstergeler açısından geline nokta kabul etmiş durumdalar. Dolayısıyla hepsine bu anlamda teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Keşke biz de size edebilsek.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Bu bizi şöyle rahatlatıyor: Her bütçede “Şu kadar derslik yaptık, şu kadar okul yaptık.” gibi bilgileri tekrarlamak durumunda kalıyorduk, bizi rahatlatmış oldu, bu vesileyle bunu paylaşmak istedim.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Nerede okullar? Yıkıldı okullar Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Şunu da temenni ediyorum: Bundan sonraki bütçelerde sizlerin eğitimde kaliteyle ilgili geldiğimiz noktayı da kabul edeceğinize inanıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Ya, neyi bıraktınız? Ne eğitimi bıraktınız, teşekkürü bırakın da işinizi yapın Sayın Bakan!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Yapıyor zaten, işini yapıyor, anlatıyor!

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Bize akıl veriyor burada ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – İşini yapıyor, anlatıyor!

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Böyle bir şey olur mu? Milletvekillerine de akıl vermeyiversin!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Devam!

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen... Sayın milletvekilleri, lütfen...

Buyurun Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Sayın Başkanım, ben bir kadın konuşurken onun sesinden daha yüksek sesle konuşmayı ilkesel olarak kabul etmiyorum, bu benim nezaketime yakışmaz, o yüzden dinlenmeyi arzu ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkanım, sadece şöyle birkaç rakamı sizlerle paylaşmak istiyorum, bu bizim açımızdan önemli, rakamın büyüklüğünü görmek açısından, üzerinde çalıştığımız rakamın büyüklüğünü görmek açısından: Şu an bizim 2023-2024 eğitim ve öğretim yılı açısından, resmî ve özel okullarda an itibarıyla 20 milyona yakın öğrencimiz, 1 milyon 200 bine yakın öğretmenimiz var. Toplumun diğer kesimleriyle beraber, aileler, veliler hep birlikte biz 86 milyonun tamamını kuşatıcı bir dil kullanmaya çaba sarf

ediyoruz; bunu yaptığımıza da inanıyorum.

Eğitim öğretim süreciyle ilgili olarak burada sabahtan beri konuşulan, ısrarlı bir biçimde atıfta bulunulan OECD'nin PISA ve TIMSS raporlarıyla ilgili birkaç cümleyi sizinle paylaşmak istiyorum. Bakın, sizin kabul etmediğiniz gelişmelerle, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı, Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygıdeğer vekili olarak kabul etmediğiniz gelişmelerle ilgili OECD PISA raporundan 3 tane cümle okuyacağım sadece, en azından bunu kabul etmenizi arzu ederdik, bunu görmeyi arzu ederdik. Doğrudan, OECD'nin PISA yani 5 Aralık tarihinde yayınlanan raporundan 3 tane cümle okuyacağım sadece.

Bir: OECD'nin ortalamasının üstüne çıktığımız konularla ilgili olarak OECD raporunda diyor ki: "On yıldan uzun bir süre boyunca çoğu alanda iyileşme gösteren az sayıda ülkeden bir tanesi Türkiye'dir." (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bu, burada konuşan birçok arkadaşımızın konuşmalarının içerisinde -şahısla ilgili dâhil olmak üzere- kullandığı hakarete varan, yalan içeren cümleler gibi bir cümle değildir arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Açıp OECD'nin raporundan okuyabilirsiniz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Raporun diğer kısmını kabul ediyorsunuz o zaman, raporun diğer kısmını kabul ediyorsunuz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – O kadar geriye gittiniz ki 33'den 50'ye düşünce 36'ya gelmek ilerleme oluyor; onu söyleyin siz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Bakın, arkadaşlar OECD PISA raporundan okuyorum, merak eden İngilizcesinden açıp okuyabilir.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Bakan, 33'den 50'ye o kadar aşağıya düştünüz ki...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – İki: Türkiye OECD ülkeleriyle arasındaki farkı hızlıca kapatıyor; bu da OECD'nin doğrudan kendi raporu, kendi cümlesi.

Üç: Son yirmi yılda Türkiye, matematik ve fen alanlarında istikrarlı bir şekilde ilerleme sağlayan 4 ülkeden bir tanesidir. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Ben burada afaki rapor sallayan, okuduğunu anlayan ya da manipüle etme çabasında olan kişiler gibi konuşmuyorum, isteyen herkese OECD raporundan ilgili cümleleri açar, kendisiyle paylaşıyorum. (DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – OECD raporumuz yok Sayın Bakan, OECD raporu burada, elimizde.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Tersten okuyorsunuz herhâlde.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Bütün rapor Millî Eğitimin sayfasında yok. İşinize gelenleri yazmadınız.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Ayrıca, Birleşmiş Milletler UNDP Raporu'nun 2022...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – "Hatibi dinleyin!" ikazı bekliyoruz Sayın Başkan. "Hatibi dinleyin!" ikazı bekliyoruz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Başkanım, ben de yüksek sesle mi bağırayım yani? Bu olmuyor ama ya!

BAŞKAN – Sayın Bakan, susmaları için gereken eylemi gerçekleştirdim.

Buyurun, devam edin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; UNDP'nin 2022 İnsani Gelişme Raporu'na göre, Türkiye, İnsani Gelişme Endeksi'nde yer alan 191 ülke arasında 48'inci sıraya yerleşerek endeks sıralamasındaki en yüksek kategori olan çok yüksek insani gelişme kategorisinde üst üste 3'üncü kez yer almıştır, bu da UNDP'nin kendi raporu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe büyüklüğümüzle ilgili de birkaç şeyi söylemek istiyorum. 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nde yer alan en büyük pay -AK PARTİ hükümetleri döneminde- başından beri olduğu üzere bu yıl da Bakanlığımıza ve ilgili kuruluşlara ayrılmış durumda. Ben bunu gerçekleştiren veya bunu Türkiye'ye yaşatan... Ki bu çok önemlidir, dünyada, demokratikleşme endeksleri açısından, ülkelerin ayırdıkları, bütçelerinden ayırdıkları pay itibarıyla eğitime ayırdıkları pay demokratikleşme göstergeleri açısından bir baz olarak alınır. Bu, Türkiye'nin de aynı zamanda son yirmi yıldaki demokratikleşme göstergeleri açısından da bir bazdır, o yüzden paylaşmak istiyorum. Yine, en büyük bütçe Bakanlığımıza ve ilgili kuruluşlara ayrılmış durumda. Ben bunu sağlayan, başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere siz değerli milletvekillerimize teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İnşallah, bizler de bu bütçeyi bizden beklendiği şekilde sağlıklı ve hayırlı bir şekilde kullanır, önümüzdeki yıl bütçe tartışmalarında sizlere bunun hesabını daha rahat, daha kolay bir biçimde vermeyi temenni ederiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir de şunu söylemek istiyorum: Ben aslında sabah buraya gelirken daha rakamlar üzerine bir konuşma hazırlamıştım ama şunu görünce, yaz aylarında yaptığımız şeylerin burada milletvekillerimizin büyük oranda eksiklik olarak ifade ettikleri, benim de yapıcı eleştiri olarak not aldığım şeylere tekabül ettiğini görünce yaz aylarında attığımız bazı adımları sizlerle paylaşmak için konuşmamda bazı değişiklikler yaptım.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Şanlıurfa ayağa kalktı Asım Sultanoğlu için ama hâlen almadınız onu görevden, hatta "Arkasındayız." diye de sırtını sıvazladınız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen... Sayın milletvekilleri, lütfen...

Sayın Bakan, buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; biz haziran ayında göreve başladığımızdan itibaren Bakanlığımızdaki en büyük paydaş olarak taşrada, ülkenin her bir tarafında bizimle birlikte çalışan öğretmen arkadaşlarımızı gördük ve "Öğretmenler Odası" başlıklı bir etkinlik organize ettik. Gittiğimiz her ilde öğretmen arkadaşlarımızla, ucu açık şekilde her arkadaşımızın fikrini, eksiklikleri paylaştığı bir platform olarak Öğretmenler Odası platformu yaptık ve öğretmen arkadaşlarımıza bu platformlarda bizimle paylaştıkları için huzurlarınızda teşekkür etmek istiyorum. Sahada en ücra köşedeki öğretmen arkadaşımızın dahi bu konuda fikrini aldık ve nihayetinde Bakanlık politikalarının -burada söylendiği gibi politika değişikliği olarak değil, bu yaptıklarımızın hiçbirisi politika değişikliği değil ayrıca, onun altını çizmek istiyorum- daha etkin bir biçimde kamuoyuyla paylaşılabilmesi, sonuç üretebilmesi açısından bazı tedbirler aldık. Bunlardan bir tanesi, sizlerin de veli olarak çok rahatsız olduğunuzu tahmin ettiğimiz, çocuklarımızın başta cep telefonu olmak üzere dijital bağımlılıkları. Biz bunun önüne geçmek için okullarımızda, öğrencilerimizin derslik ortamlarında cep telefonlarıyla bulunmalarını engelleyici bir tedbir aldık. Bununla öğrencilerimizin akademik çalışmalarına, derslerine daha yoğun bir şekilde konsantre olabacaklarını düşündük. Dolayısıyla yaptığımız programların, etkinliklerin, ders ortamlarının hepsinin daha başarılı sonuçlar vereceğini ümit ediyoruz.

İkincisi, obezite ve dijital bağımlılıkla mücadele noktasında bir karar daha aldık. Okul bahçelerimizin cıvı cıvı, çocuklarımızın geleneksel oyunlarımızı oynadığı, enerjilerini atabildiği mekânlar hâline dönüşmesi için okul bahçelerimizi yeniden organize ediyoruz, bunu da yaz aylarındaki genelgemizde okullarımızla paylaştık. Anadolu kültürünü, bizim referans değerlerimizi yansıtan çocuk oyunlarımızın öğrencilerimiz tarafından yeniden oynanmasını arzu ediyoruz. Bunun için gerekli tedbirleri aldık, bu oyunları Anadolu'nun her tarafından derledik, EBA platformuna yükledik, bu da bizim açımızdan önemli bir konu.

Bir başka konu, çokça tartışılan konulardan bir tanesi, özellikle eğitim öğretim yılı başladıktan itibaren, öğretmene şiddet

konusunda ve akran zorbalığı konusunda ciddi eleştiriler veya istemediğimiz olaylar ortaya çıktı. Biz yaz aylarındaki genelgemizde, orada bahsettiğimiz birkaç hususla aslında bunları öngörmüştük. Bunlardan bir tanesi, velilerimizin ders saatleri içerisinde okul içerisinde, okul koridorlarında ve sınıflarda bulunmasını istemedik ve öğretmenlerimizin velilerle sadece randevu takvimi içerisinde, görüşme alanlarında görüşmelerini randevu takvimine bağladık, bu da bizim açımızdan önemli bir düzenlemeydi.

Bir başka husus, devam veya okul terkleriyle ilgili bir hususu yine gündemimize aldık. Öğrencilerimizin okula devamlı ilgili yaşadıkları problemleri gidermek adına hem velileri daha sık uyuracak hem de çocuklarımızın okulda daha fazla bulunmasını sağlayacakları şekilde tedbirler aldık, bu da bizim açımızdan önemli.

Bir başka husus, özellikle tüm dünyada yaşanan pandemi ortamı sebebiyle, üzerine bizde 6 Şubat depremleri sonrası aldığımız tedbirler sebebiyle açık liseye kayıt olan öğrencilerimizin sayısında artış görmüştük, biz bununla ilgili de bir tedbir aldık ve bu tedbirin sonuçlarını da görmüş olduk, bu da bizim aldığımız önemli tedbirlerden bir tanesi.

Bir başka husus, çocuklarımızın akademik başarıları açısından daha önceki dönemlerde de bu konuda yapılmış çokça akademik çalışmayı değerlendirdik, biz de çokça akademik çalışma yaptık ve nihayetinde burada bazı vekillerimizin haklı olarak eleştirdiği okuma becerilerinde, özellikle PISA'daki okuma becerilerinde arzu ettiğimiz düzeyde olmamamızın sebebinin ne olduğunu araştırdığımızda çocuklarımızın ana dil becerilerinin yeterince arzu ettiğimiz şekilde gelişmediğini, çocuklarımızın okuma alışkanlıklarından gittikçe uzaklaştıklarını gördüğümüz için yaz aylarında şöyle bir tedbir daha aldık...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Artık yirmi yıl kim yönettiyse(!)

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Bir, ana dil becerilerini geliştirmek için 4 temel beceri üzerinden ana dil becerilerini ölçecek bir mekanizma geliştirdik. İki: Özellikle Türkçe dersle ilgili olarak “seçenek” ya da “test” dediğimiz sınavları kaldırıp klasik sınava döndük. Bir de ortaokullarda çocuklarımızın Türkçe derslerinden 70 başarı notuyla geçmeleri koşulunu getirdik. Bu da bizim bu anlamda aldığımız önemli tedbirlerden bir tanesi.

Bir başka husus, o da burada yaptığımız şeyi özellikle eleştiren vekillerimizin... Yeterince kendimizi doğru anlatamadığımızı düşünüyorum. Şöyle bir sıkıntımız oluştu: Yaz aylarında biz seçimli dersleri yeniden organize ettik. Oradaki meramımız da şuydu: Çocuklarımızın, seçimli derslerle ilgili olarak, seçimli ders kategorisinde yine akademik derslerini seçerek aslında çocukluklarını, gençliklerini geliştirebilecekleri alanlara kendilerini kapatıyor olduklarını gördük ve dolayısıyla, “seçmeli dersler” dediğimiz havuzu 3 kategori üzerinde topladık. “İnsan, Toplum ve Bilim” 1’inci kategori, “Din, Ahlak ve Değerler Eğitimi” bir başka kategori, “Kültür, Sanat ve Spor” 3’ncü kategori olarak çocuklarımızın seçmeli dersleri bu 3 ders başlığından seçmesini arzu ettik. Neler koyduk bu derslerin içerisine, onu da paylaşayım: İlköğretim seviyesinde “oyun ve oyun etkinlikleri”, “matematik ve bilim uygulamaları”, “robotik kodlama”, “yapay zekâ uygulamaları”, “geleneksel sanatlar” gibi 16 adet seçmeli dersi; ortaöğretim seviyesinde “bilgi teknolojileri ve yazılım”, “sürdürülebilir tarım ve gıda güvenliği”, “temel hukuk bilgisi”, “Türk düşünce tarihi”, “metin tahlilleri” gibi 18 adet seçmeli dersi öğrencilerimizin tercihinde sunduk.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Hangilerinde öğretmen yok?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Ayrıca, Sosyal Sorumluluk Programı’yla sosyal sorumluluk ve toplum hizmeti anlayışının geliştirilmesini hedefledik. Bu kapsamda tüm öğrencilerimiz için ortaöğretim süresi boyunca toplamda kırk saatlik Sosyal Sorumluluk Programı uygulamalarını yerine getirmelerini arzu ettik. Yeni geliştirilen 16 seçmeli dersle birlikte ortaokul düzeyinde sunulan toplam 30 seçmeli dersin öğretim programını K12 becerileri çerçevesinde Türkiye Bütüncül Modeli doğrultusunda yeniden tasarladık. Bu seçmeli dersler içerisinde temel hukuktan adabımuasheret ve görgü kurallarına kadar -Türk toplumunda aileden- çocuklarımızın sanat ve spor kültürünü geliştirecek derslere kadar bir dizi dersi ilave etmiş olduk. Çocuklarımızın da kamuoyunun da bu konudaki tepkisini de ölçüyoruz, gayet de başarılı. Biz Millî Eğitim Bakanlığı olarak öğretim değil, eğitim Bakanlığımız. Dolayısıyla bizim temel vazifemiz bu ülkenin geleceğine sahip çıkacak, bu ülkenin değerlerine sahip çıkacak gençler yetiştirmek ve gençlerimizi bu bilinçle eğitmek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Dolayısıyla, sayın milletvekilleri, son bir başlık var, deprem bölgesiyle ilgili bir başlığı açmak istiyorum çünkü yine 1 milletvekilimiz veya 1’den fazla milletvekilimiz deprem bölgesiyle ilgili yaptığımız, attığımız adımlarla ilgili olarak düzeltilmesi gereken bazı rakamlar verdi, ben sizinle onları paylaşmak istiyorum: 6 Şubat depremlerinin tahribatını gidermek için Bakanlık olarak birçok alanda kapsamlı faaliyetler gerçekleştirdik. Yaşanan ilk depremin ardından Kahramanmaraş, Malatya, Adana, Hatay, Osmaniye ve Adıyaman illerine ulaştık ve depremzedelerin acil barınma, ısınma ve benzeri ihtiyaçlarını karşılamak üzere eğitim yapılarımızdan kullanılabilir durumda olanları ivedilikle tespit ettik. Her bir yerleşim yerinde diğer kurum ve kuruluşların iş birliğiyle güvenle kullanılacak okul, yurt, pansiyon, öğretmenevi ve benzeri eğitim kurumu binalarımıza depremzede vatandaşlarımızı yerleştirdik.

Onarım ihtiyacı oluşan eğitim yapılarımızın tamamının bakım, onarım çalışmalarını yaz aylarında tamamladık. Bu kapsamda, yaklaşık 45 bin dersliğimizi 2023-2024 eğitim öğretim dönemi için kullanılabilir hâle getirdik. Bunlara ilaveten tahkiki gerekli görülen eğitim yapılarının tahkiklerine, tahkik sonrası güçlendirilmesi gereken eğitim yapılarının da güçlendirme çalışmalarına hız verdik. Riskli görüldüğü için yıkım ya da tahkik kararı verilen okullarımızın kullanıma açılmayacak olması sebebiyle bölgede ihtiyaç duyulabilecek eğitim yapılarının hızla yapılabilmesi için farklı türlerde çelik ve modüler eğitim yapısı projeleri geliştirdik. Bölgede kısa vadede gerçekleştirilecek çelik ve modüler eğitim yapıları ile daha uzun vadede gerçekleştirilecek betonarme eğitim yapılarının yatırım planlamasını yaptık.

Ayrıca, bölgede yapımı planlanan toplu konut alanları özelinde ihtiyaç olabilecek okul tür ve sayılarını belirledik. Bu doğrultuda, 11 ilde toplam 22.039 derslik yapılmasını planladık. Bu dersliklerden 2.571 tanesinin 2023-2024 eğitim öğretim yılının başına inşaatını tamamlayarak hizmete açtık.

Öğretmenlerimizin barınma ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla 210 bin öğretmenimizle bire bir telefon görüşmesi yapılarak konaklama ihtiyacı olanlar için 11.076 konteyneri AFAD’la birlikte koordine ettik. Ayrıca, deprem esnasında ve yaz aylarında çocuklarımızın yaşadıkları öğrenme kayıplarını telafi etmek için yaz aylarındakilerle birlikte, eğitim öğretim yılı başladığı andan itibaren 20.099 kurs merkezinde 1 milyon 881 bin 933 öğrencimizin yararlandığı destek kursları açtık, 30.124 öğrencimize burs desteği verdik. 2000 yılından önce yapımı gerçekleştirilen, riski yüksek bölgelerde bulunan 18.189 okuldan acil müdahale gereken 7.201’i için çalışmalarımızı yaptık ve 2.897’si için yıkım, 4.304’ü için güçlendirme kararı aldık.

Ayrıca, AFAD’la birlikte Bakanlığımıza bağlı AKUT kurtarma ekipleri 5 bin gönüllü öğretmen ve personelden oluşan birimle bölgede arama kurtarma çalışmalarını yürüttük. Süre yedi dakika kaldığı için aslında söyleyeceğim başka şeylere geçmek istiyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – 100 bin öğretmen sözünüz vardı, atayacak mısınız? Mülakatı kaldıracak mısınız? PIKTES’lileri kadroya alacak mısınız? Puanlarına katacak mısınız? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Bir dinlemeyi öğren ya, bir dinlemeyi öğren.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, hatip sözünü tamamladıktan sonra sorularınızı yöneltebilirsiniz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2022 yılı itibarıyla 185 milyar

2 milyon 899 bin 587'si personel gideri olmak üzere, 28 milyar 873 milyon...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Öğretmenler yoksulluk sınırı altında maaş alıyor, onları anlat Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Ya, Sayın Vekilim...

Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Milletvekili...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Öğretmenlere önlük değil, 24 Kasım'da ikramiye verin.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, hatip sözünü tamamladıktan sonra, lütfen... Lütfen hatip sözünü tamamlasın.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Bunları süreye ekleyeceksiniz herhâlde.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bunların cevabını verecekseniz eklesin.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Evet, şimdi...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Eğitimin canına okudunuz, bir de öğretmene...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Sayın Vekilim, şovu başka yerde yap ya! Lütfen, bura şov yeri değil.

Ben konuşmak istiyorum ya! (AK PARTİ sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bunlar gerçekler, gerçekler...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Sorulara cevap ver, şovu sen yapıyorsun Sayın Bakan.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Sizden öğrenecek değiliz buranın ne yeri olduğunu, buranın ne yeri olduğunu sizden öğrenecek değiliz. Siz bizden önce oturma şeklini öğrenin Sayın Bakan.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Cevap verin Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, sayın hatip, Sayın Bakan sözünü tamamladıktan sonra sorularınızı yöneltebilirsiniz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – "100 bin öğretmen atayacağız." dediniz. Ücretli öğretmenleri kadroya alın.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Bizi arayan vatandaşlar sizi aramıyor mu? Bizi arayan öğretmenler sizi aramıyor mu? Bizi arayan veliler sizi aramıyor mu?

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen karşılıklı konuşmayın.

Buyurun Sayın Bakan, siz devam edin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Şimdi, yükseköğretimle ilgili olarak da Millî Eğitim Bakanlığı ÖSYM ve YÖKAK'la ilgili olarak da konuşma metnimiz yani bütün bu sayısal verilerin içerisinde olduğu konuşma metnimiz zaten sizlerle paylaşılmış olacak.

Ben burada konuşulanlar üzerinden YÖK'le ilgili bir hususu sizlerle paylaşmak istiyorum: Şimdi, bazı milletvekilleri ısrarlı bir biçimde eksi netlerle üniversiteye giren öğrencilerden bahsetti. Bu külliye yanlış bir bilgi, benim bunu mutlaka düzeltmem gerekiyor. YÖK Başkanımız da burada. Değerli arkadaşlar, bu hukuken mümkün olmayan ve teknik olarak da yanlış bir ifadedir, böyle bir örnek yoktur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ancak herhangi bir öğrencimizin puanı hesap edilirken 4 ders grubundan puanı hesap edildiğinde 3 tanesinden netleri vardır ama 1 tanesinden ya çıkarken hızlıca işaretlemiştir ya da hani -tırnak içinde söylüyorum- atmıştır. Dolayısıyla orada eksi neti olabilir. Bu, eksi netle çocuğun üniversiteye girdiği anlamına gelmez; ne lisans birimlerine ne ön lisansa bu şekilde bir öğrencinin kaydedilmiş olması mümkün değildir.

İkincisi, ısrarla...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Kaç puanla girebiliyor? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Ya, arkadaşlar...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Hayır, kaç netle giriyor?

BAŞKAN – Sayın Bakan, siz devam edin lütfen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Devam, devam.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Ya, bir cevap versin kardeşim, soru sorduk.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Sadece şunu söyleyeyim: 0,5 netin altındaki öğrencinin puanı hesap edilmiyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – E nasıl giriyor üniversiteye?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – 0,5'le giriyor yani.

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Ankara) – Boş boş soru soruyorlar.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Ya, puanı hesap edilmiyor diyoruz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Tamam efendim.

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Ankara) – Araştırsınlar, öğrenmek istiyorlarsa.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Bir başka konu şu...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Denklik mağdurları var, onları da söyleyin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Devam edin siz, devam edin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Bir başka konu şu: Şimdi, üniversitelerimizin durumuyla ilgili olarak bazı arkadaşlar konuştu, söylediler. Şimdi, mesela, bunlardan birisi bir akademisyen; dedi ki: "Yaklaşık 6 bin öğretim üyesi -kendi ifadesiyle- bildiriye imza attıkları için ihraç edildi." Şimdi, bu arkadaşımızın bu bilgisi yanlış; bakın, "yalan" demiyorum; yanlış. Bilinçaltında şöyle bir şey var: Kendisi FETÖ'nün operasyonel Taraf gazetesinin yazarı olduğu için, toplam FETÖ'yle beraber ihraç edilen kişileri söylüyor; 6 bin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Kamu kurumları Taraf gazetesine reklam veriyordu Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Dolayısıyla...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Taraf gazetesine kamu kurumları reklam veriyordu. Sayın Bakan, kamu kurumları reklam veriyordu Taraf gazetesine!

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Dolayısıyla, onu da düzeltmiş olalım.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – FETÖ'yü övenler var, övenler.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Taraf gazetesine kamu kurumları reklam veriyordu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Devam edin Sayın Bakan.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Kamu kurumları Taraf gazetesine reklam veriyordu Sayın Bakan.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Üniversitelerde hoca kalmadı.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri... (Gürültüler)

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Herkes FETÖ'cü, bir siz FETÖ'cü değilsiniz! Herkes FETÖ'cü, bir siz değilsiniz!
MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Devam edin Sayın Bakan.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Seni memnun etmek zorunda değiliz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)
İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – İstemiyorum!
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Bakın, bir saniye... Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisinin geleneği...
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – “Allah bizi affetsin.” diyen kimdi ya?
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Bir saniye...
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Ya, “Allah bizi affetsin.” diyen kimdi?
İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Şahsına özel yasa çıkartıldı.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – ...geleneği “Bu ülkede her şeyi biz belirleriz.” mantığı olduğu için...
İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Sen nasıl rektör oldun?
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – ...siz her şeyi domine ettiğinizi varsayıyorsunuz.
İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Sen nasıl rektör oldun, nasıl?
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Sayın Vekil, o sizin yaşadığınız Türkiye eski Türkiye.
İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Şahsına özel yasa çıkarttırmadın mı?
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Orası bitti, vedalaşın, uyanın, uyanın, Türkiye artık bambaşka bir ülke. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)
İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Sen nasıl rektör oldun?
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Siz...
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Siz eski Türkiye'yi mumla arattınız millete; mumla aratıyorsunuz, mumla!
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Sizin totaliter tavırlarınızla insanların dinine, inancına, eğitimine, yaşantısına müdahale ettiğiniz Türkiye yok artık; bunu görün, uyanın. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; CHP sıralarından gürültüler)
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Türkiye devleti bir bütündür, bölemezsiniz onu böyle!
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Artık bu ülkede Erzurum'un bir köyünden çıkmış, buraya gelmiş...
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Böyle bölemezsiniz Türkiye'yi siz!
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – ...Bakan olarak çalışan bir Anadolu insanı var olabiliyor.
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Geçin o ayakları!
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Sizin bahsettiğiniz ayrıcalıklı, elitist Türkiye yok, uyanın, uyanın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)
BÜLENT KAYA (İstanbul) – Özel kanunla rektör yapılmış bir kişi var yeni Türkiye'de.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Evet, şimdi...
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Tabii, eğitimi tarikatlara terk ettiniz, şimdi de “eski Türkiye-yeni Türkiye” diyorsunuz.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Elbette ki eski Türkiye'yi mumla aratıyorsunuz!
MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Devam, devam...
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Ben bir hususu daha paylaşmak istiyorum, buna daha çok itiraz edeceksiniz...
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Paylaşmayın!
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Söyleyeceğim şeyi bir dinle, bir dinle... (DEM PARTİ sıralarından gürültüler)
SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Sayın Bakan, çocuklarınız neden Avrupa'da okudu, neden yabancı okullarda okudu?
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Şimdi arkadaşlar...
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Siz değerler eğitimi kimlere teslim ettiniz, onu söyleyin.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Hukuk derslerini kim veriyor Millî Eğitimde, ondan bahsedin. Eski Türkiye'ymiş(!)
(CHP ve DEM PARTİ sıralarından gürültüler)
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Ben orada otururken yalan söylendiği zaman bile bana “Müsaade et.” dediniz, ben burada nasıl konuşacağım? O zaman müdahale edin.
BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, sayın milletvekilleri...
MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...
ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hatibi dinlemeye davet bekliyoruz Sayın Başkan.
BAŞKAN – Hatip sözünü bitirsin lütfen.
Tamamlayın Sayın Bakan, buyurun.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Evet, şimdi...
İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Sayın Bakan, nasıl rektör oldunuz?
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Sabret, bir dakikam kaldı, sabret, sabret. (CHP sıralarından gürültüler)
Sabret, bir dakikam kaldı, sabret.
MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Devam...
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Ya, Millî Eğitimi tarikatlara nasıl verdiniz, onu söyleyin siz.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Evet, ona geleceğim, onu anlatacağım, tam onu anlatacağım.
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Anlatın, lütfen, dinleyeyim.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Sus, onu anlatayım, sus, tamam.
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – “Sus” deme sen! “Susun” demeyi öğren!
MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – “Sus” diyemezsin ya!
ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – “Susar mısınız?” de, nezaket...
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Sen ilkin bir Mecliste sabahtan beri nasıl oturduğunun hesabını ver!
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Şimdi, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakın, burada şöyle bir tablo var: Temsil ettiği kitle açısından çocukların okula girmesini engelleyen, okullarımızın camlarını kıran, çocukları dağa, terör örgütüne teşvik eden, terör örgütünü destekleyen bir grup milletvekili var; bir.
Bir başka grup, ki bunlar...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Kimmiş onlar, kimmiş? Adını söyle!
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Ya, siz, FETÖ terör örgütünü desteklemediniz mi?
MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Adını söyle, böyle konuşma!
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Yahu, bir saniye, ben anlatayım...
MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – İsim ver, böyle etrafında dönme!
(DEM PARTİ sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Sayın Başkanım, ben hiçbir cümle kuramıyorum ya! Ne yapacağım?
(AK PARTİ, CHP ve DEM PARTİ sıralarından karşılıklı laf atmalar, gürültüler)
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Evet, şimdi, bir saniye, bir saniye...
MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Kamuoyuna oynamayın, içinizden ne geçiyorsa söyleyin.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – İkincisi...
BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, sayın hatip kürsüde, sözlerini tamamlasın.
Sayın Bakan, tamamlayın lütfen.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Tamamlayayım, ben konuşmadım ki tamamlayacağım..
BAŞKAN – Buyurun.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Müsaade edin, susturun salonu Sayın Başkan.
BAŞKAN – Devam edin Sayın Bakan, devam edin, buyurun.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Evet, o partiyle 2018’de, 2019’da, 2023’te yol yürüyen milletvekili de bana Türk milliyetçiliği dersi veriyor; kusura bakmayın, bu dersi alamam, bu dersi alamam. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)
İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Andımız’ı kim kaldırdı, Andımız’ı?
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Aynı şekilde, o partiyle yol yürüyen bir siyasi partinin temsilcisi bana Andımız’la ilgili cevap veriyor.
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Siz, açılımda kimlerle yürüdüğünüzün hesabını verin önce!
İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Andımız’ı kim kaldırdı?
MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ya, partinin adını söyle ya! Ne ürkeksin sen ya! Ne korkuyorsun?
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Bir saniye... Bir başka konu, ben meramımı anlatayım da...
Bir diğer konu, bahsettiğiniz STK’lerle ilgili olarak da sizinle bir şey paylaşayım.
SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Bütün bakanlarınız kendisiyle ilgili hiçbir şey söyleyemediği için terörle bağlantı kurmaya çalışıyor.
RIDVAN UZ (Çanakkale) – Habur’u kim yaptı, Habur’u?
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Biz, Atatürkçülüğü sizden mi öğreneceğiz, milliyetçiliği sizden mi öğreneceğiz?
(DEM PARTİ sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Bir diğer konu...
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Sen Atatürk’ü ağzına alma, milliyetçiliği de ağzına alma!
MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Devam, devam...
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Çok hoşunuza gidecek bir şey daha söyleyeceğim...
KAMURAN TANHAN (Mardin) – Suat Kılıç’ı FETÖ’yle tehdit eden sen değil miydin?
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Bakın, Millî Eğitim Bakanlığının şu anda, 2023 yılı itibarıyla geçerli 2.709 tane protokolümüz var.
KAMURAN TANHAN (Mardin) – Suat Kılıç’ı FETÖ’yle tehdit eden sen değil miydin Sayın Bakan?
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)
BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bakan.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Bu protokollerden 1.167 tanesi resmî kurumlarla.
KAMURAN TANHAN (Mardin) – Siz miydiniz, değil miydiniz cevap verin! Top çevirmeyin, sabahtan beri top çeviriyorsunuz orada.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Ben sizi dinledim. Bakın, demokrasiden bahsediyorsanız dinleyeceksiniz.
KAMURAN TANHAN (Mardin) – Sabahtan beri top çeviriyorsunuz, hiç dinlemediniz, hiçbir soruya cevap vermedin.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Dinleyeceksin!
MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Hadsizlik yapıyorsun!
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Öğreneceksiniz!
MAHMUT DİNDAR (Van) – Sorularımıza cevap verin.
MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Hadsizlik yapıyorsun!
KAMURAN TANHAN (Mardin) – Algı operasyonu yapıyorsun! Sizin tek işiniz algı.
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Ya, milletvekiline “sen” diye hitap etmeyi kes artık!
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Bunlardan 1.167 tanesi resmî kurumlarla, 550 tanesi STK’lerle, 986 tanesi...
KAMURAN TANHAN (Mardin) – Suat Kılıç’ı tehdit ettin mi etmedin mi?
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – ...986 tanesi ise TEMA’dan Kızılay’a, bir sürü STK’yle... Bunların içerisinde sizin “tarikat, cemaat” dediğiniz...
KAMURAN TANHAN (Mardin) – Yazık ki Millî Eğitim Bakanlığı sizin gibi birine emanet.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – ...bizim “STK” dediğimiz yapılarla toplansanız 10 tane protokolümüz vardır.
KAMURAN TANHAN (Mardin) – Yazık!
SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Tecavüzler... Çocuğu korumaktan mı bahsediyorsun?
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Fotoğraflar nasıl çıkıyor?
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Ve ben bu protokollerden dolayı bu protokollerle bize hizmet eden, bize destek olanlara da teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Tabii ki edeceksiniz, etmek zorundasınız, etmek zorundasınız. Onlardan besleniyorsunuz, görevinizi yerine getiriyorsunuz.
KAMURAN TANHAN (Mardin) – FETÖ adına bakanı tehdit ettin, FETÖ adına bakanları tehdit ettin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Onlarla da protokol yapmaya devam edeceğiz.

KAMURAN TANHAN (Mardin) – FETÖ adına Suat Kılıç'ı tehdit ettin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Çünkü onlar çocukların dağa çıkmasını engelliyor, onlardan siz bunun için rahatsızsınız. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMURAN TANHAN (Mardin) – FETÖ adına Suat Kılıç'ı sen tehdit ettin.

BAŞKAN – Buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – O çocuklar...

KAMURAN TANHAN (Mardin) – FETÖ olarak sen tehdit ettin onu, FETÖ adına... FETÖ'nün temsilcisi olarak sen Suat Kılıç'ı tehdit ettin mi, etmedin mi?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Mikrofon...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Ne mikrofonu?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Çatlasanız da patlasanız da...

MAHMUT DİNDAR (Van) – Konuştuğun lafa bak, bir de Bakan olmuşsun!

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Başkanım, ben, Millet Meclisine...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bakan olmuşsun ama terbiyeyi öğrenmemişsin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Bakın, protokol yaptığımız bu sivil toplum örgütleri sizin çocukları dağa çıkarmanıza engel olduğu için çatlıyorsunuz.

(DEM PARTİ sıralarından “Kimseyi dağa çıkarmadık! Kim dağa çıkarıyorsa Allah belasını versin! Kim buna sebep oluyorsa Allah onun belasını versin! Çocukları tarikat yurduna gönderen sizsiniz, siz, sensin!” sesleri)

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – Ben o STK'lerle protokol imzalamaya devam edeceğim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Çocuklarımızın dağa çıkmaması için sizin insan kaynağınıza insan yetiştirmemek için buna devam edeceğim.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Yahu bunun için tarikatlara mı vermek zorundasınız? Bunu yapmak için tarikatlara mı güvenmek zorundasınız?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN (Devamla) – 2024 bütçemize desteklerinizden dolayı sizlere teşekkür ediyorum. Sayın Cumhurbaşkanımıza eğitime bu kadar önem verdiği için teşekkür ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar; DEM PARTİ sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Sataşmadan söz hakkı istiyorum ben.

BAŞKAN – Aleyhte söz talebi İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'e aittir.

Buyurun Sayın Kadıgil. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – 2024 yılı bütçesi üzerine Türkiye İşçi Partisi adına söz almış bulunuyor, burada bulunan sayın milletvekillerini ve Yargıtay darbesi nedeniyle Silivri zindanlarında bulunan Can Atalay yoldaşımı sevgiyle ve hasretle selamlıyorum.

Bugün, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı ile Millî Eğitim Bakanı burada, onların bütçesini görüşüyoruz. Aile Bakanlığı için yani kadınlar için, çocuklar, engelliler, yaşlılar için bütçeden ayırdıkları pay 334 milyar TL, aynı bütçede faiz lobilerine, yandaş müteahhitlere ayrılan paya bunun neredeyse 4 katı. İktidarı sarayda olan halkın bütçesi de bu kadar oluyor işte. Gerçekleri konuşacak cesareti olmayanlar ise çıkıyor bu kürsüye “aile...”, iniyor bu kürsüden “aile...”, “kutsal” diye diye 5 milyonunu sosyal yardımlara muhtaç ettiğiniz aileler.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ne sorunun var aileyle? Aileyle ne sorunun var, ne sorunun var ki!

SALİHA SERA KADIGİL (Devamla) – Ne bu aile? Uzay boşluğunda bir cisim, göklerden inen bir varlık değil; anne-baba, çocuk, bir genişinde belki dede ile nineden oluşan soyut bir toplum birimi. Gelin, bir bakalım, ne durumda bu aile ve fertleri? “Cennet ayakları altında anaların.” diyorsunuz ya, buraya çıkıp çıkıp...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Doğru!

SALİHA SERA KADIGİL (Devamla) – “...cefakâr babalar, geleceğiniz çocuklar, efendim, başınızın tacı büyükler...”

Bakın, bu ülkede bu yılın sadece ilk on bir ayında 328 kadın öldürüldü, 328; yüzde 80'inin faili mensubu olduğu kutsal ailesinin erkek bir ferdiydi. Her 3 kadından 1'i işsiz. Çocuklara bakmak ailelerin değil, devletin değil, kadınların işi kabul edildiği için kadınlar çalışmıyor. Çalışa yükselemiyor, erkeklerle aynı parayı kazanamıyor, ekonomik özgürlüklerine asla kavuşamıyor; doğumundan ölümüne tam da arzu ettiğiniz gibi bir erkeğe bağımlı hâle geliyor, “saçını süpürge eden fedakâr ana” övgülerinizle hiç yaşamadığı hayatı yitip gidiyor.

Ya ailedeki mini iktidarı karşılığında geçim yükünü omzuna atıp kaçtığınız babalardan da bahsedelim mi biraz...

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

SALİHA SERA KADIGİL (Devamla) – Sayın Başkan, bir gerginlik var gibi.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri...

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Kadıgil, devam edin.

SALİHA SERA KADIGİL (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ya, burada, bu kürsüde bir insan öldü arkadaşlar, beş gün oldu. Bu bağırıp çağırmalardan öldü.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

SALİHA SERA KADIGİL (Devamla) – Oturun yerinize artık. Biraz saygı ya!

Süremi talep edeceğim Sayın Başkan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

SALİHA SERA KADIGİL (Devamla) – Evet, şu an yayın açık, televizyondaki insanlar göremiyor ama ne yazık ki Türkiye Büyük Millet Meclisinde...

(AK PARTİ ve CHP milletvekillerinin birbirlerinin üzerine yürümeleri, gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

Birleşime on dakika ara veriyorum.

YEDİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 22.15
BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA
KÂTİP ÜYELER: Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin), Adil BİÇER (Kütahya)
-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 38'inci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.
2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Aleyhte söz talebini yerine getirdiğimiz İstanbul Milletvekili Sayın Saliha Sera Kadıgil'in konuşması sırasında birleşime ara vermiştik.

Sayın Kadıgil'e kaldığı yerden üç dakika olarak söz hakkını tekrar yeniliyorum.

Buyurun Sayın Kadıgil.

CAVİT ARI (Antalya) – Hatibin insicamı bozuldu.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Konuşmanın bütünlüğü bozuluyor. Baştan...

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Neleri neleri bozdular ülkede, olsun, buradan devam ederiz biz.

Aileyi anlatıyorlar ya size; bu kürsüye her çıkan "Aile şöyle, aile böyle." Anneleri anlattık, anneden ibaret görüyorlar kadını çünkü. Babalara da gelelim; ailedeki mini bir iktidar karşılığında bütün geçim yükünü omzuna atıp kaçtığınız babalar. Günde on dört saat kuş kadar maaşa çalışan, geçtim evi, arabayı, artık ailecek bir tatilin hayalini bile kuramayan babalar. Oğluna bir pantolon alamadığı için canına kıyan ya da çalışırken patronların göz göre göre canına kıydığı babalar. Motor sırtında her gün kelle koltukta çalışırken Somali Cumhurbaşkanı'nın oğlu tarafından öldürülüp kendi polislerinin tutanaklarında suçlu çıkartılan, katilleri de özenle yurt dışına kaçırılan babalar. (CHP sıralarından alkışlar) Pekî, çocuklar; yirmi yıldır yönettiğiniz ülkede yarısı yoksulluğa, üçte 1'i açlığa doğan çocuklar. Elektrik dağıtım şirketleri kâr etsin diye sabahın kör karanlığında aç karnına okula yolladığınız çocuklar. "En az 3 tane yapın." diye akıl verip de okullarda bir öğün olsun ücretsiz yemek vermeyi beceremediğiniz çocuklar. Yoksulluktan okula bile gidemeyen, daha okumayı öğrenmeden çalışmaya başlayan çocuklar. Tarikat yurtlarında istismara, ölüme terk ettiğiniz çocuklar ya da otuz yıldır devlete haysiyetiyle çalışmasına rağmen on yıl olsun bakamadığınız büyüklerimiz. Hani diyorsunuz ya "Büyüklerimiz başımızın tacı." diye. 7.500 liraya geçinemediği için çalışmak zorunda kalan 79 yaşında ya arkadaşlar, 79 yaşında çıktığı çatıda kalp krizi geçirip ölen dedeler var bu ülkede. Değil Avrupalı yaşlıları gibi dünyayı gezip dolaşmak, peyniri kiloyla almanın bile hayalini kuramaz hâle getirdiğiniz nineler. Bakın, geçtiğimiz aylarda 16 yaşındaki torun Zekai ve 73 yaşındaki Arif dede de aynı hafta içerisinde çalıştıkları inşaatlarda öldüyse sahi, siz, tam olarak hangi aileleri koruyorsunuz? Yaptığınız bu kutsal aile siyaseti, kendi ailenizden başka, Recep Tayyip Erdoğan'ın sülalesinden başka kimin ne işine yarıyor; soruyorum hepinize. (CHP sıralarından alkışlar) Bunları bu kürsüde çok anlattım, çok anlattık. "Çocuklar aç." dedik, "yalan" dediniz; "Kadınların katline sebep sizin zihniyetiniz." dedik, "sürtük" dediniz; "Halk yoksulluk içinde, insanlar aç, açıkta." dedik, "terörist" dediniz. Dün, buraya gelmeden anneme dert yandım biliyor musunuz, ne söylesem boş gibi geliyor artık bu kürsüde dedim, "Boş zaten." dedi bana annem. "Bütün siyasetçiler aynı, hepsinin tuzu kuru, hepsi anca kendi koltuğunun derdinde." dedi. Bir o değil bakın böyle düşünen; bir anket yapmışlar geçen haftalarda, yüzde 81'i ne diyor biliyor musunuz bizler için, siyasetçiler için? Parti ayırmadan diyorlar, siyasetçilerin kendi çıkarlarına çalıştığını düşünüyorlar seçmenlerin yüzde 81'i; düşünmüyorlar aslında, olanı görüyorlar, olanı. Siyasetin pespayeliğini, halka değil "Bir dönem daha bir şey olurum." umuduyla el pençe divan liderine hizmet eden vekillerin, bakanların aciziyetini görüyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kadıgil.

SALİHA SERA KADIGİL (Devamla) – Sağ olun Sayın Başkan.

Tümü adına sorarım size: Gördüğünüz yanlışlara "yanlış" demeyecekseniz, "dava" diye diye her suçu meşrulaştırıp sonra da çıkıp utanmadan kutsal aile masalı anlatacaksanız neden buradasınız? Bu ülkenin çocukları aç yatarken Meclis lokantasında ucuz yemek yiyelim diye mi maaş veriyor bu halk bize; soruyorum hepinize.

Bir son söz de annem gibi hissettiği için siyasete küsenlere gelsin. Bize böyle bir ülkeyi reva gören bu rejim tam yirmi yıldır ellerini ovuşturarak bizim küseceğimiz anı bekliyor arkadaşlar; toplumsal direnci kırmak, muhalefeti dağıtmak, tümden diktatörlüğünü ilan etmek için gün sayıyor ama herkes bilsin ki halktan aldığı vekâletin diyetini liderine değil yine halka ödemek için çalışan vekiller de var bu Mecliste.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHA SERA KADIGİL (Devamla) – Sayın Başkan, toparlıyorum.

BAŞKAN – Selamlayın Sayın Kadıgil.

SALİHA SERA KADIGİL (Devamla) – Sağ olun.

Sadece bizden bahsetmiyorum; beş gün önce burada, tam bu kürsüde bir milletvekili gerçekleri anlatmaya çalışırken can verdi ya, can verdi gözümüzün önünde. Kaç kişi duydu, kaç kişi dinledi Hasan Bitmez'in hayatı pahasına anlattığı o İsrail gerçeklerini? Şöyleydi son sözleri, ben tekrarlayacağım: "İsrail yetmiş gündür Gazze'de soykırım yapıyor, siz hiçbir şey yapmıyorsunuz. Gemileri, uçakları İsrail için seferber ediyorsunuz. AKP'liler ve çocuklarının sahibi olduğu gemileri durdurun diyoruz, 'Starbucks'larda boykot yaptık.' diyorsunuz. Siz, İsrail'in suç ortağısınız, iş birliğisisiniz; elinizde Filistinlilerin kanı var."

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ya, lütfen ya, lütfen...

SALİHA SERA KADIGİL (Devamla) – Bir kez daha bu gerçekleri yüzünüze haykıran Hasan Bitmez'i saygıyla anıyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Çünkü zulme karşı direnmek, doğru bildiğini yüksek sesle haykırmak, insanım diyen herkes için artık bir haysiyet meselesidir bu ülkede.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHA SERA KADIGİL (Devamla) – Evet, seçimleri kaybettik ama bilin ki daha aydınlık bir ülke için direnme azmimizi yani haysiyetimiz var ya, haysiyetimizi, işte onu kaybetmeyeceğiz! (AK PARTİ sıralarından "Yok ki!" sesleri) Bu da size dert olsun! (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bayağı kaybettiniz ya, bayağı! Kazanma ihtimaliniz de yok! Bu kafayla kazanma ihtimaliniz de yok zaten! Devam edin! Biz teşekkür ediyoruz bu kafada olmanıza!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, altıncı turdaki konuşmalar tamamlanmıştır.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Olmayan şeye sahip çıkamazsın.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Olmayan şey mi? Ne diyorsun? (AK PARTİ sıralarından "Yürü!" sesleri)

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Evet, evet...

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Bu arada bir şey söyleyeceğim, Sayın Bakana söyleyeceğim. Sizin bu tutumunuzu

en son Süleyman Soylu ile bu Varank sergiledi, ikisi de artık bakan değİller. Allah sonunuzu benzetecek! (AK PARTİ sıralarından gülüşmeler)

BAŞKAN – Şimdi soru-cevap işlemine geçmeden önce Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi, Sayın Başarır...

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

25.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş'ın 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde yürütme adına yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bakanları dikkatle dinledik -yoğun bir gün geçiriyoruz- Sayın Bakanın söylediği bir cümleye takıldım: “Eksi netle üniversiteye yerleşen çocuklar oluyor mu?” diye sordular, Bakan dedi ki: “Hukuken mümkün değil.” Sayın Bakanım, maalesef ki hukuken sizler için her şey mümkün. Eğer size özel kanun değiştirilip, üç yıllık profesörlük şartı kaldırılıp siz Rektör olabiliyorsanız hukuken size her şey mümkün; bunu hiç söylemeyin, lütfen söylemeyin bunu. (CHP sıralarından alkışlar) Bakın, her şeye cevap verdiniz, buna cevap vermediniz.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Her şeye vermedi cevap, nerede verdi?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, PISA sonuçlarını söylediniz, OECD sonuçlarını söylediniz, Allah aşkına, ne anlatıyorsunuz bize? 2003'ün gerisindeyiz Sayın Bakan, lütfen rakamları doğru söyleyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bakın, Türkiye, okuma becerilerinde 2003 yılında dünyada 35'inci, şu anda 36'ncı sırada. Matematik becerilerinde 2003'te 33'üncü olan ülkemiz şu anda 39'uncu sırada. Fen becerilerinde 2003 yılında 33'üncü sırada olan ülkemiz şu anda 34'üncü sırada. Şunu niye söylemediniz? Sayın Bakanım, bakın, eğitimden memnuniyette 45 ülke arasında Türkiye 45'inci, sizin verdiğiniz resmî uluslararası verilerde bunlar var. Siz neyle neyi kıyaslıyorsunuz? 2003 yılında nasıl bir eğitim aldınız, bugün nasıl bir eğitim? Siz Millî Eğitim Bakanısınız, bakın, size sormak isterim.

Sizin döneminizde öğretmenlerin dörtte 1'i bir yerde çalışmak zorunda kalıyor. Büyük çoğunluğu borçlu; büyük çoğunluğu ailelerinden, yakınlarından yardım alarak geçiniyor Sayın Bakan. Bunları niye konuşmuyoruz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Tamamlayacağım.

“Okullar” dediniz... Bakın, ne kadar acı Sayın Bakan. Ben size sormak isterim. Eğer bir ülkede faize ayrılan bütçeden çok daha azını Millî Eğitime, eğitime ayırıyorsanız oturup düşünmeniz lazım. Bunun hesabını sizin sormanız lazım Sayın Bakan.

Şimdi, veliler size soruyor... Bu ülkede, okullarda -deterjanlara ayrılan bütçeden bahsettiniz- temizlik malzemelerini veliler getirmek zorunda kalıyor; o kalemleri, o silgileri, o tebeşirleri, onun tahtasını veliler getirmek zorunda kalıyor. Türkiye 2002'de bu durumda değildi Sayın Bakan, değildi!

(AK PARTİ sıralarından “Aa...” sesleri)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – “Aa...” Sayın Başkan, tabii ki “Aa...” Yani bunları niye konuşmuyorsunuz? Bunları size...

KADEM METE (Muğla) – Hangi ülkede okudun sen?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Evet, ben o dönemlerde okudum; üniversite de okudum, lise de okudum. Benim annem, babam tebeşir getirmek, temizlik malzemesi getirmek zorunda kalmıyordu! (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KADİM METE (Muğla) – Odun getiriyordun okula, odun, ısınmak için odun getiriyordun!

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Nerede okumuşum? Ben FETÖ'nün okullarında okumadım...

KADEM METE (Muğla) – Odun getiriyordun okula ısınmak için!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – ...bu ülkede liselerde okudum. Gerçekleri konuşun burada; burada gerçekleri konuşalım. Size çok somut eleştiriler geldi öğretmenlerin durumları, öğrencilerin durumları, okulların durumları ve sizin rektörlükten, müsteşarlıktan bugüne kadarki kariyerlerinizle ilgili. Sayın Bakan, neden bunlara cevap vermediniz? Anlattığınız şeylerle burada konuşulan, vekillerin size sorduğu konuların ne alakası var Sayın Bakan?

Geliyorum Diyarbakır'a... Sayın Bakan -yani maalesef ki üzülüyorum- 2018 yılında sosyal yardımlardan yararlanan hane sayısı 3 milyon 400 bin kişi; bakın, beş yıl geçmiş, 4,5 milyona yükselmiş. Bugün 17 milyon 600 bin insan sosyal yardımlardan yararlanıyor yani Türkiye'nin beşte 1'i muhtaç Sayın Bakan ve bununla övünüyorsunuz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Tamamlıyorum.

...bu övünülecek bir şey mi? Bunların hepsine TÜİK'ten bakabilirsiniz, Bakanlığın sitesine bakabilirsiniz. 2018 ile 2023 arasında sosyal yardımdan yararlanan hane sayısı 1 milyon artmış. Sayın Bakan çıksın bunu açıklasın; neden artmış, neden? Ha, bu ülkede 7.500 lira emekli maaşıyla insanların geçinebileceğini düşünüyorsanız, 40 milyon insan asgari ücretliyle birlikte sosyal yardıma muhtaç. Ya, gerçekleri konuşalım burada. Burada açlığı, sefaleti konuşamıyorsunuz.

Bakın, yanınızda oturan Sayın Bakana sormak isterim. Okul öncesi çocuklara bir öğün yemek vermekten âcizsiniz.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI MAHİNUR ÖZDEMİR GÖKTAŞ – Dünyanın başka yerinde var mı?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Dünyanın her yerinde veriyorlar; lütfen gezin okulları, lütfen... Ve seçim vaadiydi Cumhurbaşkanının bu; bunları konuşalım, bunlara cevap verin. Anlatıyorsunuz, öyle bir tablo çizdiniz ki... Ya, biz nerede yaşıyoruz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Tamamlıyorum, son cümlelerim.

BAŞKAN – Sayın Başarır, son kez açıyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Evet, biz nerede yaşıyoruz? Burada, ülkeyi, yurttaşları -devletten- market kartı ya da poşetlerle yiyecek ekmek alacak hâle getirmişsiniz ve bununla övünüyorsunuz, bununla övünmeyin. Övüneceğiniz bir şey varsa... Verdiğiniz maaşla insanlar ne kadar geçinebiliyor? Bugün 2 Bakana da soruyorum: Şu anda “sahibinden.com”u, emlakçıları açın bakalım; 7.500-11.402 lirayla ev var mı Türkiye'de kiralık? Neyi konuşuyorsunuz? 4 aile bir evde oturacak duruma gelmiş; siz aileden bahsediyorsunuz, aileden. Lütfen çıkın, bunları cevaplandırın.

Teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

26.- Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş'ın 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde yürütme adına yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, Millî Eğitim Bakanı böyle olursa eğitimin içinde bulunduğu fecaati de anlatmaya gerçekten gerek yok. Atanmış bir Bakan, gelmiş, seçilmiş vekillere parmak sallıyor. Yani gerçekten, terbiyemi bozmayacağım ama haddinizi bilin! Halk bizi seçti, siz atanan biri olarak, Bakan olarak -size "Sayın Bakan" diye hitap ediyoruz- burada bize parmak sallayamazsınız, sallatmayız bunu, asla buna izin vermeyiz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Diğeri, hakikaten -şu Parlamentoda birçok tanıklığım var, iki üç dönemdir buradayım- en çok Fetullahçılarla ilişkisi olan vekiller bize en çok saldıranlar oldu. Birçoğu görevinden alındı, sonra vekil olmadılar, sonra çarşaf çarşaf ilişkileri ortaya çıktı. Galiba sizin de böyle bir yaranız var, bunu anlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bu konuda, bütün basın-yayın organlarında, "SODES" adı altında, Bakanlığınız vasıtasıyla Fethullahçılara aktardığınız paraları şu Parlamente'ye ve halka anlatın diye söylüyorum, soruyorum aynı zamanda.

Diğeri, hakikaten, demokrasi ve bütçe arasındaki bağı kurdunuz, hem de Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi vasıtasıyla kurdunuz. Yanlış Sayın Bakan, yanlış. Bir kere, demokrasi ile bütçe arasında bir bağ var, doğrudur. Bu, ne için vardır? Savaş ve barış, demokrasi, savaşa ayrılan bütçe, silaha ayrılan bütçeyle ilgilidir. Mesela, bütçenin yüzde 11'ini savaşa ayırmak demokrasiyle bağdaşmaz, doğru ama MEB'e ayrılan bütçeyi doğrudan demokrasiyle ilişkilendirmeniz, bunu kriter saymanız, bütçelemeye de demokrasi algısına da aykırıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bu, eğitimin nasıl ticarileştiğini ve sizin de nasıl ticari baktığınızı ortaya koydu.

Konuşmanızın bir bölümünde ana dilin önemini söylediniz, ne güzel söylediniz ama 3 Kürtçe öğretmeni atandı ya seçmeli derse, bu yıl da bir lütufmuş gibi "50 olacak." demişsiniz. Bu da ana dil konusundaki söylemlerinizin samimi olmadığını gösteriyor.

Diğer bir vukuatınız daha var, 2016'da Karaman'da 45 çocuğa cinsel istismar işlendiği zaman İl Millî Eğitim Müdürü olan ve faille fotoğrafı bulunan Asım Sultanoğlu -iyi tanırırsınız çünkü "İyi bir arkadaşımız." demişsiniz, çünkü "Arkasında." demişsiniz- bu zat Urfa'ya Millî Eğitim Müdürü olarak atandı. Biz de basından izledik, vekillerimiz oradaydı. Bütün Urfa bir oldu; ailesiyle, STK'siyle herkes "Bu Millî Eğitim Müdürünü istemiyoruz." dedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, rica edeceğim, bugün Aile Bakanı da var, daha ona geleceğim.

Üstelik, Kahramanmaraş'a ve Bursa'ya atanmış, geri çekmişsiniz tepkilerden dolayı ama bu zat hâlâ Urfa İl Millî Eğitim Müdürü ya. Niye onu orada tutuyorsunuz, arkadaşınız olduğu için mi? Bir tecavüzcüyle fotoğrafı olduğu hâlde, bütün Urfa karşı olduğu hâlde neden onu orada tutuyorsunuz; size soruyorum.

Son olarak, Millî Eğitim Bakanına, PISA raporunu anlattınız ama yanlış ve eksik anlattınız. Şu bölümü bir daha okuyun: PISA raporuna göre Türkiye'de her 5 çocuktan 1'i yetersiz maddi kaynaklar nedeniyle haftada en az 1 kez yemek yiyemiyor. Bu durum Türkiye'yi yiyecek paraları olmadığı için haftada en az 1 kez yemek yiyemeyen öğrenci oranının en yüksek olduğu ülke hâline getirmiş. PISA raporundaki verilere göre, Türkiye'den katılan 15 yaşındaki öğrencilerin yüzde 19,2'si yiyecek paraları olmadığı için son otuz günde haftada en az bir kez yemek yiyemiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Yani OECD ülkeleri arasında bu oran en yüksek Türkiye olarak önümüze çıkıyor ve daha 1 öğün yemek veremiyorsunuz ve Millî Eğitim Bakanı diye ortalıkta geziyorsunuz ve üstelik gelip bize parmak sallıyorsunuz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Gerçekten bu büyük bir hadsizlik, bunu nasıl kabul edeceğiz, bilmiyorum.

Sayın Başkan, kolay kolay rica etmem, bir dakika daha... En azından kadına ilişkin de yani en önemli başlıklarımızdan biri... Millî Eğitim Bakanı izin vermedi ama kadını konuşacağız.

Sayın Bakan gayet derli toplu bir konuşma yaptı, dikkatle dinledim satır satır. Ya, kadına yönelik şiddetle ilgili verileri gerçekten niye gizliyorsunuz?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI MAHİNUR ÖZDEMİR GÖKTAŞ – Niye gizleyelim! Millî Eğitim Bakanı...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Açıklanmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez uzatıyorum Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – 2014 yılından beri sitenizde bu rakamlara ulaşamıyoruz.

Diğer yandan, cinsiyete duyarlı bütçelemeyi... Toplumsal cinsiyeti bütün kitaplardan bile çıkardınız ama diğer yandan Birleşmiş Milletlerle bu konuda proje yürütüyorsunuz, bunu biliyoruz. Yani nedir? Bu çelişkiyi bir izah etmenizi hakikaten arzu ediyorum.

6284 sayılı Yasa'nın uygulanması konusunda yargı ve kolluğun inanılmaz bir direnci var uygulamamak için. Şiddet azalmıyor, maalesef artıyor. Bu konuda en çok kadın hakları çalışan bir partinin üyesi olarak -yani bununla onur duyuyorum- bunu çok yakından takip ediyoruz ve kadının yaşam hakkı başta olmak üzere, şiddetsiz bir yaşam, özgür bir yaşam için neler vadediyorsunuz? Sadece aileyi kastetmiyoruz. Kadın, ayrıca birey olarak da bir bireydir ve özgürce yaşama hakkı vardır.

Teşekkür ediyorum, sağ olun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI MAHİNUR ÖZDEMİR GÖKTAŞ – Kadın diyorum zaten.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şahin.

27.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş'ın 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde yürütme adına yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Gerçekten "Kulağının üstüne yatmak deyimi nedir?" diye soracak olursanız, en güzel örneğini az önce Sayın Bakan

kürsüde çok iyi bir şekilde gösterdi. İyi bir Millî Eğitim Bakanı olmayabilir ama bu konuda çok iyi bir öğretici olabilir. Aylardan beri Bakanlığının ilgi alanı olan öğretmenlerimiz, öğretmen adaylarımız mülakat konusunda bir açıklama bekliyor ya, bu gençler umutla bir açıklama bekliyor ve sizin verdiğiniz sözle ilgili bir açıklama bekliyor. Şuradan bir cümle söz sarf edemediniz; bu gençler ekran başında sizden bir cümle laf duymak istedi ya, bir cümle sarf etmediniz. Şimdi, biz buradan şunu mu anlayacağız: Mülakat konusunda verilen söz yerde mi kalacak? Sayın Cumhurbaşkanının, AK PARTİ'nin seçim döneminde vermiş olduğu şu söz yerde mi kalacak Sayın Bakan? Bunu özellikle belirtmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şahin.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Şimdi, konuşmanızda 50'ye yakın “ben” ifadesini kullandınız. “Ben, ben, ben...” ama bir kere “ataması yapılmayan öğretmenlerim” demediniz, “gençler” demediniz, bir kere ya! Şimdi, tekrar, biz umutla ve yapıcı muhalefet anlayışımızla bu konuyu vurgulamaya gençlerimiz adına devam edeceğiz. Anadolu'nun, Trakya'nın eli nasırlı işçimizin, esnafımızın zor şartlar altında yetiştirdiği ama milletvekili kapılarında torpil aramak zorunda kaldığı bu insanımız için, insanımızın hukuku için, gençlerimizin hukuku için tekrar size şunu haykırıyoruz: Sözünüzü tutun, Sayın Cumhurbaşkanının seçim meydanlarında verdiği sözü yerde bırakmayın ve mülakatları kaldırın; bu, bir.

İkincisi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şahin.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Burada şunu da söylemek istiyorum: Ekran başında sizden umutla bir mesaj bekleyen gençlerimiz bu gece sayenizde yine yatağa biraz daha umudunu kaybederek girecek. Bunun için de eminim ki bundan dolayı sizin de yatağa normal bir şekilde gireceğinizi sanmıyorum, sizin de uykularınız kaçacaktır.

Bir konuda daha uykunuz kaçacaktır. Şehir Üniversitesi dedim oradan, keşke bir cümle kanaatinizi paylaşıydınız. Şehir Üniversitesiyle ilgili de Türkiye'deki bir üniversiteyi kapatmanın vermiş olduğu -hem size hem diğer yöneticiler üzerinde- bu vebal de sizin üzerinizde, sizi bırakmamaya devam edecek. Bu veballe de yine bu gece yatağa gireceksiniz, yastığa başınızı koyduğunuzda bu da aklınıza gelecek.

KADEM METE (Muğla) – Senin uykun geldi galiba, ha bire yataktan bahsediyorsun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Kadem Bey mi?

KADEM METE (Muğla) – Uykun geldi galiba.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Şehir Üniversitesiyle ilgili vicdanınızla baş başa bırakıyorum sizi.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Kadrolu söz atıcı Kadem Bey yine devrede.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Evet, artık sesinizi tanıyoruz.

KADEM METE (Muğla) – Daha çok duyacaksınız.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Değerli milletvekilleri, şimdi, eğitim konusunda bazı önerileri buradan tekrarlayacağım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şahin.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Meslek lisesinin yeniden yapılandırılması ara eleman sorununun çözülmesi için önemli. Öğretmenlik Meslek Yasası'nın değiştirilmesi önemli bir başlık. Yine, yaz saati uygulamasına geçindim; bu konuda gerçekten velilerimizin, öğrencilerimizin çok büyük sıkıntıları var, bu konular yeniden gözden geçirilmelidir. İkili eğitime son verilmeli konusunu da tekrarlamak istiyorum. Ya, normalde tek tip öğretmen olur ama bizde 4-5 farklı öğretmen tipi var; kadrolu öğretmen, sözleşmeli öğretmen, ücretli öğretmen... Ama bir tip öğretmen olmalı Değerli Bakan, onu da tekrar hatırlatmak istiyorum.

Sayın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanım, yapıcı bir konuşma yaptınız, teşekkür ediyorum, bir kere “ben” ifadesini kullanmadınız. Şimdi bazı önerilerim olacak: Yoksullukla ilgili 4,4 milyon ailemize yardım yapıldığı söylendi. Elbette bir devlet, ihtiyaç sahibi vatandaşlara yardım yapar ancak bu övünülecek bir durum değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şahin.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Biz yardım edilen insan sayısıyla övünen değil yani yoksulluğu yöneten değil, yoksulu ortadan kaldırarak her geçen yıl yardım edilen insan sayısını azaltmakla övünmeliyiz diyorum. Bunu özellikle belirtiyorum.

Aile birliğiyle ilgili önemli mesajlar verdiniz. Aile birliği, bizim en önemli değerlerimizden birisi, aile bizim için en büyük devlettir. Bu anlamda atılacak her olumlu adımın yanında olacağımızı ifade etmek istiyorum.

Şimdi “RTÜK'le birlikte iş birliği yapıyoruz.” ediniz. Bu konuda gündüz kuşağında aile değerlerimizi yok eden, ahlaki değerlerimizi yok eden programların kesinlikle gözden geçirilmesini buradan tekrar tekrar vurgulamak istiyorum.

“560 bin engellimize yardım ediliyor, 5.097 lira ödeme yapılıyor.” dediniz. Engellilerimizle ilgili önemli sorunlar var, bunları da özellikle belirtmek istiyorum. Engellilerimize tıbbi cihazlarla ilgili verilen meblağların güncellenmesi gerekiyor, bu konu önemli bir sorun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şahin, tamamlayın lütfen.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Yine, 2005 yılında çıkarılan bir kanun var. Hangi kanunun yönetmeliği on sekiz yıl çıkarılmamıştır, bu da önemli bir başlık. Engelliler erişilebilirlik kanunu 2005 yılında çıkarıldı ama hâlâ bu kanunun yönetmeliği çıkarılmadı, çıkarılmadığı için de engellilerimiz bazı haklardan yararlanamıyor; bu önemli bir konu. Bunu da özellikle belirtmek istiyorum. Engellilerimize ayrılan istihdam kontenjanlarının oranlarının artırılması gerekiyor. Bunu da özellikle belirtmek istiyorum.

Yine, son olarak, bize gelen bir not var, bunun da değerlendirilmesini özellikle arz ediyorum. Aile Bakanlığına bağlı Şehit Yakınları ve Gaziler Genel Müdürlüğü'nün daha etkin, daha işlevsel bir faaliyet gösterilebilmesi için İçişleri Bakanlığına bağlanması yönünde de bize gelen bir uzman görüşü var. Bu konunun da tartışılıp değerlendirilmesini sizlerden talep ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bülbul, buyurun.

28.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının ve Millî Eğitim Bakanlığının önemine ve her iki bakanlığın personeline yeni bütçe döneminde yapacakları hizmetlerde başarılar dilediğine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün bütçe görüşmelerinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Millî Eğitim Bakanlığı bütçelerini birlikte görüştük, birazdan oylamalarını yapacağız. Kuşkusuz, Türkiye'de vatandaşımıza dokunan en önemli faaliyetlerin bir kısmını Aile Bakanlığı ile Millî Eğitim Bakanlığı yürütmektedir. Anayasa'mızın 41'inci maddesi ailenin korunmasını ve çocuk haklarını düzenler. Burada Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız Anayasa'dan aldığı yetkiyle, kanunların kendisine verdiği yetkiyle bu anlamda çok önemli faaliyetleri bugüne kadar yürütmüştür; devletimizin şefkatli elini vatandaşımıza, milletimize

göstermek için büyük çabalar sarf etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbul.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bunun içerisinde kimsesiz çocuk, dul ve yetim olduğu gibi; şehitlerimiz, şehit ailelerimiz, gazilerimiz de bu kapsam dâhilindedir. Yani devletimizin kimsesizlerin kimsesi olma vasfını herhâlde yapmış olduğu faaliyetlerle göstermesi açısından Bakanlığımıza ve kurumumuza çok önemli işler düşmektedir. Burada tabii ki birtakım eleştiriler yapılmıştır ama günden güne yapılan çalışmaların çok daha olgunlaşarak, çok daha faydalı, doğru ve yerinde hizmetlerle -bu işlerin- yürütüldüğüne şahit olmaktayız. Sayın Bakanımızın da şahsında bütün Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı personeline bugüne kadar yapmış olduğu çalışmalarından dolayı teşekkür ediyoruz. Bu yeni bütçe süreciyle birlikte yapacakları hizmetlerde de başarılar diliyoruz.

Millî Eğitim, tabii ki Türkiye’de en önemli meselelerden bir tanesi; her zaman dile getirildiği gibi, önünde “millî” ifadesi yer alan birkaç bakanlığımızdan bir tanesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbul.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Nesillerimizin yetişmesi, nesillerimizin millî, manevi değerler çerçevesinde, bilimin ışığında, doğru bir şekilde, iyi vatandaşlar, iyi fertler, bireyler olarak yetişmesi kuşkusuz hepimiz açısından çok önemlidir. Özellikle Türk ve Türkiye Yüzyılı olarak ifade ettiğimiz bu dönemde millî eğitim faaliyetleri, Millî Eğitim Bakanlığının faaliyetleri ve millî eğitimdeki gelişmeler kuşkusuz Türk ve Türkiye Yüzyılı hedefine yön verecek ana faktör olarak değerlendirilmelidir. Bu anlamda, Millî Eğitim Bakanlığımızın bugüne kadar yapmış olduğu çalışmaları dikkatle takip ettiğimizi ifade etmek istiyorum. İnşallah, hedeflenen çalışmalar gündeme geldiğinde, hedeflenen çalışmalar faaliyete geçtiğinde, gerçekleştiğinde millî eğitimde çok daha düzenli, çocuklarımızın öngörülebilir bir gelecekte eğitim hayatını çok daha iyi bir şekilde yaşayacakları, velilerimizin de gönül rahatlığıyla eğitim faaliyetlerine evlatlarını göndereceği bir düzen, bir sistem mutlaka oluşacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbul.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Burada Millî Eğitim Bakanlığı olarak tabii, öğretmenlerimizle alakalı taleplerimizi yeniden dile getirmeye gerek yok, konuşmacılarımız bunları dile getirdi. Kendilerinin de çözmeye büyük çaba harcadığını bildiğimiz bu meselelerin, inşallah, en kısa sürede çözülmesini, kadro bekleyen öğretmenlerimizin kadrolarına atanmasını canıyürekten dilediğimizi, beklediğimizi ifade ediyor; Sayın Bakanımızın şahsında bütün Millî Eğitim camiasına, bütün öğretmenlerimize bu çalışmalarında büyük başarılar diliyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Dervişoğlu.

29.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu’nun, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş’ın 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin altıncı tur görüşmelerinde yürütme adına yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin Türkiye’nin en itibarlı kurumu olduğuna ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Bugün 2 Bakanlığımızın bütçelerini görüştük, ağırlıklı olarak tartışma da Millî Eğitim Bakanlığının bütçesinin görüşülmesi ve Sayın Bakanın konuşması esnasında çıktı. Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı yirmi bir yılda 9 bakan değiştirdi ve eğitim alanında reform diye tarif ettikleri ama esasen felakete neden olan sonuçları da beraberinde getiren uygulamaları Türkiye’nin gündemine getirmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Bizim hatiplerimiz de Millî Eğitim Bakanlığına ve Bakanın şahsında birtakım eleştirileri gündeme getirdiler ama Sayın Bakanın konuşmasında -eleştirilere cevap vermek yerine- bol bol popülizme rastladık; sorduğumuz bazı sorular, yönelttiğimiz bazı eleştiriler de cevapsız kaldı. Özellikle, Sayın Bakanın eski Türkiye’ye atfı yapması ve onun üstünden bir siyasi beslenme alanı oluşturmaya çalışması tarafımızdan yadırganmıştır; bunu burada ifade ediyorum. Bazı konularda, bazı alanlarda maalesef ve maatteessüf eski Türkiye’yi aratıyorsunuz Sayın Bakanım. Çünkü “eski” dediğiniz Türkiye’de eğitimde fırsat eşitliği vardı, insanlar farklı statülerden olsalar bile ortak bir bakış açısıyla oluşturulmuş eğitim sistemi gerek bürokrasiye gerekse siyasete yıldızlar kazandırmıştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yani Çoban Sülü bir köy çocuğuydu, bu ülkede Başbakan ve Cumhurbaşkanı oldu; Erbakan ve Özal memur çocuğuydu, bu ülkede hem Başbakanlık yaptılar hem Cumhurbaşkanlığı yaptılar; bugün yine Başbakanlık yapan ve Cumhurbaşkanımız olan Sayın Recep Tayyip Erdoğan da bir işçinin çocuğuydu. Bunların hiçbir tanesi özel kanunla mühendis olmadı, devlette de yükselmedi ama birçok arkadaşımızın ifade ettiği gibi siz özel düzenlemelerle rektör oldunuz ve bunu kabullenip içinize sindirdiniz. Onların hiçbirisi yoktu, siz eski Türkiye’nin liyakat anlayışına bu yönüyle kurban olun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bizim için çok önemli bir veridir, onu da özellikle... PISA raporlarına falan girmeyeceğim çünkü o raporların işinize gelen bölümlerini tercüme edip siteye koymuşsunuz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Siz de öyle yapıyorsunuz.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Efendim?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Siz de konuşurken öyle yapıyorsunuz.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Kabul ediyorsunuz yani.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Kendi işinize yarayan şeyleri söylüyorsunuz.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – E tamam, ben söyleyeceğim tabii. Ben tabii söyleyeceğim yani kabul ettiğiniz için teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

O raporda çok canımızı yakan bir şey var, çok yani pandemiye bağlamışsınız bazı olumsuzlukları da. Yani Türkiye için raporda yer alan önemli tespitlerden biri: “Her 10 öğrenciden 3’ü okulda kendini yalnız, dışlanmış gibi hissediyor ve okula ait değilmiş gibi görüyor.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ayrıca, “Her 100 öğrenciden 19’u haftada 1 kez derse aç giriyor.” cümlesi efendim; bu, yürek yaralayıcı bir tespittir. O raporların önemsenmesi icap eden bölümlerini de nazariitbara alarak doğru bir yol haritası tanzim etmenizi temenni ve tavsiye ederiz.

Şimdi, bir sorumuz var, bu bizim için çok önemli çünkü o soruya vereceğiniz cevap, bizim ileriye dair yol haritamızın belirlenmesinde ve Türkiye’yi nelerin beklediğinin doğru anlaşılmasında çok önemli. Zorunlu eğitim dışında kalan öğrenci sayısını merak ediyoruz. Çünkü ilkokul çağındaki her 100 öğrenciden 6-7’sinin eğitimlerine devam edememe durumunda bulunduklarına dair bilgiler alıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Şimdi bitiriyorum.

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, son kez açıyorum, tamamlayın lütfen.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Şimdi, çok şey yaşandı yirmi bir yıllık Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı döneminde yani cemaatlerin müdahaleleri, sınav rezaletleri falan, onlara girmiyorum; onlar Türkiye’de kamuoyunun gündeminde çok bulundu, adaletsizlikler oldu. Mülakatın kaldırılacağına dair sözler verildi; onlar yerine getirilemedi. Şimdi de doğru düzgün mülakat yapacağınızı söylüyorsunuz, ondan da çok umudumuz yok. Bu, aynı zamanda, eski mülakat sisteminin de yanlışlığına vurgu yapan bir ifadedir.

Zamanınızı çok almak istemiyorum ama bir cümlem daha var. Konuştuğumuz dile dikkat etmemiz icap ediyor. Her zaman söylüyorum, eğer biz dilimizi değiştirmeye muvaffak olamazsak dil bizi değiştiriyor maalesef. Şimdi birçok arkadaşımız kürsüye geldi özellikle iktidar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Son cümlelerim...

BAŞKAN – Son cümleleriniz lütfen...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Vallahi, biliyorsunuz, ben çok az konuşuyorum; onun için müsamahanızı istirham ediyorum.

Şimdi, Meclisin itibarının yükseltilmesi, artırılmasına vurgu yaptılar. Türkiye Büyük Millet Meclisi Türkiye’nin en itibarlı kurumudur yani onun itibarının yükseltilmeye ihtiyacı yoktur. Önemli olan, bu hatalardan uzak durup Meclisin itibarının zaafa uğratılmasının engellenmesidir; bu hususa özen gösterelim. Gerek iktidar grubu gerek muhalefet partilerinin milletvekilleri sözlerine ve dillerine dikkat ederlerse kamuoyunda Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarına zarar veren görüntüler olmayacak, söylemler de dile getirilmeyecektir.

Sabrınız için teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Efendim, sizin de eleştirilerimi böyle hoşgörülle ele almanızı tavsiye ediyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Öyle yapıyorum.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Çok teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım, 60’a göre pek kısa bir sözümüz var.

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Tanal, müsaade ederseniz bitireyim; sıra bende.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Tabii, tabii; özür dilerim, siz buyurun, özür dilerim.

MURAT EMİR (Ankara) – Ben beklerim Sayın Başkan.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hayır, sıra bende zaten, sonra muhakkak konuşacaksınız.

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

30.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in, İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil’in 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin altıncı tur görüşmelerinde aleyhinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, atanan bakanlar meselesine, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve her iki bakanlığın personeline teşekkür ettiğiine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Uzun bir çalışma günü ama daha devam edeceğiz, en uzun çalışacağımız bütçe görüşmesi olacak çünkü oylamalarımız var.

Konuşması bölündüğü için biraz kaynar gibi oldu ama önemine binaen ifade etmek istiyorum. Sayın Saliha Sera Kadıgil konuşmasında şöyle bir cümle söyledi: “Cennet anaların ayağı altında diyorsunuz ya.” Bu bizim söylediğimiz bir söz değil, bu, Peygamber Efendimiz’in söylediği bir ifadedir, hadistir, bizim için önemli bir ifadedir yani böyle dalga geçilecek bir şey değildir bizim için.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Dalga geçmiyorum, ikiye bölünmüşlüğüne vurgu yapıyordum.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – İsmi de Saliha olduğu için anlamını gayet iyi bileceğinizi düşünüyorum. Ben bunu burada ifade etmek istedim, konuşma bölündüğü için -orada söylemek isterdim bunu- sadece izah etmek için, burada altını çizmek için ifade ettim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Şimdi, buradan geleceğim şu “atanan bakanlar” meselesine. Ben hatırlıyorum, geçtiğimiz dönemdeki bütçelerde en çok konuşulan konu şuydu galiba: Parlamenter sistem ve başkanlık sistemi tartışmasıydı. Bu dönem şu ana kadar neredeyse hiç duymadım, belki ileriki günlerde duyabiliriz. Bunun sebebinin, öyle zannediyorum, bu en son geçtiğimiz seçimle alakalı olduğunu düşünüyorum. Yani artık herhâlde bu sistem içerisinde bir kurgu yapılarak siyaset planlanıyor diye düşünüyorum. Sayın bakanlarımızın orada oturmasının sebebi zaten sistemin kurgusu böyle olduğu için. “Atananlar daha değersiz, seçilenler daha değerlidir.” denilemez, bakanlarımız da değerlidir, milletvekilleri de değerlidir. O yüzden, buradan konuşurken bakanlarımıza “Siz böyle konuşamazsınız!” “Atanmışsınız!” falan diyerek tahkir etmek içinde bulunduğumuz hukuk sistemine, demokrasiye inancın olmadığının en önemli göstergesidir, bunu ifade etmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Şimdi, birkaç cümleyle tamamlayacağım.

Özellikle, Aile Bakanlığımız, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız -ben bazen söylüyorum- marazlı, yaralı insanların bir Bakanlığı; çok problemlili alan var. Bazen avukatlarda da ben bunu görürüm yani derdi olan bize gelir, Aile Bakanlığına giden insanlarımız, kadınlar böyle; yardıma, bakıma ihtiyacı olan çocuklarımız böyle; ihtiyaçlarımız böyle; gaziler, şehit aileleri böyle; hep dertli insanlar sizin kapınızda. Öyle olduğu için de kolay değil, her şeyi mükemmel yapsanız, bir tek insanın hayatındaki azlık,

problem, yokluk, onların hepsi, biliyorum, sizi ve kamuoyunu incitiyor, yaralıyor ve ben bütün gayretinizin, sizin de ekip arkadaşlarınızın da bunları minimize etmek üzerine olduğuna inanıyorum. O yüzden biraz da morale ihtiyaç var yani yapılan iyi işler için de "Allah razı olsun." demek lazım. Bakın, bugün anlattı milletvekili arkadaşlarımız; 90'larda 2 kalem yardım varken bugün geldiğimiz noktada 57 ayrı başlıkta, farklı başlıkta daha inceltilmiş, daha üzerine çalışılmış yardımlarla insanların hayatı iyileştirilmeye çalışılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ben bu manada Sayın Bakanımıza, tüm ekip arkadaşlarına hassaten teşekkür ediyorum, tebrik ediyorum, bugünkü dakik sunumu için de hassaten teşekkür ediyorum.

Şimdi, tabii ki Millî Eğitim Bakanımızın işi de çok zor. Neden zor? Türkiye'nin en büyük çalışan kadrosuna sahip. Bir taraftan her eve giren, çocuklardan dolayı her evle teması olan bir Bakanlık. Herkesi idare etmek, her evle alakalı söyleyecek sözünün olması kolay değil ama Ali Mahir Bey de ifade etti, biz de Anadolu çocuğuyuz yani ben Tokat'ta, siz Tarsus'ta okudunuz. Biz okullara geldiğimizde kitaplarımızı kendimiz gidip alıyorduk. Ben çok iyi hatırlıyorum; sıraya girerdik, günlerce kitap gelmez, beklersiniz, şimdi çocuklar geliyor, kitaplar önlerinde. Üniversiteye geliyorsunuz, evvelden harçlar vardı, biliyorsunuz -kredi, harç alırdız falan- şimdi onu da devlet ödüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Son cümlem.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Zengin.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Artık hiç kitap alamıyor çocuklar, kırtasiyeye giremiyor çocuklar, kalem alamıyorlar ya!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Yurtlar... Ben Vezneciler'de kaldım, bak, bütün samimiyetimle söylüyorum, ben hiç akan su görmedim, hiç akan su görmedim yurtta. Arkadaşlarım hatırlarlar, böyle bir ufak şişe suyla, böylesine ihtiyaç... Şu anda Vezneciler'e beraber gidelim mi? Öneriyorum, gidelim kadın arkadaşlarımızla -bir kız yurtdur çünkü- şu anki hâlini bir görelim, şu anki hâlini. O yüzden, artık 1 milyon çocuğumuz yurtlarda kalıyor. Bunlar yeter mi?

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Yirmi iki sene oldu, ayıp ya! Bunları söylemeniz bile ayıp!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Tabii ki daha, daha, daha fazlasını yapalım ama günün sonunda, bu kadar emek verildikten sonra, işte, bürokratları, çalışanları... Ben de başta yine Millî Eğitim Bakanımız olmak üzere -YÖK Başkanımız burada- tüm arkadaşlarımıza gayretleri için hassaten teşekkür ediyorum. Belki daha sonra söyleme imkânı da olmayabilir, bu saatte ve daha ilerleyen saatlerde de çalışmaya devam eden milletvekillerimize de bütçe çalışmalarına verdikleri destek için de hassaten teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, çok kısa bir ek yapacağım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sataşmadım ama yani...

31.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yok, sataştığınız için değil de ek yapacağım.

AKP Grubu bunu hep yapıyor, işte "Bizim dönemimizde su var mıydı yurtlarda?" "Traktör var mıydı?" Bir sefer, ben 1995'te İstanbul Altunizade Erkek Öğrenci Yurdu'na girdim, o zaman İstanbul'u yöneten Recep Tayyip Erdoğan'dı, onu söyleyeyim.

Bir de -unuttum az önce- Sayın Bakana, Millî Eğitim Bakanına bir şey soracağım. Konuşmasında şöyle bir cümle kullandı -bu önemli- "Cumhuriyet Halk Partisi müstakil grubuna atanan arkadaşımız da dâhil olmak üzere milletvekillerinin..." dedi, tutanaktan aldım. Ne demek istediniz Sayın Bakanım?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, bir daha tur mu attık, anlamadım ben. Tur yeniden mi başladı? Ben süreler bitti sanıyordum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sadece, bu önemli, tutanaktan aldım. Bakın "Cumhuriyet Halk Partisi müstakil grubuna atanan arkadaşımız da dâhil olmak üzere milletvekillerinin..." dediniz, tutanakta. Bu atanan arkadaşımız kim Cumhuriyet Halk Partisine, ben merak ettim.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, talebinizin konusu nedir?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Efendim, izah edeyim, sataşmadan dolayı kürsüden cevap vereyim.

Sayın Bakan alenen konuşmasında benim konuşmama atıfta bulunarak sataştı.

BAŞKAN – Yerinizden bir dakika söz veriyorum.

Buyurun.

32.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özellikle çocukların tabiriyle yeni bir deyim var: Konuşmayan, anlatmayan, aslında dakikalarca konuşup da hiçbir şey söylemeyenler için diyorlar ki: "Boş yaptı." Ne yazık ki milletin iradesi, temsilcileri, gruplar burada pek çok somut soruyu gündeme getirdi. Bakan ne yaptı? Boş yaptı; cevap bile vermedi, millet iradesine saygısızlık yaptı. Bize de "Türk milliyetçiliği dersi alacak değilim." üzerinden imaen "Terörle bağdaşanların, yıllarca yol yürütenlerin bana verecek dersi yok." dedi.

Şimdi, Sayın Bakan, terörle irtibat, iltisak arayanlar önce şuna bakacaklar, hangi birine bakacaklar: PKK'yla ilgili geriye doğru ta, Habur'dan başlayacaklar Oslo'dan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) – Ne alakası var!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Tamamlamam lazım, rica ediyorum Sayın Başkan.

OSMAN SAĞLAM (Karaman) – Boş yapma, boş yapma!

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, konuya ilişkin Grup Başkan Vekiliniz uzun uzun değerlendirmede bulundu.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Ama bu sataşmayla ilgili değildi, bir dakikaya tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Efendim, Teşekkür ediyorum.

Şöyle dedi: "Açılım sürecindeki ihanete baksın." Hatta "Açılımı hayvanlar bile anladı, bunlar anlayamadı." dediği kişilerdik bizler. Katil Öcalan'dan medet umanlar kimse ona bakacak.

Bu tarafı kapatalım. Gelelim, FETÖ terör örgütüne. FETÖ'ye Polis Akademisinin sorularını veren iktidarsınız siz, FETÖ'ye askerî okulların sorularını verenlersiniz ve yine FETÖ'ye "Ne istediniz de vermedik." diyenlersiniz. FETÖ'nün Türkçe olimpiyatlarına para basan sizsiniz. Ve yine, Sayın Efkan Ala 15 Temmuzda İçişleri Bakanıydı, burada dedi ki: "81 Emniyet müdürünün 76'sı FETÖ'cü çıktı." dedi. Bakınız, Emniyet müdürleri üçlü kararnameyle atanıyordu o zaman; İçişleri, Başbakan ve Cumhurbaşkanı, hepsi de AK PARTİ'liydi. O nedenle, Sayın Bakanım, terörle iltisak arayanlar AK PARTİ'ye bakacaklar. Bizim geleneğimizde böyle bir şey yok. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Tanal, söz talebinizin konusu neydi?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Değerli Başkanım, talep şuydu: Efendim, Şanlıurfa İl Millî Eğitim Müdürü daha önce Kahramanmaraş'a atandı, Kahramanmaraşlılar istemedi; Bursa'ya atandı, Bursalılar istemedi, geri çekildi; Antalya'ya ataması yapıldı, Antalyalılar istemediği için geri çekildi. Yani bu Şanlıurfa'nın niye böyle bir talihsiz kaderi var? Sayın Bakanım hatta onun üzerine ziyarete de gitti, o döneme kadar AK PARTİ'de bazı Şanlıurfa milletvekili arkadaşlarımız hâlen ziyaretine gitmedi ama ondan sonra insanlar AK PARTİ İl Başkanı dâhil olmak üzere ziyarete gittiler.

BAŞKAN – Sayın Tanal, amaç hasıl olmuştur.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Yani Urfa'dan ne istiyorsunuz Bakanım siz ya?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Vallahi ya.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Yani Bursa'daki hukuku istiyoruz, Kahramanmaraş'taki hukuku istiyoruz, Antalya'daki hukuku Şanlıurfa'ya istiyoruz.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, ben de söz istemişim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bir dakika söz istiyor Sayın Emir, çok kısa.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (Devam)

2.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2022 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 222 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2022 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2022 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/760) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 37) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Eğitim Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Eğitim Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kurulu 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kurulu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) ÜNİVERSİTELER (Devam)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi soru-cevap işlemini başlatacağım, on beş dakika soru, on beş dakika cevap şeklinde olacak.

İshak Şan, buyurun.

İSHAK ŞAN (Adıyaman) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

6 Şubat depreminin vermiş olduğu büyük tahribat ve zorlu kış koşullarına rağmen devletimiz, milletimiz ve sivil toplum kuruluşlarımız büyük bir dayanışma içerisinde sahada oldular.

Öncelikle Millî Eğitim Bakanımıza sorularımı yöneltmek istiyorum: Deprem bölgesinde gerek konaklama anlamında gerekse lojistik anlamda mağdur olan öğretmenlerimize yönelik hangi çalışmalar yapılmıştır? Deprem bölgesinde görev yapmakta olan öğretmenlerimizin sayısı ihtiyacı karşılamakta mıdır? Bölgemiz için yeni bir atama düşünülüyor mu? Yine, Adıyaman ilimizdeki dersliklerin mevcut durumu nedir? Yeni bir planlama düşünülüyor mu?

İkinci olarak, Sayın Aile Bakanımız, şu an deprem bölgesinde Bakanlığınızın aktif çalışmaları nelerdir? Deprem bölgesine yönelik planladığınız özel bir çalışma var mı?

Teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Tuğba Işık Ercan...

Buyurun Sayın Ercan.

TUĞBA IŞIK ERCAN (İstanbul) - Sayın Millî Eğitim Bakanım, Türkçe dersinden geçiş notunun 70 olmasını takdirle karşılıyorum. Zira, biliyoruz ki dilini doğru kullanmayı bilmeyen bir ülkenin gelişmesi de her zaman eksik kalır. Gerek bu uygulamanın gerekse de yeni müfredat çalışmalarının öğrencilerimizde nasıl bir etkisinin olmasını bekliyorsunuz ve bu uygulamaların somut sonuçlarını nasıl ölçmeyi planlıyorsunuz?

Sayın Aile ve Sosyal Politikalar Bakanım, sizin de söylediğiniz gibi, kadına yönelik şiddet siyasetüstü ve topyekûn

mücadele etmemiz gereken evrensel bir konudur. Bu konuda son yirmi yılda yapılan ayrımcılığa son veren ve fırsat eşitliği sağlayan pek çok düzenlemenin olduğunu biliyoruz. Bu düzenlemelerin somut sonuçları ne olmuştur? Kadına yönelik şiddetle mücadelede oluşturulan koordinasyon kurulunun amacı, görevleri ve işleyişi nasıldır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Mehmet Celal Fendoğlu...

Buyurun Sayın Fendoğlu.

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) - Sorum Sayın Millî Eğitim Bakanımıza, 6 Şubat depremi sonrasında okulları hasar gören ve eğitime devam edemeyen Malatya, Hatay, Kahramanmaraş ve Adıyaman'daki özel okul öğretmenlerinin mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla bir defaya mahsus kamuda istihdam edilmelerini sağlayacak çalışmanız var mıdır?

Yine, Sayın Bakanım ve YÖK Başkanımız, Yükseköğretim Kurulu, öğretim üyesi temininde sorun yaşayan, yeni kurulan ve gelişmekte olan üniversitelerde eğitim öğretim faaliyetlerinin aksamaması için akademisyenlerin 72 yaşında emekli olmalarını içeren düzenlemeyi yapmıştı. Bu uygulamanın tüm öğretim üyelerini ve öğretim görevlilerini kapsamasını sağlayacak bir planlamanız var mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ali Taylan Öztaylan.

Buyurun Sayın Öztaylan.

ALİ TAYLAN ÖZTAYLAN (Balıkesir) - 29 Kasım 2023'te 7474 sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun yürürlüğe girmiştir. Fonun kuruluş amacı, aile müessesesinin desteklenmesi, güçlendirilmesi, gençlerin sosyal risklere karşı korunması, gelişimlerine ve girişimlerine destek sağlanmasına yönelik kaynağın oluşturulması olarak belirtilmiştir.

Sayın Bakanım, Aile ve Gençlik Fonuyla gençlerin evliliklerine destek olunacağını söylemişsiniz, bunun detaylarını da az çok biliyoruz. Bunun yanı sıra kuruluş amacında da belirtildiği üzere, gençlerin projelerinin de Fon kapsamında destekleneceği detayı bulunuyor. Bu konudaki detaylar nelerdir, açıklayabilirseniz memnuniyet duyarız.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – AKP milletvekilleri Bakanlarla görüşemiyorsa randevu alalım, soruları hep onlar aldı Sayın Başkan, mantığı var mı bunun?

ALİ TAYLAN ÖZTAYLAN (Balıkesir) – Gelip gireceksin sabah, alacaksın sözü.

BAŞKAN - Sayın Çiğdem Koncagül...

Buyurun Sayın Koncagül.

ÇİĞDEM KONCAGÜL (Tekirdağ) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sorum, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanımıza...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bakanlarla görüşemiyorlar da mı soru soruyorlar? Bunlar muhalefetin hakkını gasbediyor.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

ALİ TAYLAN ÖZTAYLAN (Balıkesir) – Gelip sabah gireceksin, kimsenin hakkını gasbetmiyoruz biz, hiç kimsenin hakkını gasbetmiyoruz!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ne yapıyorsunuz, gasbetmiyorsunuz? Böyle bir hakkınız yok, gidin Bakanlara sorun.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Koncagül.

ÇİĞDEM KONCAGÜL (Tekirdağ) – 6284 sayılı Kanun kapsamında kadın konukevlerinin pek çok işlevi olduğunu hepimiz biliyoruz: "Barınma ve güvenlik sağlama, danışmanlık ve psikososyal destek hizmeti verme, hukuki destek verme, eğitim ve beceri geliştirme ve toplumla entegrasyon ve rehabilitasyon" başlıkları altında pek çok sosyal hizmet verilmekte. O yüzden kadın konukevlerinin varlığı oldukça önemli ancak kadın konukevlerinin sayısının ne olduğuna dair bazen basında hatalı bilgiler yer almakta. Kadın konukevlerinin doluluk oranı nedir? Kadın konukevlerinde yürütülen çalışmalar hakkında bilgi almak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Cevahir Asuman Yazmacı...

Buyurun Sayın Yazmacı.

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) – Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanımız Sayın Mahinur Özdemir Göktaş ile Millî Eğitim Bakanımız Sayın Yusuf Tekin'e sunumları için teşekkür ediyorum. 2024 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını da temenni ediyorum.

Öncelikle Sayın Bakanım Özdemir Göktaş'a sorum olacaktı: Konuşmanızda Türkiye nüfusunun yaşlandığına değindiniz. Bu noktada Dünya Sağlık Örgütü ve Birleşmiş Milletler gibi uluslararası kuruluşların sağlıklı ve aktif yaşlanan bir nüfusu teşvik etmek için çözüm önerileri sundukları bilinmektedir. Aktif yaşlanmaya yönelik çalışmalarınızdan bahseder misiniz?

Millî Eğitim Bakanımız Sayın Tekin'e de 2023 ve 2024 eğitim öğretim yılında eğitim faaliyetlerinin daha sağlıklı yürüyebilmesine yönelik alınan tedbirleri sormak istiyorum.

Bu vesileyle ülkemizin dört bir yanında çocuklarımızın geleceğine imza atan öğretmenlerimiz ve fedakârlıkla görevlerini yerine getiren sosyal hizmet personellerine şükranlarımı sunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Nurhayat Altaca Kayışoğlu...

Buyurun Sayın Kayışoğlu.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Millî Eğitim Bakanına soruyorum: Okullarda öğrencilere neden ücretsiz yemek vermiyorsunuz? Seçimden önce söz verdiğiniz hâlde mülakatları neden kaldırmıyorsunuz? Öğretmenler arasındaki ayrımcılığa neden son vermiyorsunuz, yoksulluk sınırının altında yaşamaya mahkûm ediyorsunuz? Özellikle deprem riski altındaki şehirlerdeki bütün okulların dirençliliğini kontrol edip neden hızla yenilemiyorsunuz? Neden ihtiyaç olduğu hâlde atama bekleyen öğretmenleri atamıyorsunuz? ÇEDES programıyla neden çocukları devlet eliyle yeni FETÖ'lere teslim ediyorsunuz? 2023 yılının ilk ayında 2 milyar 566 milyon ödediğiniz vakıflar hangileridir, hangisine ne kadar ödeme yaptınız?

Aile Bakanına soruyorum: Yetiştirme yurtlarındaki çocukların uyuşturucu baronları ve fuhuş çetelerinin eline düştüğü iddialarıyla ilgili neler yapıyorsunuz? Kaç çocuk kayboldu?

BAŞKAN – Sayın Harun Mertoğlu...

Buyurun Sayın Mertoğlu.

HARUN MERTOĞLU (Rize) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sorularım Millî Eğitim Bakanımıza olacaktı: Açık liselere geçişin zorlaştırılması uygulamasının sonuçları nelerdir? Okullarda yapılan sınavların açık uçlu sorulardan oluşmasının nedenleri nelerdir, neden buna ihtiyaç duyulmuştur? Bakanlık tarihinde ilk kez uygulamaya konulan Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'yle ilgili getirilen yenilikler nelerdir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Mustafa Hakan Özer...

Buyurun Sayın Özer.

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Bugünkü konuşmalar esnasında bir sayın milletvekili “Bunca zamanda bu hizmetlerin yapılması zaten normal.” gibi bir söz etti. Aslında hizmet üretmenin ne demek olduğunu bilmeyenlerin böyle düşünmesi normal. Hizmet üretmek söz ve algı üretmeye benzemez; bilgi ister, emek ister, vizyon ister, cesaret ister. Eğer zaman hizmet için tek başına yeterli bir etkense beş yıldır Türkiye’nin en büyük bütçeli belediyelerin sizler yönetiyorsunuz, az zaman değil. Buyurun, bu kürsülerden sizler de bizim gibi yaptığınız hizmetleri milletimizle paylaşın diyerek soruma geçmek istiyorum.

Sayın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanım, çocuğünüzü, kuruluşlarınızı ziyaret etmiş bir milletvekili olarak ortaya koyduğunuz çalışmaları takdir ediyorum. Bu vesileyle, Sayın Bakan, çocukları maddi olarak destekleme konusundaki hizmetleri bizlerle paylaşır mısınız?

BAŞKAN – Sayın Zeynep Yıldız...

Buyurun Sayın Yıldız.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Teşekkür ediyorum, Sayın Başkan.

İlk sorum Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanımıza: Sayın Bakanım, konuşmanızı dikkatle dinledim, mahalle odaklı kreşler açılacağını söylediniz. Bunu, bilhassa çalışan hanımefendilerin evlatlarını ekonomik, güvenli, dahası -sizin ifadenizle- gözlerinin arkada kalmayacağı yerlere emanet etmeleri fevkalade önemli. Bu çalışmalarınıza dair hedeflerinizi bizimle paylaşabilir misiniz?

İkinci sorum da Millî Eğitim Bakanımıza: Sayın Bakanım, halk eğitim merkezlerinde, bilhassa kırsal bölgelerimizde kadın istihdamı konusunda çok değerli kursların verildiğini görüyoruz; Ankara sofundan tutun da ahşap işçiliğine kadar çok çeşitli kurslar var. Bununla birlikte, kırsal üretimin devamlılığı bağlamında da Millî Eğitim Bakanlığının köy okullarını yaşatan Köy Yaşam Merkezleri Projesi’ni de çok önemsiyoruz. Köy yaşam merkezleri ile halk eğitim merkezleri arasında bir koordinasyon var mıdır?

Saygılarımla.

BAŞKAN – Abdürrahim Dusak...

Buyurun Sayın Dusak.

ABDÜRRAHİM DUSAK (Şanlıurfa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, mesleki eğitimde yeni politikalarınız nelerdir?

İkinci sorum: İzinsiz eğitim faaliyeti yürüten yerlerle ilgili nasıl bir mücadele yürütülmektedir?

Üçüncü sorum: Müfredat seyreltme süreci nasıl işlemektedir? Yeni müfredatta yer verilecek hususlar nelerdir?

Sayın Bakanım, aile kurumunun güçlendirilmesi için yeni politikalarınız nelerdir?

Son sorum: Gençlerimizi uyuşturucu gibi zararlı alışkanlıklardan korumak için çalışmalarınız nelerdir?

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Nilhan Ayan...

Buyurun Sayın Ayan.

NİLHAN AYAN (İstanbul) – Sorum Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanımıza olacak. Sayın Bakanım, medyada yer alan bazı içeriklerin aile değerlerini zedeleyecek nitelikte olduğunu son dönemlerde gözlemliyoruz. Özellikle televizyon dizileri, dijital platformdaki içerikler ve sosyal medya üzerindeki yayınlar çocukların ve gençlerin ruhsal ve zihinsel gelişimini etkileyecek potansiyel riskler taşıyor. Buna karşın, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız, çocukları dijital medya içeriklerinin olumsuz etkilerinden korumak için neler yapıyor, neler yapmayı planlıyor?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Ahmet Erbaş...

Buyurun Sayın Erbaş.

AHMET ERBAŞ (Kütahya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Millî Eğitim Bakanlığımız tarafından hazırlanmış olan “Cumhuriyete Doğru” isimli tiyatro oyunu, millî birlik bilincini tüm ülkemizde güçlendirmek için Millî Mücadele rotasını takip ederek 110 kişilik dev bir ekiple ücretsiz bir şekilde vatandaşlarımızla buluşuyor. Uzun yıllardır cumhuriyet ve Atatürk’le ilgili bir tiyatro oyunu yoktu. Özellikle millî değerlerimizin sergilendiği ve Millî Mücadele kahramanlarımızın aynı ruhla ortak hareket etmiş olduğu bu örnek oyun için hepinize çok teşekkür ediyorum, emeği geçen bütün arkadaşlara Sayın Bakanım, şahsınızda. Bu oyunun mutlaka ve mutlaka kuruluşun ve kurtuluşun şehri Kütahya’da oynanmasını talep ediyoruz.

Sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Murat Çan...

Buyurun Sayın Çan.

MURAT ÇAN (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Millî Eğitim Bakanına soruyorum: Sayın Bakan, doğduğunuz köyde bugün okul açık mı? Evet, birinci sorum bu.

İkincisi: Apartman üniversiteleri, gecekodu üniversiteleri iktidarınız sayesinde literatüre girdi. Bugünlerde tıpkı binaya kaçak kat çıkar gibi okul içine okul yapmayı akıl ettiniz. Kendi deyiminizle, çocukların civil civil oyun oynayacağı okul bahçelerine inşaat yapmaya niyetlendiniz, eğitim için tahsis edilen alanların statüsünü değiştirip yandaşlara peşkeş çektiniz. Seçim bölgem Samsun’da olduğu gibi birçok kent merkezinde köklü okullarda, şehit isimlerinin verildiği okullarda inşaatlar başladı. Öğrenciler gelecekle ilgili belirecek sınavlara hazırlanmaya çalışıyor, tepelerinde iş makineleri, sınıflar inşaat gürültüsü içinde. Samsun’da ve Türkiye genelinde kaç okulun bahçesine okul inşa etmeyi planladınız, kaçının inşaatı başladı?

Bir sorum da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Nurten Yontar...

Buyurun Sayın Yontar.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Sayın Aile Bakanına soruyorum: En düşük engelli maaşının asgari ücrete eşitlenmesi hususunda bir çalışmanız var mıdır? Engelli çalıştırma kotaları neden boş bekletiliyor, alım sağlanmıyor ve denetlenmiyor? Engelli öğretmenlerimiz atama bekliyor, onlara ne zaman kontenjan açılacak?

Millî Eğitim Bakanına soruyorum: Engelli bireylerimizin engeline bağlı eğitim kurumlarını Tekirdağ’da açmayı düşünüyor musunuz? Tekirdağ’da hayırseverlerin okullarını açmanın yanında deprem dolayısıyla yıktırdığınız okulların yerine çocuklarımızı ikili eğitim ve tıkkış tıkkış sınıflardan kurtaracak okullarımızı ne zaman eğitime katacak ve açacaksınız? Her branşta atama bekleyen ve söz verilen öğretmenlerin atamaları ne zaman yapılacaktır?

Sayın Bakan; din, iman edebiyatını bırakıp çocuklarımıza bir öğün yemek vermenizi öneriyorum. Biz halkımızın haklarını savunmak için buradayız, Cumhurbaşkanımızı övmek için değil.

BAŞKAN - Sayın Süleyman Özgün...

Buyurun Sayın Özgün.

SÜLEYMAN ÖZGÜN (Nevşehir) – Millî Eğitim Bakanımız Sayın Yusuf Tekin, AK PARTİ hükümetlerimiz döneminde Nevşehir’de yapılan 136 okul, 1.310 derslik, 20 pansiyon ve 6 spor salonu için Nevşehir halkı adına teşekkür ediyorum. İnşa proje

süreçleri devam eden 8 okulumuz ve 2024-2026 yılları yatırım planlanması için Bakanlığımıza teklifi yapılan 4 anaokulu, 2 ilkokul, 1 meslek lisesi, 1 meslek lisesi atölye binası ve 1 spor salonu için desteklerinizi bekliyoruz.

Sorum ise Millî Eğitim Bakanlığımızın, okul öncesinden lise son sınıfa kadar tüm eğitim kademelerinde ders içeriklerini sadeleştiren, öğrencilerin sportif, sosyal ve kültürel faaliyetlerine daha fazla vakit ayırmasına olanak sağlayan bir müfredat hazırlama çalışması içerisinde olduğunu biliyoruz; Bakanlığımızı bu çalışmayı yapmaya iten sebepler ve müfredatın uygulanmasıyla öğrencilerimize kazandırmayı hedeflediğiniz yetkinlikler ve beceriler nelerdir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Mehmet Kamaç...

Buyurun Sayın Kamaç.

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Gerçekten bugün Sayın Millî Eğitim Bakanını çok agresif gördüm, kürsüde sadece millî eğitimden bahsetmedi ama yine biz toplumsal sorumluluğumuz gereği sorumuzu soracağız: Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde ücretli öğretmenler çalıştırmaktadır. Bu durum bir öğretmen açığının olduğunu göstermektedir. Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde ücretli çalışan öğretmen sayısı ne kadardır? Binbir emekle okumuş bu öğretmenlerimiz neden asgari ücretin altında bir ücrete mahkûm ediliyor? Bu öğretmenlerin ataması durumunda bütçenize maliyeti nedir?

İkinci sorum: Bakanlığınızın SODES'le dönemin cemaatine aktardığı para ne kadardır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kamuran Tanhan...

Buyurun Sayın Tanhan.

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Aile ve Sosyal Politikalar Bakanına... Mardin Aile Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünde Mardin SES Şubesi yöneticileri tarafından yapılmak istenen çalışmalar, sendikal çalışmalar polis çağırılarak engellenmeye çalışılmıştır. Sendikal faaliyetleri engellen yöneticiler hakkında idari işlem başlattınız mı veya başlatmayı düşünüyor musunuz?

Millî Eğitim Bakanına da bir sorum var: Hüseyin Avni Mutlu Diyarbakır Valisiyken SODES kapsamında yaptığı projeler hakkında burada açıklama yapacak mısınız, yapmayacak mısınız?

BAŞKAN - Sayın Bakanlar, cevap için on beş dakika süreniz vardır.

Buyurun..

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Vakit geçirmeyelim, AKP'li vekiller gitsinler, orada sordukları soruların cevaplarını makamlarına alsınlar. (CHP sıralarından alkışlar)

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI MAHİNUR ÖZDEMİR GÖKTAŞ - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Süre çok kısa olduğu için sadece birkaç hususa değinebileceğim, soruların kalanına yazılı olarak cevap vereceğim.

Her şeyden önce şunu özellikle vurgulamak isterim ki bir ülke için güçlü ekonomi ve istikrarlı bir yönetim ne kadar önemliyse sosyal politikaların başarılı bir şekilde hayata geçirilmesi de o kadar önemlidir. Bu anlayışla çalışmalarımızı insanı önceleyen, toplumu güçlendiren ve ihtiyaçları gözetten bir anlayışla yürüttük, yürütmeye devam ediyoruz. Bugüne kadar hiçbir vatandaşımızı geride bırakmadık, devletimizin şefkat elini 85 milyon vatandaşımızın üzerinden hiçbir zaman çekmedik, ülkemizin her bir ferdinin sıkıntılarına çözüm üretme gayretinde olduk.

Deprem çalışmalarıyla ilgili... Biz, devlet olarak nerede bir afet yaşanırsa yaşansın tüm imkânlarımızı afetten etkilenen vatandaşlarımız için hızlı bir şekilde ulaştırıyoruz. Aynı şekilde Kahramanmaraş depremlerinden etkilenen vatandaşlarımıza ihtiyaçların karşılanması için 1,85 milyar lira kaynak aktardık; 1.300 kişilik afet acil sosyal yardım, 18 bin kişilik psikososyal ekibimizle 7/24 sahadaydık. Deprem bölgesinde kadınlar, çocuklar, engelli ve yaşlılar için ayrı ayrı psikososyal destek modelleri uyguladık, hâlâ tüm ekiplerimizle birlikte aktif bir şekilde sahada çalışmalarımızı sürdürüyor ve vatandaşlarımıza destek olmaya devam ediyoruz. İki hafta önce Kahramanmaraş'ta STK'lerle yaptığımız toplantıda da uzun vadede bölgede yapılacak çalışmalara dair planlarımızı sürdürüyoruz.

Sosyal yardımlarla ilgili yorumlar oldu. Öncelikle şunu özellikle vurgulamak isterim ki sosyal yardımlardaki artışın yoksulluğun bir göstergesi olarak sunulması kesinlikle doğru bir yaklaşım değildir. Konuşmamda değinmişim, tekrar vurguluyorum, bugün sosyal yardımlardan faydalananların yüzde 82'si çalışamayacak durumda olan vatandaşlarımızdır; engelli, yaşlı ve çocuklardan oluşuyor.

Ayrıca, nerede deprem, sel, yangın, terör saldırısı gibi afet ve acil durum meydana geliyorsa oraya koşuyoruz, sosyal yardımlarımızı hızlı bir şekilde afetten etkilenen vatandaşlarımıza ulaştırıyoruz. Hane sayısındaki artış sebebi talep odaklı hizmetten arz odaklı hizmete geçmemizdir; haneler bizzat ziyaret ediliyor, ihtiyaçları yerinde tespit ediyoruz. Diğer yandan, yardımlar afet ve acil durumun ortaya çıkardığı olumsuz etkileri azaltmayı amaçlayan tek seferlik yardımları da kapsamaktadır; tüm bunlarla birlikte ulaştığımız hane sayısı 4,4 milyondur. Bunu yaparken de din, dil, ırk, bölge ayrımı kesinlikle yapmıyoruz. Herhangi bir afet ve acil durum sonrası devlet için herkes ihtiyaç sahibidir, insanlara can suyu olacak hizmetleri milletimize ulaştırmak en temel vazifemizdir. Biz işimizi büyük bir özen ve ciddiyetle yürütüyoruz, bu çalışmaların kaydını da bir veri olarak tutuyoruz, bunları paylaşmaktan da asla çekinmiyoruz; bu, devletimizin gücünün bir göstergesidir; bu, devletimizin her daim milletimizin yanında olduğunu bir simgesidir; yüce Meclisimizin huzurunda bunu bir kere daha dile getirmek isterim.

Değirmek istediğim bir diğer husus ise kadına yönelik şiddetle mücadeledir. Tekrar altını çiziyorum, kadına yönelik şiddetle mücadele kırmızı çizgimizdir. Sıfır tolerans ilkesiyle şiddetin her türüne karşı mücadeleimizi kararlı bir şekilde yürütüyoruz. Bakın, "Vakaları gizliyorsunuz." diyorsunuz, vakaları İçişleri Bakanımız bütün şeffaflığıyla paylaştı fakat şunu bir kere daha söylemek istiyorum.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Siz de paylaşın Bakanım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Paylaşın.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI MAHİNUR ÖZDEMİR GÖKTAŞ – Her vaka bizim için fazla bir vakadır, bir vaka bile dahi olsa bu fazla bir vakadır. Güçlü hukuki altyapımızla, KADES ve elektronik kelepçe gibi uygulamalarımızla, 82 şiddet önleme ve izleme merkezimizle, 410 sosyal hizmet merkezimizde bulunan şiddetle mücadele irtibat noktalarıyla, kadın konukevlerimizle kadına yönelik şiddetle mücadelemizi etkili bir şekilde sürdürüyoruz, sürdürmeye de devam edeceğiz. Konukevlerinin doluluk oranı yüzde 75, keşke boş olsaydı.

BAŞKAN – Sayın Bakan, Millî Eğitim Bakanımıza zaman kalmayacak.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI MAHİNUR ÖZDEMİR GÖKTAŞ – Konukevlerinde kadınların gerek psikolojik gerek ekonomik yönden güçlenmelerine yönelik çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Kadınları her alanda destekliyoruz. Mahalle odaklı kreş modelimiz...

Ne kadar kaldı, bitti mi?

BAŞKAN – Sayın Bakan, on beş dakikanın tamamını 2 Bakan birlikte kullanacak; on dakika kaldı.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI MAHİNUR ÖZDEMİR GÖKTAŞ – Biliyorum. Yedi buçuk dakika değil miydi?

Üç dakikam kaldı Sayın Başkan, lütfen dikkatimi dağıtmayın, her şeye cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Toplamda on dakika kaldı.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI MAHİNUR ÖZDEMİR GÖKTAŞ – Kadınları her alanda destekliyoruz. Bu husustaki en önemli atılımlarımızdan bir tanesi de mahalle odaklı kreş modelimiz. Bu modeli hayata geçirmekteki amacımız kadınların istihdam oranını artırırken çocuklar için huzurlu, güvenli, sağlıklı bakım ve eğitim ortamları oluşturmaktır.

Gençlerimizin evlilik süreçlerine ve girişim projelerine destek olacağımız Aile ve Gençlik Fonuyla gençlerimizi her türlü riske karşı koruyan kapsamlı projeler geliştireceğiz. Bu Fonun aynı zamanda uzun vadede ülkemizin olası demografik riskler karşısında bir koruma kalkanı olmasını da hedefliyoruz.

Geçtiğimiz günlerde Bilim Kurulumuzu oluşturduk, aile enstitüsünü kurmaya yönelik çalışmalarımızı da sürdürüyoruz. Bu 2 mekanizmayla sosyal politikalarımızı daha da ileri taşıyacağız.

Çocuklarla ilgili çalışmalar: Çocuklarla ilgili de sorular soruldu, değineceğim son bir husus da budur.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – AKP'li vekillerin haberi yokmuş, ondan sordum.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI MAHİNUR ÖZDEMİR GÖKTAŞ – Öncelikle sosyal yardım harcamalarımızın önemli bir bölümünün çocuklarımız için olduğunu belirtmek istiyorum. Çocuklarımızı desteklerken nitelikli olan şartlı nakit transferleri, Türkiye Aile Destek Programı kapsamında Çocuk Destek Bileşeni, Sosyal ve Ekonomik Destek, Öksüz ve Yetim Yardımı, Muhtaç Asker Çocuğu Yardımı, Engelli Yakını Aylığı, Doğum ve Çoklu Doğum Yardım Programları gibi yardım programları yürütüyoruz.

Özellikle kadın ve çocuklarla ilgili bazı sorular geçti. Vaka sorularınıza onların haklarından ve özgürlüklerinden sorumlu bir bakan olarak mahremiyetlerini korumak adına sözlü değil yazılı olarak cevap vermek istiyorum.

Çocuklarımızın iyilik hâli her şeyden önce gelir. Bugüne kadar tek bir çocuğun dahi suistimal edilmesine asla müsamaha göstermedik, göstermeyeceğiz. Tam aksine, her vakaya müdahil oluyor, vakaları büyük bir titizlikle takip ediyoruz; sorunların peşini bırakmıyoruz, bırakmaya da niyetimiz yok. Spekülasyonlara -bakın, iddia, spekülasyon- işte “Şöyle şeyler iddia ediliyor.” diye iddiaya dayanan yaklaşımlardan özellikle uzak durulmasını sizlerden ayrıca rica ediyorum çünkü söz konusu olan çocuklardır, kadınlardır, onların hayatları, geleceklidir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Depremde kaybolan çocuklara ne diyorsunuz?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI MAHİNUR ÖZDEMİR GÖKTAŞ – Son olarak şunu söylemek istiyorum: Ne dün ne bugün ne de yarın, kadınları ve çocukları mağdur edecek hiçbir düzenlemenin ve uygulamanın yanında olmadık, asla da olmayacağız; Türkiye Yüzyılı hedefimiz doğrultusunda sosyal politikalarımızı daha da ileri taşımak için aynı gayretle çalışmalarımızı sürdürmeye devam edeceğiz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Depremde kaybolan çocuklar...

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI MAHİNUR ÖZDEMİR GÖKTAŞ – Konuşmamda da değinmiştim; RTÜK'le, ailenin korunması ve güçlendirilmesine ilişkin iş birliği protokolü yaptık. Bu alanda, tabii ki yakın zamanda dizi yapımcılarıyla, televizyon yapımcılarıyla da bir araya gelerek çocuk-aile değerlerini göz önünde bulunduran yapımların sayısını artırmak için neler yapabileceğimizi görüşeceğiz. Tabii ki bunu yaparken de her türlü konuyu ele alacağımızı söylemek istiyorum.

Yaşlılar için aktif yaşam merkezleri de açıyoruz. Bunun yanı sıra Yaşlı Destek Programı'yla, yaşlılarımızın aile bütünlüklerini koruyacak şekilde temel bakımlarını sağlayan toplumsal hayata katılımlarını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – AKP'li vekillere soruları siz mi verdiniz de hemen cevabını hazırlamışsınız bir dakikada.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Cevapları bekliyoruz Sayın Bakan. Cevaplarımı bekliyorum Sayın Bakan.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sorular önceden hazırlanıp cevapları da önceden mi hazırlandı, ne oldu?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI MAHİNUR ÖZDEMİR GÖKTAŞ – Hepsine cevap verdim Sayın Vekilim, hepsine cevap verdim.

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Soruşturma açacak mısınız Sayın Bakan? Sendikal faaliyetin engellenmesine cevap vermediniz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin Değerli Başkanı, sayın milletvekilleri; ben de hepinize hayırlı geceler diliyorum.

Uzun bir mesainin son saatlerindeyiz, ben tekrar, biraz önce söylediğim şeyi söylemek istiyorum: Eğitim herkesin fikrinin olduğu, herkesin fikrinin değerli olduğu ve bizim de Bakanlık olarak herkesin fikrine saygı duyduğumuz bir sektör.

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Kamusal bir hizmet olmasın mı?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Ben, bugün burada bize katkı veren, destek olan, eleştiren bütün milletvekillerimize teşekkür ediyorum.

Konuşma esnasında parmak salladığımı iddia etti Sayın Beştaş. Parmak falan sallamak değildi niyetim, meramımı anlatmaya çalışıyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Türkiye'de demokrasi kültürünün yerleşmesi açısından, insanların demokratik bir biçimde fikirlerini söylemesi açısından çok önemli bir mekanizma. Ben sabah 11'den beri burada bütün milletvekillerimizi saygı ve anlayış çerçevesinde dinledim.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – E, bir zahmet.

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Göreviniz o zaten.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Cevap vermeye çalıştığım sorularla ilgili olarak da bana ayrılan süre içerisinde cevap vermeye çaba sarf ettim. Doğal olarak insicamının bozulmasıyla, sizin sorularınıza cevap vermekte eksik kalmakla ilgili endişelerim olduğu için belki heyecanlandım. Dolayısıyla mevzu parmak sallamak falan değil ama siz de bize saygı duyun. Söz alan herkes, mikrofonu alan herkes bize burada rahatsız edici cümleler söylediler, dile getirdiler. Bunlardan bir kısmı... Ki biraz önce yine bir vekilimiz bunu söyledi, aynı vekilimiz veya birçok vekilimiz bize yazılı soru önergesi olarak da söylediler.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – “Soruşturma yoktur.” dediniz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Sayın Başkanım, size soruyorum; kendilerine ifade etmemize rağmen, bütün bu kadar yazılı belgeye rağmen hâlâ burada, milletin huzurunda “STK'lere ne kadar kaynak aktardınız?” deyip peşinde kendi sorduğu sorunun cevabını kendisi veren bir kişi için ne ifade kullanmak lazım bilmiyorum.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Açıklayın, hangi vakıflara kaç lira verdiniz?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Biz defalarca söyledik, evet, biz STK'lerle protokol yapıyoruz. Biraz önce isimlerini saydım, aklınıza gelebilecek Türkiye'de eğitim öğretim sürecine destek olmak isteyen...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Hangi vakıflara? “10 tane” diyorsunuz ya, hangisi onlar, kaç lira harcadınız?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Başkanım, ben...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, siz devam edin lütfen.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Bütün STK’lerle protokol imzalıyoruz ama hiçbir Allah’ın kulu şunu söyleyemez, “Hiçbir STK’ye bir tek kuruluş kamu kaynağı ödediniz.” diyen hiç kimse olamaz, böyle bir şey yok. Arkadaşımız bu rakamı nereden uyduruyor bilmiyorum.

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Sayıştay uyduruyor Sayıştay(!)

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – “Yalan söylüyor.” demek istiyorum ama diyemiyorum, bir milletvekilimize nezaketsizlik olmasın. Demiyorum ama o rakamı nereden aldıysa gelsin, bizimle paylaşsın, biz de kendisine söyleyelim. Bakın, biz burada size bütçemizin hesabını veriyoruz. Ben, size diyorum ki sizin söylediğiniz rakamı bir tarafa bırakın, bahsettiğiniz herhangi bir STK’ye tek bir kuruluş dahi kaynak ak-ta-rıl-ma-mış-tır; bunu başka nasıl izah edebilirim, bilmiyorum.

Bir diğer konu, şimdi burada da Plan ve Bütçe Komisyonunda da değişik ortamlarda da benim kişisel kariyerimle ilgili olarak eleştiriler dile getirildi. Bir milletvekilinin bunu söylerken hani hatasını görüp düzeltebileceğini varsayıyordum ama ben burada bir defaya mahsus bu soruyla ilgili cevabımı vermek istiyorum. Bakın, ben 1989 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesine kayıt yaptırıp, 1994 yılında mezun olduktan sonra da bir üniversiteye araştırma görevlisi olarak başladım, 2006 yılında doçent oldum. Burada birçok milletvekili arkadaşımız var, doçentlikten sonra profesörlük için bekleme süresinin ne kadar olduğunu herkes bilir. 2011 yılında yani o zaman çalıştığım yükseköğretim kurumunda profesörlük ilanım çıkmak üzereyken bürokrasiye ayrıldım. Yaptığım bürokratik görevler... Millî Eğitim Müsteşarı olarak burada bulundum, 5 tane bütçeye katıldım; bu 5 bütçenin hepsinde, YÖK dâhil, üniversitelerin tamamının bütçesi tartışıldı ve dolayısıyla yükseköğretimle ilgili de eğitimle ilgili de bütün süreçleri yakinen takip ettim. 2018 yılında müsteşarlığın kaldırılması sebebiyle ben, benimle ilgili daha önce çalıştığım üniversitede çıkan ilan üzerine profesörlük kadrosuna başvurduğum, profesör olarak atandım. Bakın, yasa, kararname benim için falan değiştirilmedi; ben değiştirilen kararnameden sonra rektör olarak atandım. Bunu bir defaya mahsus söylüyorum, lütfen, Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygınlığı açısından ben bu konuyu özellikle sizlerle paylaşmak istiyorum. Şu anda hâlihazırda da zaten rektör olmak için profesör olmak yeterlidir.

Dolayısıyla, bir şey daha söyleyeyim: Şu konuda, Plan Bütçe Komisyonunda da aynı şeyi yaptık, gördüğünüz üzere burada konuşan bütün milletvekillerinin sorduğu sorularla ve yaptığı eleştirilerle alakalı olarak ben burada notlarımı aldım, yazılı olarak bu soruların cevaplarını kendileriyle paylaşacağım.

Ben, tekrar, konuşmam esnasında belki eksik kalmış olabilir...

RİDVAN UZ (Çanakkale) – Mülakatı söylemediniz Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Neyi?

RİDVAN UZ (Çanakkale) – Mülakatla ilgili, kaldırılması...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Evet, mülakatla ilgili de ben söyleyeyim.

RİDVAN UZ (Çanakkale) – Cumhurbaşkanımızın sözünü yarıda bırakmayın, kaldıralım.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Urfa halkı sizden cevap bekliyor.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Ama arkadaşlar, bakın, şimdi şöyle bir tablo ortaya çıkıyor: Ben de Bakanım ve söylemek istediğim şeyler var, söylemek istediğim şeyleri sizin sorularınızla... Ben burada üç dört saat sohbet edeceksem bütün sorularınıza cevap verebilirim ama bir vekilimiz konuşurken benim sözümü kestiği zaman otomatikman benim de...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Biz sözünüzü mü...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Ya, sabret ya. Anladım İYİ Partiden büyükşehir belediye başkanı olacaksınız, şov yapmak istiyorsun; rahat ol, rahat ol, rahat ol! [AK PARTİ sıralarından alkışlar; İYİ Parti sıralarından alkışlar(!)]

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Ben demedim ki Yasin Bey dedi.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Umarım amacını gerçekleştirirsin, aday olursun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Yasin Bey dedi.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Tamam ama burada, bakın, ben siz konuşurken sizi saygıyla dinledim.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Soru kaynadı yine, soru kaynadı.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Bakanım, süre bitiyor. Mülakat...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Ama ben...

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Bakanım, sadece mülakatı... Gerçekten önemli.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Mülakatla ilgili olarak da arkadaşlar...

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Kesmeyin sözünü, cevap veriyor.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Sayın Bakan, topu iyi çevirdiniz. Topu çok iyi çevirdi. Top güzel çevrildi.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Yemek verecek misiniz çocuklara?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Ben bütçemize destek veren hepinize, bütün milletvekillerimize...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Mülakat... Mülakat...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, ek süre verelim ya! Mülakat konusu önemli Sayın Başkanım.

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) – Arkadaşlar, bir dakika duralım, mülakatla ilgili cevap verecek.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Bir öğün ücretsiz yemek...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Mülakat... Mülakat... Mülakat... Ek süre ver Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakan, mülakat konusundaki soruyu yanıtlamak üzere ek süre veriyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Kaç dakika süre verdiğinizi söyleyecek misiniz?

Arkadaşlar, bakın, ben “hukuk devleti” bu kavramlara inanan bir insanım. Şu anda ben Millî Eğitim Bakanımı. Orada kullandığım cümle şudur, dedim ki: Ben şu anda öğretmen istihdam edeceksem meri mevzuata göre öğretmen istihdam edeceğim. Bu konuda itirazı olan var mı? Meri mevzuat nedir? Mülakat. Mülakat var ve şu anda öğretmen arkadaşlarımız doğrudan mülakat notuna göre atanıyorlar; doğru mu? Yani KPSS puanı değil, KPSS’den belli puan alanlar mülakata dâhil oluyorlar ve mülakat... Peki, mülakatta ne veriliyor? KPSS skorunun aynısı. Benim söylediğim, ben...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Cumhurbaşkanı mülakatın kaldırılacağını seçimden önce söz verdi; bu konuda ne diyorsunuz?

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, lütfen bu konu önemli, biz dinleriz.

BAŞKAN – Sayın Bakan, milletvekillerimiz çok istekli, bir dakika daha uzatıyorum.

Buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Ben o zaman biraz uzatayım sabaha kadar konuşalım, olur mu?

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Bekleriz, vallahi dinleriz Sayın Bakan, sabaha kadar dinleriz.

BAŞKAN – Bu son uzatma Sayın Bakan.
Buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Şimdi, bakın, Sayın Başkanım, gerçekten ben izah etmek istiyorum. Bana sözümü bitirene kadar müsaade ederseniz sevinirim.

Şimdi, arkadaşlar, mülakatla ilgili olarak söylediğim şey şu: Üniversitelerdeki eğitimin bizim müfredatla yani Bakanlığın programıyla okuyup, birbirini okumadığıyla ilgili tereddütlerim var. Üniversitede doğal olarak akademik bir eğitim veriyorlar.

(Gürültüler)

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Ya, arkadaşlar ya... Siz konuşun o zaman, ben sizi dinleyeyim ya.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Devam edin siz, devam edin. İlla cevap vermek zorunda değilsiniz ki. Siz devam edin Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Ama bak ben açık yüreklilikle cevap veriyorum. Siz müsaade edin ben konuşayım ya.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – O zaman yanınızdaki YÖK Başkanımızla o müfredatı bir görüşseniz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Şimdi, söylediğimiz şey şu: Biz, Millî Eğitim Bakanlığına dâhil edeceğimiz öğretmen arkadaşlarımızdan bizim programlarımızı öğrencilerimizle paylaşıp paylaşmayacağını öğrenmek istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kesildi)

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN – Başkanım...

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Evet, verin Sayın Başkan.

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) – Verin Başkanım.

BAŞKAN – Sayın arkadaşlar, değerli milletvekilleri; süreyi oldukça aştık. Sayın Bakan iki dakikadır mülakat konusundaki fikirlerini beyan etti. Tekrar uzatmayacağımı da ifade etmişim.

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) – Yani mülakat var mı?

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Peki, Sayın Cumhurbaşkanının verdiği söz ne olacak? Bu soruya bir cevap ya, Allah rızası için. Ne olacak ya?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sırasıyla 6'ncı turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ile kesin hesaplarına geçilmesi hususunu ve bütçeleriyle ilgili kesin hesaplarını ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 2024 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI

1) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	334.349.925.000
--------------	-----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 2024 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI

1) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	100.355.234.293,12
Bütçe Gideri	100.013.339.380,64
Kullanılmayan Ödenek	341.894.912,48

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Başkanım, bu okunan rakamlar dolar mı, euro mu yoksa TL mi, onu bir netliğe kavuşturun.

BAŞKAN - Millî Eğitim Bakanlığının 2024 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

1) Millî Eğitim Bakanlığının 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	1.092.129.668.000
--------------	-------------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığının 2024 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığının 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Millî Eğitim Bakanlığının 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	284.528.403.221,07
Bütçe Gideri	283.681.305.021,22
Ödenek Üstü Gider	190.388.250,02
Kullanılmayan Ödenek	1.037.486.449,87

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığının 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.
BAŞKAN - Yükseköğretim Kurulunun 2024 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Genel toplamı okutuyorum:

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

1) Yükseköğretim Kurulu 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	784.675.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	784.675.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yükseköğretim Kurulunun 2024 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Yükseköğretim Kurulunun 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Yükseköğretim Kurulu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	526.150.519,63
Bütçe Gideri	466.878.552,26
Kullanılmayan Ödenek	59.271.967,37

BAŞKAN – Kabul edenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	188.081.000,00
Bütçe Geliri	713.613.782,22
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	48.312,00
Net Bütçe Geliri	713.565.470,22

BAŞKAN – Kabul edenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Etmeyenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Kabul edilmiştir.

Yükseköğretim Kurulunun 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının 2024 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Etmeyenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI

1) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	4.692.832.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Kabul etmeyenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	4.692.832.000
--------	---------------

GENEL TOPLAM

BAŞKAN – Kabul edenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Kabul etmeyenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Kabul edilmiştir.

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının 2024 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Kabul etmeyenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.629.754.812,21
Bütçe Gideri	1.556.269.967,12
Kullanılmayan Ödenek	73.484.845,09

BAŞKAN – Kabul edenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Kabul etmeyenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	938.614.000,00
Bütçe Geliri	1.750.306.039,92
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	2.630,64
Net Bütçe Geliri	1.750.303.409,28

BAŞKAN – Kabul edenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Kabul etmeyenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Kabul edilmiştir.

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Yükseköğretim Kalite Kurulunun 2024 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Kabul etmeyenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU

1) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	40.686.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Kabul etmeyenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	40.686.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Kabul etmeyenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Kabul edilmiştir.

Yükseköğretim Kalite Kurulunun 2024 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Yükseköğretim Kalite Kurulunun 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Kabul etmeyenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.

BAŞKAN – Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	11.480.975,00
Bütçe Gideri	8.495.074,16
Kullanılmayan Ödenek	2.985.900,84
BAŞKAN – Kabul edenler...	
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.	
BAŞKAN – Kabul etmeyenler...	
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.	
BAŞKAN – Kabul edilmiştir.	
(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	9.274.000,00
Bütçe Geliri	9.052.578,16
Net Bütçe Geliri	9.052.578,16
BAŞKAN – Kabul edenler...	
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.	
BAŞKAN – Kabul etmeyenler...	
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.	
BAŞKAN – Kabul edilmiştir.	
Yükseköğretim Kalite Kurulunun 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.	
Üniversitelerin 2024 yılı bütçelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...	
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.	
BAŞKAN – Kabul etmeyenler...	
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.	
BAŞKAN – Kabul edilmiştir.	
Şimdi, üniversitelerin 2024 yılı bütçelerinin genel toplamları ile gelir cetvellerinin toplamlarını okutuyorum:	

ÜNİVERSİTELER
ANKARA ÜNİVERSİTESİ

a) Ankara Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ

	GENEL TOPLAM	10.603.802.000
BAŞKAN – Kabul edenler...		
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.		
BAŞKAN – Kabul etmeyenler...		
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok.		
BAŞKAN – Kabul edilmiştir.		

GELİR CETVELİ

	TOPLAM	10.603.802.000
BAŞKAN – Kabul edenler...		
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan burada, geldi. (Alkışlar)		
BAŞKAN – Kabul etmeyenler...		
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan burada.		
BAŞKAN – Kabul edilmiştir.		

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

a) Orta Doğu Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ

	GENEL TOPLAM	4.628.918.000
BAŞKAN – Kabul edenler...		
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan burada.		
BAŞKAN – Kabul etmeyenler...		
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan burada.		
BAŞKAN – Kabul edilmiştir.		

GELİR CETVELİ

	TOPLAM	4.628.918.000
BAŞKAN – Kabul edenler...		
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan burada.		
BAŞKAN – Kabul etmeyenler...		
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan burada.		
BAŞKAN – Kabul edilmiştir.		

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

a) Hacettepe Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ

	GENEL TOPLAM	10.128.580.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		

GELİR CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	10.128.580.000
GAZİ ÜNİVERSİTESİ		
a) Gazi Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	8.415.580.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	8.415.580.000
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ		
a) İstanbul Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	10.637.379.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	10.637.379.000
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ		
a) İstanbul Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	4.147.461.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	4.147.461.000
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ		
a) Boğaziçi Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	2.960.892.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	2.960.892.000
MARMARA ÜNİVERSİTESİ		
a) Marmara Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	5.598.213.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	5.598.213.000
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ		
a) Yıldız Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	3.019.178.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	3.019.178.000
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ		
a) Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.378.367.000

GELİR CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. EGE ÜNİVERSİTESİ a) Ege Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi ÖDENEK CETVELİ	TOPLAM	1.378.367.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. GELİR CETVELİ	GENEL TOPLAM	8.734.206.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ a) Dokuz Eylül Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi ÖDENEK CETVELİ	TOPLAM	8.734.206.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. GELİR CETVELİ	GENEL TOPLAM	7.132.821.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. TRAKYA ÜNİVERSİTESİ a) Trakya Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi ÖDENEK CETVELİ	TOPLAM	7.132.821.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. GELİR CETVELİ	GENEL TOPLAM	4.207.782.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ a) Bursa Uludağ Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi ÖDENEK CETVELİ	TOPLAM	4.207.782.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. GELİR CETVELİ	GENEL TOPLAM	6.251.748.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. ANADOLU ÜNİVERSİTESİ a) Anadolu Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi ÖDENEK CETVELİ	TOPLAM	6.251.748.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. GELİR CETVELİ	GENEL TOPLAM	4.359.497.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. SELÇUK ÜNİVERSİTESİ a) Selçuk Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi ÖDENEK CETVELİ	TOPLAM	4.359.497.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. GELİR CETVELİ	GENEL TOPLAM	5.901.012.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ a) Akdeniz Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi ÖDENEK CETVELİ	TOPLAM	5.901.012.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. GELİR CETVELİ	GENEL TOPLAM	5.686.422.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	5.686.422.000
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ		
a) Erciyes Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	5.555.053.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	5.555.053.000
SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ		
a) Sivas Cumhuriyet Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	5.237.519.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	5.237.519.000
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ		
a) Çukurova Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	5.770.298.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	5.770.298.000
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ		
a) Ondokuz Mayıs Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	5.584.444.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	5.584.444.000
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ		
a) Karadeniz Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	4.835.148.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	4.835.148.000
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ		
a) Atatürk Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	6.810.542.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	6.810.542.000
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ		
a) İnönü Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	5.503.448.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	5.503.448.000

FIRAT ÜNİVERSİTESİ
a) Fırat Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	5.419.991.000
GELİR CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	5.419.991.000
DİCLE ÜNİVERSİTESİ		

a) Dicle Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	5.174.058.000
GELİR CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	5.174.058.000
VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ		

a) Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	4.905.210.000
GELİR CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	4.905.210.000
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ		

a) Gaziantep Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	4.645.649.000
GELİR CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	4.645.649.000
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ		

a) İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.419.763.000
GELİR CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.419.763.000
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ		

a) Gebze Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.229.221.000
GELİR CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.229.221.000
HARRAN ÜNİVERSİTESİ		

a) Harran Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	3.133.787.000
GELİR CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	3.133.787.000
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ		

a) Süleyman Demirel Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	4.388.117.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	4.388.117.000
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ		
a) Aydın Adnan Menderes Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	4.314.808.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	4.314.808.000
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ		
a) Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	3.077.428.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	3.077.428.000
MERSİN ÜNİVERSİTESİ		
a) Mersin Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	4.219.501.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	4.219.501.000
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ		
a) Pamukkale Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	5.027.316.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	5.027.316.000
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ		
a) Balıkesir Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	2.655.883.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	2.655.883.000
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ		
a) Kocaeli Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	4.821.890.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	4.821.890.000
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ		
a) Sakarya Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	2.929.969.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	2.929.969.000
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ		
a) Manisa Celal Bayar Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	3.778.828.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	3.778.828.000
BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ		
a) Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	2.588.219.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	2.588.219.000
HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ		
a) Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	3.150.533.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	3.150.533.000
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ		
a) Afyon Kocatepe Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.879.679.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.879.679.000
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ		
a) Kafkas Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	2.210.239.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	2.210.239.000
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ		
a) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	4.008.530.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	4.008.530.000
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ		
a) Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.765.053.000

GELİR CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.765.053.000
KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ		
a) Kütahya Dumlupınar Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	2.109.114.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	2.109.114.000
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ		
a) Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	3.391.115.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	3.391.115.000
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ		
a) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	2.801.297.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	2.801.297.000
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ		
a) Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	3.278.449.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	3.278.449.000
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ		
a) Kırıkkale Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	2.598.620.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	2.598.620.000
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ		
a) Eskişehir Osmangazi Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	4.575.861.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	4.575.861.000
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ		
a) Galatasaray Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	794.805.000
GELİR CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	794.805.000
KIRŞEHİR AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ		
a) Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.502.452.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.502.452.000
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ		
a) Kastamonu Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.799.837.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.799.837.000
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ		
a) Düzce Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	2.661.071.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	2.661.071.000
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ		
a) Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.971.967.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.971.967.000
UŞAK ÜNİVERSİTESİ		
a) Uşak Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.551.453.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.551.453.000
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ		
a) Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	2.216.663.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	2.216.663.000
TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ		
a) Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	2.816.449.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	2.816.449.000

a) **ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ**
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.833.666.000
GELİR CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.833.666.000
---	--------	---------------

a) **AKSARAY ÜNİVERSİTESİ**
Aksaray Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.436.952.000
GELİR CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.436.952.000
---	--------	---------------

a) **GİRESUN ÜNİVERSİTESİ**
Giresun Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.761.410.000
GELİR CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.761.410.000
---	--------	---------------

a) **HİTİT ÜNİVERSİTESİ**
Hitit Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.493.126.000
GELİR CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.493.126.000
---	--------	---------------

a) **YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ**
Yozgat Bozok Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	2.023.881.000
GELİR CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	2.023.881.000
---	--------	---------------

a) **ADİYAMAN ÜNİVERSİTESİ**
Adıyaman Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.954.208.000
GELİR CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.954.208.000
---	--------	---------------

a) **ORDU ÜNİVERSİTESİ**
Ordu Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.508.624.000
GELİR CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.508.624.000
---	--------	---------------

a) **AMASYA ÜNİVERSİTESİ**
Amasya Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. GELİR CETVELİ	GENEL TOPLAM	1.251.157.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ a) Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi ÖDENEK CETVELİ	TOPLAM	1.251.157.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. GELİR CETVELİ	GENEL TOPLAM	1.324.926.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ a) Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi ÖDENEK CETVELİ	TOPLAM	1.324.926.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. GELİR CETVELİ	GENEL TOPLAM	1.243.210.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. SİNOP ÜNİVERSİTESİ a) Sinop Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi ÖDENEK CETVELİ	TOPLAM	1.243.210.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. GELİR CETVELİ	GENEL TOPLAM	1.161.072.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. SİİRT ÜNİVERSİTESİ a) Siirt Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi ÖDENEK CETVELİ	TOPLAM	1.161.072.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. GELİR CETVELİ	GENEL TOPLAM	1.340.801.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ a) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi ÖDENEK CETVELİ	TOPLAM	1.340.801.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. GELİR CETVELİ	GENEL TOPLAM	1.367.417.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. KARABÜK ÜNİVERSİTESİ a) Karabük Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi ÖDENEK CETVELİ	TOPLAM	1.367.417.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. GELİR CETVELİ	GENEL TOPLAM	2.090.006.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ a) Kilis 7 Aralık Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi ÖDENEK CETVELİ	TOPLAM	2.090.006.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	859.880.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	859.880.000
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ		
a) Çankırı Karatekin Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.381.882.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.381.882.000
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ		
a) Artvin Çoruh Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	928.614.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	928.614.000
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ		
a) Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.259.387.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.259.387.000
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ		
a) Bitlis Eren Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.042.032.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.042.032.000
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ		
a) Kırklareli Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.323.648.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.323.648.000
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ		
a) Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.083.356.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.083.356.000
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ		
a) Bingöl Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.435.421.000

GELİR CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ a) Muş Alparslan Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi ÖDENEK CETVELİ	TOPLAM	1.435.421.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. GELİR CETVELİ	GENEL TOPLAM	1.178.463.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ a) Mardin Artuklu Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi ÖDENEK CETVELİ	TOPLAM	1.178.463.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. GELİR CETVELİ	GENEL TOPLAM	1.361.754.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. BATMAN ÜNİVERSİTESİ a) Batman Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi ÖDENEK CETVELİ	TOPLAM	1.361.754.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. GELİR CETVELİ	GENEL TOPLAM	1.298.329.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ a) Ardahan Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi ÖDENEK CETVELİ	TOPLAM	1.298.329.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. GELİR CETVELİ	GENEL TOPLAM	783.252.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. BARTIN ÜNİVERSİTESİ a) Bartın Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi ÖDENEK CETVELİ	TOPLAM	783.252.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. GELİR CETVELİ	GENEL TOPLAM	1.136.667.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. BAYBURT ÜNİVERSİTESİ a) Bayburt Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi ÖDENEK CETVELİ	TOPLAM	1.136.667.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. GELİR CETVELİ	GENEL TOPLAM	924.833.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ a) Gümüşhane Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi ÖDENEK CETVELİ	TOPLAM	924.833.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. GELİR CETVELİ	GENEL TOPLAM	1.106.780.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.106.780.000
HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ		
a) Hakkari Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	796.754.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	796.754.000
İĞDIR ÜNİVERSİTESİ		
a) Iğdır Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	942.991.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	942.991.000
ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ		
a) Şırnak Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	670.348.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	670.348.000
MUNZUR ÜNİVERSİTESİ		
a) Munzur Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	886.027.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	886.027.000
YALOVA ÜNİVERSİTESİ		
a) Yalova Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.126.647.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.126.647.000
TÜRK-ALMAN ÜNİVERSİTESİ		
a) Türk-Alman Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	788.364.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	788.364.000
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ		
a) Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	2.579.825.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	2.579.825.000

BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
a) Bursa Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	917.646.000
GELİR CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	917.646.000
---	--------	-------------

İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ
a) İstanbul Medeniyet Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.503.545.000
GELİR CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.503.545.000
---	--------	---------------

İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ
a) İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.981.234.000
GELİR CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.981.234.000
---	--------	---------------

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
a) Necmettin Erbakan Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	4.639.233.000
GELİR CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	4.639.233.000
---	--------	---------------

ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ
a) Abdullah Gül Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	603.264.000
GELİR CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	603.264.000
---	--------	-------------

ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
a) Erzurum Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	623.578.000
GELİR CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	623.578.000
---	--------	-------------

ADANA ALPARSLAN TÜRKİŞ BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ
a) Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	803.021.000
GELİR CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	803.021.000
---	--------	-------------

ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
a) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	688.027.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	688.027.000
SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ		
a) Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	5.656.223.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	5.656.223.000
BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ		
a) Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.079.162.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.079.162.000
İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ		
a) İskenderun Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	876.157.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	876.157.000
ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ		
a) Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.121.393.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.121.393.000
İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ		
a) İzmir Bakırçay Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	663.361.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	663.361.000
İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ		
a) İzmir Demokrasi Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	650.306.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	650.306.000
ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ		
a) Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	406.163.000
GELİR CETVELİ		
	TOPLAM	406.163.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GAZİANTEP İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ		
a) Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
	GENEL TOPLAM	386.156.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GELİR CETVELİ		
	TOPLAM	386.156.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ		
a) Konya Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
	GENEL TOPLAM	991.086.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GELİR CETVELİ		
	TOPLAM	991.086.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ		
a) Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
	GENEL TOPLAM	998.618.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GELİR CETVELİ		
	TOPLAM	998.618.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ		
a) Malatya Turgut Özal Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
	GENEL TOPLAM	863.690.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GELİR CETVELİ		
	TOPLAM	863.690.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA		
a) İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
	GENEL TOPLAM	7.053.913.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GELİR CETVELİ		
	TOPLAM	7.053.913.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ		
a) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
	GENEL TOPLAM	2.118.156.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GELİR CETVELİ		
	TOPLAM	2.118.156.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ		
a) Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
	GENEL TOPLAM	1.172.934.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		

GELİR CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.172.934.000
SAMSUN ÜNİVERSİTESİ		
a) Samsun Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	700.807.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	700.807.000
SİVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ		
a) Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	390.176.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	390.176.000
TARSUS ÜNİVERSİTESİ		
a) Tarsus Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	575.495.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	575.495.000
TRABZON ÜNİVERSİTESİ		
a) Trabzon Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	954.482.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	954.482.000
KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ		
a) Kayseri Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	598.148.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	598.148.000
KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ		
a) Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	452.442.000
GELİR CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	452.442.000
ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ		
a) Eskişehir Teknik Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi		
ÖDENEK CETVELİ		
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.593.600.000
GELİR CETVELİ		

TOPLAM

1.593.600.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ**a) Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi****ÖDENEK CETVELİ**

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.403.990.000
GELİR CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.403.990.000
---	--------	---------------

AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ**a) Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi****ÖDENEK CETVELİ**

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	1.936.570.000
GELİR CETVELİ		

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	1.936.570.000
---	--------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Üniversitelerin 2024 yılı bütçeleri kabul edilmiştir.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Üniversitelerin 2022 yılı kesin hesapları bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, kesin hesap oylamasına geçmeden önce -araya giremedim- biraz önce Sayın Bakan sorduğum soru üzerine yalancılıkla suçlamıştı. Çok kısa bir açıklama yapmak istiyorum.

(AK PARTİ sıralarından “Oylama var.” sesleri)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Böyle usul olmaz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu, oylama bittikten sonra söz talebinizi karşılayacağım.

Gider cetvelleri ile (B) cetvellerinin genel toplamlarını okutuyorum:

ANKARA ÜNİVERSİTESİ**b) Ankara Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı****(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	3.137.200.102,52
Bütçe Gideri	2.980.723.718,24
Kullanılmayan Ödenek	156.476.384,28
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	1.814.158.000,00
Bütçe Geliri	2.747.926.787,81
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	4.193.797,88
Net Bütçe Geliri	2.743.732.989,93

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ**b) Orta Doğu Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı****(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	1.605.991.231,00
Bütçe Gideri	1.516.569.207,66
Kullanılmayan Ödenek	89.422.023,34
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	911.499.000,00
Bütçe Geliri	1.556.018.465,79
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.948.150,32
Net Bütçe Geliri	1.554.070.315,47

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ**b) Hacettepe Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı****(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	3.010.627.109,94
Bütçe Gideri	2.725.514.982,86
Kullanılmayan Ödenek	285.112.127,08
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	1.661.837.000,00
Bütçe Geliri	2.625.112.033,76
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	3.874.650,16
Net Bütçe Geliri	2.621.237.383,60
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

b) Gazi Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı (A) CETVELİ

Toplam Ödenek	2.425.330.417,49
Bütçe Gideri	2.229.041.350,89
Kullanılmayan Ödenek	196.289.066,60
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	1.385.384.000,00
Bütçe Geliri	2.247.770.710,02
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	765.561,40
Net Bütçe Geliri	2.247.005.148,62
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

b) İstanbul Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı (A) CETVELİ

Toplam Ödenek	3.788.993.065,44
Bütçe Gideri	3.499.758.097,56
Kullanılmayan Ödenek	289.234.967,88
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	1.802.088.000,00
Bütçe Geliri	3.474.325.601,70
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.053.045,29
Net Bütçe Geliri	3.473.272.556,41
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

b) İstanbul Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı (A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.545.643.170,64
Bütçe Gideri	1.429.607.179,39
Kullanılmayan Ödenek	116.035.991,25
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	889.780.000,00
Bütçe Geliri	1.420.062.342,36
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.252.397,08
Net Bütçe Geliri	1.418.809.945,28
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ

b) Boğaziçi Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı (A) CETVELİ

Toplam Ödenek	912.452.013,09
Bütçe Gideri	843.654.264,54
Kullanılmayan Ödenek	68.797.748,55
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	482.125.000,00
Bütçe Geliri	843.770.803,24
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	653.680,57
Net Bütçe Geliri	843.117.122,67
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

b) Marmara Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı (A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.708.398.873,28
Bütçe Gideri	1.555.166.966,94

Kullanılmayan Ödenek	153.231.906,34
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	1.015.842.000,00
Bütçe Geliri	1.606.177.858,18
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.397.698,45
Net Bütçe Geliri	1.604.780.159,73
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

b) Yıldız Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı (A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.019.807.618,82
Bütçe Gideri	977.590.066,62
Kullanılmayan Ödenek	42.217.552,20
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	616.248.000,00
Bütçe Geliri	941.630.931,77
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	919.901,32
Net Bütçe Geliri	940.711.030,45
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ

b) Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı (A) CETVELİ

Toplam Ödenek	414.543.908,61
Bütçe Gideri	384.119.505,09
Kullanılmayan Ödenek	30.424.403,52
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	249.013.000,00
Bütçe Geliri	401.030.604,27
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	10.250,04
Net Bütçe Geliri	401.020.354,23
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

EGE ÜNİVERSİTESİ

b) Ege Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı (A) CETVELİ

Toplam Ödenek	2.535.353.821,29
Bütçe Gideri	2.462.977.720,84
Kullanılmayan Ödenek	72.376.100,45
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	1.407.032.000,00
Bütçe Geliri	2.456.860.415,67
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	613.039,62
Net Bütçe Geliri	2.456.247.376,05
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

b) Dokuz Eylül Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı (A) CETVELİ

Toplam Ödenek	2.081.188.017,88
Bütçe Gideri	1.934.413.884,57
Kullanılmayan Ödenek	146.774.133,31
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	1.253.519.000,00
Bütçe Geliri	2.018.286.298,95
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	2.287.424,22
Net Bütçe Geliri	2.015.998.874,73
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
b) Trakya Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.114.479.882,25
Bütçe Gideri	996.208.656,00
Kullanılmayan Ödenek	118.271.226,25
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	679.493.000,00
Bütçe Geliri	996.091.958,54
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	90.165,51
Net Bütçe Geliri	996.001.793,03
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
b) Bursa Uludağ Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.744.837.348,10
Bütçe Gideri	1.565.638.114,85
Kullanılmayan Ödenek	179.199.233,25
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	1.016.360.000,00
Bütçe Geliri	1.643.070.710,70
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.322.910,37
Net Bütçe Geliri	1.641.747.800,33
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
b) Anadolu Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.214.640.419,40
Bütçe Gideri	1.114.819.005,97
Kullanılmayan Ödenek	99.821.413,43
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	746.680.000,00
Bütçe Geliri	1.068.017.496,48
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.577.886,16
Net Bütçe Geliri	1.066.439.610,32
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
b) Selçuk Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.707.724.687,33
Bütçe Gideri	1.656.639.453,07
Kullanılmayan Ödenek	51.085.234,26
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	974.262.000,00
Bütçe Geliri	1.651.585.465,44
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	6.645.983,61
Net Bütçe Geliri	1.644.939.481,83
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
b) Akdeniz Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.623.353.272,22
Bütçe Gideri	1.496.572.984,98
Ödenek Üstü Gider	0,78
Kullanılmayan Ödenek	126.780.288,02
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	1.054.602.000,00
----------------------	------------------

Bütçe Geliri	1.473.692.431,35
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.532.090,73
Net Bütçe Geliri	1.472.160.340,62

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ERCİYES ÜNİVERSİTESİ

**b) Erciyes Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	1.495.929.779,58
Bütçe Gideri	1.415.307.838,05
Kullanılmayan Ödenek	80.621.941,53

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	911.302.000,00
Bütçe Geliri	1.405.986.527,92
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.026.254,07
Net Bütçe Geliri	1.404.960.273,85

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ

**b) Sivas Cumhuriyet Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	1.382.247.109,80
Bütçe Gideri	1.344.600.761,76
Kullanılmayan Ödenek	37.646.348,04

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	824.084.000,00
Bütçe Geliri	1.369.951.653,94
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	4.111.576,83
Net Bütçe Geliri	1.365.840.077,11

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

**b) Çukurova Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	1.568.343.216,76
Bütçe Gideri	1.456.081.572,73
Kullanılmayan Ödenek	112.261.644,03

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	1.019.785.000,00
Bütçe Geliri	1.446.442.305,68
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	308.214,50
Net Bütçe Geliri	1.446.134.091,18

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

**b) Ondokuz Mayıs Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	1.469.383.282,42
Bütçe Gideri	1.424.585.092,30
Kullanılmayan Ödenek	44.798.190,12

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	893.680.000,00
Bütçe Geliri	1.473.957.897,70
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.095.826,72
Net Bütçe Geliri	1.472.862.070,98

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

**b) Karadeniz Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	1.260.659.503,94
Bütçe Gideri	1.184.160.059,13
Kullanılmayan Ödenek	76.499.444,81

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	796.564.000,00
Bütçe Geliri	1.197.036.158,90
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	139.999,90
Net Bütçe Geliri	1.196.896.159,00

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

b) Atatürk Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.993.908.451,14
Bütçe Gideri	1.967.411.459,33
Kullanılmayan Ödenek	26.496.991,81

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	1.176.843.000,00
Bütçe Geliri	1.971.742.925,97
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	648.798,06
Net Bütçe Geliri	1.971.094.127,91

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

b) İnönü Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.345.440.190,87
Bütçe Gideri	1.327.915.548,74
Kullanılmayan Ödenek	17.524.642,13

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	812.460.000,00
Bütçe Geliri	1.268.034.727,39
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	460.179,94
Net Bütçe Geliri	1.267.574.547,45

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

FIRAT ÜNİVERSİTESİ

b) Fırat Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.406.765.286,76
Bütçe Gideri	1.314.607.503,81
Kullanılmayan Ödenek	92.157.782,95

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	862.674.000,00
Bütçe Geliri	1.305.426.185,97
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	398.861,66
Net Bütçe Geliri	1.305.027.324,31

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

DİCLE ÜNİVERSİTESİ

b) Dicle Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.287.960.976,78
Bütçe Gideri	1.257.660.501,75
Kullanılmayan Ödenek	30.300.475,03

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	754.954.000,00
Bütçe Geliri	1.297.946.707,46
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.198.796,23
Net Bütçe Geliri	1.296.747.911,23

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ

b) Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.197.188.209,00
---------------	------------------

Bütçe Gideri	1.156.462.725,60
Kullanılmayan Ödenek	40.725.483,40
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	
Bütçe Geliri Tahmini	764.061.000,00
Bütçe Geliri	1.156.089.928,69
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	232.543,73
Net Bütçe Geliri	1.155.857.384,96
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	
b) Gaziantep Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	
(A) CETVELİ	
Toplam Ödenek	1.178.263.544,12
Bütçe Gideri	1.133.940.169,43
Kullanılmayan Ödenek	44.323.374,69
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	
Bütçe Geliri Tahmini	698.684.000,00
Bütçe Geliri	1.155.341.809,50
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.469.966,51
Net Bütçe Geliri	1.153.871.842,99
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	
b) İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	
(A) CETVELİ	
Toplam Ödenek	431.757.652,67
Bütçe Gideri	379.538.720,47
Kullanılmayan Ödenek	52.218.932,20
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	
Bütçe Geliri Tahmini	228.305.000,00
Bütçe Geliri	380.435.948,32
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	71.471,75
Net Bütçe Geliri	380.364.476,57
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	
b) Gebze Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	
(A) CETVELİ	
Toplam Ödenek	378.794.258,00
Bütçe Gideri	371.790.722,43
Kullanılmayan Ödenek	7.003.535,57
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	
Bütçe Geliri Tahmini	229.318.000,00
Bütçe Geliri	374.015.903,28
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	359.735,33
Net Bütçe Geliri	373.656.167,95
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	
b) Harran Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	
(A) CETVELİ	
Toplam Ödenek	795.961.361,91
Bütçe Gideri	782.704.715,23
Kullanılmayan Ödenek	13.256.646,68
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	
Bütçe Geliri Tahmini	489.706.000,00
Bütçe Geliri	803.820.875,15
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	342.285,83
Net Bütçe Geliri	803.478.589,32
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	
b) Süleyman Demirel Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.152.741.668,25
Bütçe Gideri	1.097.061.788,75
Kullanılmayan Ödenek	55.679.879,50

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	698.654.000,00
Bütçe Geliri	1.116.889.150,94
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.534.483,41
Net Bütçe Geliri	1.115.354.667,53

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ

b) Aydın Adnan Menderes Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.122.806.582,17
Bütçe Gideri	1.057.212.838,66
Kullanılmayan Ödenek	65.593.743,51

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	672.322.000,00
Bütçe Geliri	1.075.152.484,17
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	595.212,57
Net Bütçe Geliri	1.074.557.271,60

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ

b) Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	810.149.487,16
Bütçe Gideri	741.051.323,89
Kullanılmayan Ödenek	69.098.163,27

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	482.681.000,00
Bütçe Geliri	756.946.322,83
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	264.397,32
Net Bütçe Geliri	756.681.925,51

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MERSİN ÜNİVERSİTESİ

b) Mersin Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.138.866.356,42
Bütçe Gideri	1.110.532.861,58
Kullanılmayan Ödenek	28.333.494,84

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	651.664.000,00
Bütçe Geliri	1.120.041.820,21
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	519.808,84
Net Bütçe Geliri	1.119.522.011,37

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ

b) Pamukkale Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.238.888.347,81
Bütçe Gideri	1.162.648.148,32
Kullanılmayan Ödenek	76.240.199,49

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	753.687.000,00
Bütçe Geliri	1.167.248.923,90
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	743.177,32
Net Bütçe Geliri	1.166.505.746,58

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ

**b) Balıkesir Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	737.027.513,00
Bütçe Gideri	681.881.893,82
Kullanılmayan Ödenek	55.145.619,18
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	437.194.000,00
Bütçe Geliri	656.024.508,89
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	421.478,14
Net Bütçe Geliri	655.603.030,75

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ

**b) Kocaeli Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	1.241.783.798,18
Bütçe Gideri	1.211.635.545,10
Kullanılmayan Ödenek	30.148.253,08
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	770.141.000,00
Bütçe Geliri	1.203.987.528,27
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	499.044,98
Net Bütçe Geliri	1.203.488.483,29

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ

**b) Sakarya Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	846.066.303,32
Bütçe Gideri	795.762.611,94
Kullanılmayan Ödenek	50.303.691,38
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	521.479.000,00
Bütçe Geliri	791.981.825,02
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.543.537,91
Net Bütçe Geliri	790.438.287,11

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ

**b) Manisa Celal Bayar Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	1.033.908.165,67
Bütçe Gideri	983.444.487,10
Kullanılmayan Ödenek	50.463.678,57
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	625.596.000,00
Bütçe Geliri	1.018.665.129,08
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.569.477,62
Net Bütçe Geliri	1.017.095.651,46

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ

**b) Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	720.121.066,13
Bütçe Gideri	708.624.397,33
Kullanılmayan Ödenek	11.496.668,80
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	446.284.000,00
----------------------	----------------

Bütçe Geliri	681.520.633,00
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	411.557,01
Net Bütçe Geliri	681.109.075,99

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ

b) Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	739.946.601,71
Bütçe Gideri	657.326.702,55
Kullanılmayan Ödenek	82.619.899,16

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	469.858.000,00
Bütçe Geliri	676.122.945,33
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	2.076.862,74
Net Bütçe Geliri	674.046.082,59

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

b) Afyon Kocatepe Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	563.656.964,10
Bütçe Gideri	540.921.462,00
Kullanılmayan Ödenek	22.735.502,10

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	367.078.000,00
Bütçe Geliri	559.284.633,84
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	335.861,24
Net Bütçe Geliri	558.948.772,60

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

KAFKAS ÜNİVERSİTESİ

b) Kafkas Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	603.845.381,00
Bütçe Gideri	553.054.392,14
Kullanılmayan Ödenek	50.790.988,86

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	368.207.000,00
Bütçe Geliri	573.511.717,02
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	392.850,49
Net Bütçe Geliri	573.118.866,53

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

b) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.062.228.341,93
Bütçe Gideri	1.009.503.342,20
Kullanılmayan Ödenek	52.724.999,73

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	681.721.000,00
Bütçe Geliri	1.032.528.509,31
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	667.956,12
Net Bütçe Geliri	1.031.860.553,19

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ

b) Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	505.956.041,49
Bütçe Gideri	491.384.886,48
Kullanılmayan Ödenek	14.571.155,01

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok!

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	307.240.000,00
Bütçe Geliri	496.797.668,60
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	397.450,28
Net Bütçe Geliri	496.400.218,32
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bütçeye bakan yok! Öğretmene bakan yok!	
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

KÜTAHYA DÜMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ

b) **Kütahya Dumlupınar Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	656.208.112,03
Bütçe Gideri	601.563.087,25
Kullanılmayan Ödenek	54.645.024,78
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Üniversitelere bakan yok! Bütçeye bakan yok!	
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	395.529.000,00
Bütçe Geliri	600.259.147,98
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	772.029,82
Net Bütçe Geliri	599.487.118,16
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Öğrenciye bakan yok! Bütçeye bakan yok!	
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

b) **Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	954.635.451,05
Bütçe Gideri	832.403.394,08
Kullanılmayan Ödenek	122.232.056,97
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Mülakata bakan yok! Atanamayan öğretmene bakan yok!	
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	521.729.000,00
Bütçe Geliri	844.268.201,36
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	241.507,25
Net Bütçe Geliri	844.026.694,11
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ücretli öğretmene bakan yok! Öğretmene bakan yok!	
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ

b) **Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	839.029.398,64
Bütçe Gideri	802.322.267,75
Kullanılmayan Ödenek	36.707.130,89

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Okullara bakan yok! Öğretmene bakan yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	536.987.000,00
Bütçe Geliri	829.271.275,75
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	388.208,08
Net Bütçe Geliri	828.883.067,67

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Köy okullarına bakan yok! Bütçeye bakan yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ

b) **Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	893.063.456,18
Bütçe Gideri	852.321.607,80
Kullanılmayan Ödenek	40.741.848,38

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sütçü İmama bakan yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	555.070.000,00
Bütçe Geliri	880.008.083,27
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	243.901,16
Net Bütçe Geliri	879.764.182,11

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Müfredata bakan yok!

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ

b) Kırıkkale Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	760.197.726,94
Bütçe Gideri	728.148.501,37
Kullanılmayan Ödenek	32.049.225,57

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Kırıkkale Üniversitesine bakan yok! Bakan yok!

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	486.246.000,00
Bütçe Geliri	732.853.653,73
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	178.446,12
Net Bütçe Geliri	732.675.207,61

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bütçeye bakan yok! Bakan yok!

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ

b) Eskişehir Osmangazi Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.119.382.905,00
Bütçe Gideri	1.068.513.101,84
Kullanılmayan Ödenek	50.869.803,16

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok!

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	702.708.000,00
Bütçe Geliri	1.066.027.468,43
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	269.273,06
Net Bütçe Geliri	1.065.758.195,37

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Çocuklar aç, bakan yok! Bakan yok!

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ

b) Galatasaray Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	260.045.789,00
Bütçe Gideri	239.467.115,71
Kullanılmayan Ödenek	20.578.673,29

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Köy okullarına bakan yok! Bütçeye bakan yok!

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	163.409.000,00
Bütçe Geliri	262.091.632,57
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.434.495,21
Net Bütçe Geliri	260.657.137,36

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Andımız'a bakan yok!

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

KIRŞEHİR AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ

b) Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	462.932.536,05
Bütçe Gideri	451.285.173,85
Kullanılmayan Ödenek	11.647.362,20

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Atanamayan öğretmenlere bakan yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	296.205.000,00
Bütçe Geliri	459.035.703,13
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	75.384,00
Net Bütçe Geliri	458.960.319,13

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Köy okullarına bakan yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ

b) Kastamonu Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	510.100.834,89
Bütçe Gideri	480.528.331,23
Kullanılmayan Ödenek	29.572.503,66

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Üniversitelere bakan yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	288.353.000,00
Bütçe Geliri	486.853.502,65
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	382.803,04
Net Bütçe Geliri	486.470.699,61

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Millî Eğitime bakan yok! Millî Eğitimde Bakan yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

DÜZCE ÜNİVERSİTESİ

b) Düzce Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	709.250.876,85
Bütçe Gideri	685.407.151,07
Kullanılmayan Ödenek	23.843.725,78

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Mecliste Bakan yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	453.365.000,00
Bütçe Geliri	714.459.630,96
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	263.887,21
Net Bütçe Geliri	714.195.743,75

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Çocuklara bakan yok! Öğrenciye bakan yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

b) Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	669.140.221,68
Bütçe Gideri	663.301.142,09
Kullanılmayan Ödenek	5.839.079,59

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – YÖK'e bakan yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	379.048.000,00
Bütçe Geliri	634.097.620,87
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	163.593,99
Net Bütçe Geliri	633.934.026,88

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ücretli öğretmene bakan yok! Atanamayan öğretmene bakan yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

b) **UŞAK ÜNİVERSİTESİ**
Uşak Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	463.224.802,18
Bütçe Gideri	416.679.699,25
Kullanılmayan Ödenek	46.545.102,93

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Okula gidemeyen çocuklara bakan yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	272.280.000,00
Bütçe Geliri	435.675.389,86
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	76.287,25
Net Bütçe Geliri	435.599.102,61

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Çocuklara bakan yok! Öğrenciye bakan yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
b) **Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	615.660.797,87
Bütçe Gideri	598.187.447,19
Kullanılmayan Ödenek	17.473.350,68

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Recep Bey'in Bakanı yok! Recep Bey'in Bakanı yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	367.642.000,00
Bütçe Geliri	589.586.271,97
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	217.185,50
Net Bütçe Geliri	589.369.086,47

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bütçede Bakan yok! Bütçeye bakan yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ
b) **Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	687.660.529,95
Bütçe Gideri	656.201.641,07
Kullanılmayan Ödenek	31.458.888,88

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok! Bakan yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	397.638.000,00
Bütçe Geliri	648.365.285,87
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	262.083,38
Net Bütçe Geliri	648.103.202,49

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Taşımali eğitime bakan yok! Köy okullarına bakan yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ
b) **Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	503.287.168,79
Bütçe Gideri	467.082.463,73
Kullanılmayan Ödenek	36.204.705,06

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Okullara bakan yok! Öğrenciye bakan yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	321.296.000,00
Bütçe Geliri	471.836.683,68
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	171.887,71
Net Bütçe Geliri	471.664.795,97

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Hademelere bakan yok! Hizmetlilere bakan yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ

b) Aksaray Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	423.999.248,29
Bütçe Gideri	386.134.625,04
Kullanılmayan Ödenek	37.864.623,25

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Okul güvenliğine bakan yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	267.363.000,00
Bütçe Geliri	391.013.022,21
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	142.423,00
Net Bütçe Geliri	390.870.599,21

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bilim yok! Bakan yok! Millî yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GİRESUN ÜNİVERSİTESİ

b) Giresun Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	505.054.776,41
Bütçe Gideri	480.930.385,73
Kullanılmayan Ödenek	24.124.390,68

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Andımız'a bakan yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	320.598.000,00
Bütçe Geliri	483.960.630,09
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	333.203,73
Net Bütçe Geliri	483.627.426,36

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bütçede Bakan yok! Bütçeye bakan yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

HİTİT ÜNİVERSİTESİ

b) Hitit Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	469.123.260,10
Bütçe Gideri	438.626.597,63
Kullanılmayan Ödenek	30.496.662,47

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ücretli öğretmene bakan yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	278.419.000,00
Bütçe Geliri	442.077.591,04
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	138.643,27
Net Bütçe Geliri	441.938.947,77

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Özel okullara bakan da yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ

b) Yozgat Bozok Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	555.093.288,00
Bütçe Gideri	522.923.321,00
Kullanılmayan Ödenek	32.169.967,00

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bütçede Bakan yok! Bakan yerinde yok!
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	322.070.000,00
Bütçe Geliri	527.808.098,39
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	84.032,84
Net Bütçe Geliri	527.724.065,55
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Millî Eğitimde Bakan yok!	
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ**b) Adıyaman Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	510.331.676,16
Bütçe Gideri	451.518.084,02
Kullanılmayan Ödenek	58.813.592,14
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Eğitimde Bakan yok! Öğretmene bakan yok!	
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	304.969.000,00
Bütçe Geliri	450.953.957,14
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	442.284,37
Net Bütçe Geliri	450.511.672,77
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok! Bakan yok!	
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

ORDU ÜNİVERSİTESİ**b) Ordu Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	413.998.324,00
Bütçe Gideri	398.006.768,89
Kullanılmayan Ödenek	15.991.555,11
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan yok! Bakan yok!	
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	250.981.000,00
Bütçe Geliri	406.904.751,14
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	155.498,49
Net Bütçe Geliri	406.749.252,65
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Millî Eğitime bakan yok! YÖK'e bakan yok!	
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

AMASYA ÜNİVERSİTESİ**b) Amasya Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	373.205.277,30
Bütçe Gideri	361.537.709,79
Kullanılmayan Ödenek	11.667.567,51
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – YÖK'e bakan yok!	
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	203.512.000,00
Bütçe Geliri	359.684.998,03
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	266.509,28
Net Bütçe Geliri	359.418.488,75
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakan geldi! (İYİ Parti sıralarından alkışlar)	
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ**b) Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	372.157.546,00
Bütçe Gideri	343.969.626,98
Kullanılmayan Ödenek	28.187.919,02
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	217.877.000,00
Bütçe Geliri	345.406.030,40
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	19.130,39

Net Bütçe Geliri	345.386.900,01
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	
b) Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	
(A) CETVELİ	
Toplam Ödenek	333.330.523,00
Bütçe Gideri	317.679.015,14
Kullanılmayan Ödenek	15.651.507,86
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	
Bütçe Geliri Tahmini	200.486.000,00
Bütçe Geliri	334.160.203,72
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	34.798,36
Net Bütçe Geliri	334.125.405,36
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	
b) Sinop Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	
(A) CETVELİ	
Toplam Ödenek	323.699.817,68
Bütçe Gideri	320.006.253,18
Kullanılmayan Ödenek	3.693.564,50
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	
Bütçe Geliri Tahmini	204.232.000,00
Bütçe Geliri	322.100.929,30
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	105.210,03
Net Bütçe Geliri	321.995.719,27
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	
b) Siirt Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	
(A) CETVELİ	
Toplam Ödenek	460.645.016,00
Bütçe Gideri	381.172.301,45
Kullanılmayan Ödenek	79.472.714,55
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	
Bütçe Geliri Tahmini	241.411.000,00
Bütçe Geliri	377.169.389,10
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	39.726,00
Net Bütçe Geliri	377.129.663,10
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ	
b) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	
(A) CETVELİ	
Toplam Ödenek	381.523.403,26
Bütçe Gideri	351.425.094,88
Kullanılmayan Ödenek	30.098.308,38
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	
Bütçe Geliri Tahmini	213.010.000,00
Bütçe Geliri	367.352.305,15
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	274.436,01
Net Bütçe Geliri	367.077.869,14
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	
b) Karabük Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	
(A) CETVELİ	
Toplam Ödenek	640.871.955,52
Bütçe Gideri	609.500.419,84
Kullanılmayan Ödenek	31.371.535,68
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	361.857.000,00
Bütçe Geliri	624.231.133,79
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	5.750.017,23
Net Bütçe Geliri	618.481.116,56

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ

b) Kilis 7 Aralık Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	216.479.584,56
Bütçe Gideri	211.348.342,02
Kullanılmayan Ödenek	5.131.242,54

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	136.748.000,00
Bütçe Geliri	209.258.818,52
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	55.904,50
Net Bütçe Geliri	209.202.914,02

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ

b) Çankırı Karatekin Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	459.970.382,74
Bütçe Gideri	386.604.377,36
Kullanılmayan Ödenek	73.366.005,38

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	250.650.000,00
Bütçe Geliri	379.025.338,99
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	99.784,04
Net Bütçe Geliri	378.925.554,95

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ

b) Artvin Çoruh Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	272.642.257,70
Bütçe Gideri	256.851.820,60
Kullanılmayan Ödenek	15.790.437,10

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	169.553.000,00
Bütçe Geliri	259.376.077,19
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	113.366,52
Net Bütçe Geliri	259.262.710,67

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ

b) Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	357.570.672,00
Bütçe Gideri	334.362.108,78
Kullanılmayan Ödenek	23.208.563,22

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	208.330.000,00
Bütçe Geliri	340.861.877,96
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	428.848,35
Net Bütçe Geliri	340.433.029,61

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ

b) Bitlis Eren Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	301.148.424,35
Bütçe Gideri	284.793.091,54
Kullanılmayan Ödenek	16.355.332,81

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	166.890.000,00
Bütçe Geliri	279.607.103,62
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	21.220,64
Net Bütçe Geliri	279.585.882,98

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ

b) **Kırklareli Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	388.568.606,67
Bütçe Gideri	382.708.252,03
Kullanılmayan Ödenek	5.860.354,64

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	235.609.000,00
Bütçe Geliri	370.682.417,54
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	203.276,78
Net Bütçe Geliri	370.479.140,76

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ

b) **Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	276.112.227,60
Bütçe Gideri	265.501.182,50
Kullanılmayan Ödenek	10.611.045,10

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	175.476.000,00
Bütçe Geliri	269.959.365,94
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	123.777,09
Net Bütçe Geliri	269.835.588,85

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ

b) **Bingöl Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	437.818.512,39
Bütçe Gideri	367.952.872,20
Kullanılmayan Ödenek	69.865.640,19

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	283.639.000,00
Bütçe Geliri	404.518.333,57
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	849.985,21
Net Bütçe Geliri	403.668.348,36

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ

b) **Muş Alparslan Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	352.336.462,47
Bütçe Gideri	314.619.049,27
Kullanılmayan Ödenek	37.717.413,20

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	212.205.000,00
Bütçe Geliri	333.519.065,08
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	54.814,61
Net Bütçe Geliri	333.464.250,47

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ

b) **Mardin Artuklu Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	398.556.228,00
Bütçe Gideri	379.589.144,77
Kullanılmayan Ödenek	18.967.083,23

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	213.391.000,00
Bütçe Geliri	387.189.430,75
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	120.830,94
Net Bütçe Geliri	387.068.599,81

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BATMAN ÜNİVERSİTESİ

b) Batman Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	351.727.974,42
Bütçe Gideri	320.621.536,84
Kullanılmayan Ödenek	31.106.437,58

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	185.646.000,00
Bütçe Geliri	361.336.177,90
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	88.962,49
Net Bütçe Geliri	361.247.215,41

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ

b) Ardahan Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	232.966.532,26
Bütçe Gideri	204.900.808,57
Kullanılmayan Ödenek	28.065.723,69

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	143.650.000,00
Bütçe Geliri	207.534.878,28
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	12.346,54
Net Bütçe Geliri	207.522.531,74

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BARTIN ÜNİVERSİTESİ

b) Bartın Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	351.123.879,00
Bütçe Gideri	325.284.841,80
Kullanılmayan Ödenek	25.839.037,20

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	221.631.000,00
Bütçe Geliri	326.160.372,05
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	5.727,30
Net Bütçe Geliri	326.154.644,75

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BAYBURT ÜNİVERSİTESİ

b) Bayburt Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	253.626.628,00
Bütçe Gideri	248.652.677,17
Kullanılmayan Ödenek	4.973.950,83

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	154.749.000,00
Bütçe Geliri	258.279.073,71
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	184.161,63
Net Bütçe Geliri	258.094.912,08

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ

b) **Gümüşhane Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	306.213.755,00
Bütçe Gideri	299.411.739,04
Kullanılmayan Ödenek	6.802.015,96
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	199.470.000,00
Bütçe Geliri	300.552.999,60
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	161.779,80
Net Bütçe Geliri	300.391.219,80
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ

b) **Hakkari Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	223.294.357,46
Bütçe Gideri	185.283.324,25
Kullanılmayan Ödenek	38.011.033,21
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	145.644.000,00
Bütçe Geliri	186.907.277,70
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	9.464,15
Net Bütçe Geliri	186.897.813,55
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

İĞDIR ÜNİVERSİTESİ

b) **İğdir Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	278.239.072,59
Bütçe Gideri	265.024.847,61
Kullanılmayan Ödenek	13.214.224,98
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	169.813.000,00
Bütçe Geliri	263.134.978,80
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	10.089,37
Net Bütçe Geliri	263.124.889,43
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ

b) **Şırnak Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	198.553.838,95
Bütçe Gideri	185.974.974,89
Kullanılmayan Ödenek	12.578.864,06
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	124.160.000,00
Bütçe Geliri	181.502.591,05
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	84.751,27
Net Bütçe Geliri	181.417.839,78
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

MUNZUR ÜNİVERSİTESİ

b) **Munzur Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	249.434.993,83
Bütçe Gideri	243.588.960,55
Kullanılmayan Ödenek	5.846.033,28
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	166.090.000,00
Bütçe Geliri	284.386.514,90
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	54.851,62

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

YALOVA ÜNİVERSİTESİb) **Yalova Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	334.775.616,00
Bütçe Gideri	316.881.526,61
Kullanılmayan Ödenek	17.894.089,39
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	184.909.000,00
Bütçe Geliri	315.314.601,86
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	88.945,59
Net Bütçe Geliri	315.225.656,27
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

TÜRK-ALMAN ÜNİVERSİTESİb) **Türk-Alman Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	241.429.742,00
Bütçe Gideri	181.580.131,01
Kullanılmayan Ödenek	59.849.610,99
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	127.071.000,00
Bütçe Geliri	180.002.673,35
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	44.815,64
Net Bütçe Geliri	179.957.857,71
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİb) **Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	682.310.794,70
Bütçe Gideri	616.783.987,53
Kullanılmayan Ödenek	65.526.807,17
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	404.867.000,00
Bütçe Geliri	660.146.009,79
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.303.802,80
Net Bütçe Geliri	658.842.206,99
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİb) **Bursa Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	298.622.402,26
Bütçe Gideri	296.984.890,19
Kullanılmayan Ödenek	1.637.512,07
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	146.730.000,00
Bütçe Geliri	295.308.621,65
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	14.159,07
Net Bütçe Geliri	295.294.462,58
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİb) **İstanbul Medeniyet Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	453.267.545,00
Bütçe Gideri	410.921.148,22
Kullanılmayan Ödenek	42.346.396,78
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) CETVELİ	

Bütçe Geliri Tahmini	264.273.000,00
Bütçe Geliri	424.833.106,71
Net Bütçe Geliri	424.833.106,71

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ

b) **İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	533.395.053,11
Bütçe Gideri	520.183.614,16
Kullanılmayan Ödenek	13.211.438,95

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	321.113.000,00
Bütçe Geliri	513.334.215,72
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	392.528,76
Net Bütçe Geliri	512.941.686,96

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

b) **Necmettin Erbakan Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.278.810.632,35
Bütçe Gideri	1.212.934.863,83
Kullanılmayan Ödenek	65.875.768,52

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	732.270.000,00
Bütçe Geliri	1.224.046.279,98
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	109.129,22
Net Bütçe Geliri	1.223.937.150,76

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ

b) **Abdullah Gül Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	168.352.466,75
Bütçe Gideri	163.493.266,37
Kullanılmayan Ödenek	4.859.200,38

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	111.487.000,00
Bütçe Geliri	172.390.137,71
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	52.894,88
Net Bütçe Geliri	172.337.242,83

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

b) **Erzurum Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	206.102.679,00
Bütçe Gideri	181.822.474,64
Kullanılmayan Ödenek	24.280.204,36

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	116.043.000,00
Bütçe Geliri	175.360.342,72
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	46.204,66
Net Bütçe Geliri	175.314.138,06

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ADANA ALPARSLAN TÜRKİŞ BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ

b) **Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	278.210.124,23
Bütçe Gideri	258.062.617,90
Kullanılmayan Ödenek	20.147.506,33

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Niğde'nin ödeneğini artıralım, Niğde'nin ödeneği artsın. Niğde Üniversitesinin ödeneğini az artıralım. Niğde üniversitesinin ödeneği artmıyor mu? Artıralım.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	144.410.000,00
Bütçe Geliri	258.131.890,72
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	26.925,64
Net Bütçe Geliri	258.104.965,08

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

b) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	342.579.394,42
Bütçe Gideri	307.922.019,24
Kullanılmayan Ödenek	34.657.375,18

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	168.486.000,00
Bütçe Geliri	312.875.773,48
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	6.950,50
Net Bütçe Geliri	312.868.822,98

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

b) Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.665.039.032,94
Bütçe Gideri	1.444.493.121,82
Kullanılmayan Ödenek	220.545.911,12

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	771.642.000,00
Bütçe Geliri	1.514.929.931,63
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	652.241,10
Net Bütçe Geliri	1.514.277.690,53

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

b) Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	395.892.424,45
Bütçe Gideri	378.024.191,42
Kullanılmayan Ödenek	17.868.233,03

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	180.478.000,00
Bütçe Geliri	347.337.346,31
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	22.157,87
Net Bütçe Geliri	347.315.188,44

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

b) İskenderun Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	235.224.380,56
Bütçe Gideri	219.191.791,81
Kullanılmayan Ödenek	16.032.588,75

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	143.486.000,00
Bütçe Geliri	213.016.636,50
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	149.962,03
Net Bütçe Geliri	212.866.674,47

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ**b) Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	298.614.294,19
Bütçe Gideri	279.642.409,91
Kullanılmayan Ödenek	18.971.884,28
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	162.599.000,00
Bütçe Geliri	276.270.100,89
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	49.388,15
Net Bütçe Geliri	276.220.712,74
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ**b) İzmir Bakırçay Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	188.585.322,15
Bütçe Gideri	175.415.784,76
Kullanılmayan Ödenek	13.169.537,39
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	91.673.000,00
Bütçe Geliri	180.748.066,45
Net Bütçe Geliri	180.748.066,45
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ**b) İzmir Demokrasi Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	151.205.345,00
Bütçe Gideri	138.026.730,62
Kullanılmayan Ödenek	13.178.614,38
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	90.637.000,00
Bütçe Geliri	129.141.840,77
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	61.595,51
Net Bütçe Geliri	129.080.245,26
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ**b) Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	157.880.597,29
Bütçe Gideri	144.686.278,88
Kullanılmayan Ödenek	13.194.318,41
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	80.246.000,00
Bütçe Geliri	141.674.206,64
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	16.238,69
Net Bütçe Geliri	141.657.967,95
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

GAZİANTEP İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ**b) Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	93.483.220,00
Bütçe Gideri	84.451.157,71
Kullanılmayan Ödenek	9.032.062,29
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	47.149.000,00
Bütçe Geliri	83.219.021,02
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	12.170,00

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ**b) Konya Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı****(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	238.387.525,01
Bütçe Gideri	228.987.695,26
Kullanılmayan Ödenek	9.399.829,75
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	146.490.000,00
Bütçe Geliri	225.387.278,91
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	510.857,48
Net Bütçe Geliri	224.876.421,43
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ**b) Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı****(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	237.922.369,94
Bütçe Gideri	221.237.705,16
Kullanılmayan Ödenek	16.684.664,78
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	134.002.000,00
Bütçe Geliri	217.000.922,73
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	271.874,91
Net Bütçe Geliri	216.729.047,82
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ**b) Malatya Turgut Özal Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı****(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	263.372.038,53
Bütçe Gideri	241.881.215,19
Kullanılmayan Ödenek	21.490.823,34
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	147.598.000,00
Bütçe Geliri	256.235.950,73
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	3.887,72
Net Bütçe Geliri	256.232.063,01
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA**b) İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı****(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	1.940.716.250,65
Bütçe Gideri	1.801.881.757,08
Kullanılmayan Ödenek	138.834.493,57
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	1.170.065.000,00
Bütçe Geliri	1.798.527.781,35
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	74.347,01
Net Bütçe Geliri	1.798.453.434,34
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ**b) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı****(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	651.191.515,93
Bütçe Gideri	611.748.237,19
Kullanılmayan Ödenek	39.443.278,74
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	366.004.000,00
Bütçe Geliri	610.912.805,81
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	209.519,56
Net Bütçe Geliri	610.703.286,25
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

**b) Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	327.595.770,86
Bütçe Gideri	310.117.187,99
Kullanılmayan Ödenek	17.478.582,87
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	186.257.000,00
Bütçe Geliri	328.421.436,81
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	53.909,92
Net Bütçe Geliri	328.367.526,89
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

SAMSUN ÜNİVERSİTESİ

**b) Samsun Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	204.815.405,56
Bütçe Gideri	183.748.931,94
Kullanılmayan Ödenek	21.066.473,62
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	89.158.000,00
Bütçe Geliri	194.030.629,89
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	103.190,82
Net Bütçe Geliri	193.927.439,07
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

SİVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ

**b) Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	136.368.155,56
Bütçe Gideri	127.935.678,81
Kullanılmayan Ödenek	8.432.476,75
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	63.269.000,00
Bütçe Geliri	118.209.361,99
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	114,42
Net Bütçe Geliri	118.209.247,57
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

TARSUS ÜNİVERSİTESİ

**b) Tarsus Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	172.873.494,84
Bütçe Gideri	138.765.307,10
Kullanılmayan Ödenek	34.108.187,74
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	99.758.000,00
Bütçe Geliri	144.522.300,02
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.492,50
Net Bütçe Geliri	144.520.807,52
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

TRABZON ÜNİVERSİTESİ

**b) Trabzon Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	265.654.736,00
Bütçe Gideri	218.224.629,31
Kullanılmayan Ödenek	47.430.106,69

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	146.327.000,00
Bütçe Geliri	220.144.834,08
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.916.524,98
Net Bütçe Geliri	218.228.309,10

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ

b) Kayseri Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	173.509.673,96
Bütçe Gideri	158.959.977,69
Kullanılmayan Ödenek	14.549.696,27

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	92.939.000,00
Bütçe Geliri	162.299.179,90
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	70.647,24
Net Bütçe Geliri	162.228.532,66

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ

b) Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	91.182.550,00
Bütçe Gideri	59.656.892,88
Kullanılmayan Ödenek	31.525.657,12

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	49.166.000,00
Bütçe Geliri	66.114.035,53
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.151,50
Net Bütçe Geliri	66.112.884,03

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

b) Eskişehir Teknik Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	487.086.672,30
Bütçe Gideri	467.191.517,66
Kullanılmayan Ödenek	19.895.154,64

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	304.997.000,00
Bütçe Geliri	476.055.319,77
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	38.307,92
Net Bütçe Geliri	476.017.011,85

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

b) Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	390.527.990,91
Bütçe Gideri	361.076.355,17
Kullanılmayan Ödenek	29.451.635,74

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	254.768.000,00
Bütçe Geliri	375.624.689,78
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	127.122,55
Net Bütçe Geliri	375.497.567,23

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

b) Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	457.319.565,00
Bütçe Gideri	393.521.811,25
Kullanılmayan Ödenek	63.797.753,75

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	238.379.000,00
Bütçe Geliri	403.434.578,04
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.570,30
Net Bütçe Geliri	403.433.007,74

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Üniversitelerin 2022 yılı kesin hesapları kabul edilmiştir.

Böylece altıncı turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ve kesin hesapları kabul edilmiştir, hayırlı olmalarını temenni ederim.

Sayın milletvekilleri, altıncı tur görüşmeleri tamamlanmıştır.

Programa göre, kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarını sırasıyla görüşmek için 18 Aralık 2023 Pazartesi günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 01.39